

KRONIKA MESTA NITRY

Celoročný zápis za rok 2008

*Spracovala Mgr. Ľudmila Synaková, kronikárka mesta Nitra
Zápis schválila Mestská rada v Nitre dňa 8. 12. 2009*

ÚVOD

V roku 2008 to rozhodne nebola len politika, čo život ľudí na Slovensku ovplyvňovalo najviac. Hlavné slovo mala ekonomika a nielen domáca. Prvý polrok sme prežili v očakávaní, ako to dopadne s prijatím Slovenska do eurozóny, a ten druhý v očakávaní toho, ako na nás dolahne celosvetová finančná kríza. Na začiatku roka sa mohli tí, čo žijú na Slovensku, tešiť zo silnejúcej koruny. Tisíce našincov, pracujúcich v zahraničí, však z toho až takú radosť nemali. Rastúci kurz ich prinútil vrátiť sa domov, lebo zárobok v librách, dolároch či eurách sa im už neoplatil. No nevrátili sa všetci, časť mladých a úspešných zostala a svet dobýva ďalej. Najmä koncom roka sa už aj u nás so značnou silou prejavila celosvetová finančná kríza, hoci na začiatku mnohí ekonomickí analytici tvrdili, že „nás sa to netýka“. V jej dôsledku prišlo zatiaľ o prácu zhruba tri a pol tisíce ľudí a ešte nie je koniec. Stagnoval aj trh s nehnuteľnosťami - najprv sa zastavil preto, že ľudia čakali na euro, a potom prišla kríza a s ňou na jednej strane obmedzenie výdavkov a na druhej strane sprísnenie podmienok na poskytovanie úverov. V ťažkej situácii sa ocitli aj tí, ktorí už bývanie síce majú, ale pretože prišli o prácu, nevládzu splácať hypotéku. Ak sa k tomu ešte aj rozviedli, situáciu neraz riešia tak, že zostanú spolu aj po rozvode. Okrem ekonomických vplyvov sú tu, prirodzene, aj iné. Mladí napríklad začínajú piť priveľa alkoholu ešte v takmer detskom veku. Ako najnovšie upozorňujú billboardy po celom Slovensku, 15-roční tínedžeri vypijú v priemere 17 piv mesačne! A tak ako mladistvých alkoholikov pribúda aj dopravných nehôd. Nie každá je síce spôsobená alkoholom, ale väčšinu z nich má na svedomí vysoká rýchlosť. Ved' kto má v dnešných uponáhľaných časoch čas? Muž, ktorý ťažkú nehodu prežil, ho už má a teší sa zo svojho návratu do života. Život ľudí i príbeh krajiny sa kontinuálne mení. A nedá sa povedať, že vždy len k horšiemu, hoci posledné mesiace tohto roka nedávali veľa dôvodov na optimizmus.

Pokiaľ ide o osobný život, vnímame to v tom zmysle, že na to ľudia majú bezprostredný dosah, pretože to je v ich rukách. Na osobné veci sa človek pozerá vždy optimisticky, pretože vie, že má dosah na výsledok. V politike to tak nie je. Napriek tomu, že ekonomika funguje, politická garnitúra sa zmenila, a nie všetci to vnímajú štandardne a dobre. Ľudia sa teda majú v osobnom živote lepšie. Z čoho plynie tá spokojnosť? Zrejme sa majú dobre vo vzťahoch. Na druhej strane sa nedá povedať, že by vzťahové veci u nás fungovali dobre. Rozvodov je stále veľmi veľa, do módy prišlo spolužitie nezosobášených partnerstiev a stabilita takéhoto zväzku je problematická.

Ako funguje ľudské podvedomie v súvislosti s budúcnosťou? S čím súvisí to, že v pohľade do budúcnosti spoločenského a politického života sú ľudia pesimistickí? Myslím si, že po udalostiach, ktoré sa 19 rokov po revolúcii udiali v spoločnosti, je veľká časť ľudí veľmi skeptická a sklamaná z toho, ako sa veci dejú. Každá deklarácia zmeny nevedie podľa nich k ničomu. Pravdepodobne to, čo ľudia očakávajú, je istá potreba mať stabilitu. Majú obavy z toho, že stále niekto príde a povie, teraz sa to bude robiť inak. V tomto smere sú bezmocní. Slováci sa však majú ekonomicky lepšie ako v minulosti. Prečo sa to neprejavuje aj v psychike? Nenašla sa u ľudí žiadna súvislosť medzi hospodárskym rastom a pocitom šťastia. Ľudia, ktorí sú bohatí, nemusia byť zároveň aj šťastní. To, čo je dôležitejšie, je

ovzdušie v spoločnosti. Pokiaľ je to ovzdušie priateľské a mierové, ľudia to vnímajú pozitívne, a to nemusia byť hospodárske výsledky skvelé.

Nový rok 2008 sa niesol aj v znamení očakávania, či sa Slovensku podarí splniť požiadavky na prijatie eura. Európska únia v máji prijala rozhodnutie, že sme pripravení vstúpiť do eurozóny v roku 2009. Na tento termín sa zaviazali aj predstavitelia vládnych strán a aspoň dovtedy sa snažia udržať politickú situáciu na Slovensku v norme.

Najvýraznejšími svetovými udalosťami tohto roka bola bezpochyby globálna finančná kríza, vyhlásenie nezávislosti Kosova, rusko-gruzínska vojna, problémy s Lisabonskou zmluvou a výmena stráží v Bielom dome a v Kremli. Ešte na pol rok 2008, keď kríza vypukla, sme sa nazdávali, že voľba „čierneho muža“ Baracka Obamu za amerického prezidenta, bude znamenať veľký posun v euro - atlantických vzťahoch, čo by malo veľmi pozitívny dopad aj na Slovensko. Stalo sa však to, že finančná kríza v podstate zatienila všetky ostatné zmeny.

ŽIVOT NA SLOVENSKU V ROKU 2008

Slovenská republika od 1. januára 2008 hospodárila podľa nového rozpočtu s celkovými príjmami 348,2 miliardy Sk a výdavkami 380,2 miliardy Sk. Deficit štátneho rozpočtu by tak mal na konci tohto roka predstavovať 32 miliárd Sk. Plynulý a bezproblémový prechod zo slovenskej koruny na spoločnú európsku menu euro má zabezpečiť zákon o zavedení eura v SR, tzv. generálny zákon. Aj keď zavedenie eura je naplánované až na 1. januára 2009, jeho prvé ustanovenia začínajú platiť už v roku 2008. Generálny zákon vymedzil viaceré základné pojmy, ktoré sa budú používať aj v iných právnych normách. Jeho jednotlivé ustanovenia sa týkajú duálneho obehu, duálneho oceňovania, pravidiel zaokrúhľovania cien pri prepočte z korún na eurá či pravidiel výmeny pôvodnej korunovej hotovosti po zániku slovenskej meny.

Od nového roka 2008 sa na Slovensku zvýšili ceny elektrickej energie, tepla i vodného a stočného. Nezmenená zostala len cena zemného plynu. Cena elektrickej energie pre domácnosti je v priemere vyššia o 2,86 %. Cena tepla sa zvýšila v priemere o 0,4 %. Ceny vodného a stočného sa tiež zvýšili, a to v priemere o 5,42 %.

Od 4. januára 2008 si eurobankovky na predzásobenie peňažného obehu v SR pred prijatím eura si Národná banka Slovenska (NBS) bude musieť zapožičať zo zásob eurosystému. Centrálna banka pritom plánuje zabezpečiť tieto bankovky z rakúskej Oesterreichische Nationalbank (OeNB). Slovensko požičané bankovky následne vráti v ekvivalentnej hodnote pravdepodobne v roku 2010. Slovenské euromince bude raziť Mincovňa Kremnica, š. p. Podľa stratégie zavedenia eura do hotovostného peňažného obehu a sťahovania a ničenia slovenskej meny, ktorej autorom je NBS, si predzásobenie, obdobie duálneho obehu a zvyšok roka 2009 vyžadujú spolu približne 188 miliónov kusov eurobankoviek a asi 400 miliónov kusov euromincí.

Dňa 8. januára 2008 Spoločnosť Sony dosiahla v Nitre začiatkom tohto roka 100-% naplnenie výrobných kapacít LCD televízorov. Podľa pôvodných zámerov mala firma v priebehu prvých troch mesiacov tohto roka rozšíriť výrobný proces o výrobu tunerov a play-station servis. Vedenie Sony však rozhodlo, že táto výroba zostane počas roka 2008 vo výrobnom závode v Trnave. Za priority v roku 2008 považoval minister hospodárstva Ľubomír Jahnátek plnenie maastrichtských kritérií a prijatie spoločnej európskej meny v januári 2009. Za kľúčové považuje tiež udržanie hospodárskeho rastu. Dňa 24. januára 2008 sme zaznamenali, že finančná kríza, ktorá sa z USA čoraz výraznejšie prenáša aj do Európy, nepredstavuje podľa Národnej banky Slovenska (NBS) žiadne riziko pre slovenské banky. Jej negatívny vplyv však môžu pocítiť podielové fondy investujúce na svetových trhoch. Dňa 3. februára 2008 príplatok k príspevku pri narodení prvého dieťaťa sa od 1. februára zvýšil z 11 000 Sk na 20 440 Sk. Spolu s príspevkom pri narodení dieťaťa vo výške 4 460 Sk tak celková suma, ktorú matka dostala pri narodení prvého dieťaťa, dosiahla 25 000 Sk. Víchrica Emma, ktorá sa prehnala počas 1. marca 2008 nad Európou, zanechala za sebou kalamitu aj v lesoch na Slovensku. Lesníci zo štátneho podniku Lesy SR so sídlom v Banskej Bystrici dosiaľ vyčíslili objem kalamitného dreva na približne 70.000 kubických metrov. Dňa 16. apríla 2008 v rámci druhej aktualizácie Národného plánu zavedenia eura v SR (NP) vláda rozhodla o výrobe a distribúcii štartovacích balíčkov eurových mincí so slovenskými národnými stranami. Od 28. apríla 2008 Spoločnosť Sony oficiálne spustila výrobu LCD televízorov vo svojom novom závode v nitrianskom priemyselnom parku Sever. Od 7. mája 2008 Európska komisia dala zelenú vstupu Slovenska do eurozóny k 1. januáru 2009. Dňa 15. mája 2008 Národná rada (NR) SR schválila novelu Zákonníka práce (ZP), podľa ktorej budú obchody počas niektorých sviatkov povinne zatvorené. Predavačom zaručí novela voľno počas 1. januára, Veľkonočnej nedele, 24. decembra po 12.00 h a 25. decembra. O tri

pracovné dni k lepšiemu sa posunul Deň daňovej slobody, ktorý vyjadruje celkovú mieru prerozdelenia príjmov v slovenskej ekonomike. Ide zatiaľ o najlepší výsledok, ktorý Slovensko počas svojej samostatnosti dosiahlo. Dňa 22. mája 2008 Národná rada (NR) SR schválila novelu zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, podľa ktorej si bude môcť stavitel' vybrať, podľa ktorého územného plánu bude rozhodovať stavebný úrad. Podkladom pre vydanie územného rozhodnutia tak bude môcť byť územný plán obce v čase vydávania rozhodnutia alebo v čase podania návrhu. Dňa 28. mája 2008 ministri financií krajín eurozóny, Európska centrálna banka a ministri a guvernéri národných bánk Dánska, Estónska, Litvy, Lotyšska a Slovenska na základe žiadosti slovenských úradov schválili úpravu stredového kurzu slovenskej koruny voči euru v mechanizme výmenných kurzov (ERM II). Nová centrálna parita slovenskej koruny sa stanovuje na 30,126 koruny za euro, čo znamená posilnenie o 17,64 %.

Dňa 15. júla 2008 premiér Robert Fico uvítal stanovisko Európskej komisie (EK) povoliť dostavbu dvoch blokov v Atómovej elektrárni v Mochovciach (EMO). Slovensko by malo podľa neho využiť skúsenosti z oblasti jadrovej energetiky a urobiť všetko preto, aby v roku 2012 až 2013 mohli byť dva nové bloky so spoločným inštalovaným výkonom 880 MW uvedené do prevádzky. Miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku v auguste 2008 klesla na rekordných 7,36 %. Tesne tak prekonala predchádzajúce minimum 7,38 % z apríla tohto roka.

Od 19. septembra 2008 Mincovňa Kremnica, š. p., začala sériovú razbu slovenských eurových mincí. Slávnostne ju spustili minister financií SR Ján Počiatek a guvernér Národnej banky Slovenska (NBS) Ivan Šramko. Eurových mincí so slovenskou stranou vyrazí mincovňa 500 miliónov kusov v hodnote viac ako 167 miliónov eur (5,03 miliardy Sk), vážiť by mali približne 2500 ton. Vláda zriadila cenovú radu, ktorá bude dohliadať na vývoj cien v SR pri prechode na euro. Jej predsedom sa stal predseda Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK) Peter Mihók. Od 1. októbra 2008 vláda schválila zákon o príspevku na starostlivosť o dieťa a novelu zákona o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí, alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá. Od 2. októbra 2008 sa sadzby dane na tabakové výrobky sa od 1. februára 2008 zvýšia podľa novely zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov, ktorú podpísal prezident SR Ivan Gašparovič. Prezident SR podpísal novelu zákona o cenách, ktorá určuje kompetencie umožňujúce v prípade mimoriadnej situácie v období prechodu na euro prijať účinnú reguláciu cien. Vzhľadom na príchod eura vláda prijala nariadenie o minimálnej mzde vyjadrenej už v eurách; platná minimálna mzda 8900 Sk na mesiac sa tak po prepočítaní konverzným kurzom a zaokrúhlení vyjadruje vo výške 295,50 eura mesačne, resp. 1,698 eura na hodinu. Od 22. októbra dôchodcovia s penziou nižšou ako 12.088 Sk, dostanú tento rok vianočný príplatok vo výške 1500 až 2000 Sk; relevantné nariadenie schválila vláda. Od 24. októbra 2008 poslanci NR SR schválili novelu zákona o ochrane vkladov; podľa predpisu budú vklady v bankách garantované štátom v plnej výške bez akejkoľvek spoluúčasti. Dňa 10. novembra 2008 Slovenská pošta začala domácnostiam doručovať eurobalíčky; do 14. novembra 2008 ich doručila do domových schránok asi 1,9 milióna balíčkov. Poslanci NR SR schválili 26. novembra 2008 novelu zákona o dani z príjmov; od roku 2009 tak pracujúci s nízkym príjmom na úrovni blízkej minimálnej mzde, ktorí v súčasnosti neplatia daň z príjmu, získajú nárok na príspevok štátu - zamestnaneckú prémie. Poslanci NR SR schválili rozpočet SR na rok 2009; pri rozpočtovaných príjmoch 394,6 miliardy Sk a výdavkoch 425 miliárd Sk bude deficit 30,4 miliardy Sk. Vláda schválila správu o plnení programu prípravy a výstavby diaľnic a rýchlостných ciest na roky 2007 - 2010 vrátane PPP projektov. Od 1. januára 2009 sa pre domácnosť ceny elektrickej energie zvýšia o 0,11 %, cena zemného plynu zostane na úrovni priemeru roka 2008.

1. MESTO A OBYVATEĽSTVO

Novým riaditeľom Fakultnej nemocnice sa stal Jozef Valocký

Od nového roku 2008 menoval minister zdravotníctva do funkcie nového riaditeľa Fakultnej nemocnice v Nitre. Stal sa ním MUDr. Jozef Valocký z Galanty, ktorý je súčasne poslancom Národnej rady SR. Vo funkcii vystriedal MUDr. Viktora Žáka, ktorý bol riaditeľom nitrianskej Fakultnej nemocnice pätnásť rokov. Jozef Valocký posledné štyri roky pôsobil vo funkcii riaditeľa nemocnice v Galante. Jeho špecializáciou je chirurgia. Doktor Valocký pôsobí aj ako poslanec Národnej rady SR a tiež ako podpredseda výboru NR SR pre zdravotníctvo.

Prvým novorodencom Marek Koňan

Na prvé tohtoročné bábätko čakali v nitrianskej pôrodnici na Nový rok až do večera. Marek Koňan sa narodil 1. januára 2008 o 19.15 h. Pre šťastnú mamičku Renátu Koňanovú bol v poradí druhým dieťaťom. Na bračeka doma čakal 11-ročný Enriko. Marek mal pri narodení hmotnosť 3,75 kg a meral 50 cm. Na svet ho priviedla prednostka novorodeneckej kliniky Alena Ďurišová. Priemerne ročne sa v Nitre narodí 1 300 detí.

MUDr. Ľubica Daňová a Mária Lietavová získali titul Seniorka roka

V zlatej sále Bojnického zámku ocenili začiatkom januára 2008 seniorov za ich aktívny prístup k životu a nezištnú pomoc druhým. Medzi 14 ocenenými seniormi z celého Slovenska boli aj dve Nitrianky, ktoré získali ocenenie za prácu nad rámec svojich dôchodcovských povinností. Podujatie pripravilo Fórum mladých pre pomoc starším – Národná sieť pod záštitou ombudsmana Pavla Kandráča a v spolupráci s Ministerstvom práce sociálnych a vecí SR. Za Nitru ocenenie prevzala dlhoročná predsedníčka Mestskej organizácie Jednoty dôchodcov (MO JDS) v Nitre MUDr. Ľubica Daňová a predsedníčka Klubu dôchodcov v Centre pre seniorov Mária Lietavová. MUDr. Daňová v roku 1993 založila a bola prvou predsedníčkou MO JDS v Nitre. Dovedy v Nitre bola len okresná organizácia vedená docentom Viliamom Horniakom.

Mestský reprezentačný ples otvoril plesovú sezónu pod Zoborom

Estrádna hala PKO sa 26. januára 2008 stala miestom konania Mestského reprezentačného plesu, ktorý sa konal pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča. Organizačne ples zabezpečilo mesto Nitra a nitrianska humanitná spoločnosť HOMO NITRIENSIS. Časť výťažku zo vstupného použili na podporu humanitných akcií. Tanečná časť plesu sa začala úvodným valčíkom v podaní 16 párov zo študentov z Gymnázia na Golianovej ulici v Nitre, ktorí sa predstavili choreografiou v podaní tanečnej majsterky Olgy Csákayovej. Po vystúpení študentov patrilo úvodný viedenský valčík primátorovi Jozefovi Dvončovi a jeho partnerke Margite Štefánikovej. Postupne sa k nim pridali ďalšie tanečné páry a tanečný parket bol zrazu plný zabávajúcich sa hostí. Avizovaným prekvapením večera bolo vystúpenie úspešnej nitrianskej kapely DESMOD. Tanečnú náladu hostí výrazne podporovala hudobná skupina Trio Paradis, ľudová hudba Furmani, Angela Vargicová a diskotékar DJ VIPER. Vrcholom večera bolo vystúpenie Roba Kazíka s jeho evergreenmi, ako aj Petra Cmoríka, ktorý zaspieval hosťom svoje najväčšie hity. Súčasťou programu bola aj dámska volenka, niektorí šťastlivci vyhrali

zaujímavé ceny v tombole. Poslední hostia sa rozchádzali až v skorých ranných hodinách.

Úvahy o asfaltovej ceste na Zobor stopli ochranári, na Zobor len pešo

Zámery o vybudovaní asfaltovej cesty na vrchol Zobora, ktoré deklarovali počas Svetového dňa cestovného ruchu v Nitre, sa realizovať nebudú. Nezrealizuje sa ani záchytné parkovisko pod Pyramídou. Ochrancovia prírody vydali k týmto plánom negatívne stanovisko, pretože pohyb motorovými vozidlami je zakázaný na území tejto chránenej krajinej oblasti. Zoborské vrchy sú v zozname navrhovaných území európskeho významu, ktorý je už odsúhlasený Európskou komisiou. Predstavitelia mesta pôvodne uvažovali o zatraktívnení vrcholu Zobora, napr. aj organizovanými jazdami turistov džípmi, ktoré by mali na tento účel špeciálne povolenie s vopred určenými podmienkami. Primátor Jozef Dvonč s ochranármi hovoril aj o využití jej hornej stanice. V plánoch sa hovorilo o vybudovaní stánku s občerstvením a informačného strediska, ktoré by propagovalo prírodné, ale aj historické hodnoty územia. Zámerom bolo poriadať tam prednášky a poskytovať záujemcom sprievodcovskú službu. Ochránári by nemali námietky v prípade, že by mesto v budúcnosti obnovilo lanovku. Na investíciu za niekoľko desiatok miliónov ale samospráva nemá peniaze. Všetko totiž treba robiť nanovo, pretože súčasné stĺpy, navíjací systém, ako aj samotné sedačky sú už nepoužiteľné. Primátor mesta Jozef Dvonč informoval, že bude iniciovať demontáž lanovky.

Slávnostné otvorenie viacúčelovej Mestskej haly na Klokočine

Udalosťou roka bolo pre Nitranov slávnostné otvorenie viacúčelovej Mestskej haly v sobotu 16. februára 2008. Objekt, ktorý má slúžiť predovšetkým športovcom, sa nachádza vedľa jednej z hlavných tepien sídliska Klokočina - na Dolnočermánskej ulici. Má plochu 12-tisíc štvorcových metrov a vybudovali ho výlučne z finančných prostriedkov mestského rozpočtu. Spravovať ho bude Správa športových a rekreačných zariadení v Nitre. Výstavba sa začala 28. apríla 2006, skončila sa 21. decembra 2007. Na slávnostnom prestrihnutí pásky sa zúčastnil podpredseda Vlády SR a minister vnútra Róbert Kaliňák, ktorý na tomto akte zastupoval predsedu vlády Róberta Fica. Novú halu si prišlo obzrieť tisíce Nitranov, ktorí zatlieskali exhibičnému futbalovému zápasu medzi tímom predstaviteľov vlády a poslancov NR SR s osobnosťami Nitry. Okrem Róberta Kaliňáka si obliekol dres aj minister hospodárstva Ľubomír Jahnátek, bývalý tréner slovenskej futbalovej reprezentácie a v súčasnosti poslanec NR SR a splnomocnenec vlády pre mládež a šport Dušan Galis, minister dopravy, pôšt a telekomunikácií Ľubomír Vážny. Za domácich na plochu nastúpili primátor Nitry Jozef Dvonč, prednosta mestského úradu Ľubomír Martinka, futbalový veterán - Nitran Ľubomír Moravčík. Zápas sa skončil remízou, v predĺžení Nitrania vyhrali tesne o 1 gól. Sprievodným programom slávnostného otvorenia bol koncert a autogramiáda finalistov speváckej súťaže Slovensko hľadá Superstar 2007 Roba Šimka a Michala Chrenka. Hala bude slúžiť všetkým halovým športom, na tréningy, zápasy, športové turnaje a podobne. Prístupná bude aj športovej činnosti záujmových skupín Nitranov. Vedúcim Mestskej haly je Ing. Jozef Bosák. Otvoreniu predchádzali medzinárodné preteky v športovej streľbe, ktoré boli športovou generálkou pred slávnostným otvorením. Uskutočnili sa v sobotu 9. februára. Skutočným uvedením Mestskej haly do športového života Nitranov bola jediná šou amerického basketbalového tímu Harlem Globetrotters, ktorá sa konala v pondelok 25. februára.

Nová mestská hala je architektonicky členená do troch častí - hracej, obslužnej a viacúčelovej sály. Hracia časť je dlhá 55 metrov a široká 48 metrov. Športová plocha má

rozmetry 44 x 30,5 metra. V hľadisku je zabudovaných 1500 pevných sedadiel, no kapacita haly sa dá zvýšiť až na 2500 divákov. Hala má jedinečné priestory, keďže jej dvanásťmetrová svetlá výška spĺňa normy pre organizovanie medzinárodných športových zápolení. V priebehu nasledujúcich mesiacov pribudnú v dvojpodlažnej budove Mestskej haly v Nitre lezecká stena, posilňovňa, miestnosť na hranie squashu, kancelárie, výťah pre imobilných a priestory určené na regeneráciu športovcov na ploche približne 150 štvorcových metrov. Vetranie zabezpečí vzduchotechnika. Tretiu časť multifunkčného komplexu tvorí viacúčelová sála s rozmermi 12 krát 15 metrov, ktorá stojí nad terasou kaviarne na deviatich oporných stĺpoch. Mesto Nitra v nej plánuje usporadúvať kongresy a spoločenské akcie. Na otvorení bolo avizované, že najbližším plánovaným podujatím bude vystúpenie českej zlatej slávice Lucie Bílej, ktoré sa bude konať 9. marca. Avizovali aj aprílový koncert úspešnej nitrianskej hudobnej skupiny Desmod, ktorá sa hrdí titulom Zlatý slávik. Obe špičkové podujatia sa budú niesť v znamení kandidatúry mesta Nitra na európske hlavné mesto kultúry 2013.

Vedenie mesta a majitelia nočných klubov hľadali kompromis

Mestské zastupiteľstvo na svojom novembrovom zasadnutí prijalo Všeobecne záväzné nariadenie mesta Nitry č. 26/2007 o podnikateľskej činnosti a určení pravidiel času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mesta Nitry, ktorým určilo, že nitrianske diskotéky môžu byť od nedele do štvrtka otvorené len do polnoci. Poslanci sa k schváleniu tohto VZN podujali z dôvodu narastania sťažností od obyvateľov bývajúcich v Starom meste. Veď len na Mostnej ulici, ktorá je označovaná za centrum zábavy v Nitre, je až 14 takýchto prevádzok, ktoré sú zdrojom hluku, neporiadku a napokon aj kriminality. Podnikatelia, prevádzkujúci diskotéky a nočné kluby sa voči tomuto nariadeniu, ktoré ako tvrdia – obmedzuje ich podnikateľskú činnosť a je likvidačné, okamžite ohradili. Podali podnet na prokuratúru a iniciovali petičnú akciu, zozbierali 4 574 podpisov, ktorú zaslali na Útvar hlavného kontrolóra mesta Nitry.

Verejné prerokovanie petície sa za účasti zástupcov petičného výboru, ktorí na mestský úrad prišli spolu s advokátom, uskutočnilo vo štvrtok 10. januára. Na rokovaní sa zúčastnilo vedenie mesta - primátor Jozef Dvonč, jeho zástupcovia Štefan Štefek a František Baláž, ako aj prednosta úradu Ľubomír Martinka. Prišli aj rektori oboch nitrianskych univerzít: Mikuláš Látečka z SPU a Libor Vozár z UKF, riaditeľ OR Policajného zboru v Nitre Ján Stark, náčelník Mestskej polície Miloš Hajnovič a ďalší. Potom sa všetci oboznámili s obsahom petície, ktorá obhajuje zachovanie prevádzkového času do 4. hodiny rannej. Podpísalo ju 4 574 občanov. Z nich 2627 má trvalý pobyt v Nitre, zostávajúci 1946 podpisov je od občanov z iných obcí a miest.

Riaditeľ OR PZ v Nitre Ján Stark predniesol podrobnú analýzu o stave kriminality priamo v diskotékach, alebo v ich tesnej blízkosti. K porušovaniu dochádza najčastejšie na uliciach Mostná, Kmeťkova a Rázusova. Policajti na týchto miestach vykonali 123 akcií na zabezpečenie verejného poriadku a pri kontrolách zistili, že zo strany usporiadateľskej služby došlo k viacerým porušeniam zákona. V priebehu r. 2007 zaevidovali 42 trestných činov, z tohto počtu 6 sa týka nedovolennej výroby jedov a prekurzorov, v 8 prípadoch išlo o ublíženie na zdraví. Evidujú 8 výtržností, 2 krádeže na inej osobe, 393 trestných činov na úseku proti majetku, ublíženie na zdraví a proti občianskemu spolunažívaniu. Je jednoznačné, že trestná činnosť úzko súvisí so zhromažďovaním sa väčšieho množstva ľudí. Podnikatelia prišli na rokovanie s memorandom o spolupráci. Zaviazali sa v ňom, že budú spolupracovať na udržiavaní čistoty a bezpečnosti v okolí svojich podnikov. Výsledkom tohto rokovania bolo ustanovenie pracovnej komisie, ktorá pripraví pozmeňujúci materiál VZN na najbližšie rokovanie MsZ. Ak bude vôľa poslancov, nitrianske nočné zábavné podniky sa nebudú

musieť počas pracovného týždňa zatvoriť už o polnoci. Ako kompromis môže byť druhá, prípadne tretia hodina ranná.

V Nitre sa prvýkrát konala Stredoeurópska výstava poštových holubov

Takmer 1 500 poštových holubov z 9 štátov Európy, vrátane Slovenska, mohli v areáli výstavniska Agrokomplexu od soboty 2. do nedele 3. februára 2008 obdivovať návštevníci prvej Stredoeurópskej výstavy poštových holubov. Na výstave prezentovali svoje kolekcie členské štáty Stredoeurópskej federácie. Pod Zobor pricestovali vystavovatelia z Poľska, Rakúska, Maďarska, Rumunska, Srbska, Chorvátska, Talianska a Českej republiky.

Súčasťou chovateľskej prehliadky bola dražba holubov od popredných svetových chovateľov. Vyvrcholila galavečerom, na ktorom vyhodnotili súťaž a ocenili víťazov Stredoeurópskej výstavy. Na dražbe boli na predaj holuby Herbots, Eijekamp, Denis, Van den Poel a ďalšie. Operení krásavci boli rozdelení do kategórií - športové a štandardné a klasifikujú ich podľa kritérií FCI - Medzinárodných spoločenstiev holubov. Pri športových holuboch sa hodnotili dosiahnuté výsledky na rôznych domácich a medzinárodných súťažiach. Na Slovensku je v súčasnosti približne 3 000 chovateľov poštových holubov združených v 27 organizáciách, ktorí chovajú vyše 190 tisíc týchto operencov.

Súčasťou Stredoeurópskej výstavy bola aj Celoštátna výstava poštových holubov 2008. Okrem vystavovateľov boli zastúpení aj približne 40 predajcovia chovateľských potrieb od krmív až po rozličné zariadenia, ktoré do svojej chovateľskej výbavy potrebujú vyznávači tejto nevšednej záľuby.

Svetový deň sprievodcov cestovného ruchu v Nitre sa tešil veľkému záujmu

Bezplatným sprevádzaním turistov a obyvateľov mesta po pamätihodnostiach a turistických zaujímavostiach sa Nitra v sobotu 23. februára 2008 spolu s ďalšími 14 slovenskými mestami zapojila do osláv Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu. Podujatie, ktorému tohto roku mimoriadne prialo aj takmer jarné počasie, zorganizovalo Mesto Nitra - oddelenie cestovného ruchu, propagácie mesta a Nitriansky informačný systém v spolupráci so študentmi Katedry manažmentu kultúry a turizmu Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Oslavy Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu oživilí víkendový stereotyp nitrianskej pešej zóny, pretože už dopoludnia sa aj náhodní záujemcovia mohli pristaviť pri informačnom stánku. Medzi 10. a 14. hodinou sa im venovalo 30 študentov spomínanej katedry, ktorí vo dvojici robili sprievodcovskú činnosť po pamiatkach Dolného a Horného mesta. Podľa štatistiky previedli vyše 30 skupín so 180 záujemcami o prehliadku. Toto číslo zahŕňa aj bezplatné prehliadky vo vláčiku, o ktoré bol najväčší záujem. Je zaujímavé, že o návštevu Horného mesta prejavilo záujem 204 návštevníkov a medzi nimi bolo 142 Nitranov, 44 obyvateľov iných slovenských miest, 18 zahraničných návštevníkov (ČR, Španielsko, Nemecko, Srbsko, Ukrajina, Poľsko, Thajsko, Japonsko). Pri prehliadke Dolného mesta napočítali 72 záujemcov (z toho 25 domácich obyvateľov, 39 z iných slovenských miest, 8 zahraničných návštevníkov (Rumunsko, ČR, Srbsko).

Parkovanie v Nitre je od marca drahšie

Parkovanie je v Nitre drahšie už od 1. marca 2008. Nové spoplatnené miesta, ktoré schválili poslanci, však zatiaľ nepribudli. Čaká sa na parkovacie automaty. Bola vypísaná verejná súťaž, na základe ktorej do konca augusta osadili po meste parkovacie automaty. Do mesta bolo potrebných 29 nových automatov, z toho 23 bolo

určených na novospoplatnené miesta. Plateným sa stalo aj parkovisko na Wilsonovom nábreží, ktoré bolo doteraz zadarmo. Šesť nových automatov bolo určených na výmenu za staré typy, ktoré boli v uliciach.

V súčasnosti je v meste celkom štrnásť parkovacích automatov. Osem z nich bolo vymenených už v uplynulých rokoch. Nové automaty umožnia duálne zobrazovanie ceny, fungujú na koruny, euro aj čipové karty. Dobíjajú sa zo slnka. Na ich kúpu je vyčlenených vyše 5 miliónov korún, v tejto sume je zahrnutý aj závorový systém na Wilsonovo nábrežie. Nové spoplatnené miesta na parkovanie schválili poslanci ešte na jar spolu so zvýšením parkovného. V úplnom centre mesta sa platí 25 korún za prvú hodinu a za každú ďalšiu, aj začatú: 40 korún. Na ostatných miestach je poplatok 20 korún na hodinu. Po osadení nových automatov a dopravných značiek sa bude platiť aj tam, kde sa doteraz parkovalo zadarmo. Spoplatnené budú ulice Kúpeľná, Sládkovičova, B. Němcovej, Kmeťkova, Mostná, Podzámska, Andreja Šulgana, Župné námestie, celá Ulica Fraňa Mojtu, parkovisko pred Domom služieb na Štúrovej, pred budovou na Štefánikovej triede 88 (bývalý okresný úrad) a parkovisko na Wilsonovom nábreží. V centrálnej mestskej zóne zostanú nespoplatnené ulice Palánok, Ďurkova, Schurmannova a Janka Kráľa.

Primátorská kvapka krvi

Na Mestskom úrade v Nitre sa 7. marca 2008 uskutočnila už tretia tohtoročná primátorská kvapka krvi. Podujatie, ktoré pripravuje v rámci projektu „Nitra – zdravé mesto“ koordinátorka projektu Dana Andelová, sa na úrade teší veľkej popularite. Príležitosť darovať krv využívajú nielen zamestnanci úradu, ale aj klienti, ktorí si na úrad prišli vybaviť svoje úradné záležitosti a pritom zareagovali na výzvu podrobiť sa odberu krvi. Našťastie, v Nitre je momentálne krvi dostatok, ale je to aj zásluha odberov, ktoré sa robia výjazdovou jednotkou. V Nitre sa dnes podarilo získať 31 darcov krvi.

Zástupkyňa hlavnej lekárnky Národnej transfúznej služby v Nitre MUDr. Marta Danková potvrdila, že krvi majú dosť, ale je tomu tak aj preto, že mobilná odberová jednotka je z 22 pracovných dní minimálne 15 dní na cestách, ktoré trávajú vo firmách, úradoch, či v obciach. Mobilné odbery sú svetový trend. Doba si žiada, že za darcom musia vycestovať, aby zamestnávateľia neboli škodní a na pracoviskách im nechýbala pracovná sila.

Nitrianske komunálne služby oslávili pätnáste výročie

Nitrianske komunálne služby si pripomenuli 15. výročie existencie. Majetkovo patria dvom subjektom - Mestu Nitra a spoločnosti Marius Pedersen, obe majú 50-percentný podiel. Na slávnostnom stretnutí sa zúčastnili zástupcovia mesta, Nitrianskeho samosprávneho kraja, starostovia obcí, dodávateľia a partneri, ktorých privítal primátor Nitra Jozef Dvonč spolu s riaditeľom a prokuristom Nitrianskych komunálnych služieb Ladislavom Peniaškom a generálnym riaditeľom Mariusa Pedersena, Martin Zigo. Spoločnosť Nitrianske komunálne služby, s.r.o., pôsobí na slovenskom trhu od roku 1993, keď spoločníci Edelfhof Slovakia a Mesto Nitra založili spoločnosť Edelfhof Nitra, s.r.o. V roku 1994 sa zmenil názov spoločnosti na LOBBE Nitra, s.r.o. V súčasnosti spoločníkov tvoria Mesto Nitra a Marius Pedersen, a.s. V rámci kapitálových zmien v spoločnosti sa v roku 2003 zmenil názov z LOBBE Nitra na súčasný názov a spoločnosť Nitrianske komunálne služby sa stala členom skupiny Marius Pedersen na Slovensku.

Zhruba 70 percent obratu tvorí zber a likvidovanie odpadu v meste Nitra, asi 20 percent tvorí odpad od priemyselných zákazníkov a 10 percent od okolitých obcí.

Nitrianky sa obzvlášť rady sobášia s cudzincami

Prednosť spolužitiu v manželskom zväzku pred „divokým“ súžitím dalo vlani v Nitre 477 dvojíc, ktoré sa v priebehu minulého roka rozhodli zosobášiť. Z nich 287 párov uprednostnilo cirkevný obrad a 190 dvojíc absolvovalo civilný sobáš na mestskom úrade. V porovnaní s rokom 2007 matrika v roku 2008 zaevidovala o 18 sobášov viac (459) a v roku 2006 len o niečo menej sobášov – 448, čo dokazuje stúpajúci záujem mladých ľudí o párové spolužitie, potvrdené pred oltárom, či úradmi. Najsilnejšími „sobášnymi“ mesiacmi bol ako tradične máj, jún, júl, august a september. V najväčšej permanencii boli kostoly a obradné siene v sobotu 19. apríla a potom ešte 7. júna, keď sa na spoločnú cestu životom odhodlalo 12 zamilovaných dvojíc.

Zaujímavý dátum s osmičkami 8. 8. 2008 sa u nás zvýšeným záujmom neprejavil – spoločne „áno“ zaznelo od 8 snúbeneckých párov. Do matričných záznamov zapísali aj jeden sobáš maloletých a 23 manželstiev uzatvorených s cudzím štátnym príslušníkom. Je to len následok toho, že otvorené hranice medzi krajinami umožňujú mladým cestovať, a tak stúpa príležitosť zaľúbiť sa do cudzinca. Zaujímavé je, že hranicami si lásku nachádzajú väčšinou Slovenky, chlapci sú zrejme v tomto ohľade opatrnejší. Nitrianky „padajú do oka“ najčastejšie občanom Spojeného kráľovstva, Spojených štátov amerických, ale aj našim bratom - Čechom. Na porovnanie poslúži aj zaujímavý údaj, že v r. 2007 sme v Nitre evidovali len 14 sobášov s cudzincami a v roku 2006 devätnásť takýchto sobášov.

Zomiera viac mužov ako žien

Každý život má svoj začiatok a musí mať aj svoj koniec, a tým je neodvratná smrť. Nitrianska matrika minulý rok zaznamenala 1389 úmrtí, keď r. 2007 - 1374 úmrtí, v r. 2006 - 1311. V priebehu tohto roka 2008 sa na druhý svet odobralo 742 mužov a 647 žien. Osud bol k niektorým natoľko neúprosný, že ich sviečka života dohorela napríklad aj na Štedrý večer. Výrazný nepomer v počte zosnulých mužov a žien prezrádza i to, že ženy sú zrejme psychicky odolnejšie, a tak žijú o pár rokov dlhšie. Telesná a duševná schránka našich mužov sa pri tomto náročnom životnom štýle zrejme opotrebováva rýchlejšie. Nitrianska matrika zaznamenala v priebehu minulého roka aj 9 úmrtí detí (r. 2007 päť). Vo veku do jedného roka umrelo sedem (r. 2007 - dve, do 3 rokov žiadne, vo veku od 3 do 15 rokov jedno, vo veku od 15 do 18 rokov jedno dieťa.

Návštevníci Nitry volajú po obnove lanovej dráhy

Lanová dráha vozila turistov na Zobor presne od 20. novembra 1970. Bez páťosu možno povedať, že bola atrakciou, akou sa veru nemôže popýšiť žiadne iné slovenské mesto. Odvtedy nám zostali na lanovku len nostalgické spomienky. Ich súčasťou je túžba po rekonštrukcii a znovuobnovení premávky s výhľadom na úžasnú scenériu Nitry. Na tie časy to bola úžasná atrakcia, akou sa nemohlo pochváliť žiadne slovenské mesto. Lanovka fungovala približne do roku 1993. Mnohí návštevníci Nitry si dodnes zachovali spomienku na lanovku a na veľtrhoch cestovného ruchu sa informujú o možnosti spojiť si návštevu nášho mesta práve s výletom na Zobor. Téma obnovy lanovej dráhy zaznela aj na tlačovej besede pri príležitosti Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu. Poslanec MsZ v Nitre, predseda komisie zahraničných vzťahov a cestovného ruchu MsZ Ján Vančo, ktorý je súčasne podpredsedom NSK. Ten povedal, že koncom minulého

roka mali na ministerstve hospodárstva vypísať grantovú schému na lanové dráhy, čo sa nestalo. Na túto tému rokoval s prednostom Krajského úradu pre dopravu a cestné hospodárstvo, ktorý uviedol, že súhlas na prevádzku lanovky môže dať len po jej komplexnej rekonštrukcii. Znamenalo to úplne odstrániť stĺpy aj navijací systém. V tom čase boli odhady, že kompletná obnova lanovky by stála najmenej 53 mil. Sk. Predseda komisie MsZ Ján Vančo však zdôraznil, že lanovka nemusí byť zisková záležitosť. Preto si mesto musí najprv rozmyslieť, či je ochotné ju dotovať. Samospráva rokovala s deviatimi vlastníkmi pozemkov pod lanovkou, pričom dve tretiny pozemkov vlastní Rímskokatolícka cirkev, ktorá však vyjadrila ochotu dohodnúť sa na ich vysporiadaní. Odpoveď na otázku kedy sa a či sa vôbec bude lanovka na Zobor rekonštruovať zostáva preto nezodpovedaná a nejasná. Dvojsedačkovú lanovú dráhu na Zobor projektovala v roku 1966 TRANSPORTA, národný podnik Chrudim. Táto firma lanovku aj vyrobila a dodala celé zariadenie. Lanovka je dlhá 1 375 metrov a do prevádzky ju uviedli 20. novembra 1970. V roku 1982 urobili výmenu rámov batérií a kladiek a v roku 1991 zrekonštruovali pohon lanovky. Koncom roka 1993 lanovku odstavili. Dôvodom bol havarijný stav. Niektoré diely boli po odstavení lanovky použité na lanovej dráhe Dedinky – Geravy.

K MDŽ ženám zablahoželal premiér Robert Fico, aj primátor Jozef Dvonč

Na nepoznanie zmenená veľká zasadačka Mestského úradu v Nitre privítala v piatok 7. marca 2008 v predvečer sviatku Medzinárodného dňa žien zástupkyne nežného pohlavia, ktoré prijali pozvanie strany SMER – sociálna demokracia na oslavy v Nitre. Ženy všetkých vekových kategórií už hodnú chvíľu pred začiatkom slávnosti začali plniť zasadaciú sieň, ktorá vďaka scénografickým úpravám nadobudla celkom inú, slávnostnú atmosféru. Stalo sa tak na podnet vládnej strany SMER – sociálna demokracia, ktorá aj tohto roku pokračovala v tradícii osláv tohto ženského sviatku. Prvým gratulantom bol primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, ktorý slovami vďaky ocenil ženský podiel a pôsobenie nežnejšej časti ľudstva. Lichôtky na margo žien zneli z úst populárneho a medzi dámskym publikom mimoriadne obľúbeného speváka Roberta Kazíka. Ten po prvej kytici piesní zavolať na pódium hostí obzvlášť vzácných – predsedu vlády SR Roberta Fica, podpredsedu vlády SR a ministra vnútra SR Roberta Kaliňáka, predsedu Národnej rady SR Pavla Pašku a poslanca Európskeho parlamentu Vladimír Maňku, ktorí sa postupne vyznali z lásky k ženám, matkám a priateľkám. Medzi gratulantmi nechýbali poslanci Národnej rady SR Tibor Glenda a Ján Richter a zástupcovia vedenia mesta Jozef Dvonč a viceprimátor Štefan Štefek.

Nitra má inteligentné riadenie dopravy svetelnou signalizáciou

Nitra sa od pondelka 17. marca 2008 môže hrdiť najmodernejším systémom riadenia dopravy v meste na Slovensku. Predstavitelia mesta slávnostne uviedli inteligentný integrovaný systém riadenia dopravy cestnou svetelnou signalizáciou do prevádzky v priestoroch nitrianskej mestskej polície za prítomnosti štátneho tajomníka Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR Milana Mojša. Na slávnostnom akte i následnej tlačovej konferencii boli prítomní: primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor Nitra Štefan Štefek, prednosta mestského úradu Ľubomír Martinka, náčelník Mestskej polície v Nitre Miloš Hajnovič, riaditeľ Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre Ján Štark, konateľ dodávateľskej firmy ALAM, s.r.o. Alfonz Lančarič, zástupcovia krajského a okresného dopravného inšpektorátu, Komisie MsZ v Nitre pre dopravu a prevádzkovateľa cestnej svetelnej signalizácie z firmy ELCOMP.

Inteligentný integrovaný systém riadenia dopravy vyhodnocuje situáciu v meste na základe priebežných výsledkov z kamerového systému a snímačov, nainštalovaných vo vozovkách mesta. Pomocou tohto systému riadenia dopravy cestnou svetelnou signalizáciou je možné automatické aj manuálne ovládanie radičov cestných semaforov, nastavovanie trás pre motorové vozidlá s právom prednostnej jazdy, a predovšetkým zbieranie a vyhodnocovanie získaných dopravných dát. Na základe monitorovania všetkých informácií z nitrianskych cestných komunikácií je systém schopný preniesť signalizované poruchy svetelnej signalizácie do centrály, kde sa zobrazí lokalizácia a druh poruchy. Centrála pracuje s počítačovým operačným systémom Windows XP, ktorý je obohatený o špeciálnu riadiacu jednotku. Slúži ako komunikačný kanál medzi ústredňou a príslušnými radičmi, prípadne skupinou radičov, a to hneď v niekoľkých možných formách. Cestnú premávku v Nitre dopravná centrála MCC 256 Cross, ktorá od pondelka slúži Nitranom a návštevníkom mesta maximálne zefektívni. Investičné náklady na nákup zariadenia, včítane DPH a technických úprav v meste dosiahli výšku 14 miliónov Sk.

Turistický vláčik odštartoval tretiu sezónu

Nitriansky turistický vláčik otvoril v poradí tretiu turistickú sezónu v meste pod vrchom Zobor v piatok 28. marca 2008. Okružná jazda po uliciach centra Nitry trvá 45 minút, vrátane 15- až 20-minútovej zastávky na Nitrianskom hrade. Cestujúcich z Nitry, okolia i zahraničia prepravuje vláčik každú hodinu zo Svätoplukovho námestia po pešej zóne, cez Wilsonovo nábrevie a Župné námestie na hrad, odkiaľ smeruje späť na konečnú stanicu na Svätoplukovom námestí. V prípade objednávky je možné dať sa vyviezť až ku nitrianskej Kalvárii, resp. po areáli Agrokomplexu. Prevádzkovateľom turistického vláčika je Peter Lenčes, ktorý po turistickej trase vláčika vozíva turistov z Českej republiky, Ruska, Poľska, Nemecka, Veľkej Británie, ale aj Japonska či USA. Najväčší záujem bol doteraz o sprievodné slovo v anglickej a nemeckej jazykovej mutácii. Cena lístka pre domácich i zahraničných návštevníkov Nitry sa nemení. Dospelí zaplatia za jazdu 30 Sk a deti do 12 rokov 20 Sk.

Primátor sa poďakoval učiteľkám za ich prácu

Nitrianska Synagóga sa v piatok 28. marca 2008 už po tretíkrát zaplnila učiteľkami materských a základných škôl a pedagogickými pracovníkmi školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Nitry. Na slávnostnom oceňovaní, ktoré pripravilo oddelenie školstva MsÚ v Nitre sa zúčastnili obaja zástupcovia primátora Štefan Štefek a František Baláž a poslanci – členovia komisie MsZ pre školstvo a členovia mestskej školskej rady. Primátor Jozef Dvonč vyzdvihol záslužnú prácu učiteľov. Vo svojom príhovore im adresoval slová vďaky a uznania za ich náročnú pedagogickú prácu, vyžadujúcu si obrovskú trpezlivosť a odhodlanie vstúpiť deťom a mládeži poznatky, ktoré budú potrebovať pri svojej ceste v dospelosti. Ocenenia postupne prevzali títo učiteľia: Mgr. Zoja Knapčíková a Mgr. Elena Janáčová zo ZŠ Beethovenova, PaedDr. Daniela Krajčovičová a Mgr. Beáta Starečeková zo ZŠ Benkova, Mgr. Anita Lörinczová, ZŠ Cabajská, Mgr. Eva Slováková zo ZŠ Dražovská, Mgr. Marta Kniebugelová zo ZŠ Fatranská, Katarína Bartová, ZŠ Fatranská, Mgr. Soňa Kubačková, ZŠ kniežaťa Pribinu, PaedDr. Alena Zemková, ZŠ Krčméryho, Mgr. Alena Miková zo ZŠ Na Hôrke, Mgr. Ivona Buociková zo ZŠ Na Hôrke, PaedDr. Helena Rumanovská a Mgr. Mária Ursínyová, obe zo ZŠ Nábrevie mládeže, PaedDr. Miroslav Polák, zo ZŠ Novozámocká, Mgr. Viera Lohyňová, zo ZŠ Sčasného, Mgr. Jarmila Trusková zo ZŠ Škultétyho, Mgr. Mária Novoveská zo ZŠ Topoľová, PaedDr. Alexander Benko zo Topoľová, Viera Kováčová zo

ZŠ Tulipánová, Mgr. Marta Hájevská zo ZŠ Tulipánová, Mgr. Anna Fintová a Viola Smiešková, obe zo ZUŠ J. Rosinského, Mgr. Darina Košiarová z MŠ T. Vansovej, Margaréta Černáková z MŠ Platanova, Božena Fialková z MŠ Štiavnická, Eva Golasová z MŠ Zvolenská. Za ocenených učiteľov sa vedeniu mesta poďakovala učiteľka Mgr. Zoja Knapčíková zo ZŠ na Beethovenovej ulici v Nitre.

Nitrania sa sa poklonili pamiatke osloboditeľov

Položením vencov k Pamätníku osloboditeľov si obyvatelia Nitry v pondelok 31. marca 2008 pripomenuli 63. výročie oslobodenia nášho mesta spod fašistického jarma. Na slávnostnom zhromaždení, ktoré pripravilo mesto Nitra spolu s nitrianskym Oblastným výborom Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, sa zúčastnili predstavitelia mesta Nitry, poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre a pracovníci mestského úradu. Pamiatku padlých si uctili zástupcovia Nitrianskeho samosprávneho kraja, Obvodného úradu v Nitre, príslušníci Ozbrojených síl Slovenskej republiky, zástupcovia strany Smer – Sociálna demokracia položením vencov k Pomníku osloboditeľov pred budovou Krajského úradu v Nitre. Po vystúpení miešaného speváckeho zboru Glória sa k zhromaždeným prihovril viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek. V príhovore zdôraznil, že každá vojna je vo svojej podstate obľudným nezmyslom, pretože prináša veľa utrpenia. Na záver slávnostného zhromaždenia zaznela slovenská hymna.

Ladislav Švihel oslavoval sedemdesiatiny a odišiel do dôchodku

Generálny riaditeľ Agrokomplexu – výstavníctvo akademický architekt Ing. Ladislav Švihel oslávil 1. apríla 2008 významné životné jubileum - 70 rokov. Pri tejto príležitosti v Nitrianskej galérii otvorili výstavu s názvom Volanie rodnej zeme II., ktorá podala svedectvo o druhej – umeleckej tvári tejto významnej nitrianskej osobnosti. Ladislav Švihel sa predstavil ako maliar – umelec – milovník plátna. Okruh jeho tvorby dokumentuje jeho lásku k rodnému mestu. Jeho umelecká pozornosť smeruje k tvorbe hradných zákutí a zasnených nitrianskych scenérií. Od roku 1990 zastával funkciu generálneho riaditeľa Agrokomplexu – výstavníctvo a svojou čínorodou prácou sa mu podarilo v rámci Slovenska dostať nitriansky výstavnícky areál na najvyšší piedestál.

Na vernisáži, ktorá sa konala na nádvorí Nitrianskej galérie sa zúčastnila aj ministerka pôdohospodárstva Zdenka Kramplová. Na oslavách zdôraznili jeho výrazný podiel na organizovaní benefičných koncertov s názvom Hoj, vlast' moja, z ktorých výťažok putoval na opravu Nitrianskeho hradu.

Po vernisáži sa hostia presunuli do Parku kultúry a oddychu, kde sa uskutočnil slávnostný koncert s názvom Nášmu jubilantovi. Zúčastnili sa na ňom špičkové osobnosti politického, spoločenského, kultúrneho a športového života Slovenska. Jubilantovi sa v mene všetkých prihovril predseda Národnej rady SR Pavol Paška. Spoločne s karidnádom Jánom Chryzostomom Korcom uviedli do života knižku s názvom Nášmu oslávencovi, ktorá vznikla z iniciatívy členov Nitrianskej odbočky Slovenského zväzu spisovateľov – menovite Ladislava Zrubca, Andreja Červeňáka a Jozefa Vladára. Na koncerte účinkovali osobnosti slovenského hudobného života: Ľubica Vargicová, Jolana Fogašová, Darina Laštiaková, Peter Dvorský, Martin Babjak, Otakar Klien, skupina Rodokmeň a zahrala Ľudová hudba Miroslava Dudíka.

Mesto chce sprístupniť zoborský kláštor

Na území nášho mesta jestvuje viacero ešte nesprístupnených historických pamiatok, ktoré by si zaslúžili patričnú prezentáciu a obdiv návštevníkov z celého sveta. Takouto lokalitou je bývalý Zoborský kláštor, historikmi pasovaný za najstarší kláštor na našom území. S jeho existenciou sú spojené najstaršie v origináli zachované listiny z nášho územia - najstaršia uhorská legenda, najstaršie kronikárske diela uhorskej a českej historiografie a ďalšie významné pramene z obdobia vrcholného stredoveku.

Mesto Nitra tlmočilo svoj eminentný záujem na spoločnom rokovaní medzi zástupcami Nitrianskeho samosprávneho kraja, biskupského úradu, Archeologického ústavu SAV a Špecializovanej nemocnice sv. Svorada. Riaditeľ Archeologického ústavu SAV Matej Ruttkay pripravil odhad sumy, potrebnej na uskutočnenie zisťovacieho archeologického výskumu v areáli bývalého Zoborského kláštora. Podľa jeho slov, priestor, ktorý by v budúcnosti mohol byť využitý na prezentáciu histórie lokality a výsledkov archeologických výskumov, by bolo možné doskúmať v priebehu štyroch mesiacov. Náklady na jednu sezónu archeologického výskumu – čo sú dva mesiace – predpokladá na 500 000 Sk. Hoci o založení Zoborského kláštora sa nezachovali žiadne písomné správy, väčšina historikov predpokladá, že kláštor so starobylým patrocíniom svätého Hypolita pochádza už z 9. storočia, najneskôr z roku 880, keď v Nitre vzniklo biskupstvo. Benediktínsky kláštor sv. Hypolita v období 11. – 13. storočia plnil dôležitú funkciu jedného z centier náboženského, verejnoprávneho a kultúrneho života v Uhorsku. Archeologický výskum je základným predpokladom pre vypracovanie projektu prezentácie zoborského kláštora pre širokú verejnosť. Sprístupnenie tohto historického skvostu bude ďalším kameňom do mozaiky archeologických zvláštností, dosiaľ ukrytých pred zrakmi návštevníkov, ktoré spolu s kazematami, biskupským múzeom a ďalšími pamiatkami pritiahnu do Nitry návštevníkov a milovníkov histórie.

Cena primátora pre herečku a poslankyňu Evu Hlaváčovú

Štúdio Divadla Andreja Bagara sa v utorok 8. apríla 2008 zaplnilo divákmi, ktorí si prišli pozrieť vystúpenie herečky DAB Evy Hlaváčovej – monodrámu Violy Kováčovej s názvom Čas barchesu v podaní Evy Hlaváčovej. Excelentný výkon, ktorý vo svojom hodinovom hereckom koncerte predviedla, divákov preniesol o niekoľko desaťročí dozadu. Pani Eva Hlaváčová prerozprávala veselé i smutné osudy židovských rodín, v období atmosféry prvej republiky, ktorá zďaleka nebola takou idylickou, akou by sa z dnešného pohľadu zdala. Príbehy zdramatizovala samotná herečka, scénu navrhol František Perger, o hudobné spracovanie sa postaral Egon Gnoth a Peter Vlčko. Réžiu predstavenia mal Peter Oravec. Koncert jednej herečky zožal zaslúžený aplauz a stretol sa s veľkým pochopením obecnstva. V sále sedeli diváci, členovia Židovskej obce z Nitry, Galanty, Komárna a Bratislavy, ktorí len ťažko ukrývali hlboké dojmy a dojatie, ktoré v nich táto inscenácia vyvolala. Pod ťažobou spomienok na umučených a zosnulých príbuzných bolo počuť tiché vzlyky.

Po skončení predstavenia na scénu vystúpil primátor mesta Jozef Dvonč, aby pri príležitosti herečkinho životného jubilea a 45. výročia jej vstupu na nitriansku scénu, udelením Ceny primátora ohodnotil jej životné dielo ako herečky a tiež ako poslankyne Mestského zastupiteľstva v Nitre. Primátor jej povedal: „Cenu primátora si zaslúžite za všetko, čo ste urobili pre mesto Nitru, pre divadlo a tiež aj za všetko, čo robíte vo vzťahoch medzi ľuďmi. Myslím si, že to je to najcennejšie, čo potrebujeme - aby sme sa vedeli usmiať a pozdraviť, aby sme si vedeli zakývať. Je to tiež to, čo si želáme, aby prevážilo v kultúre a vo vzťahoch, aby celý spôsob života bol pre nás radostnejším, veselším a spokojnejším - a to si myslím želáme všetci. Vážená pani Hlaváčová, želim

vám, aby na vás čakalo ešte veľa pekných vecí. Cenou primátora chcem oceniť všetko vaše snaženie a to, čo pre nás robíte!“

V Synagóge zapálili šesť sviečok za umučených Židov

Nitrianska Synagóga sa v piatok 11. apríla 2008 stala miestom pietneho spomienkového stretnutia na 66. výročie deportácií nitrianskych židov do táborov smrti. Na úvod zneli emotívne slová Pavla Mešťana, riaditeľa Židovského múzea v Bratislave, ktorý povedal, že v tomto stane už nikdy nevystúpi rabín, ktorý by čítal z Tóry a my by sme sa tu pomodlili. Pavol Mešťan sa ďalej vyjadril, že keď odovzdali tento chrám mestu, boli si vedomí toho, že už nikdy nenastane chvíľa pre modlenie.

Nad podujatím prijal záštitu primátor mesta Jozef Dvonč. Prvý transport odišiel z Nitry 11. apríla 1942 o 19.15 hodine. Účastníci spomienkového večera zapálili šesť sviečok za 6 miliónov Židov, ktorí musel umrieť násilnou smrťou. Jednu zo šiestich sviečok zapálila aj Alžbeta Chudáčiková, ktorá je nositeľkou významného ocenenia Spravodlivá medzi národmi. Udelili jej ho za hrdinský skutok - zato, že počas II. svetovej vojny zachránila pred istež smrti slovenských židov Westerovcov.

Krištáľové krídlo získal aj nitriansky archeológ Karol Pieta

Nitriansky archeológ Karol Pieta, odborný pracovník Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied (AÚ SAV) v Nitre sa stal laureátom prestížneho ocenenia Krištáľové krídlo, ktoré v nedeľu 13. apríla 2008 rozdávali v nitrianskom Divadle Andreja Bagara. Toto ocenenie získal v kategórii Medicína a veda. Ocenenie mu odovzdali úspešne oddelené siamské dvojčky Andrejka a Lucka Tóthové. Na margo ocenenia konštatoval, že archeológia je „zvláštna disciplína“ - vyžaduje si aj odriekanie a veľké pochopenie najbližších, ktorí statočne znášajú všetky tie čudáctva so mnou. V ďakovnej reči na javisku veľkej sály DAB sa vyjadril, že adresátom všetkých vedeckých výsledkov sú obyčajní ľudia. V tomto prípade to boli obyvatelia obce Bojná, ktorí s entuziazmom znášali a znášajú všetky nástrahy, ale aj výsledky. V kategórii Divadlo a film ocenenie získala Marína Kráľovičová, ktorá sa na akte osobne nezúčastnila. Ocenenie jej na diaľku odovzdal riaditeľ DAB Ján Greško. V kategórii Šport Krištáľové krídlo získala tenistka Daniela Hantuchová. Osobne jej ho odovzdal nitriansky rodák, úspešný futbalista, Ľubomír Moravčík.

Cestná svetelná signalizácia pomôže preťaženej doprave v meste

Pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča a v spolupráci s Okresným dopravným inšpektorátom Policajného zboru v Nitre sa v Kongresovej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnila v stredu 16. apríla 2008 odborná prednáška k problematike moderných trendov riadenia dopravy cestnou svetelnou signalizáciou. Na odbornej prednáške sa zúčastnili: zástupca primátora mesta Nitry Štefan Štefek, predseda Komisie dopravy Miroslav Mikulášik, odborný referent z Referátu cestného hospodárstva a miestnych komunikácií na MsÚ Ján Pánský, zástupca riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre Stanislav Mihálik, riaditeľ Krajského dopravného inšpektorátu Policajného zboru v Nitre Štefan Gálik a iní odborníci na dopravu.

Vo všeobecnej časti prednášky moderné trendy riadenia dopravy v Nitre prezentoval renomovaný český odborník na dopravu Ondřej Hájek. Prítomným účastníkom predostrel kapacity signalizačného plánu dopravy, princípy a možnosti koordinácie dopravy a zákonitosti dynamiky na križovatkách. Prezentované boli aj alternatívy zvýšenia kapacity kriticky zaťažovaných križovatiek, ako napr. pred Tescom, na

Wilsonovom nábreží, Štefánikovej triede, respektíve na Hollého ulici. Základná kapacita svetelne riadenej križovatky je 1300 vozidiel za hodinu. Pri monitoringu dopravnej špičky v ranných a popoludňajších hodinách je nevyhnutné sledovať vozidlá, ktoré stoja na konci zelenej, pretože je určujúcim prvkom pri normovaní zaťaženia križovatky. Cestná svetelná dopravná signalizácia v Nitre by mala čiastočne zmierniť enormné preťaženie dopravy v meste. Ak budú sfinalizované plánované obchvaty, doprava v Nitre sa podľa expertov a špecialistov na dopravu diametrálne zlepši.

Predstavili výsledky I. etapy reštaurovania Katedrály sv. Emeráma

V stredu 16. apríla 2008 sa konala prezentácia výsledkov I. etapy reštaurovania výtvarnej výzdoby Katedrálneho chrámu – Baziliky sv. Emeráma v Nitre. Na prezentácii sa zúčastnil aj nitriansky sídelný biskup mons. Viliam Judák. Mesto Nitra zastupoval na stretnutí viceprimátor mesta Nitry František Baláž. V programe bola prítomným hosťom priblížená prezentácia reštaurátorského zhodnotenia hlavného oltára a výtvarnej výzdoby záveru presbytéria Horného kostola. Freskovú výzdobu predstavil akademický maliar Vladimír Plekanec. Rekonštrukciu hlavného oltára predložila architektka Jana Balážiková. Historicko-umeleckú analýzu a zhodnotenie nálezu renesančného tabernákula predostrel Jozef Medvecký z Ústavu dejín umenia Slovenskej akadémie vied. Katedrála Baziliky sv. Emeráma predstavuje sakrálne miesto – svätyňu, ústredný chrám diecézy a biskupstva. Je sídlom biskupa, centrom duchovného života a cirkevnej správy celej diecézy. Symbolizuje učiteľský úrad biskupa. Katedrála sv. Emeráma patrí k najstarším diecéznym chrámom na Slovensku. Odkazuje a nadväzuje na obdobie pôsobenie arcibiskupa Metoda, o čom svedčí bulla *Industriae Tuae*, vydaná pápežom Jánom VIII. – v roku 880. Katedrála sv. Emeráma v Nitre sa vypína na 60 metrovom hradnom kopci (190 m. n. m.) Na jeho úpätí, z juhovýchodnej strany a popri jedinej vstupnej ceste, sa rozprestierajú budovy a inštitúcie nitrianskeho biskupstva (Kostol Sv. Petra a Pavla, budovy seminára sv. Gorazda, domy kanonikov, diecézna knižnica a katolícka charita). Pod hradným mostom, naľavo stojí súsošie sv. Cyrila a Metoda od Ľudmily Cvengrošovej, po pravej strane barokové súsošie Nepoškvrneného počatia Panny Márie z roku 1750. Tabule zamurované nad vchodom do katedrály oznamujú, že jej vežu dal v roku 1642 postaviť biskup J. Telegdy. Na inej tabuli sa dočítame, čo vykonal pre chrám biskup A. Erdödy, tajný radca a kancelár kráľa.

Seniori svojmu mestu

Členovia mestskej organizácie č. 1 - Jednoty dôchodcov Slovenska v Nitre pomohli zlepšiť čistotu v Nitre. V prvý aprílový deň seniori upratali a skrášlili okolie Klubu dôchodcov na Ulici Ľudovíta Okánika. Po troch týždňoch od prvého upratovania dôchodcovia pomohli pri vyčistení prostredia okolia Materskej školy na Štefánikovej triede. V tejto materskej škôlke okopali záhony ruží, upravili kríky a vyčistili prostredie areálu. Do upratovania sa zapojili aj deti z MŠ spolu s ich učiteľkami.

Dlhoročné priateľstvo s gymnáziom v Báčskom Petrovci

Zástupca primátora mesta Nitra Štefan Štefek v piatok 18. apríla 2008 prijal delegáciu Gymnázia Jána Kollára z Báčskeho Petrovca, vedenú riaditeľom gymnázia Paljom Beljičkom, ktorú sprevádzal riaditeľ Gymnázia na Párovskej ulici v Nitre Juraj Opačtý. Partnerské vzťahy medzi školami trvajú od roku 1995. Začínali sa oficiálnymi stretnutiami medzi riaditeľmi, dnes však už pokračujú v úplne iných dimenziách. Bolo ich cítiť aj v atmosfére, ktorá vládla počas prijatia viceprimátorom Štefekom. Tento

vyjadril úprimnú radosť z toho, že máme rodákov aj v ďalekej Srbskej republike, ktorí odolávajú tlakom asimilácie a zachovávajú si dedičstvo predkov. Riaditeľ nitrianskeho gymnázia Juraj Opačítý konštatoval, že družba je založená na neformálnych stretnutiach a rýdzom priateľstve medzi študentmi a učiteľmi. Málokto vie, že zvláštnosťou Gymnázia Jána Kollára v Báčskom Petrovci je, že je jediným slovenským gymnáziom v zahraničí. V deviatich oddeleniach študuje 356 študentov, v triede majú priemerne 27 žiakov. Od roku 1997 je súčasťou školy internát, ktorý vznikol za prispenia slovenskej strany a aj vďaka finančnej podpore mesta Nitra, ktoré im na zariadenie prispelo sumou 400 000 Sk. Nitrania navštevujú B. Petrovec každoročne v októbri, naopak – rodáci z Báčskeho Petrovca prichádzajú pod Zobor práve v tomto jarnom období. Vycestovať za hranice Srbskej republiky však pre nich nie je také jednoduché, ako by sa na pohľad zdalo: musia prekonať byrokratickú bariéru a vybaviť si vízum, ktoré je ohraničené len na dni pobytu.

Recyklačný deň nám pomohli vyhrať školy

Mesto Nitra sa spolu s ďalšími dvoma krajskými mestami – Banskou Bystricou a Prešovom zapojilo do súťažného podujatia s názvom Recyklačný deň s Rádiom Regina. Nitrania sa do súťaže zapojili so všetkou vervou a podtitul „Urobme si poriadok pred vlastným prahom“ si osvojili natoľko, že naše mesto jasne vyhralo nad Prešovom aj Banskou Bystricou. Málokto si však uvedomil, že sme vyhrali najmä vďaka iniciatíve základných škôl. Všetky nitrianske ZŠ sa do súťaže zapojili s veľkým odhodlaním. Ich areály slúžili ako zberové dvory. Zbieralo a triedili sa doslovne všetko - papier, plasty, sklo a elektroodpad. Jasnou rečou hovoria čísla zo štatistiky, ktorú sme získali na Útvare školského úradu. Deti ZŠ vyzbierali 57 623 kg papiera, 3065 kg plastu a do areálu škôl obyvatelia priniesli 816 kg skla. Deti sklo nezbiejali. Celkovo sa zozbieralo 75 037 kg papiera, z toho 57 623 kg priniesli žiaci ZŠ. Na iných zberných miestach sa zozbieralo len 17 414 kg. Občania priniesli celkom 3 708 kg plastového odpadu, z toho školy 3 065 kg a občania len 643 kg. Okrem súťaže medzi mestami bola vyhlásená aj súťaž medzi školami. Školy v rámci obvodu vyzvali obyvateľov vlastnými letákmi na možnosť zúčastniť sa zberu. V prípade problémov s dopravou druhotných surovín mali možnosť obyvatelia pripraviť tieto suroviny pred vstupné vchody. Najviac papiera 4 412 kg, čo podľa počtu žiakov najviac vyzbierali žiaci ZŠ na Novozámockej ulici, keď 168 žiakov tejto školy prinieslo celkom 4412 kg papiera, čo v prepočte na žiaka predstavuje 26,26 kg papiera. Druhé miesto patrí ZŠ na Sčasného ulici v Nitre - Dražovciach, ktorú navštevuje 144 žiakov. Títo priniesli 3127 kg papiera, keď v prepočte na 1 žiaka mali 21,71 kg a 210 kg plastov. Na ich zberovom mieste sa sústredilo aj 190 kg skla. Ako tretia v poradí sa umiestnila ZŠ na Dražovskej ulici, ktorú navštevuje 348 žiakov. Títo priniesli 5437 kg papiera, čo je v prepočte na 1 žiaka 15,62 kg. Na zberové miesto sústredili aj 291 kg plastov, čo je v prepočte 0,83 kg. Ekologické myslenia a cítenie Nitranov podčiarkol slogan: „Odpad nemizne tým, že ho vyhodíme, veľmi dôležité je odpad zhodnocovať!“

V Nitre pribudnú rodinné domy

V stredu 23. apríla 2008 sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo verejné prerokovanie územného plánu mesta Nitra. Zmeny a doplnky prítomným občanom Nitra prezentovala architektka Eva Ligačová, z Útvary hlavného architekta na Mestskom úrade v Nitre. Ako konštatovala, zmena územného plánu nie je konečná, občania môžu svoje podnety, námety, resp. pripomienky adresovať písomne – do 7. mája, na oddelenie Útvary hlavného architekta na MsÚ. Zmeny a doplnky by mali

dať občanom väčší priestor na výstavbu rodinných domov, a to najmä v mestských častiach: D. Krškany, Janíkovce a Kynek. Plánované zmeny by mali byť v týchto častiach Nitry: v Dolných Krškanoch je plánovaná kompostáreň a rozšírenie obytnej zóny, v Janíkovciach bude po korekcii rozšírená obytná zóna, z dôvodu veľkého záujmu občanov o výstavbu v tejto mestskej časti, v Brezovom háji je plánované rozšírenie občianskej vybavenosti a rozšírenie zelene, na Doležalovej ulici je plánovaná výstavba rodinných domov, na Braneckého a Šurianskej ulici bude taktiež doplnená občianska vybavenosť, v oblasti Párovských Hájov bude vysadená enviromentálna zeleň a vybudované protihlukové bariéry, v mestskej časti Kynek – časť Šúdol je možné začať s výstavbou výškových budov, lokality, v ktorých by mali byť výškové dominanty: veľký kruhový objazd pri Hypertescu, Braneckého ulica pred železnicou, bývalé mlyny a pivovar, lokalita pred Tescom, na Lukovom dvore je plánované rozšírenie záhradkárskej oblasti. V diskusii vystúpili aj prítomní občania, ktorí vyjadrili svoje podnety, pripomienky a námety, ktoré boli z väčšej časti laické a neobjektívne. Na verejnom prerokovaní sa zúčastnili aj poslanci MZ – Milan Burda, Renáta Kolenčíková a Ivan Juhás.

Uprostred Svätoplukovho námestia postavili máj

Na tradíciu stavania májov nadviazali tohto roku študenti nitrianskej Slovenskej poľnohospodárskej univerzity (SPU) v Nitre, keď do kultúrnej časti programu Nitrianskych univerzitných dní zaradili aj postavenie mája. V utorok 30. apríla 2008 sa tak Svätoplukovo námestie pri Divadle A. Bagara rozozvučalo spevom dievčat z folklórneho súboru Zobor, ktoré takto rýdzo po slovensky vypravádzali mládencov, nesúcich statný niekoľkometrový máj. Budúci poľnohospodári tento symbol lásky a nového života preniesli do stredu námestia. Tu ešte nastala posledná fáza príprav pred samotným vztýčením. Pri zdobení vrcholca pestrofarebnými stužkami nebola núdza o dobrú náladu, o ktorú sa postarali všetci členovia FS Zobor. Hneď potom, ako dievčence vrchovec mája ovenčili stužkami, ho mládenci presne podľa ľudových tradícií ručne vztýčili. Vzápätí sa pevné pódium pri DAB premenilo na tanečný parket. Hudobníci, speváci a tanečníci z vysokých škôl si pre divákov, sediacich pod tribúnou, pripravili pásmo piesní a tancov, aby im týmto galakonzertom spríjemnili trochu chladné a veterné popoludnie. Na stavaní mája sa zúčastnili zástupcovia SPU a Mesta Nitry. V období, keď sa Nitra snaží zabojsovať o získanie prestížneho titulu Hlavné mesto európskej kultúry v roku 2013, sa do príprav tohto podujatia zapojil aj celý štáb EHMK 2013.

Predseda vlády SR Robert Fico sa poďakoval pracujúcim občanom

Na Svätoplukovom námestí sa vo štvrtok 1. mája 2008 popoludní uskutočnili oslavy Sviatku práce. Na oslavách sa zúčastnili najvyšší predstavitelia vlády SR, ako aj mesta Nitry. Na oslavách Sviatku práce pod Zoborom sa zúčastnili predseda vlády SR Robert Fico, podpredseda vlády a minister vnútra Robert Kaliňák, primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek, poslanci NR SR za stranu SMER – sociálnu demokraciu - Tibor Glenda a Pavol Goga, generálny manažér strany SMER – sociálnej demokracie Ján Richter a poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre. Predseda vlády SR Robert Fico k občanom Nitry povedal, že Sviatok práce je vnímaný ako sviatok všetkých poctivo pracujúcich ľudí, teda všetkých vás, ktorí dennodenne svojou prácou prispievate k tomu, že Slovensku sa ekonomicky mimoriadne darí. To, že Slovensko v poslednom období zaznamenáva rekordne vysoký hospodársky rast, je len vďaka vašej ochote svedomito a tvrdo pracovať, často za veľmi nízku mzdu a v nie príliš vyhovujúcich podmienkach. Za túto vašu obeť vám všetkým patrí moja vďaka a úcta.

1. máj nepovažujem za prekonaný sviatok, alebo relikť minulosti, tak ako sa tento deň snažia niektorí dehonestovať, ale za príležitosť ísť medzi vás a osobne vám poďakovať za hodnoty, ktoré vytvárate. V kultúrnom programe vystúpilo hudobné duo Janisa Band, dychová hudba Lapášanka a mažoretky I.NIMA. Prítomní občania sa mohli tiež zadarmo občerstviť, pripravené pre nich boli propagačné materiály strany SMER - sociálna demokracia.

Míľa pre mamu na Sihoti bola spríjemnením víkendu

V Mestskom parku na Sihoti sa 10. mája uskutočnilo zaujímavé podujatie ku Dňu matiek, s názvom Míľa pre mamu. Program podujatia sa začal krátko pred treťou a pokračoval až do podvečerných hodín. V bohatom programe vystúpili, okrem iných, Teatro Pimprlo, prezentovali sa žiaci Tralaškoly a tanečná skupina Felis. Program moderovala poslankyňa Mestského zastupiteľstva v Nitre Oľga Csákayová. Okrem Nitry sa do akcie Míľa pre mamu zapojilo ďalších 30 miest. Nitra organizovala Míľu pre mamu už po tretíkrát. Slávnostné začatie pochodu Míľa pre mamu odštartoval slávnostným prestrihnutím pásky primátor mesta Nitry Jozef Dvonč. Pochod bol originálny tým, že ho sprevádzali rozprávkové bytosti, ktoré obklopovali jazierko v parku. V sprievodných akciách boli pre deti pripravené zaujímavé hry, prezentované boli činnosti materských centier a spropagovaná bola verejná zbierka pod názvom – Ďakujem, že si mama.

Jedinečný projekt Grafity v Nitre dostáva zelenú

Medzi najpopulárnejšie umenie ulice patrí grafity. Sprejové obrazy oslovujú najmä mladých. Projekt kandidatury Nitry na Európske hlavné mesto kultúry 2013 dáva zelenú všetkému, čo je prestížne, originálne a výnimočné. Projektom sa nadväzuje na závery konferencie Nitrianskej galérie, Katedry masmediálnej komunikácie a reklamy a Ústavu literárnej a umeleckej komunikácie Filozofickej fakulty v Nitre Graffiti & Street Art, ktorá sa uskutočnila pred dvoma rokmi. Na Slovensku odštartovala odbornú diskusiu o mieste grafitov medzi umeniami. Autorom myšlienky a projektu Grafity v Nitre je Mgr. Juraj Novák, vedúci Nitrianskeho informačného systému Mestského úradu v Nitre, ktorý navrhol, aby skruže, ktoré nie sú vhodné na vylepovanie plagátov pre ich hladký plechový povrch, Mesto poskytlo mladým výtvarníkom na podporu kandidatury EHMK 2013. Vo štvrtok 8. mája pracovali mladí autori s textom Nitra – mesto kultúry. Pilotnú maľbu pozitívne ocenilo aj okoloidúce laické publikum. Cieľom je, aby sýtymi farbami grafity zažiarilo približne 12 skruží v Nitre. Výsledky tvorby autorov grafity sa doteraz dali zaregistrovať na protihlukovej stene popri Chrenovskej ceste, či na pilieri mosta cez rieku Nitru na Mostnej ulici. Sprejové obrazy sú atraktívne krikľavou komunikatívnosťou, okorenenou puncom rebelantstva. Riaditeľ tímu EHMK 2013 Ing. Jaroslav Dóczy projekt podporil.

Protestný pochod Mesto Nitra nepovolilo

Organizátor akcie Marcel Grzyb z Topoľčianok písomne oznámil mestu Nitra, že 24. mája 2008 o 14.30 hodine plánuje usporiadať zhromaždenie pod názvom Pochod proti drogám. Mesto Nitra v súčinnosti s Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Nitre posúdilo jeho oznámenie a na základe platnej legislatívy tento pochod nepovolilo. Ako zástupca zvolávateľa je v oznámení uvedený Lukáš Meixner z Dolných Obdokoviec. Mesto rozhodlo na základe zákona č. 84/1990 Zb. o zhromažďovanom práve a zákone č. 71/1967 o správnom konaní v znení neskorších predpisov. Krajské riaditeľstvo totiž mestu oznámilo, že zvolávateľ je dlhodobo a osobne účastný v aktivitách, ktoré smerujú

k potláčaniu osobných práv a slobôd a propagácii národnostnej a rasovej neznášanlivosti. V rozhodnutí je uvedené, že správny orgán posúdil uvedený účel oznámenia „ako vecne obštrukčný a zavádzajúci vzhľadom na osobné aktivity zvolávateľa a s ohľadom na ideologické zameranie zhromaždení uskutočnených do tohto času za identickým účelom, ktoré boli sprevádzané a prezentované znakmi, vlajkami a insígniami propagujúcimi rasizmus, ako aj verbálnymi prejavmi účastníkov. Správny orgán preskúmal uvedené oznámenie a zistil, že oznámený účel zhromaždenia nie je v súlade s paragrafom 10 odsek 1 písmena a) zákona, nakoľko odôvodnenie smeruje k výzve popierať alebo obmedzovať osobné, politické alebo iné práva občanov pre ich národnosť, pohlavie, rasu, pôvod, politické alebo iné zmýšľanie, náboženské vyznanie a sociálne postavenie alebo na roznečovanie nenávisť a neznášanlivosti a neznášanlivosti z týchto dôvodov.“ Pochod proti drogám sa v Nitre uskutočnil už tri razy. Posledný pochod, ktorý bol ohlásený na Mestskom úrade v Nitre na 14. marca - na deň 69. výročia vzniku vojnového slovenského štátu - sa nekonal, pretože jeho ohlasovateľa Juraja Vaňa z Beladíc, zadržala polícia a obvinila z ublíženia na zdraví.

Nitrania si pripomenuli víťazstvo nad fašizmom

Občania Nitry si kladením vencov k Pamätníku osloboditeľa dňa 7. mája 2008 pripomenuli 63. výročie oslobodenia Slovenska spod perzekúcie fašizmu a ukončenia 2. svetovej vojny. Mesto Nitra a Mestský úrad v Nitre na pietnej udalosti zastupovali primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek, prednosta MsÚ Ľubomír Martinka a poslanci mestského zastupiteľstva. Prítomní boli aj predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica, prednosta Obvodného úradu v Nitre Juraj Horváth, členovia Jednoty dôchodcov Slovenska, zástupcovia Ozbrojených síl SR a Policajného zboru SR, členovia Ústredného zväzu protifašistického odboja a iní hostia. Tento sviatok je významný aj z toho dôvodu, že 2. svetová vojna bola najväčším vojnovým konfliktom v dejinách ľudstva, pri ktorom zahynulo približne 40 miliónov ľudí. Práve preto si treba každoročne pripomínať túto hrozivú udalosť dejín ľudstva a spomenúť si na obeť 2. svetovej vojny. Treba im tiež poďakovať za slobodu, ktorá by bez ich hrdinstva nebola. V kultúrnom programe vystúpili študenti z Gymnázia na Golianovej ulici, ktorí sa prezentovali prednesom básni a spevom. Pietnu udalosť ukončila hymna Slovenskej republiky.

Vedenie mesta prijalo delegáciu ministerstva zahraničných vecí USA

Primátor mesta Jozef Dvonč, jeho zástupca Štefan Štefek a prednosta úradu Ľubomír Martinka prijali v piatok 16. mája 2008 delegáciu Ministerstva zahraničných vecí USA. V sprievode pracovníka obchodného zastúpenia amerického veľvyslanectva na Slovensku Mariana Volenta sa prvé tajomníčky MZV USA Mak Kowalska a Michaela Koziol zaujímali o spoluprácu mestskej samosprávy so zahraničnými investormi. Obe dámy boli informované o úspechu nitrianskej priemyselnej zóny, kde sa postupne etablujú viacerí významní investori ako Sony, Visteon, Giesecke end Devrient a ďalší. Primátor konštatoval, že kapacita priemyselného parku predstavuje približne 16 000 zamestnancov. Povedal, že budeme radi, ak okrem manuálnej práce prinesie park našim ľuďom aj prácu s pridanou hodnotou. Vedenie mesta preto vstúpilo do rokovania s oboma univerzitami s cieľom podieľať sa spoločne na budovaní vedecko-technologického parku. Mesto sa tiež zaoberá rozvojom bytovej výstavby, snaží sa vyriešiť dopravné problémy a obyvateľom mesta poskytnúť primerané podmienky pre kultúrno-spoločenský rozvoj. V tejto súvislosti primátorom hostky informoval, že v tomto

období očakávame výsledky finále súťaže o titul EHMK 2013. Návštevu zaujala informácia, že začíname pociťovať problémy s kvalifikovanou pracovnou silou, keď nezamestnanosť v Nitre klesla na slabé 4 %. Dostalo sa im však vysvetlenia, že spádová oblasť Nitra ponúka pracovné možnosti pre približne 800 tisíc obyvateľov. Dámy sa zaujímali o spoluprácu mesta pri získavaní nových investorov, na čo primátor Jozef Dvonč odpovedal, že vítame každého investora, ktorý má chuť usadiť sa u nás. Každému vyjdeme v ústrety a vytvoríme mu podmienky, aby sa u nás mohol etablovať. Primátor Jozef Dvonč prostredníctvom hostí tlmočil oficiálne pozvanie pre amerického veľvyslanca na Slovensku Vincenta Obsitnika na oficiálnu návštevu Nitru.

Cena primátora pre riaditeľa nemocnice MUDr. Štefana Petříčka

Udelením Ceny primátora vyjadril primátor Nitra Jozef Dvonč svoj postoj k vedecko-výskumnej činnosti a propagácii nášho mesta, na ktorej sa podieľa riaditeľ Špecializovanej nemocnice sv. Svorada Zobor, n. o. MUDr. Štefan Petříček. Ocenenie mu odovzdal viceprimátor mesta Nitra František Baláž vo štvrtok 15. mája pri príležitosti jeho životného jubilea - 60. narodenín, na slávnostnej vedecko-vzdelávacej schôdzi, ktorá sa uskutočnila k 60. výročiu činnosti Špecializovanej nemocnice sv. Svorada Zobor, n. o. v kaštieli v Horných Lefantovciach.

MUDr. Štefan Petříček vo funkcii riaditeľa využíva svoje riadiace a organizačné schopnosti, ako aj erudíciu, aby sa vyriešili všetky problémy súvisiace s právnou subjektivitou a prebiehajúcimi zmenami v zdravotnej politike. Aj v ťažkých podmienkach vie získať prostriedky na rozsiahle rekonštrukcie a prestavby, výrazne vylepšuje prístrojové vybavenie zdravotníckou technikou a výpočtovou technikou tak, že dnes má toto zdravotnícke zariadenie fungujúci komplexný nemocničný informačný systém. Vychádzajúc z potrieb zabezpečovania zdravotníckej starostlivosti zriadil geriatrické oddelenie, oddelenie pre dlhodobu chorých, onkologické oddelenie a oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny. Pod jeho vedením bolo v tomto zariadení vybudované Národné referenčné centrum pre mykobaktérie, Osteocentrum a spánkové laboratórium a z ústavu vzniklo vysokošpecializované viacregionálne zdravotnícke zariadenie - teraz Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor, n. o. Nemocnica medzi prvými v Nitrianskom kraji získala v roku 2006 Certifikát manažérstva kvality podľa normy ISO 9001:2000, ktorý úspešne obhajuje. Na kvalitu nemocnice poukazuje aj skutočnosť, že je výučbovou základňou Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave, čím sa podieľa na postgraduálnom vzdelávaní lekárov v odbore pneumológia a ftizeológia sestier v oblasti komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti v tomto odbore. MUDr. Štefan Petříček je zakladateľom Zoborských dní, ktoré sa tešia veľkej obľube zdravotníckej verejnosti, o čom svedčí aj skutočnosť, že v máji t. r. sa konal v poradí už 25. Zoborský deň. Svoje organizačné schopnosti a prehľad v odbore pneumológia a ftizeológia zúročil ako predseda organizačného výboru úspešného XII. Kongresu Slovenskej a Českej pneumologickej a ftizeologickej spoločnosti, ktorý sa konal v roku 2004 v Nitre za účasti viac ako 500 odborníkov zo Slovenska, Českej republiky a ďalších štyroch európskych krajín.

V Nitre - Janíkovciach odovzdali do užívania multifunkčné ihrisko

V nedeľu 18. mája 2008 sa v mestskej časti Nitra - Janíkovce uskutočnila slávnosť. Do vynoveného areálu kultúrno-spoločenského centra pribudlo multifunkčné ihrisko s umelým trávnatým povrchom, ktoré bude slúžiť na rozvoj športovej činnosti pre všetkých obyvateľov tejto časti Nitra. Slávnostné prestrihnutie pásky sa udialo v rézii primátora Nitra Jozefa Dvonča, jeho zástupcu Štefana Štefeka a ich hosťa, zástupcu primátora

mesta Banská Bystrica Róberta Kazíka. Primátor Jozef Dvonč obyvateľom zažalal, aby na novom ihrisku trávili svoj voľný čas. Janíkovské ihrisko je v poradí šiestym z desiatich ihrísk, ktoré sa postupne budujú na území celej Nitry. Financie sú schválené v mestskom rozpočte, zostáva nám dobudovať 4 ihriská - na Kyneku, v Mlynárčiach, v Párovských Hájoch a v Dolných Krškanoch. Súčasťou slávnosti boli oslavy Dňa matiek, ktoré sa následne konali v sále kultúrno-spoločenského centra pozrel program žiakov materskej a základnej školy, pripravený ku Dňu matiek. Milým darčekom ženám k sviatku bolo vystúpenie Roba Kazíka a ľudového rozprávača strýca Izidora. Z kultúrneho domu odchádzala každá mama a stará mama s kvietkom, ktoré boli zakúpené z finančných prostriedkov Mesta Nitry. Viceprimátor Štefan Štefek, ktorý do mestského zastupiteľstva kandidoval za túto mestskú časť povedal, že v Janíkovciach je potrebné dobudovať infraštruktúru. V roku 2007 sa odovzdal do užívania zrekonštruovaný kultúrny dom. Občanom chýba kanalizácia, čo bude prioritou nasledujúcich mesiacov. Pri schvaľovaní zmien v územnom pláne, vyčlenia z extravilánu ďalšie hektáre pôdy na bytovú výstavbu, čo by mohlo umožniť ďalší rozmach Janíkoviec.

Mesto Nitra sa pripravovalo na európsky šampionát basketbalistiek

V Kongresovej sále Mestského úradu v Nitre sa vo štvrtok 22. mája 2008 zišiel prípravný tím, ktorý má na starosti spoluorganizovanie Majstrovstvá Európy v basketbale junioriek do 18 rokov. Šampionát sa mal uskutočniť v dňoch 18. až 27. júla 2008 v Mestskej hale na Klokočine a paralelne aj na palubovke basketbalistov Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Členmi prípravného tímu boli prednosta MsÚ Ľubomír Martinka, viceprezidentka Slovenskej basketbalovej asociácie a riaditeľka Majstrovstiev Európy v Nitre Nataša Hrisenková, predseda komisie športu a poslanec MZ Štefan Klácko, náčelník MsP v Nitre Miloš Hajnovič, vedúci Oddelenia cestovného ruchu, propagácie mesta, NISYS MsÚ Juraj Novák a odborná referentka pre šport z Útvaru kultúry a športu MsÚ Mária Hegedušová.

CHALLENGE DAY v Nitre

V stredu 28. mája 2008 sa Nitra stala športovým stánkom pri príležitosti športového dňa - CHALLENGE DAY. Nitra tento rok súťažila s poľským mestom Suwaki a do súťaže sa zapojilo 25,38%, z celkového počtu obyvateľov Nitry. Nitrania športovali v rôznych častiach mesta Nitry, a to na Svätoplukovom námestí, Mestskej športovej hale na Klokočine, v Mestskom kúpeľi, na Atletickom štadióne v Nitre, i iných miestach v meste pod Zoborom. Nitrania mohli športovať v rôznych druhoch športov: chôdza, beh, plávanie, bicyklovanie, tanec či aerobik. Podmienkou bolo športovať nepretržite 15 minút. V kultúrnom programe vystúpili rôzne hudobné skupiny, mladú generáciu zaujala najmä mladá speváčka Dominika Mirgová. Tí, ktorí sa zapojili do športovania, boli ocenení zaujímavými cenami od Mesta Nitry a Slovenskej sporiteľne. Ceny odovzdával primátor mesta Nitry Jozef Dvonč.

Sihot' bola na MDD plná detí

Mesto Nitra pripravilo v nedeľu 1. júna 2008 v Mestskom parku na Sihoti oslavy Medzinárodného dňa detí. Pre malých Nitranov boli pripravené zaujímavé, pútavé a originálne podujatie. Sviatok detí v oáze zeleni v našom meste odštartovali mažoretky I. NIMA. Po ich vystúpení sa deťom prihovoril primátor mesta Nitry Jozef Dvonč.

V programe vystúpili, okrem iných, Skupina historického šermu ARWEN, hudobná skupina Rytmik, predvedené boli ukážky techniky Ozbrojených síl SR, prezentovaný bol

výcvik psov Agility klubu Nitra a iné zaujímavé sprievodné akcie. Počas celého popoludnia premával po parku Nitriansky expres. Najväčší záujem medzi najmenšími Nitranmi bol pri stánku Európskeho hlavného mesta kultúry. Pri tomto stánku sa hádzali kocky s logom EHMK 2013. Ak boli hodené štyrmi hodmi čísla 2, 0, 1, a 3, deti vyhrali prezentačné materiály EHMK 2013, a to šiltovky alebo tričká. O MDD na Sihoti bol enormný záujem, do Mestského parku na Sihoti prišlo veľké množstvo ľudí, odhadom ich počet bol okolo 10-tisíc.

Nitrania dostali nové a rozľahlé ihrisko v Mestskom parku na Sihoti

V rámci najvýznamnejšieho podujatia Nitry Cyrilo-metodských slávností a pri príležitosti štartu letných prázdnin dostali nitrianske deti od Mesta Nitry výnimočný dar. Najpriestranejšie ihrisko, aké kedy v parku na Sihoti bolo, s celkovou rozlohou približne 100 árov. Celý komplex bol slávnostne otvorený 4. júla 2008. K súčasnému detskému ihrisku s hojdačkami, kolotočom, šmýkačkami a ďalšími atrakciami pribudlo na ploche doterajšej obory s plochou bežmála 40 árov nové moderné ihrisko. Ohrada so zvieratami bude posunutá zaň smerom k rieke Nitre, čím celý oddychový komplex dosiahne plochu približne 10-tisíc metrov štvorcových. K rozšíreniu areálu pristúpili z dôvodu nedostatočnej kapacity existujúceho detského ihriska v parku na Sihoti. Zámerom mesta bolo, aby rozloženie návštevníkov parku bolo rovnomernejšie, ako doposiaľ. Oddychový areál umiestnili do celej časti starého parku. V centre novej časti ihriska je veľká voľná plocha s lavičkami a dreveným altánkom. Ihrisko je prepojené spevnenými vydláždenými chodníkmi, aby ho mohli Nitrania využívať aj prípade daždivého počasia bez rizika zablatenia. Jednotlivé prvky sú zostavené tak, aby slúžili menším i väčším deťom do asi 12 rokov. Dizajn bude moderný, farby v prírodných tónoch doplní kombinácia základnej škály - žltá, červená a modrá, aby komplex pôsobil hravo a originálne. Do mobiliára detského ihriska budú patriť pieskoviská s hradbami, lávka s kmitajúcimi trámami, nový kolotoč, kyvadlová či strunová hojdačka, pyramída a samozrejme, nemôžu chýbať ani preliezačky. Celkové náklady na rekonštrukciu ihriska v parku na Sihoti dosiahnu 4,7 milióna Sk.

Na Chrenovej pribudlo detské ihrisko pre všetky vekové kategórie

V tesnom susedstve Základnej školy na Topolovej ulici – na pešej zóne v priestore ohraničenom panelákmi na najstaršej časti sídliska Chrenová – stálo dlhé roky klasické detské ihrisko s pieskoviskom a niekoľkými preliezkami. Prebudovať klasické detské ihrisko na atraktívny voľnočasový priestor, určený všetkým vekovým kategóriám detí a školskej mládeže bola myšlienka VMČ. K detským preliezkam a hojdačkám pribudli posilňovacie zariadenia, zariadenie na šplh, futbalové bránky, basketbalový kôš, trampolína a ping-pongový stôl. Ihrisko je lokalizované do stredu sídliska Chrenová. Rodičia tak môžu deti kontrolovať svoje deti aj pohľadom z okna. Slávnostné otvorenie ihriska sa uskutočnilo v piatok 6. júna 2008. Na otvorení sa zúčastnil primátor Nitry Jozef Dvonč, poslanec MsZ Anton Kretter a ďalší hostia. Prítomná bola aj riaditeľka blízkej Základnej školy Helena Babušíková, ktorá prišla s myšlienkou využívať trampolínu na cvičenie chodiacich hendikepovaných detí, ktoré majú koordinačné problémy. Pri obnove detského ihriska bolo Mesto Nitra ako hlavný investor v kontakte s obyvateľmi z blízok domov, ktorí sa myšlienke potešili a pri realizácii výdatne pomáhali. Hneď po slávnostnom otvorení sa deti rozprchli k jednotlivým detským atrakciám a nevedeli sa vyšantiť.

Zoborské jazierko znovu vyčistili

Prírodnú scenériu lokality medzi ulicami Jazerná a Pod Zlatým brehom na Zobore osviežuje prírodné Zoborské jazierko. Vzniklo vyplnením desať metrovej kamennej vyhlbeniny spodnou a dažďovou vodou po tom, ako sa tu dlhé desaťročia od druhej polovice 19. storočia ťažila žula. Z lomu pochádzali kocky, ktorými boli vydláždené ulice Štefánikova či Špitálska. Hladina Zoborského jazierka kolíše podľa počasia a úhrnu zrážok. Mesto čistí jeho vody dvakrát do roka a pravidelne udržiava okolitú zeleň v záujme zachovania prírodného charakteru a nádhernej scenérie okolia. Inštaluje tam koše, opravuje lavičky a stará sa o odvoz odpadkov. V okolí jazierka trávia voľné chvíle najmä miestne deti a mládež na susednom ihrisku, prípadne mamičky s malými deťmi.

Počas víkendu otvorili historické záhrady Horného mesta

Obyvatelia Nitry a blízkeho okolia využili počas víkendu 7. a 8. júna 2008 príležitosť navštíviť historické záhrady Horného mesta a pokochať sa jedinečnými pohľadmi na Nitriansky hrad a Staré mesto. Biskupské záhrady boli počas oboch víkendových dní otvorené síce len na hodinku, ale i to stačilo návštevníkom, aby si prezreli tieto jedinečné miesta, ktoré sú počas všedného roka pre zvedavé oči domácich a zahraničných návštevníkov Nitrianskeho hradu zatvorené. Obyvatelia mesta, ktorí chodievajú okolo vysokých hradieb a uzamknutých brán v podhradí, tak mali jedinečnú šancu prejsť za uzamknuté brány a na vlastné oči si pozrieť, aké priestory ukrývajú. Dni otvorených dverí do historických záhrad sa tohto roku uskutočnili po druhý raz. Pripravila ich Spoločnosť pre záhradnú a krajinnú tvorbu v spolupráci s Mestom Nitra podľa anglického vzoru, kde túto tradíciu začali a zachovávajú ju už niekoľko rokov. Priamo na Nitrianskom hrade a v podhradí sa nachádza pätnásť záhrad. Sú majetkom rôznych, tam sídliacich inštitúcií, väčšina však patrí Biskupskému úradu. V Nitre však nemáme historické záhrady v pravom slova zmysle, ide skôr o historické priestory, ktoré sú trávnatými priestormi - záhradami a pravdepodobne nimi boli aj v minulosti. Jednou z takýchto miest je záhrada, patriaca Krajskému pamiatkovému ústavu v Nitre. Táto organizácia prostredníctvom riaditeľky Ing. Anny Válekovej ochotne prepožičala svoje priestory na prezentáciu panelov, dokumentujúcich osudy historických záhrad, patriacich k početným kaštieľom a zemianskym kúriám, ktorými je naše malé Slovensko hojne posiate. Na dvore KPÚ sa uskutočnil aj sprievodný program tohtoročných Dní otvorených dverí do záhrad Horného mesta. V programe sa predstavilo inštrumentálne združenie Musicantica, v nedeľu družina dobových zvyklostí Tormenta a nitrianska hudobná skupina Alalya. Viacerí návštevníci využili príležitosť a pozreli si aj historické kazematy a Diecézne múzeum, do ktorého už začiatkom júla pribudne ďalšia časť.

Vrcholia prípravy na získanie titulu EHMK 2013

V letných mesiacoch v Nitre vrcholili prípravy na finálový boj o získanie titulu Európske hlavné mesto kultúry. Centrum mesta zobia zástavy s logom EHMK 2013 a pešia zóna je od začiatku týždňa posiate panelmi, do ktorých štáb EHMK umiestnil víťazné práce z výtvarnej súťaže EUROTALENT. Cieľom súťaže je objavovať skrytý umelecký potenciál mládeže a dospelých, čo sa im – ako vidno zo súťažných prác – aj podarilo. V roku 2013 bude mať Európska únia dve hlavné mestá kultúry - jedno na Slovensku a druhé vo Francúzsku. Zatiaľ nikto netuší, ktoré dve mestá sa stanú Európskymi hlavnými mestami kultúry (EHMK). Nitra sa do súťaže zapojila spolu s

d'alšími ôsmimi mestami hneď po zverejnení výzvy Ministerstva kultúry SR vo februári minulého roka. Po prvom kole, ktoré vyvrcholilo v decembri 2007 sa počet kandidátov zredukoval na štyri. Našími súpermi sú Martin, Košice a Prešov. Nitrania však veria, že titulom bude ovenčená práve Nitra. Do 11. júla musí byť odovzdaný projekt a v auguste navštívi naše mesto medzinárodná komisia, ktorá sa bude chcieť na vlastné oči presvedčiť o projektových zámeroch. O víťazovi rozhodne záverečná prezentácia v Bratislave, keď v septembri predstavíme projekt pred medzinárodnou odbornou komisiou. Rozhodnutie by malo byť známe krátko po odprezentovaní všetkých štyroch miest.

Primátor ocenil darcov krvi

V koncertnej sieni mesta Nitry v nitrianskej Synagóge odovzdal primátor mesta Nitry Jozef Dvonč v piatok 13. júna 2008 pamätné plakety Prof. MUDr. Jana Jánskeho, pri príležitosti Svetového dňa darcov krvi. Na slávnostnom odovzdávaní sa zúčastnili aj prednosta Obvodného úradu v Nitre Juraj Horváth, Marta Danková z Národnej transfúznej služby SR a predsedníčka Červeného kríža v Nitre Edita Spišáková. Odovzdané boli strieborné, zlaté a diamantové medaily, výnimočne bola udelená aj medaila Prof. Dr. Jána Kňazovického. V Nitrianskom kraji je 4588 držiteľov bronzovej Jánskeho plakety, 3876 vlastní striebornú plaketu, 1451 zlatú plaketu a 212 diamantovú plaketu. Aj tento počet dokumentuje, že občanom z Nitrianskeho kraja nie je osud druhých ľudí ľahostajný.

Nemeckí poľnohospodári navštívili Nitru

Viceprimátor mesta Nitry František Baláž privítal vo štvrtok 19. júna 2008 na pôde Mestského úradu v Nitre delegáciu nemeckých poľnohospodárov z oblasti Mecklenburg. Delegáciu z Nemecka reprezentovali zástupcovia podnikov, manažéri a súkromní farmári. Trojdňovú návštevu západného Slovenska zorganizovali Heinz Ulrich, ktorý v Nitre na vtedajšej VŠP študoval a poslanec Nitrianskeho samosprávneho kraja – (NSK) Marián Radošovský. Viceprimátor mesta Nitry František Baláž predstavil hosťom z Nemecka históriu mesta pod Zoborom, geografické usporiadanie Nitry, ako aj súčasnú tvár mesta. Po návšteve na MsÚ v Nitre si nemeckí poľnohospodári prezreli pamiatky na Nitrianskom hrade a stretli sa tiež s podpredsedom NSK Jánom Vančom.

Nitra hľadá spôsob ako sa zbaviť zápachu z kafilérie

Predstavitelia mesta Nitra začali v júni 2008 hľadať spôsob ako vyriešiť dlhodobý problém občanov so zápachom z kafilérie N-Adova, s. r. o., v mestskej časti Horné Krškany. Primátor Jozef Dvonč sa vyjadril, že budú hľadať všetky možné cesty. Nepotvrdil snahu o presunutie prevádzky do iného mesta, no deklaratívne potvrdil, že sa postaví za zamedzenie všetkých negatívnych javov, ktoré môže táto prevádzka obyvateľom Nitry spôsobiť. Zástupcovia mesta sa pripravili na rokovanie s predstaviteľmi firmy a mesto si dalo vypracovať právnu analýzu stavu a na jej základe rozhodne ako postupovať ďalej, pretože samospráva nemá prostriedky na premsiestnenie prevádzky. Firma N-Adova získala zo Slovenskej inšpekcie životného prostredia stanoviská o tom, že spĺňa všetky požadované kritériá. Prvá známa kafiléria vznikla v Nitre v roku 1923 ako mestský podnik a spravoval ho mestský veterinár. Mestský úrad v Nitre sa rozhodol postaviť nový mestský bitúnok a súčasne padlo rozhodnutie o stavbe kafilérie na technické spracovanie uhynutých zvierat a ich zvyškov. Nitrianska kafiléria bola prvým asanačným podnikom nielen v Nitre, ale aj na

Slovensku. N-Adova, s. r. o., vznikla 6. apríla 1994 a v súčasnosti sa špecializuje na likvidáciu nebezpečných odpadov živočíšneho pôvodu. V lete minulého roka spísali obyvatelia mesta petíciu proti zápachu z prevádzky, ktorý im už niekoľko rokov strpčuje život. Zástupcovia firmy sa vyjadrili, že len krátko pred spustením petície nainštalovali moderné a mimoriadne výkonné spaľovače pachov. Obyvatelia mestskej časti Horné Krškany však tvrdia, že zápach z kafilérie naďalej cítia.

Nitrania na oslavách v Kroměříži

Desiate výročie zápisu kroměřížskych pamiatok na Listinu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO oslavovali v sobotu 7. júna 2008 v našom partnerskom meste v Kroměříži. S týmto moravským mestom, ležiacim na rieke Haná, nás spájajú viac ako 30-ročné partnerské vzťahy. Tie prerástli do dlhoročných kolegiálnych, priateľských, ba až rodinných väzieb. Pozvanie na oslavy prijala aj delegácia nášho mesta na čele s primátorom Jozefom Dvončom - prednosta Mestského úradu v Nitre Ľubomír Martinka, vedúci oddelenia cestovného ruchu, propagácie mesta a NISYS Juraj Novák a ďalší hostia. Spoločne s Kroměřížanmi a delegáciami z ďalších partnerských miest sa zúčastnili na slávnostiach s názvom Knížecí holdování. Perla na Hanej, ako sa Kroměřížu hovorí, sa týmto vrátila do časov, keď bol letným sídlom olomouckých biskupov a arcibiskupov, ktorí mu vtlačili jej súčasnú podobu. Neoficiálna časť našej delegácie, vedená Jurajom Novákom, sa počas návštevy Kroměříža stretla s Petrom Pálkom, vedúcim oddelenia kultúry, cestovného ruchu a pamiatkovej starostlivosti MsÚ v Kroměříži. Na pracovnom stretnutí prediskutovali akcie pripravované tohto roku, ako sú Cyrilometodské slávnosti (2.- 6. júla) a Deň priateľstva v Nitre (6. júla), Dni českej kultúry v Nitre (10.- 12. októbra) a Dni slovenskej kultúry v Kroměříži (24. - 26. októbra). Hovorilo sa aj o možnej prezentácii oboch miest prostredníctvom výmenných kultúrnych podujatí.

Mestské ocenenia pre Oľgu Csákayovú, Emila Špaldona a Ladislava Švihela

Rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre vo štvrtok 26. júna 2008 bolo na dve hodiny prerušené slávnostným odovzdávaním mestských ocenení. Na tento slávnostný akt sa do synagógy presunulo vedenie mesta, ako aj poslanci MsZ a ďalší vzácní hostia, keď svedkami tejto významnej udalosti boli aj predseda parlamentu Pavol Paška a poslanci NR SR Tibor Glenda a Ján Richter. Poslankyňa mestského zastupiteľstva Oľga Csákayová prevzala z rúk primátora Jozefa Dvonča najvyššie mestské vyznamenanie Čestné občianstvo mesta Nitra. Pri príležitosti významného životného jubilea ocenili jej mimoriadnu a obetavú prácu v kultúrno - spoločenskej a pedagogickej oblasti. Oľga Csákayová je prvou ženou - Nitriankou, ktorá získala čestné občianstvo. Čestným občanom mesta Nitra sa od štvrtku 26. júna stal aj Dr. h. c. akad. arch. Ing. Ladislav Švihel, bývalý generálny riaditeľ Agrokomplexu - výstavníctvo Nitra. V jeho prípade poslanci ocenili dlhoročné zviditeľňovanie mesta Nitra - a to najmä v oblasti výstavníctva, ako aj kultúry, keď jeho pričinením sa z nitrianskeho výstaviska stalo miesto konania významných veľtrhov a výstav. Významný je tiež jeho podiel pri organizovaní benefičných koncertov Hoj, vlast' moja!, keď do Nitra pozýval významné osobnosti operného sveta. Tretím oceneným sa stal 90-ročný Dr. h. c. prof. Ing. Emil Špaldon, DrSc., ktorý prevzal Cenu mesta Nitra. Ocenili tým jeho celoživotné úsilie o rozvoj slovenskej poľnohospodárskej vedy a budovanie organizačnej štruktúry a vedeckého profilu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Profesor Špaldon v ďakovnej reči vyjadril svoj vzťah k mestu pod Zoborom. Dotkol sa aj profilu súčasného a niekdajšieho študenta poľnohospodárskej univerzity, keď konštatoval, že ako profesor bol zvyknutý, že v pondelok ráno boli študenti z celého Slovenska už v Nitre! O tom, aký

vzťah k štúdiu majú dnešní študenti, ste už zaiste počuli. Žiaľbohu, je to oveľa horšie a nemôžeme byť s týmto spokojní, pretože základným rozvojom každého národa je vzťah k nadobúdaniu vedomostí a poznatkov.

Otvorenie Nitrianskeho jarmoku 2008

Vo štvrtok 3. júla 2008 dopoludnia sa na Svätoplukovom námestí oficiálne začal Nitriansky jarmok, ktorý je sprievodným podujatím najväčšieho sviatku mesta Nitra – Cyrilo-metodských dní. Otvorenia sa ujal viceprimátor mesta Nitra František Baláž, ktorý prítomným divákom zaželel príjemné strávenie Cyrilo-metodských dní, počas ktorých sa až do nedele v našom meste uskutoční mnoho zaujímavých a atraktívnych kultúrnych podujatí pre všetky vekové kategórie. Na Nitrianskom jarmoku si ľudia mohli zakúpiť zaujímavé spomienkové predmety a darčeky a pokochať sa prácou a remeselnou zručnosťou slovenských remeselníkov.

Prezident SR Ivan Gašparovič navštívil Nitru

V rámci Cyrilo-metodských slávností navštívil naše mesto vo štvrtok 3. júla 2008 prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič. Jeho prvé kroky viedli na Mestský úrad v Nitre, kde ho prijali najvyšší predstavitelia úradu - primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, viceprimátori mesta Nitra Štefan Štefek a František Baláž a prednosta Mestského úradu v Nitre Ľubomír Martinka. Na návštevu nášho mesta spolu s prezidentom pricestoval aj vedúci Kancelárie prezidenta SR Milan Čič. Prezident SR Ivan Gašparovič sa stretol v Obradnej sieni mesta Nitra aj so zamestnancami mestského úradu. Na stretnutí boli prítomní tiež primátori a starostovia z nitrianskeho regiónu. Prezident SR Ivan Gašparovič povedal, že Nitru považuje za mesto, kde sa rodila kultúra a kde vzniklo naše písmo. Utvrdil nás v myšlienke, že Nitra by si čestný titul Európskeho hlavného mesta kultúry v roku 2013 právom zaslúžila.

Primátor mesta Nitra Jozef Dvonč vyjadril vo svojom príhovore radosť z príchodu prezidenta SR Ivana Gašparoviča do Nitra. Na záver stretnutia prezidentovi darovali obraz od akademického maliara Karola Felixa. Po odchode z úradu navštívil prezident SR Ivan Gašparovič obe nitrianske univerzity – UKF aj SPU. Vo večerných hodinách sa zúčastnil na galavečere Akademickej Nitra 2008 a na predstavení Na skle maľované, ktoré herci odohrali na pódiu pod holým nebom na Svätoplukovom námestí.

Zmluvu o partnerstve spečatili na hrade

Na Nitrianskom hrade v Nitre bola 4. júla 2008 podpísaná Zmluva o partnerstve a spolupráci medzi Mestom Nitra, Nitrianskym samosprávnym krajom, Biskupským úradom v Nitre a Archeologickým ústavom SAV v Nitre. Zmluvu slávnostne podpísali primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica, nitriansky sídelný biskup, Jeho Excelencia Mons. Viliam Judák a riaditeľ Archeologického ústavu SAV (AÚ SAV) v Nitre Matej Ruttkay. Zmluva o partnerstve ešte viac prehĺbi spoluprácu medzi týmito významnými subjektmi v meste pod Zoborom. Podpis zmluvy posilní dobrú spoluprácu vo všetkých spoločenských aspektoch. Primátor mesta Nitra Jozef Dvonč vo svojom prejave konštatoval, že Mesto Nitra pracuje na viacerých projektoch a vyslovil dôveru, že podpis zmluvy umožní v Nitre ešte väčší kultúrny a spoločenský rozvoj. Zmluva by mala napomôcť k novým archeologickým výskumom a priniesť širokej verejnosti jej výsledky. Nitra sa tým stane zaujímavým mestom nielen pre domácich turistov, ale osloví aj širokú verejnosť v zahraničí. Spolupráca bude prebiehať vo všetkých spoločenských oblastiach.

Na Mostnej ulici vyrástla budova s priečelím pripomínajúcim Ementál

V auguste 2008 získal nový polyfunkčný objekt na Mostnej ulici v Nitre výzor „deravého“ syra Ementál. Budova s názvom Cheese House (syrový dom) - ako si ho nazval investor je atypický. Cheese House má z uličného pohľadu zdvojenú fasádu. Na presklenú južnú stenu nasadili nápadité tienidlo pripomínajúce syr Ementál. Projektanti budovy hovoria o špeciálnom druhu plexiskla - komunikujú priamo s jeho výrobcom vo Švajčiarsku. Systém ukotvenia bude z antikora. Bolo to 8 % drahšie, ako pôvodný plán investora. Architektom budovy je Viktor Šabík, ktorý pracuje vo vlastnom ateliéri s názvom Ateliér Barak.

Dierovaná fasáda, ktorá plní úlohu tienidla, bude odrážať aj sériu technologických jám v tvare kruhov z 18. až 19. storočia, ktoré na parcele našli archeológovia pri výskume. Na parcele pod budovou bola pravdepodobne dielňa na spracovanie koží. Architekti pri príprave projektu o jamách vopred nevedeli. Archeológia architekta však vždy zaujímala a tak sa mu idea dierovanej fasády definitívne potvrdila. Architekt Viktor Šabík pracuje aj na svetelnej architektúre, vďaka ktorej by mala budova v noci svietiť do námestia a ulice. Privátnu súťaž na projekt budovy zadal investor, ktorým je kuchynské štúdio Domea, v apríli roku 2006. Budovu začali stavať v apríli 2008 a dokončená bola v decembri 2008. Kolaudácia prebehla bez „syrovej“ fasády, pretože najskôr museli vymyslieť model systému ukotvenia a jej nosnosť overiť vo veternom tuneli.

Riaditeľ DAB Ján Greško prevzal poľské ocenenie Gavaliersky kríž

Odzrazom dobrých vzťahov na kultúrnom poli - s poľskými tvorcami a divadlami - je významné poľské ocenenie Gavaliersky kríž, ktorým 22. augusta 2008 ocenili riaditeľa Divadla Andreja Bagara v Nitre Jána Grešša. Najvyššie poľské vyznamenanie Gavaliersky kríž prevzal z rúk phargé d'Affaires Poľskej republiky Bogdana Wrzochalskeho. Jána Grešša ocenenie potešilo, no skromne pritom uviedol, že ocenením jeho osoby bolo ocenené celé divadlo. Naša dramaturgia veľmi úzko spolupracuje s viacerými poľskými divadlami v Krakove, Poznani i vo Varšave. Veľmi dobré kontakty máme aj s Poliakmi, žijúcimi na Slovensku, s poľskou ambasádou a Poľským kultúrnym strediskom. Kultúrnu výmenu sa medzi našimi krajinami snažíme zabezpečiť nielen formálne, ale aj v priamom živom kontakte. Nitrianske DAB uviedlo v poslednom období niekoľko poľských hier, počnúc muzikálom Maľované na skle, ktoré ešte v bývalom Krajovom divadle uviedol režisér Karol Spišák. V celkovom výpočte nasledujú inscenácie Ivona, princezná Burgundská a Bezkyšlíkovce, z novších veľmi úspešne uvedené komédie Testosterón a Agáta hľadá prácu. Krátko po premiére divácky mimoriadne úspešného Testosterónu sa očakávalo zinscenovanie Progesterónu, ktorý by podal „správu“ z opačnej ženskej strany.

Ocenenie pre architektov CE-ZA-AR

Architekti Ľubomír Holejšovský a Vladimír Jarabica získali ocenenie Slovenskej komory architektov CE-ZA-AR za architektonický návrh Kardiocentra, ktoré vybudovali v priestoroch nitrianskej Fakultnej nemocnice. Ich cieľom bolo vnieť optimistickú náladu pacientom tohto kardiocentra a týmto faktom prispieť k ich čo najrýchlejšej rekonvalescencii.

V budúcej kompostárni vznikne aj bioplynová stanica

Mesto plánuje vybudovať novú kompostáreň s ročnou kapacitou 30 000 ton, ktorá bude po uvedení do prevádzky schopná spracúvať aj kuchynský odpad z domácností. Kompostáreň má vzniknúť na 1,4-hektárovom pozemku neďaleko čistiarne odpadových vôd (ČOV) a nitrianskej Kafilérie. Pôjde o veľmi výhodnú polohu, pretože kaly z čistiarne sa budú môcť zmiešať s biologickým odpadom a nebudú sa musieť prevážať. Technologicky bude kompostáreň na vysokej úrovni a bez problémov sa v nej dokáže spracovať organický odpad z celého mesta. Koncentrácia kompostárne, čiastiarne odpadových vôd a kafilérie na jednom mieste, by mala byť dobrou základňou aj na vybudovanie bioplynovej stanice. Nitra má vypracovanú environmentálnu štúdiu, ako aj pozitívne vyjadrenia k EIA štúdii (Environmental Impact Assessment) a je pripravená čerpať financie z eurofondov. Projekt nitrianskej kompostárne sa pripravuje už niekoľko rokov. Výstavbu však zdržiavali nevysporiadané pozemky aj spracovávanie kompletnej EIA štúdie. Náklady na jej výstavbu by mali prevýšiť 60 miliónov Sk (1,99 milióna eur), väčšiu časť financií chce samospráva získať z fondov Európskej únie.

Delegácia Nitry navštívila partnerské mesto Gosford v Austrálii

Po prvý raz v histórii 20-ročnej partnerskej spolupráce miest sa delegácia Nitry vybrala na opačnú pologuľu – do austrálskeho Gosfordu. V dňoch 24. júla až 1. augusta sa primátor Nitry Jozef Dvonč, viceprimátor Štefan Štefek, podpredseda Nitrianskeho samosprávneho kraja a súčasne predseda komisie Mestského zastupiteľstva v Nitre pre cestovný ruch a zahraničné vzťahy Ján Vančo, ako aj referentka pre spoluprácu s partnerskými mestami Katarína Macúchová, stretli s predstaviteľmi austrálskeho Gosfordu a zúčastnili na národnej konferencii jeho partnerských miest. Primátori Gosfordu navštívili Nitru viackrát, naposledy vlni.

Počas pobytu sa stretli s veľvyslancom SR v Austrálii Petrom Procháckom. Gosford má 165-tisíc obyvateľov a od metropoly Sydney a mesta Newcastle je vzdialené 80 kilometrov. Je súčasťou atraktívneho Centrálného pobrežia. Austrálski hostitelia hosťom z Nitry pripravili zaujímavý program. Počas návštevy bola slávnostne odkrytá pamätná doska na počesť 20. výročia vzájomného priateľstva a bohatej spolupráce našich miest. Na pôde partnerského mesta nás privítalo vedenie Gosfordu na čele s primátorom Jimom Macfadyenom. Spoločne prerokovali podmienky spolupráce do ďalších rokov. V súčasnosti je podpísaná päťročná vykonávacía dohoda k základnej zmluve.

Nitrania sa so zástupcami Gosfordu dohodli na troch hlavných oblastiach spolupráce – na spolupráci univerzity v Newcastle s oboma nitrianskymi univerzitami, na kultúrno-spoločenskej výmene organizácií Nitry a Gosfordu a na sprostredkovaní informácií prostredníctvom webových stránok partnerských miest. Keďže Gosford sa „oficiálne priateľ“ iba s Nitrou a japonskou Edogawou, informácie o meste pod Zoborom budú odteraz figurovať aj na webovej stránke východnej časti rozsiahlej aglomerácie Tokia. Navyše členovia nitrianskej delegácie využili prítomnosť Japoncov v Gosforde počas spoločnej návštevy a pozvali ich aj k nám, na Slovensko.

Partnerská návšteva meste Zielóna Góra

Zástupcovia mesta Nitra sa v dňoch 12. až 14. septembra 2008 zúčastnili na 14. fóre partnerských miest, ktoré sa konalo v partnerskom meste Zielóna Góra v Poľsku. Stretnutie na tému Výhľady využitia projektov pre mestá z fondov Európskej únie v rokoch 2007 – 2013 bolo súčasťou sprievodných podujatí Vinobrania 2008. Delegáciu mesta Nitry - v zložení zástupca primátora Štefan Štefek, prednosta mestského úradu Ľubomír Martinka a odborná referentka pre regionálny rozvoj Helena Rýchla - oficiálne prijal poľský zástupca primátora (prezidenta) Zielónej Góry Krzysztof

Kaliszuk a vicepredsedníčka Rady mesta Jolanta Danielaková. Partnerské mestá Zielónej Góry prezentovali na stretnutí proces čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ. Dohodli sa, že doterajšiu spoluprácu prehíbia v oblasti športu a kultúry. Do úvahy prichádza budúca recipročná spolupráca športových klubov a organizovanie medzinárodných tvorivých výtvarných dielní študentov umeleckých škôl. Zástupcovia miest sa dohodli na medzinárodnej spolupráci pri realizácii projektu v rámci iniciatívy Interreg IV C so zameraním na tradície vinárstva, pestovania vínnej révy a vína. Do tohto projektu budú zapojené aj ďalšie partnerské mestá - predovšetkým rumunské mesto Bistrita a české mesto Kroměříž - čo by mohlo obohatiť realizáciu projektu Príbeh vína, ktorý bol súčasťou prihlášky kandidatúry mesta Nitra na Európske hlavné mesto kultúry 2013.

Nitra dostala do majetku mesta kasárne za sto miliónov korún

Bývalé vojenské kasárne pod Zoborom v Nitre by mali slúžiť v budúcnosti kultúre, turistom či študentom. Takéto plány má Mesto Nitra s niekdajším vojenským areálom, ktorého časť v hodnote 99,1 milióna korún (asi 3,3 milióna korún) získalo bezplatne od Armády SR. Rozhodla o tom Vláda SR na svojom zasadnutí 1. októbra 2008. V priestore bývalých kasární by mali byť oddychové priestory pre turistov a tvorivé dielne pre umelcov. Časť priestorov by chceli využívať obe nitrianske univerzity a ďalšiu časť kasární už dávnejšie získal Archeologický ústav SAV Nitra, ktorý na tomto mieste mieni vybudovať archeologický skanzen.

Nitra chce na Orechovom dvore sociálny podnik

Dve rozpadajúce sa budovy v lokalite Orechov dvor odkúpi mesto Nitra od súkromnej firmy za 2,5 mil. korún (82 985 eur). Bývalú obilnú sýpku s narušenou statikou a starý rodinný dom chce mesto zmeniť na sociálny podnik. Ten má neplatičom a neprispôsobivým obyvateľom vysťahovaným na Orechov dvor pomôcť dostať sa z ťažkej životnej situácie. Viacerým poslancom mestského zastupiteľstva sa zdala byť suma 2,5 milióna korún za dve chátrajúce budovy, stojace ďaleko za mestom, príliš vysoká. Podľa viceprimátora Štefana Štefeka je však odkúpenie budov potrebné. Ten súčasne povedal, že sa musí na Orechovom dvore zrealizovať sociálny podnik a čo najrýchlejšie začať s touto komunitou pracovať. S jeho názorom súhlasil aj primátor Jozef Dvonč, ktorý potvrdil, že v tejto lokalite je potrebné vybudovať sociálne služby a spraviť poriadok. Komunita, ktorá žije na Orechovom dvore, predstavuje pre mesto vážny problém, ale treba spraviť tento pokus. Je šanca, že pri zriadení sociálneho podniku získajú zamestnanie aj miestni občania. Na odporúčanie primátora poslanci napokon kúpu budov odsúhlasili. Zámerom mesta je vybudovať v lokalite Orechov dvor priestor s komplexnou sociálnou vybavenosťou pre jeho neprispôsobivých obyvateľov. V súčasnosti tu už stojí 36 bytov nižšieho štandardu, obývaných hlavne neplatičmi, ktorí boli kvôli dlhom na nájomnom, vysťahovaní zo svojich pôvodných bytov. Už onedlho tu chce mesto začať výstavbu ďalších 25 bytov za viac ako 11 miliónov korún (365.133 eur).

Delegácia mesta navštívila Helsinky a Štokholm

Na pozvanie holandského partnerského mesta Zoetermeer odcestovala delegácia Mesta Nitra vedená viceprimátorom Františkom Balážom. V Helsinkách a Štokholme sa v dňoch 8. - 10. októbra 2008 zúčastnili na konferencii a na Valnom zhromaždení

European New Towns Platform. Na stretnutí členov organizácie, združujúcej nové mestá Európy, viceprimátora Františka Baláža sprevádzal vedúci Oddelenia cestovného ruchu a propagácie mesta, NISYS Juraj Novák. Popri osemnástich zúčastnených riadnych členoch združenia privítala prezidentka ENTP a starostka holandského mesta Capelle Joke Van Doorne aj oboch predstaviteľov Nitry. Počas troch dní absolvovali konferenciu, zameranú na ekonomický a kultúrny rozvoj samospráv, v mestečku Hässelby-Vällingby približne 20 km od hlavného mesta Švédska i zasadnutia valného zhromaždenia ENTP. Viceprimátor Baláž sa počas tejto zahraničnej pracovnej cesty stretol aj s viceprimátorom partnerského Zoetermeeru Edom Haanom. Hlavnými témami rozhovorov bola spolupráca, týkajúca sa energetickej agentúry a rekonštrukcie lanovej dráhy na vrch Zobor. František Baláž rokoval o prípadnej spolupráci aj so svojim kolegom z maďarského mesta Tatabánya Ferencom Lévaiom, pričom sa dohodli na vzájomných oficiálnych návštevách.

Mesto sa rozhodlo zbúrať nelegálne postavené garáže

Samospráva Nitry sa rozhodla, že zbúra všetky načierno postavené garáže, ktoré hyzdia Staré mesto. Do 15. októbra 2008 sa mali prihlásiť tí, ktorí si ich bez povolenia postavili na mestskom pozemku. Ak informoval prednosta úradu Ľubomír Martinka, v obytnej zóne na Predmostí ich je sedem, prihlásili sa piati, dva prípady sú problematické. Obyvatelia sa garáží vzdať nechcú, situáciu by si mali vydiskutovať na stretnutí s primátorom do 30 dní. Ďalších 14 garáží stojí na pozemkoch Rímskokatolíckej cirkvi, mesto v súčasnosti rokuje s biskupstvom o ďalších krokoch. Čierne garáže majú 30 až 40 rokov, nezodpovedajú technickým ani estetickým kritériám a obyvatelia si ich postavili prevažne z plechu. Niektorí neplatia ani nájomné za užívanie pozemku. Podľa prednostu Ľubomíra Martinku mnohí občania túto iniciatívu uvítali, vraj sa aspoň zbavia hlodavcov, ktoré z garáží vychádzajú a voči ktorým nepomáha ani deratizácia. V garážach majú uskladnené staré a nepotrebné veci a nevyužívajú priestory ako garáž, ale ako sklad. Samospráva bude hľadať územie, na ktorom by si obyvatelia mohli svoje garáže znova postaviť. Samozrejme, na vlastné náklady a za užívanie pozemku by platili nájomné. Garáže budú musieť mať určitý typizovaný vzhľad. Mesto má pripravenú štúdiu možného nového využitia Predmostia. Cesta by sa mala rozšíriť, dotvoriť chcú detské ihriská a súkromný podnikateľ tu zvažuje bytovú výstavbu.

Plánujú výstavbu novej budovy Nitrianskeho samosprávneho kraja

Nitriansky samosprávny kraj (NSK) začal v okóbri 2008 pripravovať výstavbu nového sídla pre svoj úrad. Administratívna budova za 320 miliónov korún (10.622.054 eur) by mala vyrásť na nábreží rieky Nitra medzi Strednou združenou školou a Univerzitou Konštantína Filozofa. Po dokončení výstavby, ktorá je naplánovaná do roku 2013, sa sem presťahuje celý Úrad NSK, ktorý dnes sídli na piatich miestach v meste. Väčšia časť úradu je však v prenajatých priestoroch v budove Integrovaného obvodného úradu na Štefánikovej triede v Nitre, Oddelenie metodického riadenia kultúry sa nachádza v budove Divadla Andreja Bagara. Výstavbou budovy si Úrad Nitrianskeho kraja vyrieši svoje priestorové problémy. Objekt poskytne kompletný servis pre všetkých zamestnancov – budú tam kancelárie, parkovacie miesta, kongresové centrum a ďalšie potrebné príslušenstvo. Samotnú výstavbu plánujú začať najskôr v júni 2009.

Bezdomovci vyčistili niektoré časti mesta

Všetci dobre vieme, že znečistené priestory sú aj dielom bezdomovcov. Zapojením sa do čistiacich prác získali novú skúsenosť a začala sa v nich budovať zodpovednosť a záujem o prostredie, v ktorom žijú. Upratovanie mesta zorganizovala Diecézna charita a na bezdomovcov dozerala Klára Labošová. Mali tak možnosť byť prospešní nielen sebe, ale svojím konaním pomôcť aj mestu, v ktorom žijú. Diecézna charita Nitra sa rozhodla osloviť Nitriansku komunitnú nadáciu, ktorá ich žiadosť o grant podporila v 2. Otvorenom grantovom kole roka 2008 aj vďaka Mestu Nitra. Vďaka nadácii mali bezdomovci šancu získať odmenu za pomoc pri čistení mesta v podobe 30 Sk na hodinu, za ktoré si mohli nakúpiť hygienické potreby či jedlo. Zarobené peniaze zamenili za potrebné veci priamo v Dome charity sv. Rafaela. Toto novovzniknuté zariadenie Diecéznej charity Nitra nadväzuje na činnosť Denného azylového centra. Bezdomovci čistili priestory pod hradom, Borinku na Klokočine, ako aj Kalváriu. Najviac znečisteným úsekom bol Palánok pod Nitrianskym hradom. Spolu s bezdomovcami ruku k dielu priložili aj dve dobrovoľníčky 20-ročná Kathleen Quigley z Írska a 27-ročná Marina Garcia Sanchez zo Španielska. Obe dievčatá sú súčasťou komunitného programu EÚ - Európska dobrovoľnícka služba. Na Slovensko prišli so zámerom pomáhať a zveľaďovať jeden z programov Nitrianskej komunitnej nadácie.

Deň otvorených dverí v Archeologickom ústave v Nitre

Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied (SAV) v Nitre prezentoval v utorok 26. novembra 2008 výsledky svojej práce verejnosti. V rámci Dňa otvorených dverí sa s prácou archeológov prišlo zoznámiť okolo 400 žiakov základných a stredných škôl ako aj ďalší záujemcovia. Mohli si pozrieť nálezy z výskumov, ale aj si vyskúšať napríklad ich čistenie a základnú konzerváciu. Najväčšiemu záujmu sa tešili stredoveké kostry muža a vlka. Kostra vlka sa našla pri výskume pod obchodným domom Metro v Nitre, kde v minulosti stála stredoveká dedina. V skratke tak prezentovali zaujímavé vedecko-výskumné činnosti, v rámci ktorých sa zaoberajú nálezmi z terénu – ich čistením, ošetrovaním, konzervovaním, reštaurovaním až po 3D rekonštrukciu. Archeológovia sa tohto roku podieľali na viac ako na 400 systematických výskumoch po celom Slovensku, ktoré umožnila dotácia vlády. Doteraz mali peniaze len na záchranné výskumy, systematicky mohli začať skúmať až po mnohých rokoch. K najvýznamnejším tohtoročným výskumom patrí výskum v katedrále na Nitrianskom hrade, v Bojnej pri Topolčanoch, v Nižnej Myšli ako aj na trase výstavby budúcej rýchlostnej komunikácie R1 Čierne Kláčany, Tesárske Mlyňany, Beladice a ďalších lokalitách v okolí Nitry.

Slovenskí archeológovia pôsobia aj v zahraničí. Budúci rok budú opäť kopať v Kuvajte, kde pracujú už od roku 2004. Slovenská archeológia má podľa Ruttkaya vo svete veľmi dobré meno, preto si môžu zo zahraničných ponúk vyberať. Najnovšie majú ponuky na prácu v Belgicku, kde by mali skúmať významný kostol z čias Karola Veľkého ako aj na výskum a prezentáciu stredovekého rakúskeho mesta Hainburg. Záujem o slovenských vedcov majú aj v Iráne, kde sú významné náleziská z čias Perzskej ríše. Pre nepriaznivú bezpečnostnú situáciu v tomto regióne však zrejme túto ponuku odmietnu.

Nitra rozbieha pilotný projekt elektronizácie verejnej správy

Nitriansky vedomostný región je názov projektu, ktorý má združiť Nitriansky samosprávny kraj, všetky jeho okresné mestá a významné inštitúcie s cieľom budovania informačnej a vedomostnej spoločnosti. S iniciatívou vyšlo Mesto Nitra, ktoré pracuje na

tom, aby sa projekt stal národným pilotným projektom. Ak by ho schválila vláda, znamenalo by to aj štátnu dotáciu. Projekt sa týka digitalizácie miest, e-governmentu a online prepojenia na rôzne portály iných organizácií, ktoré poskytujú služby klientom. V praxi to znamená elektronizáciu verejnej správy, ako aj digitalizáciu a vizualizáciu historického, kultúrneho a duchovného dedičstva v regióne. V projekte je napríklad zahrnutá aj identifikačná karta obyvateľa mesta Nitra, ktorá by v budúcnosti mohla zabezpečiť "domácim" rôzne výhody pri využívaní služieb v meste. Zmluvu schválili poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre, združí vyšší územný celok, mestá - Nitra, Komárno, Topoľčany, Nové Zámky, Zlaté Moravce, Šaľa, Levice, Archeologický ústav SAV v Nitre a Nitrianske biskupstvo. Jednotlivé mestá sa do projektu postupne zapájajú schvaľovaním zmluvy na zastupiteľstvách. Slávnostné podpísanie Zmluvy sa uskutočnilo v priestoroch Nitrianskeho hradu dňa 7. novembra 2008. Projekt Nitriansky vedomostný región nadväzuje na Zmluvu o partnerstve, ktorú mesto uzatvorilo v júli s Biskupským úradom, Nitrianskym samosprávnym krajom a Archeologickým ústavom SAV.

Projekt ELEONOR má pomôcť znižovať sexuálne zneužívanie maloletých

Nezisková organizácia Zátišie - prameň nádeje začala v rámci projektu ELEONOR realizovať preventívne opatrenia zamerané na znižovanie sexuálneho zneužívania maloletých a výroby detskej pornografie. Do primárneho projektu v mesiacoch november a december budú zapojené všetky základné a stredné školy i stredné odborné učilištia v Nitre. Od začiatku budúceho roka už bude pilotný projekt ELEONOR realizovaný na školách na celom území Slovenska. Na všetkých základných a stredných školách budú vyškolení výchovní poradcovia, konštatovala autorka projektu Adriana Seifertová. Cieľom projektu je podľa slov jeho autorky poukázať na závažnosť problematiky v oblasti sexuálneho zneužívania maloletých a výroby detskej pornografie. "Súčasne s odtabuizovaním tejto témy chceme dosiahnuť odbúranie bariéry medzi políciou, školou, deťmi, rodinou a verejnosťou. Projekt plnil nielen informačnú, ale predovšetkým preventívnu funkciu. Adresátmi a cieľovými skupinami boli žiaci a študenti základných a stredných škôl, výchovní poradcovia a pedagogickí pracovníci i rodičia detí. Prostredníctvom billboardov a rôznych propagačných materiálov organizácia oslovila aj širokú verejnosť.

Večer ľudí dobrej vôle v Nitre chytil divákov za srdce

Veľkolepé kultúrno-spoločenské podujatie s názvom Večer ľudí dobrej vôle, sa uskutočnil v predvečer sviatku svätcov Cyrila a Metoda, v sobotu 5. júla 2008. Na Svätoplukovom námestí chytil za srdce ľudí v hľadisku, pri televíznych obrazovkách Slovenskej televízie i rádioprijímačoch Slovenského rozhlasu. Benefičný koncert zorganizovali - Mesto Nitra, Nitriansky samosprávny kraj, Biskupský úrad v Nitre a nadácia Prameň. Uskutočnil sa pod záštitou člena Európskej komisie Jána Figel'a a ministra kultúry SR Mareka Maďariča. Eurokomisár Ján Figel' pri tejto príležitosti zdôraznil potrebu vnášania tolerance, šľachetnosti, dobročinnosti a pomoci slabším do bežného života. Ocenil, že Nitra po druhý raz spojila sily a zapojila sa do projektu, ktorý má v čase Cyrilo-metodských slávností mimoriadny význam pre podporu vedomia dôstojnosti každého človeka. Minister kultúry SR Marek Maďarič v tejto súvislosti povedal, že spojenie kultúry so spoločenským, duchovným a najmä charitatívnym prvkom predstavuje dôstojný spôsob, ako si pripomenúť a osláviť odkaz našich vierozvestcov, svätých Cyrila a Metoda. Tradícia tohto podujatia je síce mladá, no vyslovil vieru, že každý rok si bude získavať ďalších priaznivcov nielen z regiónu, ale z celého

Slovenska, pretože je ideálnou príležitosťou na stretnutie všetkých ľudí dobrej vôle, ktorým nie sú cudzie zásady ekumenizmu, tolerance a dobročinnosti.

Benefičný koncert prišli osobne podporiť - primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor Nitry František Baláž, zástupca primátora mesta Štefan Štefek, prednosta Mestského úradu v Nitre Ľubomír Martinka, ďalej poslanci NR SR, mestského parlamentu i nitrianskej župy. Do hľadiska na Svätoplukovom námestí zasadli aj predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a podpredseda NSK Ján Vančo. Podobne ako nitriansky diecézny biskup J. E. Mons. Viliam Judák, riaditeľ Biskupského úradu v Nitre Štefan Vallo, rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre Libor Vozár, expredseda slovenského parlamentu Pavol Hrušovský a mnohí ďalší predstavitelia verejného života. Hodinový benefičný koncert bol komponovaný ako osviežujúca, pestrá zmes vážnej, populárnej i rómskej etno hudby, ktorú predeľovalo sprievodné slovo Aleny Heribanovej a Štefana Bučka. Večer dobrej vôle dodali silný emotívny náboj slovenskí a českí špičkoví umelci operných a muzikálových pódíí, ako Ľudovít Ludha, Alena Miró, dirigentka Gabriela Tardonová s Ensemble Opera Diversa či Petr Kolář, ako aj súbor rómskych detí Kesaj Čhave, a cappella formácia Close Harmony Friends, ľudová hudba Ondreja Kandráča a reprezentanti slovenského popu Misha a I.M.T. Smile s Ivanom Táslerom. Večer ľudí dobrej vôle sa konal 4. júla od 20,00 hodiny - v rovnakom čase v Nitre i na Velehrade v Českej republike. Jeho protagonisti sa v priamom prenose spojili navzájom telemostom, aby umocnili ušľachtilý zámer projektu. Jeho poslanstvo a atmosféru podporili aj výhľad na symbol Nitry - Nitriansky hrad a ďalšiu dominantu mesta - vrch Zobor.

Cez leto navštívilo Nitru vyše 1 400 zahraničných turistov

Viac ako 1 400 zahraničných turistov z 31 krajín navštívilo cez leto Nitru. V júli ich prišlo podľa štatistiky Nitrianskeho informačného systému (NISYS) 826, v auguste 581. Skutočný počet turistov bol však určite vyšší, pretože nie všetci navštívili informačnú kanceláriu mesta. Najviac turistov prišlo už tradične zo susedného Česka - 610. Nitru navštívilo aj 115 Nemcov, 104 Francúzov, 75 Maďarov, 68 Angličanov, 65 Španielov, 62 Talianov, 50 Poliakov a návštevníci z USA, Kanady, Ruska, Švédska, Japonska, Číny, Kórey, Holandska, Izraela, Brazílie a ďalších krajín. Sezóna bola hodnotená pozitívne, skladba turistov sa od roku 2007 radikálne nezmenila, každoročne ich najviac chodí z Českej republiky. Počet turistov sa pohybuje na úrovni roka 2008. Najviac vyhľadávanou atrakciou bol už tradične Nitriansky hrad, i keď návštevníkov nepotešilo lešenie, ktoré skrýva hradné múry z dôvodu rekonštrukcie omietky. Cieľom návštevníkov bola katedrála, Vazilova veža aj Diecézna knižnica. Veľký vplyv na návštevnosť Nitry majú kultúrne podujatia, najviac turistov prišlo počas Cyrilo-metodských slávností, ktoré boli začiatkom júla. Mnoho ľudí prichádza tiež v čase výstav a veľtrhov na Výstavisku Agrokomplex, mesto však ich štatistiku nevedie. Turistom aj tento rok najviac chýbala lanovka na Zobor, ktorá nepremáva už zhruba 15 rokov. Najmä starší českí turisti si ju pamätajú a pýtajú sa na ňu. S dobrou odozvou sa stretáva turistický vláčik, ktorý premáva každú hodinu po pamätihodnostiach mesta.

Muzikál Na skle maľované zavŕšil Cyrilo-metodské slávnosti

Svätoplukovo námestie sa 3. júla 2008 pred zotmením zaplnilo dvoma tisíckami Nitranov a návštevníkov mesta, aby pod holým nebom spoločne zhliadlo mimoriadne populárne predstavenie bratislavskej Novej scény a SĽUK-u Na skle maľované v réžii Jána Ďurovčíka. Pozvanie na spoločne strávený večer prijal aj prezident SR Ivan

Gašparovič v prítomnosti predstaviteľov mesta, Nitrianskeho samosprávneho kraja a delegácií partnerských miest. Primátor Nitry Jozef Dvonč privítal vzácných hostí i prítomných Nitranov a vyslovil nádej, že bohatosťou a pestrosťou kultúrno-spoločenského kalendára si Nitra vybojuje titul európskeho hlavného mesta kultúry v roku 2013. Potom odovzdal slovo prezidentovi Ivanovi Gašparovičovi, ktorý Nitru nazval krásnym, historickým mestom a kolískou slovenskej kultúry.

Nové atrakcie pre deti na Sihoti

Začiatok letných prázdnin odštartovali v Mestskom parku na Sihoti, kde v oáze zeleni v meste pod Zoborom boli pred deti pripravené nové atrakcie: hojdačky, šmýkačky, kolotoče a moderné ihrisko. Letnú sezónu v Mestskom parku na Sihoti slávnostne otvoril primátor mesta Nitry Jozef Dvonč v piatok 4. júla 2008. Pred slávnostným otvorením sa uskutočnila zaujímavá show, ktorá ponúkla prítomným deťom prepad Nitrianskeho expresu. Prepad sa uskutočnil v originálnych indiánskych a kovbojských úboroch. Nitrania tiež mohli darovať knihu mestu Nitra, a tým podporiť jeho kandidatúru v boji o titul Európskeho hlavného mesta v roku 2013. Ten, kto daroval knihu, bol zapísaný do Pamätnej darcovskej knihy, ako podporovateľ mesta Nitry, v boji o titul EHMK v roku 2013. Darcovia získali taktiež voľný vstup na kúpalisko na Sihoti a traja vyžrebovaní darcovia dostali hodnotné publikácie o meste Nitra. Kultúrny program spríjemnili spevom a tancom folklórne súbory, ktoré sa zúčastnili na Festivale folklórnych súborov v Nitre – Akademická Nitra 2008.

Titul Čestný občan udelili nitrianskemu rodákovi Jánovi Mojtovi

Jedna z najvýznamnejších európskych filmových a televíznych tvorcov, Ján Mojto, prevzal pri príležitosti svojich 60 narodenín dňa 4. júla 2008 titul Čestný občan mesta Nitry. Vnuk bývalého nitrianskeho starostu si počas 30-ročnej koprodukčnej práce za hranicami Slovenska pripísal na umelecké konto najhodnotnejšie tituly audiovizuálnej tvorby. Napríklad Perinbabu, Tisícročnú včelu, Napoleona, Bibliu, Grófa Monte Christa, Jána XXIII., Vojnu a mier a mnohé ďalšie. Čestný titul prevzal z rúk primátora mesta Jozef Dvonča. V ďakovnej reči Ján Mojto uviedol, že v nitrianskom Hornom meste - akoby zázrakom, napriek 50-tym rokom - pretrvávali hodnoty, dobou popierané. Politická nezávislosť, náboženstvo a viera, slušnosť, tolerancia, radosť z krásy, vedomie príslušnosti k strednej Európe – hodnoty, ktoré sú pre neho dodnes s Nitrou nerozlučne spojené. A to vďaka ľuďom, ktorí ich v každodennom živote žili, nebojac sa obetí a prenasledovania.

Galavečer Roba Kazíka sa tešil mimoriadnemu záujmu divákov

V sobotu 5. júla 2008 večer sa na Svätoplukovom námestí uskutočnil Galavečer Roba Kazíka a jeho hostí. Známe evergreeny pritiahli na záver Cyrilo-metodských slávností množstvo divákov. Prítomní boli aj primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, viceprimátori mesta Nitry František Baláž, Štefan Štefek a prednosta MsÚ Ľubomír Martinka. V programe vystúpili speváci Dušan Grúň, Helena Vrtichová, Marcela Laiferová a RK BAND. Primátor Nitry Jozef Dvonč vo svojom príhovore k občanom konštatoval, že Cyrilo-metodské slávnosti potvrdili, že Nitra je mestom kultúrnym a v prípade, že získa titul Európskeho hlavného mesta v roku 2013, bude v správnych rukách.

Nitra sa stáva mestom kvetov

Pešia zóna a námestia s prítomnosťou kvitnúcich letničiek a trvaliek, ulice a chodníky s premyslene vysadenou mestskou zeleňou – to je znak vysokej mestskej kultúry. Presne takáto chce byť súčasná, ale aj budúca Nitra. Primátor Jozef Dvonč už po nástupe do funkcie netajil ambície, že Nitra musí zmeniť svoju doterajšiu tvár. Výsledkom jeho doterajšieho úsilia je 150 kvetinových závesov, ktoré sú rozmiestnené na stĺpoch verejného osvetlenia. Kvetinová výzdoba v tomto objeme je v Nitre ojedinelá. Motoristi, prechádzajúci po hlavných prístupových a pre jazdných trasách mestom – po Triede Andreja Hlinku a Štúrovej ulici, ale aj po Štefánikovej triade v smere na Nové Zámky, určite spozorovali kvetinové závesy s vysadenými letničkami. Rovnaká inovácia spríjemňuje turistom, ale aj domácim obyvateľom pobyt v centre mesta – na pešej zóne, na Svätoplukovom námestí, na Kupeckej ulici a v Hornom meste, na Námestí Jána Pavla II. (bývalom Hradnom námestí). Výsadba kvetinových záhonov je ďalší cielený zámer primátora Jozefa Dvonča. Odborné útvary mesta už pripravili lokality vhodné na umiestnenie takýchto záhonov. Prvou lastovičkou je kvetinový erb Nitry, ktorý zdobí trávnik pred budovou mestského úradu. Počiatočným plánom je vyčleniť zhruba 1000 štvorcových metrov plochy na výsadbu nových kvetinových záhonov, ktoré budú situované na celom území mesta. Ďalšie plány mesto rozbehlo s Fakultou záhradnej architektúry a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. V zmysle projektu by sa od roku 2010 o časť kvetinových záhonov v našom meste mali starať študenti tejto fakulty. Cieľom je zatriktívniť existujúce kruhové objazdy, prístupové cesty do mesta a rovnako najviac viditeľné a frekventované plochy.

V hradnej katedrále odhalili vykopávky z 9. a 11. storočia

Od februára 2008 sa do lode Dolného kostola Katedrály sv. Emeráma na Nitrianskom hrade „nasťahovali“ bádatelia z Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied. Počas Cyrilo-metodských slávností - v rámci Dňa otvorených dverí - začiatkom júla sprístupnili verejnosti dve sondy v podlahe, ktoré odkrývajú pozostatky života našich predkov. Archeológovia našli schodisko, viaceré omietky, dlažby, ružence a hroby, dokonca v jednom z nich kostru novorodenca z významného rodu. Dňa 30. júla 2008 im šťastie mimoriadne prialo. Podarilo sa im identifikovať polohu stavby kostola, pravdepodobne veľkomoravského dáta, z druhej polovice 9. storočia. V tretej sonde, pod podlahou katedrály vedľa sakristie, odhalili zachované murivo z kamenných kvádrov, ktoré sú pozostatkami lode kostola sv. Emeráma. Neskôr - v polovici 11. storočia - boli rozobraté na stavbu komorového valu. Pri výstavbe násypu medzi rokmi 1046 až 1060 bolo z nej použitých rádovo niekoľko ton. Ide o druhú najstaršiu stavbu na Hrade. Interiér tohto kostola prehĺbili pri ďalších prestavbách. Na výskume sa podieľal tím pod vedením PhDr. Petra Bednára z Archeologického ústavu SAV v Nitre. Tento kostol bol zasvätený Emerámovi. Ide o veľmi starobylé a významné patrocínium. Je možné, že chrám bol od počiatku zasvätený práve tomuto svätcovi, čo súvisí s tunajším pôsobením bavorskej cirkevnej misie. V interiéri kostola v období 14. až 18. storočia intenzívne pochovávali vyššie duchovenstvo a hodnostárov biskupstva. Preto v tretej sonde výskumu objavili archeológovia okrem vzácných kamenných kvádrov aj kostru muža. Nejde o úplne najstaršiu stavbu z doterajších hradných nálezov. Mala by tu stáť ešte jedna skoršieho dáta. Prvým najstarším je objekt, z ktorého našli malty a stavebnú suť, z veľkej časti použité pri výstavbe veľkomoravského valu v druhej polovici 9. storočia, príp. aj skôr, ktorý chránil hradný kopec. Pri jeho výstavbe bola časť z tohto objektu rozobraná a deštrukcia použitá do telesa valu. Voľakedy sa totiž používal stavebný materiál z hotových stavieb, ktorý bol „po ruke“ – priamo na mieste. Aj dnešná podoba

katedrály je výsledkom mnohých prestavieb v minulých storočiach. Cieľom výskumu na Nitrianskom hrade s finančnou podporou z rozpočtu SR i vďaka podpore nitrianskeho sídelného biskupa Mons. Viliama Judáka je získanie poznatkov o podobe chrámu sv. Emeráma v jednotlivých vývojových obdobiach. Navyše s ambíciou odkryť azda aj staršie predveľkomoravské a veľkomoravské stavby.

Oprava mosta na Triede Andreja Hlinku

Koncom augusta 2008 museli vodiči v Nitre pretrpieť dopravné obmedzenia, ktoré súviseli s prácami na kruhovom objazde pod Zoborom, ale aj s opravou mosta a vozovky na Triede Andreja Hlinku pri Internáte Mladosť, patriacom Slovenskej poľnohospodárske univerzite.

V centre Nitry pribudlo moderné, výkonnejšie osvetlenie

V auguste 2008 sa v centre mesta – na pešej zóne - vymenili doterajšie svietidlá. Na troch uliciach: Pri synagóge, na Kupeckej a na časti Štefánikovej triedy inštalovali 35 nových, moderných svietidiel s neporovnateľne vyššou svietivosťou a úsporou energie. Svietidlá s výkonom 1000 wattov značky Phillips boli pracovníkmi správcu verejného osvetlenia postupne osadené na všetky stĺpy verejného osvetlenia. Súčasne dokončili nové nátery svietidlových stojanov. Výmenu starých, už nevyhovujúcich svietidiel za efektívnejšie, budú v rámci ďalších investičných akcií Mesta Nitry pokračovať v parku pod Borinou.

Dar primátora na začiatku školského roka sa deťom páčil

V Mestskej športovej hale na Klokočine sa 6. septembra 2008 uskutočnilo zaujímavé divadelné podujatie v podaní Divadla Maska. Zvolenský divadelníci zahrali deťom netradičné predstavenie s názvom HAPPY ZOO „BABA JAGA BAND.“ Rozprávku venoval deťom primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, pri príležitosti začatia nového školského roka. Primátor najmenším Nitranom poprial v škole veľa úspechov a chuti do učenia. Vstup na divadelné predstavenie bol zadarmo. Takmer dvojhodinové predstavenie sledovala zaplnená Mestská hala na Dolnočermánskej ulici na Klokočine.

V Mestskom parku Na Sihoti si uctili poctivú prácu vinohradníkov

Podzoborské vinobranie pod záštitou primátora Nitry Jozefa Dvonča a predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja Milana Belicu urobilo v nedeľu 7. septembra 2008 poslednú bodku za bohatým programom Nitrianskeho kultúrneho leta 2008. Rozľahlý Mestský park Na Sihoti nasiakol vari aj tromi tisíckami návštevníkov, ktorí využili pozvanie organizátorov na príjemné prežitie nedeľného odpolednia. Ponuka, ktorú pripravili organizátori skutočne stála zato a ľudia sa mohli oddávať všetkým pôžitkom – od skvelej zábavy po chutné jedlo a občerstvujúce nápoje.

Primátor Nitry Jozef Dvonč v príhovore k účastníkom osláv konštatoval, že je našou povinnosťou zachovávať tradície predkov a dedičstvo, ktoré nám tu zanechali. Ak chceme byť kultúrny národ, malo by to byť našou povinnosťou. Podzoborské vinobranie zaštitili aj dvaja viceprezidenti Nitrianskej kráľovskej vínnej cesty Vladimír Libant a Pavol Mada. Nemožno nespomenúť skvelú sprievodkyňu podujatím - Oľgu Csákayovú, ktorá svojím šarmom prispela k pohode a ku skvelej zábave. Hlavný program sa začal sprievodom účinkujúcich cez park, požehnaním plodov jesene a pokračoval vystúpením folklórnych skupín. Diváci si mohli vychutnať krásu slovenských krojov - párt a čepcov,

ktoré sú pre každý región nášho kraja typické a jedinečné svojou výzdobou. Súťaž o najkrajšiu ozdobu hlavy spestrili o svadobné zvyky spojené s odčepčením nevesty, ktoré do tváří divákov vniesli úsmev. Do tejto časti programu bol zainteresovaný aj Homo Nitriensis - dámsky klub na čele s prezidentkou, prvou dámou mesta Nitra, Margitou Štefánikovou. Záver Podzoborského vinobrania patril divadelnému združeniu Le Mon a ich najnovšiemu príbehu - rozprávke o Princovi Bajajovi. Podvečer sa parkom niesli tóny dychovej hudby Lapášanka, ktorá ľudí pozvala na tanečný parket. Organizátormi podujatia boli Mesto Nitra, Nitrianska kráľovská vína cesta a Dámsky klub Homo Nitriensis.

Nové detašované pracovisko Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

Za účasti ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny Viery Tomanovej a primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča, bolo v piatok 19. septembra 2008 slávnostne otvorené nové detašované pracovisko, ktoré bude občanom pomáhať ako druhostupňový orgán v oblasti sociálnych vecí. Nové detašované pracovisko Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny má 12 pracovníkov, ktorí boli do Nitra presunutí z iných pobočiek na Slovensku. Svoje služby občanom bude poskytovať na 9. poschodí, v budove Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny na Štefánikovej triede v Nitre. Nitra sa tak stala v poradí piatym mestom s takýmto pracoviskom, ktoré by malo občanom uľahčiť riešenie konkrétnych problémov priamo v ich bydlisku.

Zachovajme minulosť pre budúce a súčasné generácie

Mesto Nitra dňa 19. septembra 2008 hostilo účastníkov významného podujatia – seminára na tému Kostolík sv. Juraja v Kostolčanoch pod Trábečom. Podujatie sa uskutočnilo v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva pod záštitou primátora Nitra Jozefa Dvonča a J. E. Mons. Viliama Judáka v aule Kňazského seminára svätého Gorazda v Nitre. Počas celého dňa sa hovorilo o kostolíku, ktorý je v stredoeurópskom rámci výnimočný kvalitou a rozsahom zachovania nástenných malieb z prelomu prvého tisícročia.

Primátor Nitra Jozef Dvonč v otváracom príhovore vzdal úctu a prejavil vďaka rádu sídliačemu v kláštore na Zobore, pretože vďaka nemu ešte aj dnes môžeme obdivovať vzácne historické dedičstvo, ktoré nám zanechal tento rád v blízkosti nášho starobylého mesta. Konštatoval, že mesto Nitra každoročne podporuje rôzne aktivity, týkajúce sa historického dedičstva v nitrianskej oblasti, čo prispieva k budovaniu pozitívneho vzťahu jeho obyvateľov k vlastnej histórii. V priebehu dňa odznelo 14 prednášok, týkajúcich sa prepojenia zoborských benediktínov a Kamaldulského kláštora na Zobore s Kostolčanmi pod Trábečom a inými súvislosťami, v spojitosti na pamiatkovú obnovu Kostola svätého Juraja, známeho vzácnymi nástennými maľbami.

Aj Nitrania sa zapojili do verejnej zbierky pre nevidiacich Biela pastelka

V stredu 24. septembra 2008 mohli obyvatelia Nitra stretnúť v uliciach mesta dobrovoľníkov, predávajúcích Biele pastelky - symbol sveta nevidiacich a neviditeľných línií. Celoslovenskú verejnú Zbierku organizovala Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska na podporu ľudí s ťažkým zrakovým postihnutím. Do zbierky mohli prispievať kúpou originálnej bielej pastelky za 20 Sk (slovenských korún) a prípadným dobrovoľným príspevkom. Biela pastelka je symbolom neviditeľných línií, symbolom sveta nevidiacich. Pomáha hľadať riešenia v často ťažkých situáciách, kreslí bielu čiaru na tmavej ceste. Biela pastelka znamená svetlo, keď okolo je tma.

Dobrodinec z krajiny tulipánov navštívil Mestský úrad v Nitre

Dňa 24. septembra 2008 privítal primátor mesta Nitry Jozef Dvonč holandského hosťa Josa Spekmana s manželkou. Mestský úrad na stretnutí zastupovali aj viceprimátor mesta Nitry František Baláž a referentka pre spoluprácu s partnerskými mestami Petra Waldnerová. Na stretnutí sa zúčastnil aj riaditeľ Spojenej školy na Mudroňovej ulici v Nitre Juraj Rus. Jos Spekman navštívil Nitru pri príležitosti 15. výročia založenia špeciálnych tried pre telesne postihnutých v Nitre. Bývalý poslanec mestského zastupiteľstva v Zoetermeeri navštívil Nitru po prvýkrát v roku 1994. Odvtedy bol v Nitre viac ako desaťkrát a vždy výrazným spôsobom podporil hendikepované a ťažko postihnuté deti v Nitre. Pomoc Josa Spekmana bola hlavne vo forme finančných darov, školských pomôcok a hračiek. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč povedal, že Nitra má záujem stať sa mestom sociálnym, solidárnym a bezbariérovým. Máme rozpracovaných množstvo projektov na riešenie problémov marginalizovaných skupín. Ako príklad komunitnú prácu s rómskou menšinou. Vám osobne ďakujem za vaše záslužné činy.

La(100)vičky skrášlili Nitru

Nitra je opäť krajšia, príťažlivejšia, originálnejšia a zaujímavejšia. Výrazne tomu pomohli originálne lavičky, ktoré má na Slovensku azda len Nitra. La (100)vičky boli vytvorené z hrubých kusov drevenej hmoty tak, aby každá bola originálom. Na projekte, ktorý vyvrcholil 25. septembra 2008, sa zúčastnilo sedem sochárov a rezbárov, ktorí vytvorili celkovo 15 drevených lavičiek. Dvanásť lavičiek sa nachádza na Svätoplukovom námestí, dve sú v budove Mestského úradu v Nitre a jedna pred budovou MsÚ. Autori sôch sú Miroslav Polák, Milan Marciňa, Dana Marciňová, Ľubomír Bereš, Róbert Žitný, Róbert Žilík a Peter Šrank. Názvy lavičiek sú taktiež originálne, spomenúť treba Jazvečika, Anjela, Svätoplukove prúty, Divadlo, Klebetnice, Slimáka, Klasy, Motýľa, Odpočívajúceho, Sovu, tri Pohanské stoličky, Hada, či Hudbu. Originalitu lavičiek pri jesenných prechádzkach určite ocenia rodičia s ich ratolesťami.

Jednotlivci a firmy opäť podporili projekt Aby si ľudia pomáhali

Na Svätoplukovom námestí sa dňa 25. septembra 2008 uskutočnil III. ročník charitatívneho podujatia – Aby si ľudia pomáhali. Nitru opäť oživila figúrky zo známej spoločenskej hry „Človeče, nehnevaj sa.“ Mesto Nitra na podujatí zastupovali primátor mesta Nitry Jozef Dvonč a viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč vo svojom prejave konštatoval, že toto podujatie má v Nitre tradíciu, ďakujem všetkým sponzorom a jednotlivcom, ktorí túto akciu podporili. Správkyňa Nitrianskej komunitnej nadácie Ľubica Ľahká dodala, že tradícia tohto podujatia pochádza z Kanady a Spojených štátov amerických a vyslovila radosť, že firmy podporili víťazné projekty, pretože pomôžu užitočným cieľom.

Do tretieho ročníka projektu Aby si ľudia pomáhali bolo prihlásených 21 projektov, víťazných projektov bolo šesť. Finančné prostriedky dostane Materské centrum Klokanček- projekt komunitnej čajovni v Átriu, pani Kušnieriková – projekt detského ihriska v Leviciach, Centrum Slniečko – projekt detskej záhrady, ZŠ Škultétyho v Nitre – projekt estetických smetných nádob, OZ fotoklub Šaľa – projekt výstavných priestorov, OZ Nautilus – projekt Radosť na dvore v špeciálnej škole. Projekty podporili tieto firmy: Tesco, UNIQA, Západoslovenská energetika, Giesecke & Devrient, Heineken Slovensko a iné firmy.

Premiér Robert Fico slávnostne odovzdal nájomné byty

Na sídlisku Diely v Nitre pribudlo 82 nových nájomných bytov, ktoré sú určené hlavne pre mladé rodiny s deťmi. Na slávnostnom odovzdávaní bytov v pondelok 29. septembra 2008 sa zúčastnil premiér SR Robert Fico, primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor mesta Nitra Štefan Štefek, podpredseda NSK Ján Vančo, štátny tajomník Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR Daniel Ács, poslanci NR SR, poslanci MZ a iní významní hostia. Investícia do bytov bola 112 miliónov korún, z toho 15 miliónov poskytlo mesto Nitra, 33 miliónov je dotácia z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR. Zvyšných 64 miliónov tvorí štátna pôžička, ktorú bude musieť mesto Nitra splatiť do 30 rokov. Trom rodinám odovzdal kľúče od bytov premiér vlády SR Robert Fico. Byty sú jednoizbové a dvojizbové. Nájomné v jednoizbových bytoch bude 3 330 korún, plus energie, v dvojizbových 4 600 korún, plus energie. Žiadatelia o byty nesmeli prekročiť 1,3-násobok minimálnej mzdy. Primátor povedal, že v tejto lokalite by malo byť postavených ďalších 92 bytov. Poradovník bytov schválilo Mestské zastupiteľstvo v Nitre, podmienky pridelenia bytu sú vo VZN č. 4/2001. Mesto Nitra sa zaviazalo, že bude musieť splniť charakter nájomných bytov počas 30 rokov, pretože jednu tretinu dotácie poskytlo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Nitrania zaplatia za teplo o desať percent viac

Obyvatelia Nitra si budú musieť za dodávky tepla priplatiť. Nitrianska teplárenská spoločnosť (NTS) zvyšuje cenu za teplo o desať percent. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví odsúhlasil zvýšenie ceny zo 789,20 (26,20 eura) na 867,70 korún (28,80 eura). Vyššie platby si Nitrania nájdu už vo vyúčtovaní za september. Dôvodom na zvyšovanie cien je podľa člena predstavenstva NTS Ivana Gavaloviča stúpajúca cena plynu na svetových trhoch. Nová cena má platiť do konca decembra 2008, pričom je možné, že sa v novom roku ešte zvýši. Nárast žiadostí o odpojenie a zriaďovanie vlastných kotolní v panelákoch neočakáva. NTS podľa jeho slov zvažuje aj o prechode na obnoviteľné zdroje energie. Ľudia by si tiež mali odvyknúť od prekurovania svojich bytov. Časy, keď ľudia cez zimu chodili doma v trenírkach a v byte mali 25 a viac stupňov, sú už preč. Nitrianska teplárenská spoločnosť spravuje v Nitre takmer 70 kilometrov teplovodných trás, 173 odovzdávacích staníc a 20 kotolní.

Chátrajúca nemocnica sa prebuduje na domov dôchodcov

Z chátrajúcej budovy bývalej detskej nemocnice v Nitre by už čoskoro mohol byť domov dôchodcov. Takmer 100 miliónov Sk na rekonštrukciu schátranej budovy chce mesto získať v podobe nenávratného finančného príspevku v rámci výzvy vyhlasovanej Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Výzva by mala byť vyhlásená v rámci príslušného operačného programu v októbri 2008. Očakávame jej zverejnenie každým dňom. Projekt na zriadenie domova dôchodcov máme pripravený, rovnako aj 5 miliónov Sk potrebných na spolufinancovanie. V mestskej pokladnici sa okrem toho našlo ešte ďalších 22 miliónov Sk, ktoré sú podľa projektu potrebné na úplnú prestavbu bývalej detskej nemocnice na moderný domov dôchodcov. Celkovo bude rekonštrukcia stáť 122 miliónov Sk. Mesto odkúpilo objekt v roku 2004 od Fakultnej nemocnice Nitra za 32 miliónov Sk. V tom čase sa náklady na adaptáciu budovy na domov dôchodcov odhadovali na 60 miliónov Sk. V priebehu rokov však k rekonštrukcii nedošlo a objekt nemocnice chátral. Mesto okrem toho muselo mŕňať každoročne viac ako jeden milión korún na stráženie stavby. S ubiehajúcimi rokmi sa predpokladané náklady na

rekonštrukciu objektu stále zvyšovali - zo sumy 60 miliónov Sk na viac ako 70 miliónov Sk a nakoniec až na súčasných 122 miliónov Sk. Nitra pritom domov dôchodcov potrebuje. Na miesto v mestských i krajských zariadeniach pre seniorov čaká okolo 600 čakateľov.

Nový grantový program na skrášlenie miesta, kde žijete

Špeciálny grantový program "Aby ľudia ľuďom pomáhali" úspešne vstúpil v roku 2008 už do svojho tretieho ročníka. Jeho cieľom bolo zapojiť občanov do skvalitňovania a skrášľovania prostredia, v ktorom žijú a vytvoriť miesta, kde sa môžu stretávať a komunikovať. V minulých ročníkoch programu sa podarilo podporiť celkom 12 projektov, ktoré pomohli zlepšiť kvalitu života za 437 400 Sk. Program stelesňujú figúrky z hry Človeče nehnevaj sa!, ktoré si zakúpili firmy, ktorým nie je ľahostajný život v meste Nitra a Nitrianskom kraji. Každá predaná figúrka pomôže podporiť možno aj Váš nápad. O podporu z grantového programu sa môžu uchádzať organizácie - (neziskové organizácie, nadácie, občianske združenia, neinvestičné fondy, rozpočtové a príspevkové organizácie, účelové zariadenia cirkví) a neformálne skupiny občanov (minimálne traja v jednej skupine).

Nitrania si uctili bojovníkov v SNP

Nitrania sa hrdinom, bojujúcim v Slovenskom národnom povstaní, poklonili vo štvrtok 28. augusta. Pri príležitosti 64. výročia sa pri Pamätníku osloboditeľov pred budovou Krajského úradu v Nitre uskutočnilo slávnostné zhromaždenie. Na zhromaždení sa zúčastnili poslanci NR SR Ján Richter a Tibor Glenda, predseda NSK Milan Belica, primátor Nitry Jozef Dvonč, viceprimátor Nitry Štefan Štefek, prednosta Obvodného úradu v Nitre Juraj Horváth, predseda Oblastného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Ján Sivecký, predseda Krajskej organizácie Jednoty dôchodcov na Slovensku Róbert Margetina, predsedovia politických strán a hnutí. Slávnostný prejav predniesol predseda NSK Milan Belica, ktorý okrem iného povedal, že slovenský národ týmto ozbrojeným povstaním demonštroval svoju politickú zrelosť. Slávnostnú atmosféru umocnili členovia miestnej speváckej skupiny Zbežanka na čele s dirigentkou Annou Budinskou.

Klokočinský jarmok opäť s rekordnou účasťou

V posledný augustový víkend sa na najväčšom nitrianskom sídlisku - na Klokočine, uskutočnilo tradičné podujatie - Klokočinský jarmok. Mesto Nitra ho zorganizovalo už po siedmykrát. Na podujatí sa zúčastnili najvyšší predstavitelia mesta Nitry: primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, viceprimátori mesta Nitry Štefan Štefek, František Baláž a poslanci MZ za Klokočinu: Marta Rácová, Alexandra Halmová, Miroslav Bradáč, František Hollý, Miloš Dovičovič a Rudolf Hlavačka. Počas troch dní zažili obyvatelia mestskej časti Klokočina, ako aj iných častí Nitry veľa zábavy, popri ktorej sa podávalo kvalitné občerstvenie. Jarmočníci si pochutili na výdatnej fazuľovici a Klokočinskom guláši. Pre najmenších pripravil výbor mestskej časti Klokočina zaujímavé hry o hodnotné ceny. Hudobnú produkciu zabezpečili skupiny Taktici a Backwards. Pre starších občanov zahrli skupiny Močenská cimbaločka a Brilax. Skvelú zábavu zažili účastníci Klokočinského jarmoku na bungee trampolíne, v lunaparku ale aj na hudobnom kombajne. Podujatie navštívilo opäť rekordný počet návštevníkov, ktorí ocenili toto tradičné podujatie, ktoré finančne podporil Mestský úrad v Nitre. V prvý deň Klokočinského jarmoku navštívilo toto podujatie približne 10-tisíc ľudí.

Janíkovský ohnivák vyhrali súrodenci Földešiovci

Miestny futbalový štadión v tejto prímestskej časti sa počas soboty 30. augusta 2008 zmenil na veľkú gulášovú vývarovňu. Do 1. ročníka Janíkovského ohniváka sa prihlásilo 32 súťažných družstiev. Medzi nimi bolo aj družstvo VMČ Chrenová, Janíkovce na čele so šéfkuchárom – poslancom mestského zastupiteľstva Ing. Františkom Halásom. V tejto kulinárskej šou sa im nepodarilo vyhrať, aj keď ambície mali vysoké a porote ponúkli skutočne vynikajúcu zoborsko-tormošsko-chrenovskú špecialitu. Z vavrínov víťazstva sa tešili súrodenci Földešiovci, ktorým diplom a vecné ceny odovzdali viceprimátor Nitry Štefan Štefek a olympijská medailistka z Pekingu, strelkyňa Zuzana Štefečeková. Druhé miesto získali reprezentanti obce Golianovo a tretia priečka patrila kuchárom z The Best Team Ever.

Ocenenie pre úspešnú olympioničku Zuzanu Štefečekovú

Primátor Nitry Jozef Dvonč odovzdal v piatok 5. septembra 2008 úspešnej olympioničke, striebornej medailistke z Pekingu, Zuzane Štefečekovej, najvyššie mestské ocenenie - Cenu mesta Nitry. Slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva sa uskutočnilo v obradnej sieni mestského úradu a bolo súčasťou Dňa otvorených dverí. Na slávnosti sa zúčastnili poslanci mestského zastupiteľstva, rodina vyznamenatej a obyvatelia mesta, ktorí si nenechali ujsť túto výnimočnú udalosť. Primátor Jozef Dvonč sa poďakoval Zuzane Štefečekovej za úspešnú reprezentáciu Slovenska, ako aj jej rodného mesta Nitry a prisľúbil, že ak budú poslanci MsZ ústretoví, mohla by byť priechodná myšlienka vybudovať v Nitre strelnicu, na ktorej by možno vyrástli ďalšie strelecké talenty. Zuzana Štefečeková svoju športovú kariéru odštartovala v Streleckom klube Fénix v Nitre. V súčasnosti reprezentuje klub ŠKP Trnava - Stredisko štátnej športovej reprezentácie ministerstva vnútra. Začínala so skeetom, ale už od juniorských čias je jednou z najlepších svetových strelkýň v trape. V roku 2003 utvorila na Svetovom pohári v Granade v kvalifikácii juniorský svetový rekord. Je striebornou medailistkou z juniorských MS v dvojitom trape a držiteľkou bronzových medailí z MS junioriek v Lonate 2002 a v Lahti 2003. V kategórii žien získala bronz na MS 2003 v Nikózii, ME 2006 v Maribore a striebro na ME 2008 v Nikózii. Zvítazila štyroch pretekov Svetového pohára – najviac zo slovenských žien v histórii, druhá vo finále Svetového pohára 2006 v Granade, akademická majsterka sveta 2003 v Plzni, víťazka Svetovej univerziády 2007 v Bangkoku. Miestenku na OH v Pekingu získala víťazstvom na pretekoch Svetového pohára 2006 v Quingjane, kde v kvalifikácii vyrovnala svetový rekord žien a vo finále utvorila nový. Na Olympijských hrách 2008 v Pekingu získala pre Slovensko striebornú medailu v streľbe, disciplína trap. V súčasnosti sú spolu s Dankou Bartekovou jedinými slovenskými športovcami, ktorí v olympijskej disciplíne držia svetový rekord. Zuzana Štefečeková sa vedeniu mesta poďakovala za priazeň a podelila sa o dojmy z pobytu v olympijskom Pekingu.

Nitrania podporili boj proti rakovine

V priestoroch nitrianskeho Hypermarketu sa v sobotu 6. septembra 2008 uskutočnilo športovo-charitatívne podujatie - Tesco beh pre život. Záštitu nad týmto podujatím prevzal primátor mesta Nitry Jozef Dvonč. Podujatie prišli podporiť podpredseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Ján Vančo a poslanci MZ Marta Rácová a Ján Greško. Beh pre život podporil aj účastník LOH v Pekingu Matej Tóth. Štvorkilometrová trasa viedla od bočného parkoviska Hypermarketu Tesco, cez Štúrovu ulicu na Župné námestie, popod podchod na Samovu ulicu a na Hradné námestie. Bežci

bežali v tropickom počasí späť k HM Tesco cez identickú trasu. V cieľi im odovzdali pamätne medaile primátor mesta Nitry Jozef Dvonč a poslanec MZ v Nitre Ján Greššo. Behu sa zúčastnilo 778 účastníkov, výrazne najväčší počet bol zo základných škôl v Nitre, ktorým štart na podujatí zaplatilo mesto Nitra. Výťažok z behu sa použije na zakúpenie molekulárneho farbiaceho automatu, v hodnote 1,3 milióna korún. Tento prístroj dokáže určiť presnú identifikáciu vlastností nádorov a presne určiť jeho liečbu. V sobotu nevyhral víťaz behu, v sobotu vyhrali všetci, ktorí prišli podporiť Tesco beh pre život a podporili boj proti zákernej chorobe – rakovine.

V Nitre sa oslavoval Deň eura

Koncom septembra začalo plynúť posledných sto dní do zavedenia eura na Slovensku. V rámci informačnej kampane sa v sobotu 27. septembra 2008 vo všetkých krajských mestách oslavoval Deň eura. Zábavné podujatie s názvom Príďte sa zabaviť s eurom prilákalo na priestranstvo pred DK Orbis, kde sa občania mohli zapojiť do kvízov a súťaží a preveriť si tak svoje informácie o eure. Neďaleko pódia bol prichystaný náučný chodník, zložený z prezentačných stánkov s informáciami o tom, ako euro zasiahne rodiny, firmy, či bežný život na Slovensku. Organizátori pripravili ukážkový obchod so vzorovými cenovkami či konverzným kurzom, galériu eurobankoviek, ktorá pomôže ľuďom zorientovať sa pri používaní nových mincí či bankoviek. Primátor Jozef Dvonč ocenil snahu organizátorov informovať o zavádzaní eura. Konštatoval, že mesto sa na túto závažnú zmenu pripravuje od októbra 2007, pretože musí zapracovať všetky zmeny, týkajúce sa predpisov, VZN a ďalších materiálov. Obyvateľom oznámil, že Euromobilu, špeciálne upravenému informačnému vozidlu. Do 23. decembra 2008 spolu 157 obcí a miest. Súčasne STV vysielala nové reklamné spoty. Pred hlavnými správami sa počas posledných sto dní slovenskej koruny divákovi prihovárala každý deň iná známa osobnosť. Vtipný pohľad na euro ponúkla Adela Banášová, konzervatívny pohľad ponúkal hudobník Juraj Bartoš, „výživné europoučenie“ poskytoval známy odborník na výživu a zdravé stravovanie, MUDr. Igor Bukovský. Po hlavnej spravodajskej relácii STV 1 uvádzala 100 otázok o eure. Najdôležitejšie odpovede na europroblémy v nich poskytovali minister financií Ján Počiatek, guvernér NBS Ivan Šramko a ďalší odborníci.

Vedenie mesta chce využívať všetky kapacity na upratovanie Nitry

Nitra podstúpila začiatkom októbra veľké upratovanie. V priebehu siedmich až ôsmich týždňov bolo celé mesto dôkladne vyčistené, s osadenými novými lavičkami a košmi na odpadky. Tento trend nastolil primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý si zvýšenie čistoty mesta postavil za jednu zo svojich hlavných priorít. Najviac ho mrzí, že sa množia čierne skládky. Na chodníkoch, trávnikoch a v priestoroch medzi kontajnermi sa kvôli nedisciplinovaným obyvateľom nachádza množstvo odpadkov a neporiadku. Vedenie mesta sa rozhodlo túto situáciu riešiť v spolupráci s predsedami výborov mestských častí, riaditeľmi mestských organizácií, správcami zelene a riaditeľmi základných škôl. Podľa plánov mestského úradu by malo upratovanie prebiehať podľa vopred stanoveného modelu. Občanom budú k dispozícii veľkoobjemové kontajnery, aby sa ľudia mohli zbaviť nepotrebných vecí. V priebehu necelých dvoch mesiacov bolo mesto dôkladne vyčistené, zbavené čiernych skládok i odpadkov na sídliskách a pripravené na Vianoce.

Odkryli mnišsky príbytok najstaršieho kláštora

Mnišsky príbytok odkryli archeológovia pri výskume najstaršieho kláštora na Slovensku na vrchu Zobor v Nitre. Zachoval sa z obdobia baroka, pod ním však zachytili aj zvyšky murív a dlažby zo stredoveku. Príbytok má pôdorys deväť krát desať metrov a pozostáva zo štyroch miestností oddelených chodbou. Je tu hlavná obytná miestnosť, v ktorej sa dobre zachovala pec, pracovňa, kaplnka a hospodárska miestnosť. Príbytok je v pomerne dobrom stave, do značnej výšky sa zachovali aj nadzemné murivá. Viedol k nemu kamenný dláždený chodník.

V kláštore bolo celkovo podľa dvoch dochovaných dobových malieb okolo 20 samostatných mnišských domčekov. Archeologický výskum prebiehal v areáli Špecializovanej nemocnice sv. Svorada na Zobore od začiatku augusta. Financovalo ho mesto Nitra, ktoré má s budúcnosťou kláštrom odvážne plány. Na prvú výskumnú sezónu vyčlenilo zo svojho rozpočtu 260-tisíc korún (8 630,41 €), sezóny by mali byť dve. Na budúci rok sa chcú dostať do interiéru kostola a jeho bezprostredného okolia. Na mieste barokového Kláštora svätého Jozefa rehole kamaldulov zo 17. a 18. storočia stál predtým benediktínsky Kláštor svätého Hypolita, ktorý vznikol možno už v deviatom storočí.

Existenciu tohto najstaršieho kláštora na Slovensku dokladá niekoľko písomných prameňov, najstaršie zachované sú Zoborské listiny z rokov 1111 a 1113. Národnej kultúrnej pamiatke sa doteraz nevenovala patričná pozornosť a roky chátrala. Archeológovia veria, že v budúcnosti by sa mohla aspoň časť areálu sprístupniť verejnosti. Počas uplynulých výskumov tu našli okrem iného súbory keramiky a skla, ako aj zdobenú románsku kamennú hlavicu z 11. alebo 12. storočia, ktorá pochádza zo staršieho benediktínskeho kláštora.

Topole už nebudú brzdiť prevádzku kúpaliska v Nitre

Na nitrianskom kúpalisku sa 9. októbra 2008 začal výrub pätnástich topoľov. Ich odstránenie by malo podľa riaditeľa Správy rekreačných a športových zariadení v Nitre Miloša Dovičoviča predĺžiť sezónu na letnom kúpalisku najmenej o mesiac. Počas posledných rokov bolo v júni teplé počasie. Kým kúpaliská v okolitých mestách už boli v prevádzke, my v Nitre sme mali kúpalisko zatvorené. Bolo to spôsobené práve vysokým spadom topoľového kvetu, ktorý v júni znečisťoval vodu v bazénoch, odtoky, aj areál kúpaliska Mesto sa po dôkladnom zvážení rozhodlo preriediť topoľový porast a 15 stromov vyrúbať.

Okrem toho sa musia z bezpečnostných dôvodov odstrániť aj ďalšie tri stromy iného druhu. Namiesto vypílených stromov sa v areáli kúpaliska vysadili náhradné dreviny. Pôjde o 15 ihličnanov, 10 listnatých stromov a kroviny. Výrub topoľov v blízkosti bazénov je súčasťou radnice predĺžiť a zefektívniť prevádzku kúpaliska. Podľa primátora Jozefa Dvonča, sem mesto investuje nemalé zdroje a aj napriek tomu končí kúpalisko po každej sezóne v červených číslach. Aj preto mesto v poslednom období uvažuje o jeho modernizácii tak, aby mohlo fungovať celoročne. Zazneli dokonca úvahy o vybudovaní krytého bazénu s wellnes službami a menším penziónom. Plánom však musia predchádzať prieskumné vrty, pretože všetko bude závisieť od toho, či sa na kúpalisku nachádza zdroj termálnej vody. Tá sa v okrajových častiach mesta nachádza, ale v centre sa zatiaľ nepotvrdila. Podľa primátora Nitry Jozefa Dvonča však zámer na

vytvorenie celoročnej prevádzky na nitrianskom mestskom kúpalisku nechce riešiť mesto samotné. Túto príležitosť ponúknú súkromným investorom.

V centre Nitry už vodiči zadarmo nezaparkujú

V centre Nitry už od 9. októbra 2008 vodiči zadarmo nezaparkujú. Dnešným dňom sa vyberá parkovné aj na jedenástich nových spoplatnených miestach. Mestskí poslanci ich schválili už k 1. marcu, potrebné však bolo vybrať verejnou súťažou dodávateľa nových parkovacích automatov a postupne ich osadiť. Po novom sa platí aj na parkovisku pred budovou Štefánikova 88, pred Domom služieb, na Kmeťkovej ulici, Mostnej, Podzámskej, Fraňa Mojtu, Andreja Šulgana, Kúpeľnej, Sládkovičovej, Boženy Nemcovej a Župnom námestí. Prípadné priestupky sa bude v prvých dňoch zavedenia parkovného polícia snažiť riešiť pohovorom, informoval dnes na tlačovej besede viceprimátor Štefan Štefek. Vodiči v Nitre doteraz na vybraných parkoviskách v centre platili 20 korún (0,66 €) za hodinu, teraz je to 25 korún (0,82 €) a za každú ďalšiu hodinu 40 korún (1,32 €). Na ostatných parkoviskách zaplatia 20 korún (0,66 €), doteraz to bolo desať (0,33 €). U obyvateľov sa tento krok samosprávy nestretol s nadšením, parkovné mnohí pokladajú za privysoké a problémy spôsobuje najmä ľuďom, ktorí v centre mesta pracujú alebo denne vybavujú svoje záležitosti. Vedenie mesta už avizovalo, že ceny parkovného aj spôsob jeho vyberania sa bude zrejme prehodnocovať. Do zastupiteľstva sa pripravuje návrh, ktorý zohľadňuje pripomienky občanov aj odborníkov. Jedna z verzií návrhu počíta aj s bezplatným parkovaním prvých 30 minút a zvažuje sa zavedenie aj iných foriem platenia za parkovanie ako prostredníctvom automatov. Zmeny by mali vstúpiť do platnosti od 1. januára 2009. Ročná parkovacia karta pre fyzickú osobu stojí 5 000 korún (165,96 €), obyvatelia domov pri spoplatnených parkoviskách si ju môžu kúpiť za 300 korún (9,95 €). Parkovacie miesto však na ňu zaručené nemajú.

K Svoradovmu prameňu postavili prístrešok

V nedeľu 19. októbra 2008 posvätili nad Svoradovým prameňom nový prístrešok. Nad areálom Špecializovanej nemocnice sv. Svorada na Zobore sa pri tejto príležitosti stretlo asi 500 Nitranov. Iniciatorom myšlienky postaviť na mieste prístrešok je Nitrianske biskupstvo. Nový stánok bude slúžiť veriacim pri bohoslužbách na sviatok sv. Andreja-Svorada, ale najmä turistom a návštevníkom Zobora. Prístrešok pri Svoradovom prameni projektoval ing. arch. František Dulík, výtvarne ho dotvoril Ľudovít Bebjak, kamennú úpravu okolo prameňa navrhol a realizoval akad. mal. Marián Žilík, stavebné práce realizovala firma Stav Orava z Oravskej Lesnej. Za prítomnosti nitrianskeho primátora Jozef Dvonča, viceprimátora Františka Baláža, podpredsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja Jána Vanča, členov Nitrianskej kapituly, Nitranov i turistov ho posvätil nitriansky diecézny biskup Mons. Viliam Judák.

Primátor mesta Nitra Jozef Dvonč pozdravil zúčastnených, keď povedal, že je pre neho čťou, ak môže poďakovať tým, ktorí prispeli vybudovaniu toho miesta na Zobore. Primátor zdôraznil, že je naším poslaním učiť sa od našich predkov a ctiť si ich. Máme povinnosť urobiť všetko preto, aby sme na historických a pamätných miestach Nitry postavili takého kultúrne stánky, ktoré by pripomínali našu históriu a korene. Pamätník na pustovnícky život sv. Andreja-Svorada na Zobore na prelome prvého tisícročia vyrástol s príspevkom Mesta Nitra. V budúcnosti má k nemu pribudnúť Krížová cesta k Svoradovej jaskyni, ktorá bude zušľachtená a obohatená o sochu sv. Svorada, jedného z dvojice hlavných patrónov Nitry.

Európsky deň bezpečnosti cestnej premávky

Zvýšiť povedomie detí a mladých ľudí o bezpečnosti na cestách bolo cieľom Európskeho dňa bezpečnosti cestnej premávky v Nitre. Na Svätoplukovom námestí v pondelok 13. októbra 2008 čakali na deti zo základných škôl v Nitre a vo Vrábľoch ukážky poskytnutia prvej pomoci, vyslobodzovania osôb z havarovaného vozidla či prezentácia špeciálnej techniky dopravného inšpektorátu, záchranného zboru a mestskej polície. Najväčšiemu záujmu sa tešilo mobilné dopravné ihrisko, kde malých vodičov usmerňovali dopravné značky aj policajti. Hlavnými organizátormi podujatia boli Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Nitre, Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra, Krajské riaditeľstvo policajného zboru, Krajský dopravný inšpektorát Nitra. Súčasťou dňa bolo odovzdávanie cien víťazom výtvarnej súťaže s dopravnou tematikou. Organizátorom výtvarnej súťaže bol Krajský školský úrad v Nitre v spolupráci s Krajským úradom pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Nitre. Deti si mohli pozrieť prezentáciu modernej hasičskej a záchrannárskej techniky, ale aj ukážky prvej pomoci, ktoré realizoval Slovenský červený kríž – územný spolok Nitra a Falk Záchranná a.s., z Košíc, ktorá má svoju pobočku aj v Nitre.

Občania sa poďakovali za chodník na Klokočine

Dňa 20. októbra 2008 bolo doručené na Mestský úrad v Nitre poďakovanie a žiadosť občanov mesta Nitry. Svojim podpisom ho deklarovalo 2391 obyvateľov. Tu je kompletná citácia listu: „Vážení pán primátor a vedenie Mesta Nitra! Dolupodpísaní občania Nitry, chceme sa poďakovať za iniciatívu a realizáciu chodníka pre chodcov medzi ulicami Dolnočermánska a Pavla Straussa. Radi by sme vás požiadali o podporu a zaradenie investície do rozpočtu mesta na vybudovanie parku, ktorý by priamo súvisel s týmto chodníkom a vytvorila by sa tak scenéria oddychu a detského vyžitia. Na Klokočine túžime mať zeleň a miesto pre deti, kde nie je bezprostredný ruch ulice. Preto sa na vás obraciame so žiadosťou o vybudovanie oddychového parku s detskými ihriskami. Pevne veríme, že zväžite túto žiadosť a podporíte nás občanov, svojich voličov.“ Štúdia parku pod Borinou je na MsÚ v Nitre vypracovaná a realizáciu oddychovej zóny v tejto lokalite zaradia do rozpočtu na rok 2009.

Seniori sa stretli s vedením mesta

V zrekonštruovaných priestoroch, patriacich CVČ Domino na sídlisku Chrenová v Nitre, sa v stredu 22. októbra 2008 uskutočnilo podujatie pod názvom Seniori seniorom. Na akciu, ktorá sa konala pri príležitosti Októbra – mesiaci úcty k starším, zavítali najvyšší predstavitelia mesta Nitry: primátor Jozef Dvonč, viceprimátori Štefan Štefek a František Baláž, ako aj prednosta Mestského úradu v Nitre Lubomír Martinka. V kultúrnom programe sa predstavila spevácka skupina Lipka a folklórny spevácky zbor Nevädza a tiež fujarista Ján Bartolen. Umelecké slovo na stretnutie priniesla poetka Nina Golasová. So svojou tanečnou kreáciou sa na verejnosti prvýkrát predstavila tanečná skupina pod vedením bývalej profesorky telesnej výchovy na gymnáziu Magdalény Griesbachovej, ktorá sa koncom novembra pripravuje reprezentovať nitrianskych seniorov na medzinárodnej súťaži na Kanárskych ostrovoch. Predsedníčka Jednoty dôchodcov Slovenska, MO č. 1 Oľga Csákayová na stretnutí odovzdala ďakovné listy iniciatívnym dôchodcom Oľge Berecovej a Ing. arch. Vladimírovi Libantovi.

Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč sa dôchodcom poďakoval za vykonanú prácu a prezradil, že mesto pre nich pred koncom roka pripravuje vianočný darček – eurobalíčky v hodnote 500 Sk. Okrem iného im prisľúbil, že pre seniorov, ktorí tvoria

z 85 000 obyvateľov Nitry približne jednu štvrtinu, chce mesto zabezpečiť dôstojné podmienky pre pokojný život a zmysluplné trávenie voľného času. Prezradil im aj ďalšie zámyery mesta, ako je prestavba bývalej Detskej nemocnice na Zobore na domov dôchodcov a zriadenie podobného Centra pre seniorov, ako je na Baničovej, aj na sídlisku Chrenová. Vzniknúť by malo prestavbou súčasného Klubu dôchodcov na Ulici Ľudovíta Okánika.

V Nitre sa začala výstavba novej priemyselnej zóny

Mestská spoločnosť Nitrianska investičná začala koncom októbra 2008 realizovať výstavbu priemyselnej zóny Nitra - Juh. Na vybudovanie inžinierskych sietí a infraštruktúry chce získať finančnú dotáciu z Ministerstva hospodárstva SR. V priemyselnej zóne by malo byť etablovaných 12 rôznych investorov, ktorí sa zameriavajú na ľahkú priemyselnú výrobu a logistiku. Priemyselný areál s rozlohou zhruba štyri hektáre je určený pre domácich malých a stredných podnikateľov. Ukončenie výstavby je plánované do konca budúceho roka. V bezprostrednej blízkosti priemyselnej zóny Juh bude pôsobiť aj nemecká spoločnosť Mühlbauer Technologies, s. r. o., ktorá tu plánuje vytvoriť vývojovo-technologické centrum. V plnej prevádzke bude v priemyselnom areáli Juh v mestskej časti Dolné Krškany pracovať približne 500 zamestnancov.

Nitranom zdraželo kúrenie v bytoch

Obyvatelia Nitry si budú musieť za dodávky tepla priplatiť. Nitrianska teplárenská spoločnosť (NTS) zvyšuje cenu za teplo o desať percent. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví odsúhlasil zvýšenie ceny zo 789,20 (26,20 eura) na 867,70 korún (28,80 eura). Vyššie platby si Nitrania nájdu už vo vyúčtovaní za september 2008. Dôvodom na zvyšovanie cien je podľa člena predstavenstva NTS Ivana Gavaloviča stúpajúca cena plynu na svetových trhoch. Nová cena začala platiť už od konca decembra 2008, pričom je možné, že sa v novom roku ešte zvýši. Spoločnosť uviedla, že ceny nezvyšuje kvôli svojmu zisku, pretože ten je minimálny, ale že z ceny tepla tvorí až 70 percent cena plynu, ktorá nesutále rastie, musia reagovať práve takýmto opatrením. Jediným riešením ako neplatiť privysoké faktúry za kúrenie, je podľa odborníkov zateplovanie domov. Dá sa tak ušetriť 30 - 40 percent, niekedy aj viac. Ľudia by si tiež mali odvyknúť od prekurovania svojich bytov. Časy, keď ľudia cez zimu chodili doma v trenírkach a v byte mali 25 a viac stupňov, sú už preč. Nitrianska teplárenská spoločnosť spravuje v Nitre takmer 70 kilometrov teplovodných trás, 173 odovzdávacích staníc a 20 kotolní.

Víťazi o najkrajšiu predzáhradku sú známi

Súťaž o najkrajšiu predzáhradku v našom meste prebiehala počas augusta a septembra tohto roku. Do projektu sa mohli zapojiť občania mesta Nitry, ktorí žijú v sídelných útvaroch alebo bytovej zástavbe. Víťazmi súťaže sa stali nakoniec títo Nitrania: Aurélia Blehová, Monika Hudecová, Cecília Kosibová, Veronika Bojdová, Katarína Upohlavová, Oľga Karlíková a Silvia Čerňanová. Ocenení občania získali voľné vstupenky na ľubovoľné akcie, organizované mestom Nitra. Technické zabezpečenie súťaže výborne zrealizoval Mestský úrad v Nitre, konkrétne Oddelenie komunálnych činností a životného prostredia. Cieľom projektu bolo skrášlenie prostredia, v ktorom žijú občania nášho mesta.

V Nitre sa začali Študentské dni nitrianskych univerzít

Novembrové dni pod Zoborom rozveselili študenti oboch nitrianskych univerzít – Univerzity Konštantína Filozofa, ako aj Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, pre ktorých sa v týchto dňoch začali Študentské dni nitrianskych univerzít. Od stredy 5. novembra až do piatka 28. novembra 2008 sa v meste uskutočnila pestrá paleta podujatí v poradí už VII. ročníka spomínaných Študentských dní nitrianskych univerzít. Hlavnou kultúrno-spoločenskou akciou študentských dní bola akcia, zameraná na oslavy 50. výročia Študentských imatrikulačných slávností na Slovenskej poľnohospodárskej fakulte. Nitra si zachováva túto jedinečnú formu prezentovania a nadviazania na kultúrne tradície a zvyklosti niekdajšieho študentského života univerzity, do ktorého patrí veselé privítanie študentov prvých ročníkov na univerzite. Toto podujatie sa uskutočnilo v stredu 5. novembra v Spoločenskej sále Študentského domova Mladosť. Imatrikulačný ples študentov SPU sa konal v piatok 7. novembra, keď mestom prešiel bujarý študentský sprievod, zložený z prvákov všetkých fakúlt SPU. Študentské dni, prezentované ako spoločenské, kultúrne a športové podujatia študentov oboch alma mater, patria medzi obľúbené a každoročne sa stretajú s veľkým záujmom študentov, ako aj obyvateľov Nitry, ktorí majú týmto spôsobom spätnú väzbu o dianí na školách. Súčasťou študentských dní na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre boli umelecké výstavy, divadelné a filmové predstavenia, svätá omša vo františkánskej kostole sv. Petra a Pavla, mliečny a pивný festival, exhibičný hokejový zápas UKF a SPU, volejbalový a basketbalový zápas študentov UKF a SPU, večerný beh Nitrou a iné.

Vyšla kniha o meste a kraji s názvom Príjemný hosťiteľ

Šťastný kraj, príjemný hosťiteľ – tak znie názov prvej publikácie, oficiálne prezentujúcej slávnú dávnu minulosť, vzácne historické pamiatky, prírodné krásy a originálne tradície, akými sa môže pochváliť Nitriansky samosprávny kraj. Správnym centrom kraja je Nitra a práve tomuto najstaršiemu slovenskému mestu je vyčlenených niekoľko zo 143 strán. Na príprave tejto obrázkovej publikácie sa podieľal kolektív renomovaných autorov: vedúci Katedry manažmentu turizmu a kultúry FF UKF Jaroslav Čukan, vedúca Katedry geografie a regionálneho rozvoja FPV UKF Alena Dubcová a prodekanka Fakulty prírodných vied pre vzdelávaciu činnosť z UKF Hilda Kramáreková, bývalý riaditeľ Archeologického ústavu SAV v Nitre Alexander Ruttkay a riaditeľ Ponitrianskeho múzea v Nitre Anton Štefko. Editormi publikácie boli vedúci oddelenia metodického riadenia kultúry NSK Miloš Bača a podpredseda NSK Ján Vančo. Publikácia je zostavená veľmi citlivo, s ohľadom na autenticitu, najmä čo sa týka archeologických výskumov a regionálnej kultúry. Slovenský text preložili do angličtiny. Kniha je určená ako reprezentačná publikácia pre návštevy, ktoré navštívia Nitriansky kraj. Ambíciou tvorcov bolo predstaviť náš kraj ako vyspelý európsky región.

Nitra prevzala štafetu Mesta prevencie závislostí

Na Mestskom úrade v Šali sa 7. novembra 2008 uskutočnilo symbolické prevzatie štafety v prevencii proti závislostiam. Štafetu prevzal primátor mesta Nitry Jozef Dvonč od primátora mesta Šaľa - Martina Alföldiho. Mesto Nitra na slávnostnom prevzatí štafety zastupovali: primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, náčelník MsP Miloš Hajnovič a koordinátorka projektu Zdravé mesto Dana Barbaričová. Blesková tlačová konferencia prezentovala výsledky mesta Šaľa, ktoré bolo počas celého roku Mestom prevencie závislostí. Slávnostná udalosť prevzatia sa uskutočnila počas zaujímavého kultúrneho podujatia, ktoré oživilí mladí speváci známymi evergreenmi. Primátor mesta Nitry Jozef

Dvonč po prevzatí štafety konštatoval, že búrlivý život prináša popri pozitívnych veciach aj negatíva. Mesto Nitra má rozpracovaných veľa zaujímavých projektov. Primátor sa mestu Šaľa poďakoval za odovzdanie štafety a uviedol, že Nitra sa pustí do realizácie efektívnej prevencie. Alkoholizmus, drogy, fajčenie a gamblerstvo sú nebezpečné závislosti, ktoré ničia nielen závislého pacienta, ale i jeho rodinu. Treba sa tejto pliaga ľudstva vzoprieť a vyhľadať odbornú pomoc. Rôzne resocializačné aktivity, ktoré sú v Nitre realizované a prezentované, sú zárukou toho, že bude menej ľudí, ktorí podľahli alkoholizmu.

Pri pamätníku obetiam komunizmu spomínali najmä dôchodcovia

Niekoľko desiatok prevažne starších ľudí si v Nitre pripomenulo 17. november 1989 a Nežnú revolúciu. Položili vence k Pamätníku obetiam komunizmu pred mestským úradom a vypočuli si svedectvá o utrpení politických väzňov počas komunizmu. Odkaz spomienkového stretnutia, ktoré zorganizovala miestna Konfederácia politických väzňov a Mesto Nitra, bol jednoznačný – „odpúšťajme, ale nezabúdajme.“ Nitriansky primátor Jozef Dvonč v príhovore pripomenul, že minulosť národa netvorí len udalosti, na ktoré je hrdý, ale aj spomienky na tragické udalosti a činy. Práve tie sú pre súčasnosť varovaním a poučením. Michal Šteško zo Zväzu protikomunistického odboja apeloval na to, aby sa venovala väčšia pozornosť obetiam režimu. Podľa neho je alarmujúce, že bývalí komunistickí funkcionári sú v dnešnej dobe poschovávaní na dôležitých miestach a vysmievajú sa nám, aké majú skvelé penzie, honosné domy a autá. Pedagóg Gašpar Fronc z Rímskokatolíckej cyrilo-metodskej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave uviedol, že mnoho ľudí stále vidí význam slova komunizmus v rečiach o tom, že všetci ľudia sú si rovní. Nevidia však už všetky napáchané krivdy, neprávosti a preliatu nevinnú krv. Nestačí len hovoriť o rovnosti všetkých ľudí, dôležité je, akým spôsobom chceme túto rovnosť dosiahnuť.

Titul Vynikajúca podnikateľka získala Daniela Kováčová z Nitry

V stredu 19. novembra 2009 v bratislavskom Parku kultúry a oddychu ocenili po 9. krát ženy – podnikateľky. Organizátori súťaže, Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP) a Top Centrum Podnikateliek (TCP) predstavili verejnosti najlepšie slovenské podnikateľky v rámci projektu Podnikateľka Slovenska. Ženy - podnikateľky boli ocenené v troch kategóriách – Vynikajúca podnikateľka, Začínajúca podnikateľka a Úspešná živnostníčka. Základnou podmienkou účasti v súťaži bolo vlastniť minimálne 50% podielu v spoločnosti a podnikáť minimálne 12 mesiacov. V kategórii Vynikajúca podnikateľka bola úspešná podnikateľka z Nitry - Daniela Kováčová. Titul jej odovzdala manželka prezidenta SR Silvia Gašparovičová. Medzi hlavné priority súťaže o najlepšiu podnikateľku roka patrí snaha vyzdvihnúť ženy v podnikaní, zvýrazniť ich podnikateľské aktivity, energiu a odhodlanie, s ktorými dosahujú nemalé úspechy. Predmetom podnikania Daniely Kováčovej je poradenstvo v potravinárskom priemysle, výrobe pekárenských výrobkov a prenájme strojov. „Vynikajúca podnikateľka“ zamestnáva v súkromnej firme 15 zamestnancov a svoju spoločnosť PekaStroj, s. r. o., Nitra vedie a rozvíja viac ako 14 rokov. Do súťaže ju prihlásili samotní zamestnanci jej firmy, čo je dôkazom toho, že Daniela Kováčová je podnikateľkou s ľudskou tvárou a pochopením. Od početnej konkurencie sa líši tým, že poskytuje kvalitný a nepretržitý servis strojov, ktoré predáva. V blízkej budúcnosti chce založiť pobočku na východnom Slovensku, kde plánuje vyrábať cestoviny vlastnej značky.

Mesto Nitra koordinuje spoluprácu s investormi

V Kongresovej sále Mestského úradu v Nitre sa 20. novembra 2008 uskutočnilo stretnutie investorov z Priemyselného parku Nitra – Sever s vedením mesta Nitra a zástupcami Nitrianskej investičnej s.r.o. Mesto Nitra na rokovaní zastupovali primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor mesta Nitra Štefan Štefek, konateľ Nitrianskej investičnej s.r.o., Marek Šesták a poslanec Mestského zastupiteľstva v Nitre Marek Ďuran. Investorov z Priemyselného parku Nitra - Sever zastupovali firmy: Sony Slovakia, Ryoka, GU Slovensko, ICS, Steep Plast Slovakia, Marel Food Systems. Primátor mesta Nitra Jozef Dvonč na stretnutí konštatoval, že v tomto priemyselnom parku mesto preinvestovalo 200 miliónov Sk z mestských zdrojov. Ďalších 120 miliónov sa použilo z dotácií.

Noc dobrej vôle podporila Centrum Slniečko

Nitrianska speváčka Brigita spolu s tímom mladých ľudí z agentúry Brigit iniciovala 21. novembra 2008 zorganizovanie prvého ročníka benefičného spoločenského večera Noc dobrej vôle 2008 pri príležitosti Dňa prevencie týraných detí v reštaurácii Nová Mladosť. Záštitu nad podujatím prevzal primátor Nitra Jozef Dvonč. Centrum Slniečko na ňom reprezentovala jeho riaditeľka Mariana Kováčová a Mesto Nitra viceprimátor František Baláž. Súčasťou večera bola audiovizuálna projekcia problematiky, ktorou sa nezisková organizácia zaoberá – riešením situácie týraných a zneužívaných detí a obetí rodovo podmieneného násillia – matiek s deťmi a žien. V bohatom umeleckom programe ušľachtilú myšlienku osobne podporili: moderátorka TV Markíza Miriam Kalisová, speváčka Brigita, jej kolega Milan Malinovský, spevák Nicolas, tanečné skupiny Hotspot a Old School Brothers, barmanka Mirka Gregová, vicemajstri sveta v latino tancoch Peter Vidašič a Helena Kašická a ďalší. Celkový výťažok z podujatia na pomoc deťom a matkám v zariadeniach neziskovej organizácie Centra Slniečko bol 42 950 Sk. Z toho 10-tisíc korún odovzdali Mariane Kováčovej zástupcovia Slobodného Fóra a 1. nadácie srdcovej chirurgie Zachráňme srdce! Takmer 33-tisíc sa vyzbieralo na vstupnom, pri tichej dražbe swarovského šperkov, ako aj aukcii výtvarných prác detí Nitrianskeho okresu.

V Nitre rokovali primátori krajských miest

Na Mestskom úrade v Nitre zasadalo v dňoch 20. – 21. novembra 2008 Združenie krajských miest SR K8. Jeho členovia sa zaoberali aktuálnymi otázkami samospráv a problémami krajských miest. Vyjadrili zhodu združenia K8, Únie miest Slovenska a ZMOS-u pri príprave návrhu zákona o miestnom poplatku za zaťaženie pozemných komunikácií na území obce. Zobrali na vedomie informáciu o prerokovaní návrhu zákona o sociálnych službách v parlamente. Navrhli pravidelné stretnutia vedúcich sociálnych útvarov mestských úradov a samosprávnych krajov, monitoring a vyhodnocovanie dopadov zákona, ako aj koordinovaný postup pri predkladaní návrhov jeho zmien. Krajskí primátori prerokovali návrh Mesta Nitra o regulácii statickej dopravy v mestách a obciach a zodpovedného za riešenie tejto problematiky za združenie určili nitrianskeho primátora Jozefa Dvonča. Na rokovaní sa zaoberali aj návrhom novely zákona o vodách, podľa ktorej sa má zodpovednosť za stav vodného hospodárstva a čistenie odpadových vôd a pitnej vody presunúť na obce a majiteľov verejných kanalizácií a vodovodov. Štát sa chce podľa K8 takto zbaviť zodpovednosti za plnenie smerníc EÚ. Vyjadrili znepokojenie, že neboli prizvaní k pripomienkovaniu nového stavebného zákona napriek tomu, že stavebný boom najviac zasiahol krajské mestá.

Pripomienkovať ho preto budú na ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja. Legislatíva je podľa nich nedostatočná najmä v oblasti čiernych stavieb.

V Nitre - Dražovciach otvorili zrekonštruovaný kultúrny dom

V nedeľu 23. novembra 2008 sa v mestskej časti Dražovce, uskutočnila slávnostná udalosť – otvorenie zrekonštruovaného Kultúrneho domu. V preplnenom kultúrnom stánku sa na slávnostnom otvorení zúčastnili primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica, viceprimátori mesta Nitry František Baláž, Štefan Štefek a poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre: Štefan Klačko, Oľga Csákayová, Renáta Kolenčíková, Vladimír Libant a František Bečica. Slávnostnú pásku prestrihol primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, ktor, konštatoval, že si želá, aby zrekonštruovaný Kultúrny dom v Dražovciach slúžil obyvateľom tejto mestskej časti. Poďakoval sa poslancom Mestského zastupiteľstva v Nitre, ktorí schválili túto rekonštrukciu. V kultúrnom programe, okrem iných účinkujúcich, vystúpil folklórny súbor TRADÍCIA z Dražoviec, ktorý oslávil 40. výročie svojho pôsobenia. Program moderovala poslankyňa MZ v Nitre Oľga Csákayová. Zaujímavý kultúrny program sledovalo približne 600 ľudí.

Úpravy na zmenu kruhového objazdu pod Zoborom na okružnú križovatku

Križovatka pri kasárňach pod Zoborom je v súčasnosti stavebne usporiadaná ako okružná, riadená je svetelnou signalizáciou s pevnými signálnymi plánmi. Organizácia dopravy bola upravená dopravným značením tak, aby bol prioritizovaný smer Bratislava - Banská Bystrica. Dopravný inžinier Andrej Sitkey však oznámil, že križovatka sa do konca novembra zmení na klasickú okružnú, kde budú mať prednosť vozidlá na okruhu. Zostane zachovaná aj možnosť riadenia premávky svetelnou signalizáciou. Kolízny bod na vjazde do križovatky od Bratislavy odstráni stavebná úprava na ramene miestnej komunikácie Napervillská. Spočíva v presunutí výjazdového ramena. Práce sa budú robiť bez výrazného obmedzenia dopravy. Treba tiež súvisle opraviť vozovku na ceste I/51, dôvodom sú pozdĺžne nerovnosti. V prvej etape sa vymenil živičný kryt v pravom jazdnom pruhu a na príľahlej autobusovej zastávke. Oprava trvala len jeden deň - 28. októbra 2008, sprejazdnil sa ľavý jazdný pruh. V druhej etape sa opravila vozovka na okruhu v priestore napojenia Napervillskej. Práce sa uskutočnili 8. a 9. novembra 2008. Na okruhu je prejazdný minimálne jeden pruh, výjazd z Napervillskej na Zobor bol uzatvorený. Od 31. októbra do 13. novembra sa robila kanalizačná prípojka pre Obchodné centrum Mlyny v centre mesta. Z tohto dôvodu bola na Štefánikovej triede uzavretá polovica vozovky cesty I/64. Premávka bola vedená po druhej polovici a vyznačili ju prenosným dopravným značením.

Odštartoval projekt na podporu prevencie zneužívania maloletých

Za účasti viceprimátora mesta Nitra Štefana Štefeka, podpredsedníčky Nitrianskeho samosprávneho kraja Ľubice Burdovej, zástupcu riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného Z SR a súčasne riaditeľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Juraja Andraška, ako aj reprezentantky neziskovej organizácie Zátíšie – prameň nádeje Adriany Kvasňovskej - Seifertovej sa 24. novembra 2008 na Mestskom úrade v Nitre uskutočnila tlačová konferencia, ktorá odštartovala projekt Eleonor s cieľom účinnej prevencie sexuálneho zneužívania maloletých a výroby detskej pornografie. Súčasťou aktivity je masívna informačná kampaň prostredníctvom desiatok citylightov v meste

Nitra. Prevencia je zameraná na odstraňovanie príležitostí pre páchanie trestných činov a systematického cieleného zvyšovania rizika odhalenia pre potenciálnych páchatel'ov. Viac informácií nájdete na www.stoppedofilom.sk. Zámerom projektu Eleonor je poukázať na závažnosť problematiky v oblasti sexuálneho zneužívania maloletých a výroby detskej pornografie. Zároveň s odtabuizovaním tejto závažnej oblasti chceme dosiahnuť odbúranie bariéry medzi políciou, školou, dieťaťom, rodinou a verejnosťou. Projekt bude plniť nielen informačnú, ale najmä preventívnu funkciu. Garantmi projektu sú Ján Packa z Prezídia PZ SR, ministerka Viera Tomanová za úsek sociálnych vecí a sociálnej kurately, psychologička Eva Gajdošová a ďalší odborníci a verejní činitelia. Do primárneho projektu v mesiacoch november a december 2008 budú zapojené všetky základné školy, stredné školy a stredné odborné učilišťa v Nitre. Pilotný projekt ELEONOR sa realizuje od januára 2009.

Nitra je partnerom projektu vzdelávania sociálnych pracovníkov

Na pôde Mestského úradu v Nitre sa 25. novembra 2008 uskutočnila tlačová konferencia o projekte Vzdelávanie zamestnancov – vyššia kvalita služieb občanom, ktorý spolufinancuje Európsky sociálny fond. Jeho partnerom je na území SR okrem Senice Mesto Nitra. Garantom projektu je Zuzana Martináková a realizátorom nezisková organizácia Pomoc pre nádej. Jej riaditeľka Alena Podmajerská predstavila činnosť a históriu tejto neziskovej organizácie a projekt sociálnej pomoci Vzdelávanie zamestnancov – vyššia kvalita služieb občanom. Projekt je zameraný na vzdelávanie odborných pracovníkov, ktorí priamo alebo nepriamo prichádzajú do kontaktu s ľuďmi odkázanými na sociálnu pomoc – ako sú nezamestnaní a rôzne marginalizované skupiny. Cieľom je scitlivenie prístupu a zvládanie špeciálnych komunikačných zručností pri práci a kontakte s týmito skupinami. V priebehu nasledujúcich 14 mesiacoch bude vyškolených 50 pracovníkov. Všetky náklady - vo výške 4,3 milióna Sk - financuje EÚ. Školenie prebiehalo v oblastiach: rozvoj komunikačných zručností, psychosociálny výcvik, jazykový kurz – anglický jazyk, manažérske a počítačové zručnosti. Prednosta Mestského úradu v Nitre Ľubomír Martinka povedal, že Nitra sa môže hrdiť, že je jedným z dvoch miest, ktoré sú partnermi tohto projektu. V rámci neho ide skupinu 13 zamestnancov - špecialistov z útvarov Sociálneho úradu, Správy zariadení sociálnych služieb a Mestskej polície, ktorí dostanú po ukončení školenia certifikáty. Je potešiteľné, že projekt bude zavŕšený vytvorením regionálnych poradenských centier.

Mestský úrad sa mení na elektronický

Mesto Nitra finišuje s prípravami na Slovensku ojedinelého zámeru, ktorý obyvateľom mesta umožní vybaviť si väčšinu záležitostí na mestskom úrade prostredníctvom internetu. Do konca roka 2008 sa skončila ročná testovacia fáza projektu virtuálnej klientskej karty. Tá umožňuje firmám a v ďalšej etape aj občanom komunikovať s mestským úradom a vybavovať si svoje záležitosti prostredníctvom internetu. Ľudia sa cez portál klientskej karty dozvedia o svojich záväzkoch voči mestu, o tom, v akom štádiu je vybavovanie ich žiadostí, prípadne sťažností. Užívatelia klientskej karty budú môcť elektronicky, prostredníctvom internetového rozhrania vyplňať formuláre a úradné tlačivá, pretože systém bude okrem iného fungovať aj ako elektronická podateľňa. Na čele realizácie tohto projektu stojí prednosta Mestského úradu v Nitre Ľubomír Martinka. V prípade, že návšteva mestského úradu bude nevyhnutná, môžu si užívatelia cez internet rezervovať termín u príslušného referenta. Množstvo vecí, pre ktoré musia ľudia ešte dnes chodiť na úrad, budú môcť vybaviť bez toho, aby vstali od svojho

počítača. Systém virtuálnej klientskej karty je v rámci Slovenska pilotným. Rozdelený je na verejnú a privátnu sekciu. V bežne dostupnej verejnej časti je možné nájsť dôležité informácie o rozpočte mesta, výdavkoch, smerniciach a nariadeniach, o počte obyvateľov a množstvo ďalších údajov.

Do privátnej sekcie sa dostanú zaregistrovaní majitelia virtuálnej klientskej karty. Priamo z domu môžu získať všetky zaznamenané informácie o svojom vzťahu s mestom. Časť informácií je generovaná systémom, časť získajú pomocou e-mailov alebo priamym chatovaním s príslušným referentom úradu. Celý projekt elektronických služieb je rozpracovaný na niekoľko etáp. Virtuálna klientska karta je iba jednou z nich. Magistrát už dnes pracuje aj na systéme mestskej platobnej karty. Pôjde o kódovanú autorizovanú kartu, ktorou sa bude dať platiť bez ohľadu na to, v ktorej banke má jej držiteľ zriadený účet. Funguje aj istý bonusový systém, vďaka ktorému bude mať držiteľ karty v partnerských prevádzkach zľavy. Podobné karty pripraví mesto aj pre turistov, ktorí nimi budú môcť platiť pri návštevách múzeí, kultúrnych akcií alebo reštaurácií. Táto ponuka by sa neskôr mala rozšíriť aj o služby poskytované prostredníctvom mobilných telefónnych operátorov. Celý projekt je rozplánovaný na roky 2009 až 2013. Od 1. januára 2009 sa ako prvá spustí do plnej prevádzky virtuálna klientska karta.

Pod Zoborom namiesto križovatky kruhový objazd

Na križovatke pod Zoborom v Nitre začala platiť od stredy 26. novembra 2008 nová organizácia dopravy. Semaforey vypli, vznikol tu kruhový objazd. Zmeny majú pomôcť lepšej priepustnosti dopravy, pretože situácia je tu dlhodobo kritická. Vedie tadiaľ hlavný cestný ťah rýchlostnej komunikácie R1 z Bratislavy a v čase špičky tu pravidelne bývajú kolóny. Bola to asi jediná križovatka na Slovensku, ktorú síce postavili ako okružnú, ale fungovala na semaforey. Semaforey od stredy teda vypli, no nechali ich na tomto mieste aj naďalej. Pôvodne mal kruhový objazd vybudovať investor, ktorý stavia v blízkom Brezovom háji obchodno-spoločenské centrum City Park. Pre jeho insolventnosť však financovanie musela prevziať Slovenská správa ciest, ktorá investovala približne 4 milióny korún (132 775,67 €) a Mesto Nitra, ktoré vložilo do projektu 1,3 milióna korún (43 152,09 €).

III. Primátorská nitrianska kvapka krvi opäť pomohla ľuďom

Vo štvrtok 27. novembra 2008 sa pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča a Národnej transfúznej služby SR - pracovisko Nitra uskutočnila realizácia III. etapy projektu pod názvom - Primátorská nitrianska kvapka krvi. Zdravotnícky tím Fakultnej nemocnice v Nitre zabezpečil odber krvi, ktorý bol realizovaný v Kongresovej sále Mestského úradu v Nitre. Podujatie sa konalo v rámci projektu Nitra – Zdravé mesto. Primátorská nitrianska kvapka krvi sa koná dvakrát ročne v priestoroch Mestského úradu v Nitre. Medzi prvými darcami krvi bol primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, ktorý daroval krv aj v predchádzajúcich dvoch etapách Primátorskej nitrianskej kvapky, ktoré sa uskutočnili na Mestskom úrade v Nitre. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč naposledy daroval krv v priestoroch Národnej transfúznej služby SR v Nitre, pri príležitosti Svetového dňa darcov krvi – 14. júna tohto roku, čím sa zaradil medzi pravidelných darcov tejto najcennejšej tekutiny.

Byty pre sociálne slabých poskladajú z ocelových kontajnerov

Mestské zastupiteľstvo v Nitre sa na svojom zasadnutí rozhodlo postaviť nové byty nižšieho štandardu pre sociálne slabých občanov v lokalite Orechov dvor. Budú mať rozlohu zhruba 40 metrov štvorcových a vyskladajú ich z ocelových kontajnerov. Pôvodne mesto zvažovalo klasickú výstavbu, jeden byt však vychádzal na minimálne 800 000 korún (26 555 €). Namiesto zvažovaných 25 bytov ich takto bude až 28 a na výstavbe ušetríme asi 2,5 milióna (82 985 €), možno až tri milióny korún (99 582 €). Z ocelových kontajnerov sa stavajú najmä administratívne budovy. Staviteľ je už vybraný. Byty mali podľa pôvodných plánov stáť 11,5 milióna korún (381 730 €), z toho 9,2 milióna (305 384 €) získala Nitra z ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja. Výstavba sa teraz podstatne urýchli. V lokalite Orechov dvor býva 180 ľudí, prevažne Rómov, z toho je 88 detí. Nezamestnanosť je tu 99-percentná, časté je aj záškoláctvo, približne polovica detí nechodí pravidelne do školy. V súčasnosti je tu 36 bytov nižšieho štandardu, ktoré postavilo mesto.

Nitra hľadá zahraničného investora na výstavbu lanovky

Samospráva nášho mesta sa nevzdáva nádeje na opätovné postavenie lanovky na Zobor. Najnovšie sa v zahraničí pokúšal nájsť súkromného investora nitriansky viceprimátor František Baláž, ktorý navštívil holandské partnerské mesto Zoetermeer. To podľa neho vytypovalo štyri nitrianske projekty, medzi ktorými bola aj lanovka na Zobor. Napriek tomu, že lanovka nepatrí medzi priority mesta, vedenie mesta jej vybudovanie podporuje. V októbri 2008 však začali riešiť demontáž starej lanovky. Napriek tomu, že lanovky nefunguje, sedačky visia na lanách priamo nad záhradami rodinných domov, v ktorých stoja aj hrdzavé a chátrajúce ocelové stĺpy. Vedenie mesta potvrdilo obavy z prípadných škôd, ktoré by mohli nefunkčné a zdevastované súčasti starej lanovky pôsobiť a vyhlásilo výberové konanie na dodávateľa prác. Dvojsedadlová lanovka na Zobor sa začala budovať v roku 1966. Dlhá je 1375 metrov a do prevádzky ju uviedli v roku 1970. Pre zlý technický stav ju koncom roka 1993 odstavili. O zrekonštruovanie lanovky na Zobor sa usilovali bývalí primátori Jozef Prokeš a Ferdinand Vítek. Súčasnú náklady na jej sprevádzkovanie odhadujú na 53 mil. Sk (1 759, 375 eur).

Seniorky s Tanečnou fantáziou až na Kanárskych ostrovoch

Koncom novembra 2008 sa seniorské cvičenky pod vedením bývalej profesorky telesnej výchovy Magdalény Griesbachovej zúčastnili na Európskom gymnastickom festivale s názvom Zlatý vek +50. Sprevádzala ich poslankyňa mestského zastupiteľstva Oľga Csákayová. Osem cvičeníek privítal ich slnečný ostrov Grand Canaria, ktorý hostil 1400 účastníkov z 20 krajín Európy. Nosnou myšlienkou – ideou – sa vyznačovali len tri vystúpenia – ruské, české a nitrianske. Podľa autorky skladby Magdalény Griesbachovej je dnes éra, ktorá povrchne servíruje magazínovú mladosť a pestuje kult fyzického zdravia. Preto vytvorila zostavu choreografiu s kolegynami v zrelom veku. Vznikla skladba, ktorá v dnešnej spoločnosti, preferujúcej kult mladosti, nemusí byť jednoznačne prijatá. Pohybom provokovali umenie a ľudskosť. Na festivale sa okrem nich zúčastnilo ešte jedno slovenské družstvo, reprezentujúce Košice. Sedemnást Košičaniek predviedlo cvičenie Pilates. Na Grand Canarii sa cvičenky z Nitry stretli aj s reprezentantmi z Holandska. Poďakovanie za pomoc a podporu patrí primátorovi Nitry Jozefovi Dvončovi, ako aj ďalším sponzorom. Úspešnej reprezentácii Nitry predchádzali dlhé a trpezlivé nácviky, no najmä založenie gymnastického klubu pri Centre pre

seniorov na Baničovej ulici s názvom Gymnasion. V roku 2009 sa tento festival uskutoční vo Frankfurte nad Mohanom. Magdaléna Griesbachová aj Oľga Csákyová už začali premýšľať nad novou gymnastickou zostavou.

Mestská časť Nitra – Dolné Krškany dostala vynovený kultúrny dom

Priestory zrekonštruovaného Kultúrneho domu v Dolných Krškanoch, v susedstve tamojšej základnej školy, praskali v sobotu 29. novembra 2008 popoludní vo švíkoch. Krškančania dostali od Mesta Nitra predvianočný dar v podobe moderného stánku kultúry s balkónom, toaletami, šatňami pre účinkujúcich, servisnými miestnosťami a kapacitou sály približne 250 miest. Pásku slávnostne prestrihli primátor Nitra Jozef Dvonč a predseda výboru mestskej časti číslo 1 v Nitre - Dolné a Horné Krškany - František Bečica. Prítomní boli aj podpredseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Ján Vančo, viceprimátori Nitra Štefan Štefek a František Baláž, ako aj poslanec MsZ Štefan Klačko. Rozsiahla rekonštrukcia mestskú pokladnicu stála 10 miliónov Sk. Budovu požehnal miestny kňaz Igor Hanko.

Cigánski diabli odštartovali vianočné turné v Nitre

Pod záštitou nitrianskeho primátora Jozefa Dvonča odštartoval orchester Cigánski diabli v pondelok 1. decembra 2008 Vianočné turné práve v Nitre. O 20. hodine sa v Parku kultúry a oddychu roztočila veľkolepá šou s brilantným repertoárom, v ktorom v originálnom podaní okrem najobľúbenejších skladieb nechýbali klasické hudobné diela od Franza Liszta či Antonia Vivaldiho a samozrejme, aj najkrajšie vianočné koledy. Ako bonus orchester pridá skladby z nového albumu s názvom Dobré časy. Z Nitra sa „diabli“ vybrali na celoslovenské turné desiatich koncertov.

Mesto Nitra začalo odovzdávať eurobalíčky

Na Mestskom úrade v Nitre začali 2. decembra 2008 seniorom rozdávať eurobalíčky v hodnote 500 slovenských korún – čo je v prepočte 16,60 eura. Nedočkaví seniori čakali pred úradom už skoro ráno, zrejme v obave, že sa im mince neujdu. Prednosta MsÚ v Nitre Ľubomír Martinka preukázal ľudskosť a pustil ich dnu skôr, už o 7.40 h. Eurobalíčky dostali dôchodcovia starší ako 64 rokov s trvalým pobytom v Nitre, ťažko postihnutí občania a siroty. Nitra sa tak zaradila medzi tri mestá na Slovensku, ktoré rozdávať eurobalíčky. Eurobalíčky si občania mohli vyzdvihnúť v termíne od 2. do 22. decembra 2008 podľa bydliska v jednotlivých mestských častiach Nitra.

Primátor sa stretol s občanmi Chrenovej

V priestoroch Základnej školy na Fatranskej ulici v Nitre sa 2. decembra 2008 stretol primátor mesta Nitra Jozef Dvonč s občanmi mestskej časti Chrenová III., IV., a „starej Chrenovej.“ Na stretnutí bol prítomný aj poslanec Mestského zastupiteľstva v Nitre Anton Kretter. V priestoroch jedálne na ZŠ Fatranská sa tiesnilo približne 200 občanov. V úvode predvianočného stretnutia vystúpili v kultúrnom programe žiaci zo ZŠ Fatranská, ktorí sa prezentovali prednesom básní, moderným i ľudovým tancom. Primátor mesta Nitra Jozef Dvonč vo svojom príhovore vyslovil konštatovanie: „Robíme všetko pre občanov mesta Nitra. Dnes sme odovzdali vyše 1000 eurobalíčkov. Mesto Nitra skončilo tento rok s vynikajúcim ratingom, zvýšili sme majetok mesta Nitra o 400 miliónov slovenských korún. Vedenie mesta Nitra má záujem, aby Nitra bola sociálnym mestom. V mestskej časti Chrenová plánujeme aj v roku 2009 s investičnými akciami.“

Srdečne vás pozývam na množstvo zaujímavých kultúrnych akcií, ktoré sa uskutočnia v našom meste počas decembra.

Uvítanie novorodeniakov s vianočnou príchutou

V slávnostnej, už takmer predvianočnej atmosfére sa nieslo posledné tohtoročné slávnostné uvítanie malých Nitranov do života, na ktoré v piatok 10. decembra rodičov a starých rodičov „októbrových“ novorodeniakov pozval primátor Nitry Jozef Dvonč. V príhovore zdôraznil, že pre všetky rodiny s „prírastkami“ budú mať tohtoročné Vianoce jedinečné čaro, okorenené práve príchodom nového člena rodiny. Po krátkom príhovore postupne predstúpili pred obradný stôl rodičia, prípadne len mamičky v náručí s bábätkami, aby si z rúk primátora Jozefa Dvonča a viceprimátora Štefana Štefeka prevzali blahoželanie, kvietok, poukážku na finančný príspevok a zapísali sa do Pamätnej knihy mesta Nitra. Medzi pozvanými boli tri páry dvojčiek: Pavol a Peter Desetovci, Margaréta a Andrej Hvozdiakovci, Adam a Oliver Gúlikovci, ale aj José Sebastian Rafael, ale aj nositelia nezvyčajných mien Neya, Amanda a Santiago. Na slávnostnom uvítaní do života sa nemohlo zúčastniť všetkých 65 rodičov. Tí rodičia, ktorí na slávnosť do obradnej siene úradu neprišli, však o finančný príspevok od Mesta Nitra, vo výške 2 500 korún, neprídu. Budú si ho môcť vyzdvihnúť tak ako dnešní hostia slávnostného uvítania novorodeniakov do života - v pokladnici mestského úradu. Pre zaujímavosť ešte uvádzame, že v tomto roku Úvar kultúry a športu MsÚ, ako organizátor slávnostného obradu, poslal pozvánku na adresu rodičov 792 narodených detí, keď z tohto počtu bolo deväť párov dvojčiek. Z mestského rozpočtu prispelo mesto rodinám detí celkovou sumou 1 980 000 Sk.

Desmod získal Cenu primátora mesta Nitra

Jedno z najvyšších ocenení - Cenu primátora - za úspešnú reprezentáciu mesta Nitra doma i v zahraničí sa rozhodol 10. decembra udeliť primátor Nitra Jozef Dvonč členom nitrianskej skupiny Desmod. Udialo sa to priamo na koncerte v „beznádejne“ vypredanom nitrianskom Divadle Andreja Bagara v rámci koncertnej šnúry Euromilióny Symphomusiq tour 2008. Na záver samotného koncertu - v čase, keď si publikum žiadalo ďalší prídavok - ocenil primátor mesta Nitra Jozef Dvonč spomínaným ocenením Kulyho a Desmod za prezentáciu mesta doma i v zahraničí. Tento moment bol nabitý emóciami, ktoré strhli aj Kulyho k tomu, aby vystrelil šampanské na členov kapely i orchestra. Aj týmto spôsobom poďakoval zlatým Slávikom za úspešnú prezentáciu mesta.

Predvianočné stretnutie na Klokočine

V sobotu 13. decembra 2008 dopoludnia sa na sídlisku Klokočine uskutočnilo tradičné podujatie - Vianoce na sídlisku. Na predvianočnom stretnutí s občanmi sa zúčastnili primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, riaditeľ Správy športových a rekreačných zariadení v Nitre Miloš Dovičovič a poslanci MsZ v Nitre Marta Rácová, Miroslav Bradáč, Alexandra Halmová a František Hollý. Primátor mesta Nitra Jozef Dvonč vo svojom prejave konštatoval, že sviatky sú o pokoji, stretávaní sa a nie o zhone. Občanom zaželel, aby počas vianočných sviatkov zažili veľa radosti, šťastia a hlavne pohody. Poslankyňa MsZ v Nitre Marta Rácová prejavila radosť z toho, že táto tradícia na Klokočine je živá a stále podporovaná. V sprievodnom kultúrnom programe vystúpili deti z materských škôl na Klokočine a ľudové súbory Jaročan a Tradícia. Občania sa mohli občerstviť punčom, vareným vínom a čajom.

Vianočné mestečko ožilo od stredy 3. decembra

S výstavbou trhového mestečka sa začalo po 18. novembri 2008 s tým, že predajcovia sa do stánkov nasťahovali a predávať v nich začali od stredy 3. decembra. Mestečko bolo otvorené do pondelka 22. decembra 2008. Vianočné mestečko pozostávalo z 30 predajných stánkov. V piatich ponúkali jedlo - cigánsku pečenku, plnené lokše a iné špeciality, v ďalších 3 sa predávali len nápoje - ako je obľúbený vianočný punč a medovina. Vo zvyšných stánkoch si ľudia mohli kúpiť typickú vianočný nápoj - punč, ale aj rozmanitý vianočný tovar a darčeky, ako sú ozdobné sviečky, drobnosti na výzdobu bytu. Aj tento rok sa mestečkom niesla vôňa pečených gaštanov a varenej kukurice. Jeden zo stánkov sa od ostatných odlišoval, pretože mal čisto charitatívne zameranie, ktoré k Vianociam a sviatočnej pohode patrí. Striedali sa ňom LIONS CLUB, HOMO NITRIENSIS a Klub rodičov autistických detí. Tento stánok Mesto poskytlo zadarmo. Vianočný stromček vyberali z 25 ponúk, ktoré občania poslali na mestský úrad. Stromček slávnostne rozsvietil Mikuláš v sobotu 6. decembra. Oficiálny program privítania Mikuláša pozostával z rozprávky v podaní hercov Starého divadla v Nitre, ktorí spolu s deťmi rozohrali príbeh s názvom Ako čerti ukradli sneh. Nad námestím sa tento večer aj skutočne zasněžilo. Vyvrcholením večera bol veľkolepý hudobný ohňostroj, ktorý bol ešte krajší ako minuloročný. Na Svätoplukovom námestí a v trhovom vianočnom mestečku sme boli svedkami veľkých prevapení.

Mikuláš priniesol ohňostroj a sviatočnú náladu

Keď zavíta do Nitry Mikuláš, centrum mesta sa zaplní Nitranmi od 0 do 99 rokov. Inak tomu nebolo ani 6. decembra 2008, keď krátko po zotmení primátor Nitry Jozef Dvonč rozsvietil uprostred Vianočného trhového mestečka nad dreveným Betlehemom rezbára Štefana Réckeho vianočný strom - 18 metrov vysoký strieborný smrek zo zoborskej Kamennej ulice. Na radosť všetkých sa o 16. h vydal sprievod s Mikulášom po pešej zóne smerom k veľkému pódiumu na Svätoplukovom námestí, kde kompletný herecký súbor Starého divadla v Nitre rozohral čarovné predstavenie Ako čerti ukradli sneh - s desiatkami roztomilých anjelov a hárkou hrôzostrašných čertov, ktorých viedol herec DAB Martin Nahálka. Mikuláš v podaní Romana Valkoviča nadelil nielen deťom s rozžiarenými očkami štedrú nádielku darčiekov a prevapení. Námestím sa rozliehali tóny vianočných melódii a v priebehu pol hodiny ho pokryli „trblietky“ zo snežných diel a páperie z pravej periny. Blížiac sa Vianoce a príchod nového roka avizoval pestrofarebný bohatý Mikulášsky ohňostroj. Bodku s príchuťou adventnej nálady v srdci nitrianskeho Vianočného trhového mestečka dodalo za mikulášskym programom na Svätoplukovom námestí Cimbál Trio s programom Drobnosti majstrov.

Na nový organ evanjelikom prispelo Mesto Nitra sumou 1,4 mil. korún

V evanjelickom Kostole svätého Ducha v Nitre v nedeľu 7. decembra 2008 posvätili počas slávnostných Služieb Božích nový organ. Z mestského rozpočtu poslanci na organ odsúhlasili celkovo 1 400 tisíc Sk. Prvá dotácia v máji 2006 vo výške 1 milióna Sk bola pre nich rozhodujúcim impulzom, aby sa vybrali smerom ku klasickému mechanickému organu. Evanjelický biskup Milan Krivda pri posviacke organu uviedol, že ide o odvážny a ojedinelý čin v evanjelickej cirkvi a to už aj preto, že sa dnes veľa kostolov nestavia a nebudujú sa ani takéto organy. Primátor Nitry Jozef Dvonč v slávnostnom príhovore zdôraznil, že tento kráľovský hudobný nástroj bude slúžiť na obohatenie kultúrneho a spoločenského života nielen veriacich, ale aj všetkých obyvateľov mesta, pretože aj mesto Nitra využíva priestory kostola na organizovanie koncertov pre širokú verejnosť.

Nový organ stavalo osem ľudí a trvalo im to približne 3 600 hodín. Organ postavila firma Pflueger Orgelbau z rakúskeho mesta Feldkich. Výroba a stavba organa trvala od podpísanie zmluvy približne 1,5 roka. Hodnota organa je 4,5 mil. korún, do tejto sumy Mesto Nitra prispelo 1,4 miliónmi Sk, ďalších 200 000 Sk poskytol predseda vlády Robert Fico zo svojej rezervy. Zvyšné, takmer 3 mil. Sk, tvorí okrem menších darov výťažok zo zbierky veriacich, ktorá ešte stále trvá. Organ v Nitre je prvým organom firmy na Slovensku a jedným z mála nových píšťalových, ktoré sa u nás po roku 1989 postavili. Vyrobili ho z ôsmich druhov dreva: z červeného buka, čerešne, horského smreku, jaseňového dreva, bieleho buka, francúzskeho duba, orechového dreva a grenadille – čierneho tropického dreva. V organe je spolu 1104 píšťal, z toho 928 je píšťal kovových z toho 580 na hlavnom stroji. Najmenšia píšťala má 12 mm. Má mechanické traktúry, 15 registrov, dve transmisie, jeden register je riešený ako Vorabzug - povytiahnutím registrového tiahla do polovice sa zapne iba 2 palcový rad, celým povytiahnutím kompletná mixtúra - a jeden ako Wechselschleife. Koordinátorom a umeleckým dozorom projektu bol Mgr. Stanislav Šurin.

Polmesiac na vojenskom cintoríne nezasvieti

Vyššie päťdesiat pomníkov sa uloží do tvaru polmesiaca. Taká je predstava Turkov, ktorí plánujú v Nitre zhromaždiť z celého Slovenska hroby svojich vojakov z prvej svetovej vojny. Turecké pomníky mali byť rozmiestnené v tvare národného symbolu na území storočného vojenského cintorína v Nitre. Mesto však tento návrh odmietlo. Narušilo by to jedinečnú atmosféru a výraz vojenského cintorína. Sú tu totiž tesne vedľa seba pochovaní vojaci, ktorí možno po sebe strelali. Cintorín nemá oddelenie Srbov, Rusov, Rakúšanov, Čechov či Turkov, všetci sú pokope. Podľa hlavného architekta Stanislava Babčana by samostatná turecká časť celé poňatie pokazila. Turci si vyhliadli už aj náhradnú lokalitu. Polmesiac z pomníkov by mohol vyrásť aj na najnovšom nitrianskom Cintoríne Svätého Cyrila a Metoda na Cabajskej ceste. Mesto navštívia najvyšší tureckí velitelia, aby tento zámer prerokovali s primátorom. Iniciátorom myšlienky je viceprezident Slovensko-tureckej obchodnej a priemyselnej komory Rüştü Ličina. V Nitre je 28 tureckých hrobov, čo je najviac z celého Slovenska. Časť z nich však bola zničená počas komunistického režimu v 70. rokoch, do hrobových miest začali pochovávať civilistov. Mesto preto Turkom sľúbilo, že zhanobené hroby zrevitalizuje. Rekonštrukcie by sa mal dočkať aj celý vojenský cintorín. Betónové pomníky sú zvetrané, vandali z niektorých odmontovali tabule. Opraviť by sa mala aj socha vojaka v strede cintorína vyrobená z pieskovca. Zvažuje sa vytvorenie kópie z odolnejšieho materiálu. Náhrobné dosky budú z prírodného kameňa. Na obnovu hrobov svojich vojakov by mohli prispieť aj ich krajiny. Podľa viceprimátora Štefana Štefeka, na mestskom úrade pripravujú list, ktorý zašlú na jednotlivé zastupiteľstvá. Na území Nitry bol v čase prvej svetovej vojny veľký lazaret. Vozili sem ranených z rôznych bojových oblastí. Často sa nerozlišovalo, či ide o spojencov alebo nepriateľov. To vysvetľuje, prečo sú na jednom mieste pochovaní vojaci toľkých národností.

V Párovských hájoch sa začína stavebný boom

Obyvatelia mestskej časti Nitra Párovské Háje prejavili o stretnutie s primátorom Nitry Jozefom Dvončom mimoriadny záujem. Po rokoch stagnácie, keď u nich – ako sa hovorí: „Dávali líšky dobrú noc“, sa tu vďaka rozmáhajúcej sa bytovej výstavbe rozbieha nový život. Okrem primátora Jozefa Dvonča pred občanov predstúpili aj poslanci za túto mestskú časť na čele s predsedom VMČ č. 5 Milanom Burdom. Schôdzu otvoril a viedol

člen VMČ Anton Ďurech, ktorý má túto časť vo svojej „kuratele“. Primátor Jozef Dvonč najskôr občanov poinformoval o aktuálnom dianí v Nitre, investičnej výstavbe a plánoch vedenia mesta na najbližšie obdobie. Oznámil im, že v krátkom čase budú mať postavené multifunkčné ihrisko, aké sa postupne budujú vo všetkých mestských častiach. Rekonštrukciu za 350 000 Sk postúpil aj obecný rozhlas. Ďalšie finančné prostriedky sa vyčlenia na renováciu budovy bývalej materskej školy, ktorá po zrušení slúži ako Centrum zdravia pre žiakov nitrianskych MŠ. Od primátora zaznel prísľub, že ešte tohto roku vyčlenia z rozpočtu peniaze na rekonštrukciu klubovej miestnosti, ktorá by mohla slúžiť na stretávanie sa občanov. Kultúrny dom je totižto už dlhodobo v dezolátnom stave a predstava, že by oň prejavil záujem nejaký podnikateľ, nevyšla. Starší občania sa dožadovali zorganizovania stretnutia s dôchodcami. Od členov výboru sa dozvedeli, že v prípade priaznivého počasia sa zábavné podujatie môže uskutočniť v letných mesiacoch vonku. Pozvanie na stretnutie prijala aj vedúca oddelenia architektúry a urbanizmu na MsÚ v Nitre Eva Ligačová. V súvislosti s prinavrátením pozemkov pôvodným vlastníkom ju občania po skončení schôdze zahrnuli nespočetnými otázkami, týkajúcimi sa individuálnej bytovej výstavby, ktorá sa má začať v blízkosti obce na tzv. „zelenej lúke.“ V Párovských Hájoch môže v dohľadnom čase bývať až tisíc obyvateľov.

Zrekonštruovaná Kalvária bude slúžiť Nitranom aj pútnikom

Novú, vydláždenú tvár v týchto dňoch dostalo námestíčko, priláhly chodník a cesta, vinúca sa ku Kostolu Nanebovzatia Panny Márie a k Misijnému domu Matky Božej na nitrianskej Kalvárii. V nedeľu 7. decembra 2008 krátko po svätej omši primátor Jozef Dvonč prestrihnutím pásky odovzdal tieto priestory do užívania. Mestské zastupiteľstvo v Nitre na čele s primátorom si predsavzalo, že každá mestská časť dostane v tomto roku nejaký malý darček. Okrem multifunkčných ihrísk a zrekonštruovaných kultúrnych domov, vznikol aj tento vydláždený a osvetlený priestor. Dotvorí miesto, ku ktorému smerujú kroky pútnikov, turistov, aj návštevníkov Misijného múzea. Postupnými krokmi sa smeruje k tomu, aby Nitra bola krajšia. Toto dielo v celkovej hodnote 5,5 mil. Sk bude slúžiť verejnosti, ako aj návštevníkom Kalvárie.

Zoborčania diskutovali s vedením mesta Nitra

Výbor mestskej časti číslo 6 usporiadal 10. decembra 2008 v priestoroch Základnej školy na Dražovskej ulici v Nitre stretnutie obyvateľov Zobora s predstaviteľmi Mesta. Zavítali medzi nich primátor Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor Štefan Štefek, poslankyňa MsZ Renáta Kolenčíková a odborní pracovníci Mestského úradu v Nitre – Pavol Jakubčín, vedúci oddelenia komunálnych činností a životného prostredia a Ján Pánský, odborný referent referátu cestného hospodárstva a miestnych komunikácií. Stretnutie viedol predseda VMČ a poslanec Vladimír Libant. Po úvodnom programe žiakov ZŠ, v ktorom všetkým zaželali šťastné a veselé vianočné sviatky, sa prítomným prihovril primátor Nitra Jozef Dvonč. Informoval ich o zámeroch mesta, ktoré sa týkajú predovšetkým ich mestskej časti. Potom sa roztočil kolotoč otázok prítomných občanov, ktoré sa týkali predovšetkým dopravnej situácie. Obyvatelia žiadali o zastrešenie zastávok Mestskej autobusovej dopravy (MAD) a vyznačenie priechodov pre chodcov na Hornozoborskej ulici, vybudovanie chodníka na Orechovej a ďalších uliciach, umiestnenie kontajnerov na separovaný zber komunálneho odpadu, dobudovanie kanalizácie na Šindolke a pod. Poukázali na nedostatok lavičiek a odpadkových košov, ako aj služieb na Zobore - obchodov či chýbajúcu poštu. Občania sa dozvedeli, že na

celom území mesta je inštalovaných 170 nových lavičiek z agátového dreva a moderných odpadkových košov.

Nitra sa pokúsi vytvoriť vlastný dopravný podnik

V decembri 2008 sa samospráva nechala počuť, že Mesto Nitra si chce vytvoriť vlastný dopravný podnik. Cieľom je znížiť objem financií poskytovaných dopravcovi. Nitriansku mestskú autobusovú dopravu (MAD) prevádzkuje Veolia Transport Nitra, a.s., bývalá SAD Nitra, ktorej mesto ročne prepláca stratu vo verejnom záujme vo výške niekoľkých desiatok miliónov korún. Mesto uvažuje vytvoriť vlastný dopravný podnik. Definitívne rozhodnutie padne až po dohode s dopravcom. Zámerom mesta je podľa primátora Jozefa Dvonča skvalitnenie mestskej dopravy a udržanie ceny lístkov na súčasnej úrovni. Lístok v MHD v Nitre stojí u vodiča 16 korún (0,53 €), na čipovú kartu je to 12 korún (0,40 €). Zľavnené cestovné je 12 korún (0,40 €) a na čipovú kartu osem korún (0,27 €). Samospráva sa nepáči, že dopláca aj na prepravu ľudí z iných miest. V Nitre sú dve univerzity, na ktorých študuje vyše 20 000 študentov. Riešením by podľa primátora mohlo byť zriadenie identifikačných kariet občanov mesta Nitra. Veolia Transport Nitra, a.s. vo svojom vozovom parku 95 vozidiel, z toho 18 nízkopodlažných, ktoré ročne najazdia okolo štyri milióny kilometrov. Ich priemerný vek je 13 rokov. V najbližšej dobe pribudne deväť nízkopodlažných kĺbových autobusov značky SOR. Majú päť dverí, dĺžku 18,75 metra a kapacitu 175 cestujúcich. Nahradia staré a opotrebované Ikarusy. Okrem Veolia Transport Nitra, a.s. pôsobí v Nitre aj niekoľko ďalších menších prepravcov, ktorí prevádzkujú mikrobusey.

Na námestí bol jedno popoludnie živý Betlehem

Keď v nedeľu 21. decembra 2008 na Nitrianske vianočné mestečko padol súmrak, začal sa na Svätoplukovom námestí odohrávať tajomný príbeh betlehemskej noci. Mária, Jozef, malé Jezuliatko, traja králi a veľa živých zvieratiek. Nestihli sme ich napočítať: poníky, kozičky, ovečky, husi, zajace, srnček ... no možno sme pri tomto výpočte na niekoho aj zabudli. Živý betlehem sme v Nitre ešte nemali. Na pozvanie Mesta Nitra – mestského kultúrneho centra – ho k nám priviezla Detská farma Humanita z Kráľovej nad Váhom, ktorá je roky známa tým, že na svojej farme robí živý betlehem. Aj Nitranom priblížili históriu vzniku blížiacich sa vianočných sviatkov. Po krátkom, asi hodinovom vystúpení, dovolili divákovi, aby pristúpil bližšie k maštaľke, kde sa narodil malý Ježiško. Na záver sa všetci zúčastnení mohli započúvať do kolied, ktoré do blízkosti betlehemu priniesli dvanásť anjeli – inak herci Starého divadla Nitra.

Betlehemské svetlo priniesli skauti aj do Nitry

Betlehemské svetlo pokoja doručili slovenskí skauti do Nitry v nedeľu 21. decembra 2008 osobným vlakom 5005 s príchodom o 15.39 hodine. Táto predvianočná tradícia – symbol šírenia ľudskej lásky, porozumenia a nádeje má na Slovensku už 19-ročnú tradíciu. Betlehemské svetlo putuje po Slovensku od minulej nedele 14. decembra. Prenesený plamienok z miesta narodenia Ježiša Krista skauti slávnostne priniesli aj na Svätoplukovo námestie na špeciálne pripravené miesto v blízkosti nitrianskeho betlehemu. Na nitrianskej stanici už čakali skauti s lampášmi a až do Štedrého dňa budú svetlo roznášať do nitrianskych kostolov a farností, do nemocnice, azylových domov, domovov sociálnej a opatrovateľskej starostlivosti. Betlehemské svetlo si veriaci mohli odpáliť na predvianočných sv. omšiach a pobožnostiach, alebo im ho skauti

doniesli priamo domov. Rozniesli ho aj do ďalších miest a okolitých dedín, ktoré nemajú vlakové spojenie, aby sa dostalo k čo najväčšiemu počtu ľudí. Roznášanie Svetla v regiónoch sa začalo v nedeľu 21. decembra - a skončilo sa na Štedrý deň. Od nedele si ho ľudia môžu odpáliť a preniesť do svojich vianočných príbytkov. Betlehemské svetlo bolo aj pri vianočnom stromčeku na Svätoplukovom námestí..

Od konca decembra jazdí po Nitre už druhý sociálny taxík

Primátor Nitry Jozef Dvonč v pondelok 22. decembra 2008 v Nitre slávnostne prevzal kľúče od sociálneho taxíka. Tento, v poradí už druhý sociálny taxík, ktorý prevádzkuje Mesto Nitra, by mal prispieť k uspokojeniu neustále stúpajúceho záujmu o využívanie tohto druhu prepravnej služby. Sociálny taxík vybavila firma Chirosoan, s. r. o. z Vrbového, ktorá vyhrala verejnú súťaž, vypísanú Mestom Nitra. Nový šesťmiestny Mercedes Sprinter je modernejšie vybavený ako prvý automobil. Kľúče od auta prišiel vedeniu mesta Nitry odovzdať generálny riaditeľ spoločnosti Chirosoan Peter Bernáth spolu s výkonným riaditeľom Igorom Klasom. Primátor Jozef Dvonč im v mene zdravotne postihnutých obyvateľov mesta poďakoval, že ich spoločnosť do bodky splnila všetky požiadavky, kladené na tento druh prepravnej služby. Sociálny taxík pre zdravotne postihnutých ľudí a dôchodcov prevádzkuje Mesto Nitra už od septembra 2006. Na druhé auto dostala samospráva dotáciu vo výške 1,2 mil. Sk (39 833 €) z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ďalších 200-tisíc (6 639 €) doplatila zo svojho rozpočtu. Nový automobil má hydraulickú zdvíhaciu plošinu na invalidný vozík a nájazdovú plošinu na manipuláciu s tzv. infarktovým kreslom. Tento typ automobilu odvezie aj viac klientov naraz. Podľa vedúcej Útvaru sociálneho úradu MsÚ v Nitre Nade Šimovej, o sociálny taxík je v Nitre veľký záujem. Priemerne denne sa na ňom prevezie 7-8 klientov. Túto službu občania najviac využívajú na prevoz do zdravotníckych zariadení, ale aj v prípadoch, ak si potrebujú ísť niečo vybaviť na úrad. Doteraz evidujú 20 klientov, ktorí majú vydané rozhodnutie o prepravnej službe od primátora, takže týchto ľudí ich vždy uprednostňujú. Títo platia osem korún (0,27 €) za jazdu, ostatní 16 korún (0,53 €) za kilometer.

Mladí sa sobášia menej ako v minulosti

Prednosť spoluzitiu v manželskom zväzku pred „divokým“ súžitím dalo vlni v Nitre 477 dvojíc, ktoré sa v priebehu minulého roka rozhodli zosobášiť. Z nich 287 párov uprednostnilo cirkevný obrad a 190 dvojíc absolvovalo civilný sobáš na mestskom úrade. V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2007 matrika zaevidovala o 18 sobášov viac (459) a v roku 2006 len o niečo menej sobášov - 448, čo dokazuje stúpajúci záujem mladých ľudí o párové spoluzitie, potvrdené pred oltárom, či úradmi.

Najsilnejšími „sobášnymi“ mesiacmi bol ako tradične máj, jún, júl, august a september. V najväčšej permanencii boli kostoly a obradné siene v sobotu 19. apríla a potom ešte 7. júna, keď sa na spoločnú cestu životom odhodlalo 12 zamilovaných dvojíc. Zaujímavý dátum s osmičkami 8. 8. 2008 sa u nás zvýšeným záujmom neprejavil - spoločne „áno“ zaznelo od 8 snúbeneckých párov. Do matričných záznamov vlni zapísali aj jeden sobáš maloletých a 23 manželstiev uzatvorených s cudzím štátnym príslušníkom. Je to len následok toho, že otvorené hranice medzi krajinami umožňujú mladým cestovať, a tak stúpa príležitosť zaľúbiť sa do cudzinca. Zaujímavé je, že hranicami si lásku nachádzajú väčšinou Slovenky, chlapci sú zrejme v tomto ohľade opatrnejší. Nitrianky „padajú do oka“ najčastejšie občanom Veľkej Británie, Spojených štátov amerických, ale aj našim bratom - Čechom. Na porovnanie posluži aj zaujímavý

údaj, že v r. 2007 sme v Nitre evidovali len 14 sobášov s cudzincami a v roku 2006 devätnásť takýchto sobášov.

Narodilo sa viac dievčat ako chlapcov

Do nitrianskej matriky vlni zapísali 1615 novorodencov. Viac bolo chlapcov - 835, dievčat o niečo menej - 780. Pre porovnanie, v roku 2007 sa narodilo 1407 detí a pomer medzi pohlaviami bol presne opačný - narodilo sa viac dievčat a menej chlapcov. Najčastejším mužským menom, ktoré rodičia vyberali pre svojich synov bol Samuel (51), za ním nasleduje Jakub (44) a stále obľúbeným chlapčenským menom zostáva Martin (37). V poradí štvrtým obľúbeným meno je Adam (35), nasleduje Tomáš (34), Matej (28), Filip (26), Patrik (23), Michal (22) a desiatku obľúbených mien uzatvára Šimon (21). V rebríčku najobľúbenejších ženských mien defilujú: Natália (33), Laura (26) a Nina (26). O štvrté miesto sa podelili Ema a Alexandra. Toto meno dostalo zhodne 24 dievčatiek. Veľkej popularite sa už niekoľko rokov tešia mená Sofia (21) Viktória (19), Tamara (19), Simona (19) a Vanesa (16). Možnosť pomenovať svoje deti dvojitémi, príp. trojitými menami využili rodičia v 35 prípadoch: 15 mien dostali chlapci a 20 mien dievčatá, keď v roku 2007 matrika zaznamenali až 43 takýchto požiadaviek. V matrike sa našli aj zdvojené mužské mená: Matias Peter, Simon Rudolf, Damian Simon, Hugo Viktor, Samuel Imrich, Roberto Štefan, Eric Maximilián, Zian František, Alexander Martin, Mates Filip, José Sebastián, Adam Bruno, Alexander Eduard, Martin Adam a Matias Peter. Z dievčenských dvojakých mien uvádzame: Nelly Janka, Lara Chiara, Karolína Marica, Lea Mária, Sára Katarína, Terézia Mária, Mária Anna, Gloria Marta, Zina Zoe, Alžbeta Barbora, Mária Lurdes, Liliana Ema, Viktória Sofia, Mária Lujza, Vanesa Mária, Bibiana Emily, Sofia Mária, Karolína Sofia a Nelly Janka. Našlo sa aj trojité meno a to Katarína Sára Rút. Zo zoznamu exotických mien, zapísaných v priebehu minulého roka do nitrianskej matriky, sme vybrali mužské mená Timon, Mike, Esteban, Noe, Enrique, Enzo, Colin, Sedrik, Mauricio, Chris a José. Dvakrát sa vyskytlo aj meno Silvester. Z netradičných ženských mien, ktoré sa mamičky rozhodli dať svojim deťom a ktoré nenájdete v bežnom kalendári, ale sú úradne povolené, možno spomenúť mená ako: Ermira, Sedrika, Mia, Paloma, Nikita, Chanel, Amira. Matrika eviduje aj postupný návrat ku klasickým menám, ktoré boli v obľube pred štyrmi, či piatimi desiatkami rokov: Mária (8 mien), Alžbeta (6), Adela (5), Zora (3), Terézia (4), Gréta (3), Malvína (2).

Zomiera viac mužov ako žien

Každý život má svoj začiatok a musí mať aj svoj koniec, a tým je neodvratná smrť. Nitrianska matrika minulý rok zaznamenala 1389 úmrtí, keď r. 2007 - 1374 úmrtí, v r. 2006 - 1311. V priebehu tohto roka sa na druhý svet odobralo 742 mužov a 647 žien. Osud bol k niektorým natoľko neúprosný, že ich sviečka života dohorela napríklad aj na Štedrý večer. Výrazný nepomer v počte zosnulých mužov a žien prezrádza i to, že ženy sú zrejme psychicky odolnejšie, a tak žijú o pár rokov dlhšie. Telesná a duševná schránka našich mužov sa pri tomto náročnom životnom štýle zrejme opotrebováva rýchlejšie. Nitrianska matrika zaznamenala v priebehu minulého roka aj 9 úmrtí detí (r. 2007 päť). Vo veku do jedného roka umrelo sedem (r. 2007 - dve, do 3 rokov žiadne, vo veku od 3 do 15 rokov jedno, vo veku od 15 do 18 rokov jedno dieťa.

Ako posledná sa v roku 2008 narodila Vaneska

V posledný deň roka 2008 nebol na bábätká taký skúpy, ako začiatok nového roka 2009. V stredu 31. decembra 2008 sa narodilo 5 detí. Na oddelenie pribudli dvaja chlapci a tri dievčatká - dve detičky sú z Nitry, po jednom z Mojmiroviec a Lapáša a jedno priviezli z Topoľčian. Ako posledné dieťa v roku 2008 sa v Nitre o 22.24 h narodila Vaneska s mierami 3 390 g a 50 cm. Vaneskinou mamičkou je 18-ročná Katarína Sórádová z Nitry, ktorá mala pre synčeka pripravené meno Patrik.

Rozlúčili sme sa so starým rokom a privítali euro

Nitrania sa začali lúčiť so starým rokom už 30. decembra. Estrádna hala PKO – Špeciálka sa zaplnila zábavychtivými mladými ľuďmi, pre ktorých mesto pripravilo disko-laserovú šou s DJ-om Aquom z Rádia FM. Silvestrovský program sa začal o 9. hodine tradičným Zoborským silvestrovským behom do vrchu. Tento rok sa konal už 21. ročník a štart mal spreď Špecializovanej nemocnice sv. Svorada na Zobore. Večerná zábava na Svätoplukovom námestí sa začala o 22. hodine a niesla sa v rockovom štýle. Na pódium námestia pred budovou Divadla Andreja Bagara vystúpila presne o polnoci moderátorka večera – herečka DAB Gabriela Dolná a privítala prvého muža mesta Nitra – primátora Jozefa Dvonča. Primátor vo svojom novoročnom príhovore privítal rok 2009 a spolu s ním novú menu – euro. Tento historický okamžik, ktorého je svedkom naša generácia, umocnila prezentácia euromeny na veľkoplošnej obrazovke a vypustenie veľkého balóna v tvare eura. Slávnostnú atmosféru vygradoval veľkolepý ohňostroj. Program na Svätoplukovom námestí trval do 1. hodiny rannej.

2. Kandidatúra Nitry na Európske hlavné mesto kultúry 2013

Nitra je právom považovaná za Matku slovenských miest. Keď sa obzrieme do minulosti, vidíme historické míľniky, v ktorých zohrala významnú úlohu a ktorých odkaz je aktuálny aj v súčasnosti. Mesto chcelo svojou účasťou v boji o získanie titulu otvoriť svoje pokladnice histórie, ponúknuť odkaz a sprostredkovať všetkým Slovákom dedičstvo našich predkov. Motto projektu znie: „Nitra – mesto, ktoré premostuje a spája,“ je symbolikou, ktorá poukazuje na skutočnosť, že Nitra bola a chce byť miestom na formovanie mnohých viacerých smermi.

Mobilizácia obyvateľov je prioritou druhej fázy projektu EHMK 2013

V roku 2013 bude mať Európska únia dve hlavné mestá kultúry - jedno na Slovensku a druhé vo Francúzsku. Zatiaľ nikto netuší, ktoré dve mestá sa stanú hlavnými mestami kultúry v Európe. Nitra sa do súťaže zapojila spolu s ďalšími ôsmimi slovenskými mestami hneď po zverejnení výzvy Ministerstva kultúry SR vo februári 2007. Po prvom kole, ktoré vyvrcholilo v decembri 2007, sa počet kandidátov zredukoval na štyri. Našimi súpermi zostali Martin, Košice a Prešov. Naša dôvera vo víťazstvo nás držala v presvedčení, že titulom Európske hlavné mesto kultúry pre rok 2013 bude ovenčená práve Nitra. Toto naše presvedčenie sme postavili na tvrdení, že pre každého, kto pozná historické reálie Slovenska, je Nitra nespochybniteľným ohniskom utvárania jeho identity. Motivácie kandidatúry nášho mesta – symbolizujúceho takú dôležitú kontinuitu nášho vývoja, pramenia v presvedčení nášho veľkého vnútorného potenciálu. Verili sme, že naším ohnivkom v súťaži bude skutočnosť, že práve v roku 2013 uplynie 1150 rokov od príchodu sv. Cyrila a Metoda do Nitry, srdca vtedajšej ríše Veľkej Moravy. Kultúrne a duchovné dianie sa v tomto roku bude niesť v duchu tohto významného výročia, keďže obaja byzantskí učenci ovplyvnili svojou kultúrno-spirituálnou viaceré národy Európy, ktoré vlastne legitimizovali a včlenili do európskeho spoločenského, kultúrneho a náboženského kontextu. Európsky rozmer tohto jubilea podčiarkne aj skutočnosť, že sv. Cyril (Konštantín Filozof) a sv. Metod sú oficiálne vyhlásení za spolupatrónov Európy.

Delegácia z francúzskeho mesta Bordeaux v Nitre

Delegácia z francúzskeho mesta Bordeaux navštívila 25. marca 2008 Nitru. Na Mestskom úrade sa Francúzi stretli s primátorom mesta Nitry Jozefom Dvončom a projektovým tímom EHMK 2013, ktorý vedie riaditeľ projektu Jaroslav Dóczy. Okrem návštevy Mestského úradu v Nitre delegácia z Francúzska zúčastnila na prehliadke Slovenského poľnohospodárskeho múzea v areáli Agrokomplexu v Nitre. Prezreli si zaujímavé exponáty, ktoré súvisia s príbehom vína. V rámci návštevy hostí z Francúzska sa v Nitre uskutoční aj Festival gastronómie. Francúzsku delegáciu viedla Sandrine Julien, ktorá je šéfkou komunikácie so zahraničnými partnermi projektu EHMK 2013. V roku 2013 bude mať Európa dve hlavné mestá kultúry, jedno z nich bude slovenské a jedno francúzske. Z prvého kola francúzskej národnej súťaže postúpili do finále Bordeaux, Marseille, Lyon a Toulouse. Podľa Jaroslava Dóczyho by bolo príjemným momentom, ak by Nitra s partnermi z Bourdeaux nadviazala spoluprácu. Jedným z možných bodov spolupráce je, že obe mestá sú vo svojich krajinách známymi vinárskymi oblasťami. Možná je aj spolupráca ohľadom výmeny skúsenosti medzi mestami v rámci

kandidatúry o titul európskeho hlavného mesta kultúry v roku 2013. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč vo svojom príhovore povedal, že projekt je pre nás doplnením kultúrnych podujatí, ktoré v Nitre absentujú.

Nitra sa uchádza o titul Európske mesto kultúry 2013

Naše mesto sa zapojilo do prestížnej súťaže o titul Európske mesto kultúry v roku 2013. Projekt, ktorý sme v súvislosti s kandidatúrou na EHMK 2013 vypracovali, je široko koncipovaným dokumentom na dlhšie obdobie a mal by byť prínosom pre rozvoj nášho regiónu v oblasti kultúry i turizmu. Riaditeľom projektu EHMK 2013, ktorý sa ešte v novembri 2007 predkladal na ministerstvo kultúry, bol Ing. Jaroslav Dóczy. Dňa 11. júla 2008 cestovali členovia tímu na ministerstvo kultúry predložiť jeho dopracovanú verziu. Záverečná prezentácia projektu ich čakala 9. septembra. Zúčastníť sa nej má projektový tím spolu s primátorom mesta. V druhej fáze sa ku kandidatúre nášho mesta pripojila aj Bratislava, Trenčín, Trnava a Banská Bystrica, t. j. mestá, ktoré sa zapojili do súťaže spolu s nami. Nitriansky projekt je konceptom rozvoja kultúry v meste a okolí, ktorého výsledky obohatia bežný život občanov. Atraktivita regiónu by mala pritiahnúť turistov, ktorí môžu prispieť k vytvoreniu pracovných miest, ku skvalitneniu služieb. Ďalším momentom, ktorým stavili na jedinečnosť projektu, je geografická poloha Nitry a regiónu - sme najsevernejšou oblasťou pestovania vínnej révy. Vo Francúzsku o podobný titul súťažia mestá Bordeaux, Toulouse, Marseille a Lyon.

Zabojujeme o titul mesto kultúry

V roku 2008 sme sa nachádzali v druhej fáze súťaže o získanie prestížneho titulu EHMK 2013. Vedomí si toho, že o konečnom víťazovi - jednom slovenskom meste, ktoré sa v roku 2013 bude hrdiť titulom Európske hlavné mesto kultúry, sa rozhodne už v septembri. Na postup do druhého kola komisia odporučila štyri kandidujúce mestá - Košice, Martin, Prešov a Nitru. Projektový tím prešiel dlhú a náročnú cestu, pred finále bolo potrebné zmobilizovať všetky sily a veriť vo víťazstvo. Aj preto je rozhodujúcim momentom doplnenie kandidátskeho profilu podľa požiadaviek Ministerstva kultúry SR, ktoré je vyhlasovateľom súťaže. Aj touto cestou vyzval obyvateľov na predkladanie nových námetov, ktoré by sa mohli stať cenným prínosom pre finalizáciu projektu. Projektový tím si stojí za tvrdením, že je mimoriadne dôležitá koordinácia kultúrnej výmeny medzi našou republikou a Francúzskom, kde určia druhé mesto s titulom EHMK. V tejto súvislosti v Nitre očakávame delegáciu z Bordó, ktoré si robilo veľké šance na úspech. Projektový tím nadviazal spoluprácu so špecialistami na komunikáciu a reklamu. Títo sa intenzívne venovali príprave vynovenej webovej stránky projektu www.nitra2013.sk, keďže portál bol hlavným komunikačným kanálom na propagáciu kultúrnych projektov a ďalších aktivít. Záujemcovia na ňom našli informácie o zameraní nitrianskeho projektu. Všetky informácie ohľadne kandidatúry boli v slovenčine, angličtine, francúzštine, maďarčine a dokonca aj v rómštine.

Riaditeľ projektu EHMK 2013 Jaroslav Dóczy na tlačovke konštatoval, že získanie titulu je pre Nitru obrovská šanca na zviditeľnenie sa v rámci európskeho regiónu. Povedal, že Nitre musí ísť o trvalú udržateľnosť projektu a že hodnotiacia komisia bude prihliadať na multikultúrny a cezhraničný rozmer, na inovatívnosť a trvalosť. Poznamenal, že v prípade, ak titul získame, budeme mať ešte plných päť rokov na prípravu. Počas tohto 5-ročného prípravného obdobia sa v Nitre zmení celková atmosféra, obyvatelia si v plnej miere osvoja prípravu na historický rok 2013 a s projektom sa stotožnia. Povedal, že verí tomu, že do kulminujúcich príprav sa zapoja už všetci Nitrania a že podniknú všetky kroky k tomu, aby do Nitry mali dôvod

pricestovať Taliani, Angličania, Francúzi, Španieli. Na tlačovej besede novinárov informovali o ceste delegácie nášho mesta do Bruselu. Kandidatúrou Nitry na titul EHMK 2013 žilo celé mesto, všetky inštitúcie, podnikatelia, prevádzkovatelia ubytovacích, ako aj reštauračných zariadení, až po vodičov taxislužby. Nitra mala aj podporu všetkých miest, ležiacich na sútoku rieky Nitry, ako aj významných osobností spoločenského a kultúrneho života.

Primátor Jozef Dvonč prezentoval projekt v Bruseli

Primátor mesta Jozef Dvonč v pondelok 31. marca 2008 vycestoval do Bruselu, aby tu prezentoval nitriansky projekt kandidatúry EHMK 2013. V krátkom programe vystúpila aj nitrianska hudobná skupina Close Harmony Friends. V Bruseli sa dozvedeli, že hodnotiacia komisia príde do Nitry až v auguste 2008, i keď sa pôvodne hovorilo o májovom termíne. Vladimír Vondrák, PR manažér projektu, prezentoval novú webovú stránku EHMK 2013, ktorá je hlavným komunikačným kanálom a propagáciou kultúrnych projektov, zahrňujúcich aj informácie o projekte EHMK 2013. Na projekte spolupracovali štátne a mestské inštitúcie, súkromný sektor a študenti, teda všetci tí, ktorí chcú Nitre pomôcť k získaniu titulu EHMK 2013.

Stretnutie projektového tému s predkladateľmi projektov

V kongresovej sále MsÚ v Nitre sa 17. apríla 2008 uskutočnilo stretnutie projektového tímu EHMK 2013 s predkladateľmi projektov. Projektový tím na stretnutí zastupovali riaditeľ projektu Jaroslav Dóczy, PR manažér Vlado Vondrák, koordinátorka projektu Katarína Koncošová a projektová manažérka Karin Winklerová. Jaroslav Dóczy prezentoval nové informácie z Ministerstva kultúry SR – odporúčania a návody na dopracovanie projektov v II. etape a prípravu záverečnej prezentácie projektu. Informoval o stave zmlúv s partnermi, ktorými sú obce, mestá, organizácie a podnikateľské subjekty. Každý rok, až do kandidatúry v roku 2013 má svoj špecifický názov. Rok 2008 Nitra – mesto, ktoré premostuje, rok 2009 Euro Nitra, 2010 Minority Nitra, rok 2011 Slovensko Francúzsku, Francúzsko Slovensku, rok 2012 Nitra, milá Nitra a rok 2013 Nitra – Európske hlavné mesto kultúry 2013. Druhá fáza je určená na popularizáciu, oboznamovanie s projektmi a získavanie podpory od občanov Nitry. Mediálne nitriansky projekt podporili regionálne a celoplošné televízie a rádiá, tlačené periodiká, internetové portály a billboardová spoločnosť. Po meste začne premávať autobus s grafikou kandidatúry. Webová stránka EHMK Nitra 2013 v týchto dňoch dorába jazykové mutácie v angličtine, francúzštine a rómčine. Do projektu sú aktívne zapojení aj študenti základných, stredných škôl a vysokých škôl. Najbližšie podujatie na akademickej pôde sú Nitrianske univerzitné dni 2008 usporiadané s podporou kandidatúry Nitra 2013. Projekt podporia rôzne propagačné materiály, ako tričká, šiltovky, pohľadnice či perá. Autori projektov dostali za úlohu predkladať svoje sfinalizované koncepcie najneskôr do 30. mája.

V roku 2013 chceme byť Európskym mestom kultúry

Projektový tím kandidatúry Nitry na získanie titulu EHMK 2013 zanesol projekt na Ministerstvo kultúry SR v piatok 11. júla 2008. Naše mesto bolo jedným z niekoľkých slovenských miest, ktoré sa rozhodli kandidovať a získať tento významný titul, ktorý bol vytvorený, aby prispieval k zblížovaniu európskych národov. Víťazi – jedno slovenské a jedno francúzske mesto, mali byť definitívne známi v lete 2008. Každý z nich získal titul a cenu v hodnote 1,5 mil. eur. Pozoruhodný je aj kultúrny a sociálno-ekonomický

dosah titulu Európske hlavné mesto kultúry 2013, ktorý zviditeľný mesto na mape Európy. Od roku 1985 bolo za EHMK zvolených 32 miest, od Štokholmu po Janov, od Atén po Glasgov, od Krakova po Porto. V priebehu rokov sa táto súťaž vyvíjala bez toho, aby stratila svoj pôvodný cieľ: Upozorniť na bohatstvo, rôznorodosť európskych kultúr a ich spoločné črty, prispieť k tomu, aby sa európski občania navzájom lepšie spoznali a zároveň podporiť získanie povedomia príslušnosti k tomu istému „európskemu spoločenstvu“. Základné piliere sa opierajú o víziu nitrianskej kandidatúry, ktorá znie: „Nitra je mesto, ktoré v roku 2013 na mape Európy nikto neprehliadne.

Motto: „ Nitra – mesto, ktoré premostňuje a spája“.

Symbol a hlavná myšlienka: „Multimost ako ideový rámec, ktorý vytvára priestor pre oživenie kultúrneho dialógu v rámci Európy. Multimost je symbol, ktorý premostňuje súčasnosť a budúcnosť, všetky svetové strany a etniká žijúce v Nitre“. Nitra je mestom, ktoré vzniklo na miestach najstarších osídlení. Po období slávy akoby ustúpilo do úzadia a sledovalo rast a rozvoj ostatných slovenských miest. Duchovne však s nimi zostávalo späté. A zároveň vždy zostávalo kultúrne rozmanité, kvôli svojmu umiestneniu na pomedzí vplyvov, hoci v dôsledku dejinných udalostí svoju rozmanitosť aj strácalo. Nastal čas znovu objaviť Nitru ako mesto, ktoré dokáže znova spájať rozmanitosť, ale i ako miesto, ktoré sa oplatí navštíviť. Od augusta 2008 v projekte pôsobia ako členovia kreatívneho tímu odborníci z rôznych oblastí, ktorí nitriansky projekt obsahovo a ideovo naplnili. Autormi hlavnej myšlienky, vízie a motto, ako aj jednotlivých tematických okruhov projektu sú pedagóg a muzikológ Július Fajak, riaditeľ Centra komunitného rozvoja Bohdan Smieška a herec Ivan Gontko. Okrem nich v kreatívnom tíme pôsobí aj nitriansky archeológ, zástupca riaditeľa Archeologického ústavu SAV Nitra Matej Ruttkay, riaditeľ Ponitrianskeho múzea Anton Števko, vedúci Národného filmového archívu SFÚ Richard Kováčik, J. V. Miklík z Aero Slovakia, letiska Nitra – Janíkovce, správca Diecézneho múzea v Nitre Pavel Žebrák, provinciál Rádu piaristov páter J. Kováč, folklorista Drahomír Daloš a mnohí ďalší. Projekt našej kandidatúry podporujú mnohé významné osobnosti: nitriansky biskup mons. Viliam Judák, generálny riaditeľ Agrokomplex – výstavníctvo Nitra Ladislav Švihel, herec Jozef Dóczy, herečka a šéfka umeleckého súboru DAB, pedagogička na UKF a publicistka Eva Pavlíková, bývalý riaditeľ Výskumného ústavu živočíšnej výroby Nitra Ján Plesník, bývalý rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre Peter Liba, spisovateľ Ladislav Zrubec. Svoju podporu pre získanie titulu EHMK 2013 poslali nášmu mestu aj primátori všetkých miest, ležiacich pozdĺž rieky Nitry. Mesto na prípravu vyčlenilo 2,8 mil. korún, na budúci rok počíta s 4,8 mil. Sk.

Mesto bolo vyzdobené zástavami s logom EHMK 2013

V Nitre vrcholili prípravy na finálový boj o získanie titulu Európske mesto kultúry v roku 2013 práve počas letných mesiacov. Centrum mesta zdobili zástavy s logom EHMK 2013 a pešia zóna bola od začiatku týždňa „posiata“ panelmi, do ktorých štáb EHMK umiestnil víťazné práce z výtvarnej súťaže. Cieľom súťaže je objavovať skrytý umelecký potenciál mládeže a dospelých, čo sa im – ako vidno zo súťažných prác – aj podarilo. Do 11. júla musí byť odovzdaný projekt a v auguste navštívi naše mesto medzinárodná komisia, ktorá sa bude chcieť na vlastné oči presvedčiť o projektových zámeroch. O víťazovi rozhodne záverečná prezentácia v Bratislave, keď v septembri predstavíme projekt pred medzinárodnou odbornou komisiou. Rozhodnutie by malo byť známe krátko po odprezentovaní všetkých štyroch miest.

Kto získa titul EHMK pre rok 2013? Návšteva hodnotiacej komisie

Hodnotiaca komisia Európskeho hlavného mesta 2013 navštívila Nitru v utorok 19. augusta naše mesto. Projekt Európske hlavné mesto kultúry 2013 tým smeruje do finále, ktoré vyvrcholí 9. septembra, keď všetky štyri kandidujúce mestá pricestujú do Bratislavy, aby zaujali všetkými tromfami. S hodnotiacou komisiou, ktorá bude posudzovať všetky kandidujúce mestá na Slovensku – Košice, Prešov, Martin a teda aj naše mesto Nitru, sa dnes stretol primátor Jozef Dvonč. Podľa riaditeľa projektu Jaroslava Dóczyho, komisia nebude nehodnotiť históriu ani súčasnosť mesta, ale perspektívu do roku 2013 z pohľadu rozvoja kultúry a jej infraštruktúry. Jednotlivé projekty musia spĺňať európsky rozmer, trvalú udržateľnosť, zainteresovanie obyvateľov mesta a regiónu, originalitu a inovatívnosť, transparentnosť štruktúr, financií a zdrojov. Kandidatúru Nitry mohol podporiť každý občan Nitry a regiónu svojou účasťou na verejných priestranstvách, kadiaľ sa komisia pohybovala - Svätoplukovo námestie, Nitriansky hrad a Mestský park Na Sihoti. Na záver denného programu bol premietnutý film Ten, ktorý musí zomrieť s Melinou Mercouri v hlavnej úlohe, ktorá je autorkou myšlienky Európskych hlavných miest kultúry. Film sa premieta v aule UKF a diváci naň mali vstup zadarmo. V roku 2013 bude mať Európska únia dve hlavné mestá kultúry - jedno na Slovensku a druhé vo Francúzsku. Zatiaľ nikto netuší, ktoré mestá sa stanú Európskymi hlavnými mestami kultúry (EHMK). Nitra sa do súťaže zapojila spolu s ďalšími ôsmimi mestami hneď po zverejnení výzvy Ministerstva kultúry SR vo februári 2007. Po prvom kole, ktoré vyvrcholilo v decembri 2007, sa počet kandidátov zredukoval na štyri. Našimi súpermi sú Martin, Košice a Prešov. Všetci v Nitre pevne veria, že titulom bude ovenčené práve naše mesto, ktoré sa do roku 2013, aj vďaka prílivu investícií z EÚ, určite zmení na nepoznanie.

Nitra predstavila projekt kandidatúry na Európske hlavné mesto kultúry 2013

Primátor Nitry Jozef Dvonč, výkonný riaditeľ projektu Nitra kandidát na titul Európske hlavné mesto kultúry (EHMK) 2013 Jaroslav Dóczy a koordinátorka projektu Anna Pacalajová odcestovali 16. augusta 2008 do Bruselu na konzultáciu pripravovaného projektu. Počas rozhovorov s pracovníčkou Európskej komisie Jacqueline Pacaud prezentovali základné idey a filozofiu nitrianskeho projektu. Ďalším bodom ich programu v Bruseli bolo stretnutie s eurokomisárom Jánom Figelom, zodpovedným za vzdelávanie, odbornú prípravu, kultúru a mládež. Na záver nitrianska delegácia navštívila Dom slovenských regiónov v Bruseli.

Hodnotiaca komisia EHMK 2013 spoznala dominanty Nitry

V utorok 19. augusta 2008 navštívila naše mesto hodnotiaca komisia EHMK 2013. Komisia prišla do Nitry v tomto zložení: predseda komisie Bob Scott, podpredseda komisie Martin Kováč, členovia komisie Katarína Kosová a Gottfried Wagner, nezávislá pozorovateľka komisie Jaqueline Pacaud a generálna riaditeľka sekcie medzinárodnej spolupráce Ministerstva kultúry SR Linda Kapustová – Helbichová. Mesto Nitra na návšteve hodnotiacej komisie EHMK 2013 zastupovali: primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica, rektor UKF Libor Vozár, prorektor SPU Vladimír Rataj, prednosta MsÚ Ľubomír Martinka, viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek, riaditeľ projektového tímu EHMK 2013 Jaroslav Dóczy a členovia projektového tímu: Vladimír Vondrák, Mariana Záturová, Karin Winklerová a Katarína Koncošová. Prítomní boli aj predkladatelia projektov nitrianskej kandidatúry a

zástupcovia miest (B. Bystrica, Trenčín, Trnava, Bratislava), ktoré podporujú kandidatúru mesta pod Zoborom. Hodnotiaca komisia nehodnotila pri návšteve Nitry jej minulosť a súčasnosť, ale perspektívu rozvoja do roku 2013, z pohľadu rozvoja kultúry a infraštruktúry. Projekty by mali spĺňať európsky rozmer, trvalú udržateľnosť ako aj originalitu a inovatívnosť projektu. Program komisii odštartoval v Divadle Andreja Bagara slávnostným obedom a privítaním hostí. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč vo svojom úvodnom prejave konštatoval, že verí v úspech Nitry nielen pre jej minulosť, ale aj pre jej budúcnosť. Projekt je pre Nitru zaujímavý, inovatívny a jednoznačne zlepši naše mesto k lepšiemu. Zahraniční hostia si postupne prezreli kľúčové a rozhodujúce dominanty Nitry: Nitriansky hrad, kazematy ako aj Kostol sv. Emeráma. Prezentovaná im bola aj dobová ukážka života v Nitre od čias Veľkej Moravy až po obdobie stredoveku. V areáli Agrokomplexu si prezreli atrakcie Slovenského poľnohospodárskeho múzea a previezli sa parnou lokomotívou. Trojhodinovú prehliadku Nitry ukončila hodnotiaca komisia návštevou Letiska - Janíkovce. Hostia z Európy tu využili možnosť vidieť Nitru z vtáčej perspektívy, absolvovaním pätnásťminútového letu nad Nitrou. Víťaz víťaz z finálového kvarteta - Nitra, Prešov, Košice a Martin.

Poznáme rozhodnutie: Nitra nebude Európskym hlavným mestom kultúry

V utorok 9. septembra 2008 zavládlo v Nitre veľké sklamanie. Na základe rozhodnutia 13-člennej medzinárodnej poroty na čele s Bobom Scottom sme sa dozvedeli, že EHMK pre rok 2013 budú Košice. Porotu vraj oslovili košický projekt Interface, ktorý nazvali ako projekt dlhodober transformácie mesta prostredníctvom kultúry, ktorý chcú vytvoriť priaznivé prostredie pre kultúru a kreativitu. Projektový tím, ako aj vedenie mesta očakávalo, že Nitra jednoznačne zvíťazí. Víťazstvo Košíc nás preto zaskočilo. Očakávali sme, že zisk titulu nám dopomôže k rastu návštevnosti a pri budovaní chýbajúcej infraštruktúry. Mesto sa dostane do zoznamu kultúrnych agentúr a cestovných kancelárií, čím sa zvýši turistický ruch. Realizácia projektu počítala s prílívom investícií vo výške 2, 4 miliardy korún (približne 80 000 000), keď 53 % z nich by tvorili štrukturálne fondy.

Symbolická bodka za súťažou o EHMK 2013. Nitra bude aj tak kultúrna!“

Obradná sieň mestského úradu sa v utorok 7. októbra 2008 na krátky čas zmenila na vysielanie radia Aether. Hostia, pozvaní projektovým tímom EHMK 2013 a vedením mesta, sa stali poslucháčmi – a súčasne internetovými divákmi. Rádiom Aether sa všetci preniesli do dátumu: 9. 9. 2013. Nitra je stredobodom pozornosti Európy, hrdí sa titulom EHMK a vysielane približuje všetko dianie, ktoré ju povýšilo k tomuto piedestálu. Vysielanie však bola fikcia – prísne utajený videoprogram, ktorým sa projektový tím snažil zabodovať na poslednom stretnutí s členmi medzinárodnej hodnotiacej komisie. Do Bratislavy priniesli aj makety budov, ktoré mali byť posledným ohnivkom v našej kandidatúre. Posledné tromfy vyšli naprázdno.

Na stretnutí, ktoré urobilo symbolickú bodku za dvojročnou prácou, rezonovala ľútosť aj sklamanie z výsledku. Primátor Jozef Dvonč sa poďakoval projektovému tímu na čele s riaditeľom Jaroslavom Dóczyom. Víťazstvo by Nitre prenieslo len 1,5 miliónov eur, čo je vlastne Cena zakladateľky tejto prestížnej súťaže Meliny Mercury. Suma 30 mil. eur na kultúru a 120 mil. eur na investície, môžu byť pre nás reálne aj bez titulu, len o ne musí mesto zažiadať. Na stretnutí rezonovali pocity, že projekt si osvojila väčšina kultúrnych a do kultúry zainteresovaných občanov. Obyvatelia Nitry účasť v súťaži vnímali mimoriadne pozitívne. To, že nie sme prví, nám možno rozviaže ruky, nebudeme pod tlakom a zrealizujeme projekty, ktoré Nitru povýšia do centra pozornosti Európy.

3. MESTSKÁ SAMOSPRÁVA

Priority mesta Nitra na rok 2008

Vedenie mesta Nitry, počas prvého polčasu svojho volebného obdobia, etablovalo Nitru medzi dynamické, rozvíjajúce sa mestá, s vynikajúcim ratingom, ktorého investície smerujú do všetkých oblastí života. Príkladom toho bola skolaudovaná športová hala na Klokočine, odovzdanie nájomných bytov na Dieloch, II. etapa revitalizácie Mestského parku na Sihoti, výstavba nových multifunkčných ihrísk, revitalizácia sídliska Párovce, rekonštrukcia kultúrnych domov, v jednotlivých mestských častiach, či riešenie bytovej a sociálnej otázky. Medzi priority vedenia mesta Nitra patrilo čerpanie finančných prostriedkov z eurofondov a spolupráca s partnermi, ktorými sú Biskupstvo Nitra, Nitriansky samosprávny kraj, Archeologický ústav SAV Nitra a univerzity, Univerzita Konštantína Filozofa (UKF) a Slovenská poľnohospodárska univerzita (SPU).

Medzi priority vedenia mesta Nitry, na II. programové obdobie patria tieto investičné projekty:

- revitalizácia sídliska Párovce,
- rekonštrukcia objektu bývalej detskej nemocnice na domov dôchodcov,
- Základná škola na Tulipánovej ulici – Škola tretieho tisícročia,
- vybudovanie kompostárne,
- vybudovanie mostných prepojení cez rieku Nitra,
- rekonštrukcia objektu na Sociálne integračné centrum,
- rozšírenie, modernizácia a rekonštrukcia športovo-oddychových zariadení Mestského parku Na Sihoti,
- výstavba vedecko-technologického parku,
- modernizácia základných škôl na Benkovej, Topoľovej a Fatranskej ulici,
- obnova chráneného areálu Rolfesova baňa,
- vybudovanie komplexného turistického informačného systému,
- rekonštrukcia a modernizácia objektu – Mestský dom, Štefánikova trieda č.1,
- rekonštrukcia Župného námestia,
- rekonštrukcia lanovkovej dráhy,
- komplexné riešenie lokality Orechov dvor,
- rekonštrukcia polikliník na sídliskách Chrenová a Klokočina,
- rekonštrukcia Domov s opatrovateľskou službou na Ulici Janka Kráľa, na Bernolákovej ulici č. 16 a na Misionárskej ulici č. 1-15.

Mesto očakáva pomoc investorov

Vedenie mesta Nitra na čele s primátorom Jozefom Dvončom spracovali zoznam 18 priorít mesta, ktoré si dali za cieľ zrealizovať v tomto volebnom období. Z nich vybrali päť takých, pri ktorých je možnosť realizácie cez podnikateľské subjekty. Ide o tieto konkrétne priority:

1. Revitalizácia sídliska Párovce – pilotný projekt, na ktorý je už pripravená projektová dokumentácia k spracovaniu.
2. V prípade Mestského parku na Sihoti – pôjde o rozšírenie parku, jeho modernizáciu a rekonštrukciu športovo-oddychových zariadení. Pre túto akciu chýba projektová dokumentácia so stavebným povolením. Mesto však nemôže byť žiadateľom a preto sa pre túto akciu vyžaduje partnerstvo so stavebným povolením.

3. Biotech – výstavba vedecko-technologického parku. Sprostredkovateľským orgánom je MŠ SR a akcia je zabezpečovaná cez univerzity, Nitriansky samosprávny kraj a vedecké ústavy. Ani v tomto prípade mesto nemôže byť žiadateľom, a preto je nevyhnutná kooperácia so súkromným sektorom.

4. Rekonštrukcia a modernizácia Mestského domu na Štefánikovej triede č.1 (kde sa nachádza Ponitrianske múzeum, Kaviareň Múzeum a mestské turisticko-informačné centrum - NISYS). Pre túto akciu je už spracovaná projektová dokumentácia, vyžaduje si však úpravu rozpočtu. Vedenie mesta aj v tomto prípade ponúka partnerstvo so súkromným sektorom, možnosť využitia týchto priestorov na komerčný charakter je však nereálna.

5. Rekonštrukcia lanovkovej dráhy na Zobor – v tomto prípade chýba projektová dokumentácia a majetkové.

Zástupca primátora Štefan Štefek na stretnutí s investormi predstavil investičné akcie schválené poslancami v mestskom zastupiteľstve, ktoré bude Mesto Nitra realizovať v tomto kalendárnom roku. Na záver stretnutia primátor oznámil, že mesto má na predaj dubiózny majetok. Ide o budovu Osvetovej besedy v Nitre - Janíkovciach, budovu Archívu v Nitre - Kyneku a budovu Okresného stavebného podniku v časti Dolné Krškany.

Medzi prioritami mesta Nitry aj rekonštrukcie základných škôl

Medzi priority mesta Nitry na druhé programové obdobie rokov 2007 – 2013 zaradili aj rekonštrukcie štyroch základných škôl. Poslanci sa po rozprave rozhodli odsúhlasiť návrh na revitalizáciu troch základných škôl a to na Topoľovej, Benkovej a na Fatranskej ulici. Nenávratné finančné príspevky mesto získavalo z regionálneho operačného programu v rámci opatrenia 1.1 Infraštruktúra vzdelávania na realizáciu projektov. Projekt na rekonštrukciu Základnej školy na Tulipánovej ulici, ktorá nesie prívlastok Škola 3. tisícročia, sa zatiaľ rozhodli nepodať, a to z dôvodu nutnosti úplnej prestavby budov školy, na čo by však podľa zásad nedostali príspevok z fondov EÚ. Od rekonštrukcie a modernizácie škôl si sľubujú zvýšenie kvality výučby. Priority sú v súlade s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Nitry. Mesto Nitra zabezpečí financovanie projektov vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov na každý z troch podávaných projektov.

Významné návštevy u primátora Jozefa Dvonča

V priebehu roku 2008 navštívili primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča významné osobnosti politického, spoločenského, diplomatického, kultúrneho a športového sveta. V stredu 23. januára 2008 primátora mesta Jozefa Dvonča navštívil veľvyslanec Srbskej republiky na Slovensku Danko Prokič, v stredu 12. marca 2008 prezident Macedónskej republiky Branko Crvenkovský, 26. marca 2008 primátor prijal delegáciu z čínskej provincie Hena, 23. apríla 2008 delegáciu Medzinárodného dámskeho klubu z Bratislavy, 26. júna 2008 prijal predsedu Národnej rady SR Pavla Pašku a 21. júla prijal 2008 mimoriadneho a splnomocneného veľvyslanca Tureckej republiky na Slovensku Tunca Ugdula. Ďalšími významnými návštevami na pôde mesta Nitry boli ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Viera Tomanová, ktorá navštívila Nitru 6. februára 2008. V sobotu 16. februára 2008 pri príležitosti otvorenia mestskej športovej haly do Nitry zavítal podpredseda vlády a minister vnútra SR Robert Kaliňák a minister hospodárstva SR Ľubomír Jahnátek. V piatok 26. marca 2008 primátora navštívil minister obrany SR Jaroslav Baška, ktorý sa v Nitre zúčastnil na celoslovenských oslavách 5. výročia vstupu SR do NATO. V utorok 3. júna 2008 nás svojou návštevou

poctil prezident SR Ivan Gašparovič, ktorý sa na pôde mestského úradu stretol so starostami okolitých miest a obcí. Sprevádzal ho predseda Národnej rady SR Pavol Paška. V stredu 25. júna 2008 primátor Jozef Dvonč prijal slovenského veľvyslancu v Štockoholme Petra Kmeca.

Občania vítajú zámer vedenia zlepšiť čistotu verejných priestranstiev

Vo štvrtok 13. marca 2008 sa vo Veľkej zasadačke MsÚ v Nitre uskutočnila diskusia vedenia Mesta Nitra s občanmi mesta ohľadom zlepšenia čistoty v meste pod Zoborom. Mesto Nitra na stretnutí zastupovali primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, zástupca primátora František Baláž, viceprimátor Nitra Štefan Štefek, prednosta MsÚ v Nitre Ľubomír Martinka, vedúci Oddelenia komunálnych činností na MsÚ Pavol Jakubčín a odborný referent z Útvary hlavného architekta MsÚ Štefan Lančarič. Prítomný bol aj riaditeľ Mestských služieb v Nitre Štefan Forro.

Prednosta MsÚ v Nitre Ľubomír Martinka predstavil občanom 10 akcií na zlepšenie života v meste. Sú to nasledovné akcie: 1. Dni jarného upratovania, 2. Súťaž o najkrajší školský areál, 3. Čistíme a skrášľujeme oázy zelene v meste, Rolfesovu baňu, Zoborské jazierko, Kalváriu, Hradný vrch, Lesopark Zobor a Borinu, 4. Návrhy architektonického riešenia vybraných plôch zelene v meste, 5. Separovaný zber v meste, 6. Patronát nad detským ihriskom, 7. Aktívny dôchodca, 8. Súťaž o najkrajší balkón a predzáhradku, 9. Čistenie okolia zábavných podnikov, 10. Menšie parkové úpravy.

Primátor mesta Nitra Jozef Dvonč vo svojom príhovore k občanom, okrem iného, povedal: „Treba zmeniť myslenie ľudí, to je náš cieľ, aby sme sa spoločne poradili a skrášlili Nitru. Ak to nepôjde po dobrom, nastanú represie a sankcie. Podľa môjho názoru je viac tých ľudí, ktorí chcú žiť v čistejšom prostredí ako tých, ktorí mesto permanentne znečisťujú. Skúsme malými krôčikmi zlepšiť životné prostredie v Nitre, ale aj bez vašej snahy to však bude zbytočné.“

Nitra pripravuje kroky na odľahčenie dopravy

Mesto Nitra pripravuje viaceré kroky na odľahčenie dopravy. Na jeseň tohto roku 2008 sa plánuje výstavba juhovýchodného obchvatu mesta. Vedenie mesta si od tohto sľubuje podstatné zlepšenie dopravnej situácie, ktorá je najmä v čase špičky neúnosná. Samospráva si je veodmá, že urgentne musí riešiť aj neúnosnú dopravnú situáciu pod Zoborom, kde vznikajú dopravné kolapsy najmä v popoludňajších hodinách a pred víkendami. Automobily sa na tomto úseku zbíhajú ako v lieviku a doprava je zabrzdená. Riešenie vidia v rozšírení existujúceho kruhového objazdu a vo výstavbe nového kruhového objazdu pri stavebnom učilišti a vo výstavbe prepojujúcej cesty pre osobné vozidlá popod súčasnú R1. Na využitie podchodu ako pomocnej komunikácie sa v súčasnosti pripravuje projektová dokumentácia. Prínosom by mala byť aj plánovaná výstavba dvoch nových cestných mostov. Jeden má stáť v Krškanoch, druhý na mieste súčasnej lávky pre chodcov, ktorá spája centrum so sídliskom Chrenová. Nitra má v súčasnosti len dva cestné mosty a ďalšie prepojenia majú pomôcť rozptýliť prehustenú dopravu. V Krškanoch spojí nová cesta Novozámockú ulicu so štátnou cestou tretej triedy Dlhá. V ďalšej fáze má pokračovať na križovatku Selenec a pripojiť sa na Levickú cestu. Rieku Nitra preklenie most. Cieľom tohto projektu je odkloniť tranzitnú dopravu z centra. Celkové náklady na 3,5 kilometrový úsek predstavujú 231 miliónov slovenských korún (7,668 milióna €). Projektová dokumentácia pre územné konanie je už hotová. Na mieste súčasnej lávky pre chodcov na sídlisku Chrenová vznikne most pre vozidlá, chodcov aj cyklistov. Má mať miestny charakter a stáť bude zhruba 80 miliónov slovenských korún (2,656 milióna €).

Vnútorý dopravný okruh

V Nitre bol na jar vytvorený vnútorý dopravný okruh mesta. Cieľom je odľahčiť centrum od dopravy. Vnútorý okruh ide cez Wilsonovo nábrežie, Mostnú, Ďurkovu, Párovskú a Štúrovu ulicu a odtiaľ opäť na Wilsonovo nábrežie. Vozidlá, ktoré územím len tranzitujú a nepotrebujú ísť do centrálnej mestskej zóny, obídu ju vnútorným okruhom. Naň sú napojené zberné komunikácie. Ulice, ktoré sú zaradené do vnútorného okruhu, sa zaťažia dopravou. Vodičov, ktorí vojdú do centra mesta, čakajú komplikácie napríklad aj v podobe zjednosmerných komunikácií a spoplatneného parkovania. V súvislosti s vnútorným okruhom budú premiestnené aj autobusové zastávky: z Palárikovej ulice na Wilsonovo nábrežie a zo Štefánikovej triedy (oproti Tesco) k stavenisku obchodného domu Mlyny. Vnútorý okruh mesta je vyznačený dopravnými značkami, na ktorých je zelený pásik. Značenie bolo osadené koncom roka 2007 a mesto Nitra zaň zaplatilo približne 80-tisíc korún.

Opatrenia pre zlepšenie dopravnej situácie

Cestná doprava bola pre ďalší rozvoj mesta Nitry prioritná. Túto skutočnosť si uvedomovala aj samospráva mesta. Nárast počtu motorových vozidiel v poslednom období je veľký, a preto sa vedenie mesta zaoberá cestnou dopravou intenzívne. Každý obyvateľ mesta denne prichádza do styku s mestskou dopravou, či už ako vodič motorového vozidla, cestujúci v mestskej hromadnej doprave alebo ako chodec. V roku 2008 mesto preinvestovalo v cestnom hospodárstve 125 mil. korún. Mestu sa tohto roku podarilo spustiť do prevádzky centrálu riadenia dopravy prostredníctvom cestnej svetelnej signalizácie. Ide o ojedinelý projekt na Slovensku, ktorý prispel k zlepšeniu plynulosti cestnej premávky. V rámci tohto projektu sme zrealizovali rekonštrukcie cestnej svetelnej signalizácie na troch križovatkách. Na križovatke Zlatomoraveckej a Levickej ceste sa realizovali aj stavebné úpravy, hoci uvedené komunikácie nepatria pod správu mesta. Realizovali aj viaceré úpravy v cestnej premávke, ktoré výraznou mierou prispeli k rýchlejšiemu sprejazdneniu mesta. Jedna z najúčinnejších bola zmena organizácie dopravy na križovatke pod Zoborom. Vedenie mesta prijalo opatrenia na reguláciu statickej dopravy v centrálnej mestskej zóne. Schválili sa nové sadzby parkovného a rozšíril sa počet spoplatnených parkovacích miest. Taktiež sa realizovali drobné úpravy v cestnej premávke zmenou dopravného značenia, ako príklad možno uviesť Hviezdoslavovu ul., križovatku Štefánikova trieda – Rázusova ulica, ktoré taktiež prispeli k bezpečnosti cestnej premávky. Pre ďalšie obdobie je pre mesto prioritou začiatok výstavby juhovýchodného obchvatu mesta Nitry, ako súčasť rýchlostnej komunikácie Trnava – Banská Bystrica. V roku 2009 chce mesto začať s výstavbou mosta na mieste súčasnej lávky na Chrenovej. Tento most pomôže miestnej doprave a odbremení príľahlé komunikácie. Pre vedenie mesta je rozhodujúce riešiť dopravné prepojenie časti mesta Zobor s centrom mesta, prípadne so sídliskom Chrenová. Samospráva rozhodla o dokončení projektovej dokumentácie pre tzv. malý južný obchvat, prepojenie Novozámockej ulice s Dlhou cestou. Ďalšou prioritou v tomto období bolo riešenie statickej dopravy, či už v obytných súboroch alebo v centrálnej mestskej zóne, ako aj rekonštrukcie a opravy ciest a chodníkov.

Určili pravidlá pre používanie mestských symbolov

Nové pravidlá pre používanie mestských symbolov, vrátane ich kategorizácie, priniesol dodatok k Všeobecne-záväznému nariadeniu číslo 2 z roku 2002 o používaní

mestských symbolov, ktorý schválili mestskí poslanci na riadnom zasadnutí 27. marca 2008. Na brífingu pre novinárov prednosta Mestského úradu v Nitre Ľubomír Martinka k tejto otázke uviedol, že poslaním VZN je zabrániť zneužívaniu mestských symbolov. Očakáva sa vážnosť v používaní mestských symbolov v praxi a prísun financií do mestského rozpočtu. Doteraz symbolické poplatky za používanie sa menia podľa definovanej kategorizácie, výšky ročného obratu a jednorazového, resp. dlhodobého použitia, či už fyzických alebo právnických osôb. Maximálny poplatok za používanie mestského erbu je stanovený na 20-tisíc Sk. Bezplatne ho môžu používať kultúrne inštitúcie, športové kluby, zdravotné zariadenia, mimovládne organizácie a školy. O možnosť používať mestský erb treba písomne požiadať na Mestskom úrade v Nitre. Podľa uvedeného VZN symbolmi mesta sú: erb, vlajka a zástava, pečať a znelka. Znelkou mesta Nitry je text historickej piesne Nitra, milá Nitra. Autorom textu je Ľudovít Štúr. Text zhudobnil anonymný autor. Vyšla v Banskej Bystrici v roku 1862 vo Venci národných piesní slovenských. Odvođenými symbolmi sú: znaková zástava, štandarda primátora, korúhva, kombinovaná korúhva a farba mesta Nitry. Mestské symboly možno používať len v podobe ustanovenej Mestským zastupiteľstvom v Nitre.

Zamestnanci Mestského úradu v Nitre sa riadia etickým kódexom

Etickým kódexom sa pri svojej práci riadia zamestnanci Mestského úradu v Nitre. V etickom kódexe sú stanovené základné zásady a pravidlá správania sa zamestnancov samosprávy, ktoré je každý zamestnanec povinný dodržiavať a vytvárať tak základ na udržiavanie dôvery verejnosti vo výkon samosprávy. Etický kódex pozostáva zo základných princípov správania sa zamestnancov a má sedem článkov. Vďaka tomuto kódexu sa podporujú etické a morálne hodnoty správania sa zamestnancov samosprávy pri výkone ich pracovných povinností a vo vzťahu k verejnosti. Úradník okrem iného nesmie pripustiť, aby došlo ku konfliktu jeho súkromného záujmu s jeho postavením ako zamestnanca v samospráve, nesmie vyžadovať ani prijímať dary, rôzne pozornosti, či iné výhody, ktoré by mohli ovplyvniť jeho rozhodovanie, či narušiť profesionálny prístup k úradnej záležitosti. Prípadnej korupcii pomáha predchádzať aj klientske centrum, ktoré je pre verejnosť otvorené každý deň vrátane soboty. Dôležitým článkom z formulácie etického kódexu je časť, ktorá hovorí o nezneužívaní výhod, plynúcich z postavenia zamestnanca, ani informácie získaných pri plnení úloh na získanie akéhokoľvek majetkového, či iného prospechu. Zamestnancovi by hrozil trest v prípade, ak by porušil povinnosť zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri plnení svojich úloh.

Stretnutie vedenia mesta s investormi

Vedenie Mesta Nitra sa 10. apríla 2008 stretlo s významnými nitrianskymi investormi. Na porade boli prítomní aj ďalší pracovníci mestského úradu - hlavný architekt mesta Nitry Stanislav Babčan, vedúca oddelenia stavebného úradu Mária Jančovičová a odborný referent oddelenia výstavby a rozvoja Vladimír Derka.

Primátor Jozef Dvonč investorov a podnikateľov informoval o prioritách mesta a zámeroch do roku 2010. V prvom rade im poskytol podrobnú informáciu o všetkých 18 prioritách mesta s dôrazom na 14 priorit, pre ktoré môže mesto žiadať čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ. Pôjde o revitalizáciu sídliska Párovce, čo je pilotný projekt s rozpočtom 150 mil. Sk, rekonštrukcia detskej nemocnice na Domov dôchodcov s predpokladaným rozpočtom 100 mil. Sk, rekonštrukcia ZŠ na Tulipánovej ulici s rozpočtovým nákladom, na 100 mil. Sk, výstavba kompostárne s rozpočtom 70

mil. Sk, vybudovanie mostných prepojení cez rieku Nitra s rozpočtom 160 mil. Sk, rekonštrukcia objektu na Sociálne integračné centrum s rozpočtom 24 mil. Sk, výstavba vedecko-technologického parku Biotech s rozpočtom 250 mil. Sk, (v tomto prípade pôjde o partnerstvo so súkromným sektorom), modernizácia ZŠ na Benkovej, Topolovej a Fatranskej ulici, obnova chráneného areálu Rolfesova baňa s rozpočtom na 30 mil. Sk, realizácia komplexného turistického informačného systému s rozpočtom na 15 mil. Sk. Pre tento rok má mesto záujem zrealizovať prepojenie ulíc Novozámocká a Dlhá a most na Priemyselnej ulici. V druhom rade chce vyriešiť dopravnú situáciu na problematickej križovatke pod Zoborom, ktorá je najmä v čase špičky zapchaná prechádzajúcimi automobilmi. Rekonštrukcia bývalej detskej nemocnice na Jánskeho ulici na Dom dôchodcov je ďalšou akciou, označenou prívlastkom prioritná. Nasleduje výstavba 25 nízkonákladových bytov v lokalite Orechov dvor a ďalších 53 jednoizbových bytov na Krčméryho ulici. Práve sem sa presunú obyvatelia z bytov z Domu opatrovateľskej služby (DOS) na Hollého ulici. Vedenie mesta tohto roku predpokladá odovzdanie do užívania 82 nájomných bytov na sídlisku Diely a rovnako prioritná je rekonštrukcia parku na Sihoti, ktorý sa zmodernizuje do podoby, akú si zaslúži krajské mesto s takmer 90-tisícovou obyvateľov. Do plánov pre rok 2009 zaradili oddychový park na Dieloch, výstavbu paroplynového cyklu, kanalizáciu mesta, výstavbu nájomných bytov a výstavbu malometrážnych bytov na Krčméryho ulici. V roku 2010 mesto plánuje výsadbu oddychového parku na Klokočine. Vyriešiť situáciu s parkovaním na sídliskách, dobudovanie vnútorného dopravného okruhu, dokončenie obchvatu mesta a výstavbu mosta, ktorý namiesto doterajšej lávky pre peších preklenie rieku Nitru na Slančíkovej ulici. Tento rok chcú začať s výstavbou minimálne 300 bytov v spolupráci so Štátnym fondom rozvoja bývania (ŠFRB).

Rekonštrukcia viacerých ciest spôsobila v Nitre dopravný chaos

Mimoriadny dopravný chaos panoval na jeseň na nitrianskych cestách, kde cestári na viacerých miestach súčasne rekonštruujú miestne komunikácie. Jazda autom i autobusom trvá niekoľkonásobne dlhšie oproti bežným pracovným dňom. Na nitriansky mestský úrad prichádzalo množstvo sťažností na dopravnú situáciu. Primátor Jozef Dvonč prosil vodičov o trpezlivosť a argumentoval tým, že opravy komunikácií už boli nevyhnutné. Najväčšie problémy spôsobovali vodičom rekonštrukcie kruhového objazdu pod Zoborom, križovatky na Levickej ceste a nadjazdu nad železnicou na Čermáni. Nadjazd nad železnicou na Čermáni, ktorý je súčasťou cesty druhej triedy, patril pod správu Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK). Príslušné orgány vydali povolenie na opravy ciest. Dilatácia vozovky sa pri cestnej premávke urobiť nedala. Most otvorili vo štvrtok 20. novembra 2008. Križovatku na Levickej ceste ukončili 25. novembra a okružná križovatka pod Zoborom, ktorá mala urýchliť sprehádzanie Nitrou, bola sprevádzkovaná 29. novembra 2008. Od tohto dňa sa skončili niekoľkometrové dopravné zápchy, ktoré pribrzdili vodičov, idúcich v smere od Bratislavy na Levice a Zlaté Moravce. Vodiči si museli byť vedomí toho, že pokiaľ sa generálne nedorieši výstavba obchvatu mesta, bude potrebné aspoň rekonštrukciou ciest dosiahnuť zlepšenie dopravnej situácie. V rozpočte mesta na rok 2008 bolo na miestne komunikácie vyčlenených 196 miliónov Sk (6,5 milióna eur). S ďalšími opatreniami smerujúcimi k zlepšeniu dopravnej situácie, počítal aj návrh rozpočtu na rok 2009, ktorým sa zastupiteľstvo zaoberalo v decembri 2008.

Ivan Gašparovič s maďarským prezidentom Lászlóm Sólyomom na UKF

Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre sa v sobotu 13. septembra stretol prezident Ivan Gašparovič s maďarským prezidentom Lászlóm Sólyomom. Prezidenti diskutovali so študentmi a pedagógmi Fakulty stredoeurópskych štúdií o slovensko-maďarských vzťahoch a problémoch maďarskej menšiny na Slovensku. Prezident Sólyom zdôraznil maďarským študentom ich zodpovednosť voči svojej krajine a význam materinského jazyka. Povedal, že intelektuáli, ktorí žijú mimo hraníc Maďarska, ktorí sú občanmi iných štátov, majú veľmi veľkú zodpovednosť za to, aby národnostná menšina existovala naďalej. Táto menšina môže prežiť len za takých podmienok, keď má úplnú spoločenskú štruktúru. Vy ste zodpovední za to, aby tunajší maďarský jazyk zostal živý, aby sa tento jazyk nekazil a aby nezaznamenal úpadok. Takisto im pripomenul, že sú integrálnou súčasťou slovenskej spoločnosti, ale zároveň by nemali zabúdať, že sú súčasťou aj 12-miliónového maďarského národa. Prízvukoval, že tento bipolárny charakter, túto dvojtvárnosť, musíme zachovávať. Prezidenta L. Sólyoma zaujímalo, či maďarskí študenti Fakulty stredoeurópskych štúdií pociťujú určité bariéry, alebo separáciu zo strany slovenských spolužiakov. Tí uviedli, že s diskrimináciou sa nestretávajú, niekedy iba s predsudkami, že nevedia hovoriť po slovensky. Obaja prezidenti sa zhodli na tom, že slovensko-maďarské vzťahy nie sú také zlé, ako ich prezentujú médiá. V prostredí univerzity sa prezidenti cítili ako doma, obaja sú vysokoškolskými profesormi. Zhodli sa, že by mali pokračovať v podobných stretnutiach, pretože si to politika ich krajín vyžaduje.

Návšteva veľvyslanca Chorvátska Tomislava Cara

V stredu 21. októbra 2008 navštívil mesto Nitra veľvyslanec Chorvátskej republiky na SR Tomislav Car a obchodná radkyňa Božena Rukavina. Predstaviteľ Chorvátska navštívil Nitru už po druhýkrát. Mesto Nitra na stretnutí zastupoval primátor Nitry Jozef Dvonč, na stretnutí boli prítomní aj zástupcovia Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu - SARIO. Okrem návštevy Mestského úradu v Nitre sa Tomislav Car stretol aj s predsedom Nitrianskeho samosprávneho kraja Milanom Belicom, zavítal do podniku PLASTIKA Nitra. Cieľom návštevy bol rozvoj hospodárskej spolupráce medzi Chorvátskom a nitrianskym regiónom. Veľvyslanec sa stretol so zástupcami podnikateľských subjektov z Nitry a nitrianskeho regiónu. STAVECO - Stavebná a. s., Galanta, VINANZA Vrāble a MENERT, s. r. o. Šaľa. Primátor hosťa zaviedol aj do Klientskeho centra služieb na mestskom úrade v Nitre.

Mestskej polícii chýbajú príslušníci

V radoch Mestskej polície v Nitre bolo v roku 2008 zamestnaných celkovo 75 zamestnancov, z tohto počtu v policajnej profesii slúžilo 65 príslušníkov. V obvode mesta pôsobilo 39 policajtov, v obvode Klokočina 18 policajtov, 4 zamestnanci sú telesne postihnutí a vykonávajú činnosti na mestskom kamerovom systéme. Podľa náčelníka MsP Miloša Hajnoviča, MsP by potrebovala až 82 príslušníkov. V roku 2008 príslušníci MsP zistili celkovo 12 665 priestupkov, z toho väčšia časť boli dopravné priestupky. Dôvodom je hlavne prehustenosť dopravy v centre mesta – na základe automatického sčítania vozidiel je zaťaženosť hlavnej križovatky v centre mesta pred OD Tesco na trase: Štefánikova trieda a Štúrova ulica v priemere 300-tisíc automobilov.

MsP sa podieľala na zabezpečení 37 podujatí celoslovenského a medzinárodného významu, ako napr. medzinárodný festival Divadelná Nitra, Agrokomplex –

poľnohospodárska výstava, Autosalón, výstava Nábytok a bývanie, Majstrovstvá Európy v basketbale žien do 18 rokov, Challenge day, Letecký deň v Nitre-Janíkovciach. Dobudovanie detských a iných atrakcií v Mestskom parku na Sihoti a jeho zatraktívnenie v letných mesiacoch dokumentuje návštevnosť 3 500 až 4 000 návštevníkov. Podobne je tomu aj akciách, konaných v Mestskej hale na Klokočine s návštevnosťami až 2 500 ľudí. Tieto okolnosti si vyžadujú pružnú a operatívnu reakciu v organizácii činnosti MsP. Príslušníci MsP sa pri každodennom výkone zameriavajú aj na odhaľovanie nedostatkov technického charakteru v meste, ako sú napr. nefukčné inžiniersko-technické siete, chýbajúce poklopy, nefukčné verejné osvetlenie, chýbajúce alebo poškodené dopravné značenie, vysoký trávnatý porast, potreba orezu drevín, poškodené chodníky, schody, prvky drobnej architektúry, preplnené smetné nádoby, v zimnom období kontrolujú chodníky a komunikácie v správe mesta, kde nebola splnená povinnosť čistenia.

Polícia má veľmi dobrú spoluprácu s riaditeľmi stredných škôl, stredných odborných učilíšť a základných škôl na úseku ochrany nefajčiarov. V oblasti dodržiavania zákona o ochrane proti alkoholizmu a iným toxikomániám MsP vykonala v súčinnosti s Policajným zborom SR preventívno-bezpečnostné akcie pre mládež a tiež aj samostatné akcie, pri ktorých skontrolovali 101 reštauračných zariadení. Polícia reagovala kontrolami na zvýšený prejav záškoláctva u študentov.

3. POLITICKÝ A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT

V Nitre boli originálne oslavy 4. výročia vstupu SR do NATO

Mesto Nitra, v spolupráci s Ministerstvom obrany SR, zorganizovalo v piatok 28. marca 2008 na Svätoplukovom námestí v Nitre oslavy 4. výročia vstupu Slovenskej republiky do NATO. Program sa začal o 14. hodine a odštartovali ho populárne slovenské hudobné skupiny Veslári, Gladiátor a bratislavská formácia Hex. Potom sa Nitranom prihovorili minister obrany SR Jaroslav Baška a primátor mesta Nitry Jozef Dvonč. Obaja sa zhodli v názore, že po vstupe Slovenska do NATO je naša krajina bezpečnejšia a je zaujímavejším partnerom pre zahraničných investorov. Na oslavách bol prítomný aj minister hospodárstva Ľubomír Jahnátek a viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek. Pre občanov mesta pod Zoborom boli pripravené málo vídané ukážky a atrakcie ako prelet vrtuľníkov, zlaňovanie, ukážky vojenskej techniky a boja z bezprostrednej blízkosti, ukážky bojovej pripravenosti vojenskej polície. Bonusom bola ukážka výcviku policajných psov, ktorí predviedli svoju ostrážitosť a bdelosť.

Nitra členom Občianskej informačnej komisie elektrárne Mochovce

Zástupca primátora Nitry František Baláž bol začiatkom tohto roka primátorom Jozefom Dvončom delegovaný za člena Občianskej informačnej komisie (OIK) Slovenských elektrární – Atómových elektrární Mochovce (SE-EMO). Úlohou tejto komisie, ktorá je nezávislým informačným kanálom, je prenos informácií medzi AE Mochovce a obyvateľstvom, žijúcim v okolí elektrárne. Pri zriaďovaní komisie SE-EMO vychádzali z dobrej praxe v niektorých krajinách sveta, kde podobné komisie boli zriadené na báze dobrovoľnosti alebo zo zákona. Komisia je zložená zo zástupcov verejnosti, ktorí sú aktívni a známi vo verejnom a spoločenskom živote. Prostredníctvom týchto nezávislých členov sa na verejnosť budú prenášať kvalifikované a aktuálne informácie v súlade so strategickými zámermi a cieľmi SE v oblasti informovania verejnosti a v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám. OIK zriadil riaditeľ elektrárne v Mochovciach v snahe viesť otvorený dialóg s verejnosťou o mierovom využívaní jadrovej energetiky a s ohľadom na právo občanov byť pravdivo a okamžite informovaný o všetkých aspektoch prevádzky AE, bezpečnosti, o vplyve elektrárne na životné prostredie prostredníctvom delegovaných zástupcov občanov, ako aj pre skvalitnenie informovanosti verejnosti. V týchto dňoch spolu s ďalšími členmi tejto komisie absolvoval pracovnú cestu do Španielska, ktoré má na svojom území 8 jadrových elektrární. V časti Katalánsko navštívili Atómovú elektráreň Vandellós II s výkonom 1087 MW, nachádzajúcu sa pri obci Il Hospitalet. Starosta tohto mestečka Jordi Borrás Margalef členov komisie informoval o spolupráci s jadrovou elektrárnou, ktorá ich mestečku poskytuje viacero ekonomických výhod.

Európsky týždeň miestnej demokracie

Projekt Európsky týždeň miestnej demokracie sa v Nitre konal v dňoch 13. až 19. októbra 2008. Nová iniciatíva bola zameraná na podporu poznávania miestnej demokracie a myšlienky demokratickej účasti na miestnej úrovni. Cieľom bolo zvýšiť povedomie o fungovaní miestnych orgánov a šíriť informácie o tom, ako sa občania môžu zúčastňovať na rozhodovaní na miestnej úrovni. Otvorenie „týždňa“ sa uskutočnilo v pondelok ráno o 9. hodine na Svätoplukovom námestí. Nadviazalo na Európsky týždeň bezpečnosti cestnej premávky. Na podnet zorganizovať pri tejto príležitosti rozličné

podujatia najaktívnejšie zareagovali základné školy v meste. Viaceré z nich pripravujú zaujímavé aktivity, ako sú besedy, súťaže a stretnutia s predstaviteľmi miestnej samosprávy – s poslancami, ale aj s primátorom Jozefom Dvončom, zástupcami primátora Františkom Balážom a Štefanom Štefekom, prednostom mestského úradu Ľubomírom Martinkom. Do ETMD sa pripojili aj klienti Centra pre seniorov na Baničovej ulici, kde sa v pondelok 13. októbra 2008 uskutočnila beseda seniorov s predstaviteľmi mesta. Zaujímavou aktivitou bola aj účasť mládežníckeho parlamentu a žiakov ZŠ na Novozámockej ulici na zasadnutí mestského zastupiteľstva vo štvrtok 16. októbra 2008. Súčasťou podujatí bolo vyhlásenie druhého ročníka súťaže Keby som bol primátorom, do ktorej sa vlni svojimi literárnymi prácami zapojili žiaci základných a stredných škôl v Nitre. Pod názvom Miestna demokracie online sa týždeň demokracie zavŕšila internetová diskusia s primátorom Jozefom Dvončom na webovskej stránke www.nitra.sk. Podobnú príležitosť mali aj rozhlasoví poslucháči Rádia ONE medzi 17.00 a 18.00 hodinou, čím sa Európsky týždeň miestnej demokracie v Nitre zakončil.

Židovka a moslim spievali v Evanjelickom kostole

V Nitre sa v dňoch 23. až 25. mája 2008 uskutočnil pod heslom „Spoločne v rozmanitosti“ mnohokultúrny festival Mozaika kultúr. Išlo o jednu z mnohých akcií zo série podujatí, konaných pri príležitosti Európskeho roku medzikultúrneho dialógu. Festival organizovala Informačná kancelária Európskeho parlamentu na Slovensku so Zastúpením Európskej komisie na Slovensku, Úradom vlády SR – Euro Info centrum, Ministerstvom kultúry SR a v spolupráci s asociáciou Cesta na východ, na čele ktorej stála nitrianska herečka, pôsobiaca vo Francúzsku Antónia Miklíková. Cieľom festivalu bolo priblížiť bohatstvo iných kultúr a zároveň prispieť k tomu, aby sme sa naučili ceníť si rozličné kultúry a rešpektovať ich odlišnosti. Išlo tiež o posilnenie dialógu medzi kultúrami zároveň zohráva dôležitú úlohu v posilňovaní európskej identity a občianstva. Kresťanskými, židovskými a moslimskými piesňami zo stredoveku otvorila speváčka Françoise Atlan z Maroka. Účinkovali na ňom osobnosti, ovplyvnené viacerými kultúrami, ako napríklad Marakéšanka Atlan so židovskými koreňmi a ďalší. Súčasťou festivalu bola diskusia na tému Európa - cesty života a cesty nádeje, ktorú zorganizovali v budove Univerzity Konštantína Filozofa na Dražovskej ulici. K pestrému multikultúrnemu programu festivalu patrilo poetické čítanie slovenských a európskych básnikov Na vlnách poézie. Každá z 27 členských krajín Európskej únie sa kultúrne predstavila na happeningu Jazyky Európy na Svätoplukovom námestí. Okrem tradičného folklóru členských krajín zazneli šansóny Edith Piaf a Rakúsko pripomenie nezabudnuteľný Mozart. Africké a americké rytmy tradičných náboženských piesní prinesie do Piaristického kostola Swing of gospel. Súbor gospelu vedie multikultúrny hudobník Martin Koums z Kamerunu, ktorý žije, tak ako ostatní členovia súboru, vo Francúzsku. Počas celého festivalu vyrábali deti a dospelí v tvorivých dielňach na letisku v Janíkovciach eurošarkany z 27 členských krajín Európskej únie. Dielňu viedol šéf ateliéru priemyselného dizajnu Vysoké školy výtvarných umení Ferdinand Chrenka. Všetky šarkany naraz vypustili na nebo v sobotu popoludní na letisku Janíkovce.

Primátor Jozef Dvonč reprezentoval Nitru pri návšteve anglickej kráľovnej

Na oficiálnu návštevu Bratislavy pricestovala anglická kráľovná Alžbeta II. Slávnostný štátny banket dňa 23. októbra 2008 v Koncertnej sieni Slovenskej filharmónie ukončil prvý deň oficiálnej návštevy anglickej kráľovnej Alžbety II. na Slovensku. Na prvej návšteve Slovenskej republiky ju sprevádzal manžel, princ Filip, vojvoda z Edinburgu. Na slávnostnom štátnom bankete sa zúčastnili najvyšší štátni predstavitelia,

zástupcovia cirkví, športovci a umelci. Mesto Nitra, na tejto významnej spoločenskej udalosti zastupovali primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a bývalý generálny riaditeľ Agrokomplexu Ladislav Švihel. Slávnostného banketu sa zúčastnilo približne 120 najvýznamnejších hostí zo všetkých oblastí spoločenského diania na Slovensku. Anglická kráľovná Alžbeta II., celým menom Elizabeth Alexandra Mary Windsorová, vo svojom príhovore na slávnostnom štátnom bankete, okrem iného, povedala: „Po dlhom období existencie za deliacou čiarou medzi Východom a Západom nastali pokojnejšie časy a Slovensko si vydobylo svoje miesto v spoločnom európskom dome. Každý návštevník tejto krajiny si bezpochyby všimne, akým spôsobom sa vám podarilo uchovať si vašu typickú národnú kultúru. Dámy a páni, je mi ctou požiadať vás, aby ste povstali a pripili na zdravie a úspechy pánovi prezidentovi a občanom Slovenskej republiky.“

Eurokomisár Leonard Orban pochválil Nitru za jej projekty

V stredu 24. októbra 2008 navštívil Mestský úrad v Nitre eurokomisár Leonard Orban. Mesto Nitra na stretnutí zastupoval primátor mesta Nitry Jozef Dvonč. Rumunský diplomat, ktorý je členom Európskej komisie, zodpovedným za oblasť viacjazyčnosti, bol aj hlavným vyjednávačom Rumunska, keď koordinoval prístupové rokovania s Európskou úniou vo všetkých kapitolách na odbornej úrovni.

Primátor Nitry Jozef Dvonč prezentoval hosťovi z Balkánu súčasnú tvár nášho mesta. Predstavil sociálnu oblasť, program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na ďalšie roky, rozvoj kultúry a športu a kľúčový projekt Európskeho hlavného mesta kultúry v roku 2013. Eurokomisár Leonard Orban bol príjemne prekvapený fungovaním Klientskeho centra služieb na Mestskom úrade v Nitre.

4. DUCHOVNÝ ŽIVOT

Nemecký evanjelizátor Ulrich Parzany v Nitre

Dňa 15. januára 2008 Nitru navštívil svetoznámy nemecký evanjelizátor Ulrich Parzany. Dopoludnia ho prijal zástupca primátora mesta Nitry František Baláž. Zástupca nadkonfesionálnej organizácie ProChrist je pre kresťanov veľkou osobnosťou a duchovnou autoritou. V nitrianskom Evanjelickom kostole Ducha svätého na Ulici Fraňa Mojtu vystúpil na troch prednáškach, ktoré boli určené pre starších a najstarších, na tému Čo s celoživotnými skúsenosťami s Bohom a na tému Pýtanie sa po Bohu v zrelom veku určené strednej generácii. Večer predniesol mládeži prednášku na tému Mladá viera v paľbe sveta.

Zmenili sa hranice cirkevných diecéz

Na základe rozhodnutia pápeža Benedikta XVI., ktoré vo štvrtok 14. februára 2008 oznámil jeho osobitný vyslanec kardinál Jozef Tomko, má Slovensko nové rozdelenie katolíckych diecéz. Takéto zásahy do usporiadania diecéz sa nerobili už takmer 250 rokov. Nové prerozdelenie prináša pre veriacich podstatnú zmenu, pretože k doterajším šiestim pribudli dve nové diecézy. Stalo sa to rozdelením Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy na Trnavskú a Bratislavskú, ktorá sa stáva metropolitná. Svätý Otec podriadil trnavskú arcidiecézu bratislavskej. Pod Bratislavu patrí Nitrianska diecéza, Banskobystrická diecéza a úplne nová diecéza - Žilinská.

Pod Nitrianske biskupstvo prešlo deväť južných dekanátov. O rovnaký počet dekanátov však prišla Nitra na severe svojej diecézy, ktoré prešli pod nové žilinské biskupstvo. Podľa kardinála Tomka je Nitrianska diecéza teraz ucelenejšia a samotná Nitra sa nachádza uprostred nej. Hlavný zmysel nového delenia spočíva v myšlienke, by sa každý biskup nachádzal v centre svojich veriacich. Metropolitna je arcibiskup, ktorý stojí na čele cirkevnej provincie. Od roku 1977 bolo celé územie Slovenska jednou provinciou. Keď pápež Ján Pavol II. vymenoval Jána Sokola v roku 1989 za arcibiskupa, získalo Slovensko v jeho osobe aj svojho prvého metropolitu. V marci 1995 prišlo však k rozdeleniu Slovenska na dve cirkevné provincie - Trnavskú a Košickú. Metropolitom druhej sa stal arcibiskup Alojz Tkáč.

Mariánska mládež našťudovala divadelnú hru

Pri príležitosti Dňa matiek 11. mája 2008 sa hárka mladých hereckých nadšencov zo Združenia Mariánskej mládeže rozhodla pripraviť divadelnú hru s názvom „Pollyana“. Predstavenie sa konalo v Dome Marianum za organizátorskej pomoci reholných sestier zo Spoločnosti dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul. Sestričky a zainteresovaná mládež vytvorili dokonalú symbiózu, ktorá vyvolala nadšenie a získala si priazeň publika. Neopakovateľnú atmosféru radostného poslania malej Pollyany poctil svojou návštevou aj primátor Nitry Jozef Dvonč. Príbeh Pollyany bol aj napriek jej bolestnému osudu, kedy stratila oboch rodičov, radostný a pútavý. Mladá dievčina sa dostala ku svojej tete do malého mestečka, kde všetkých jeho obyvateľov „nakazila“ svojou hrou na radosť. Dokázala zmeniť svoju zatrpknutú tetu Poly, starého frfloša Pendletona, malého chuligána Jimmyho, ale aj chorú, na smrť unavenú, pani Paysonovú. Keď už sa zdalo, že Pollyana pomohla všetkým v meste, postretlo ju nešťastné zranenie, ktoré jej spôsobilo necitlivosť nôh. Nakoniec príbehu sa Pollyana naučila opäť chodiť a všetko sa skončilo

„happyendom“, tak ako by sa mala končiť hra na radosť každého z nás. Podnet k nezvyčajnému podujatiu poskytla kniha Pollyana od autorky E. H. Porterovej. Združenie Mariánskej mládeže pripravilo pre svojich divákov roztomilú a podnetnú amatérsko – divadelnú hru vďaka grantu, získanému od Mladých nitrianskych filantropov fungujúcich v rámci Nitrianskej komunitnej nadácie, ktorá vstúpuje hru na radosť a rozvíja filantropiu obyvateľov Nitrianskeho kraja.

Hradné námestie premenovali na Námestie Jána Pavla II.

Hradné námestie v areáli Nitrianskeho hradu na základe súhlasu mestského zastupiteľstva v máji premenovali na Námestie Jána Pavla II. Rozhodli o tom mestskí poslanci na návrh viceprimátora Františka Baláža. Názov má pripomínať návštevu dnes už zosnulého pápeža Jána Pavla II. v Nitre v roku 1995. Pokusy pomenovať po ňom niektorú z nitrianskych ulíc boli už aj v minulosti. Viceprimátor František Baláž na rokovaní mestského zastupiteľstva argumentoval tým, že na Hradnom námestí nebýva veľký počet ľudí, a preto nebudú problémy s výmenou osobných dokladov. Názvom Hradné námestie je pomenovaná časť územia hradného kopca, medzi ulicami Kráľovská cesta a Hradná, je v ňom zahrnuté hradné námestie aj Nitriansky hrad.

Konferencia o nitrianskych biskupoch

Rok 2008 bol rokom okrúhlych výročí smrti nitrianskych biskupov 20. storočia. Nitrianska diecéza si v tomto roku pripomína okrúhle výročia smrti troch svojich biskupov, ktorí stáli na jej čele v 20. storočí. Arcibiskupov Karola Kmeťku († 1948) a Eduarda Nécseya († 1968) a biskupa Jána Pásztoru († 1988). Z tejto príležitosti sa 11. novembra 2008 konala v priestoroch Kňazského seminára svätého Gorazda v Nitre odborná konferencia o nitrianskych biskupoch v rokoch 1918 - 1989. Na podujatí sa zúčastnili aj odborníci z oblasti cirkevných dejín a súčasníci spomínaných biskupov. Kardinál Ján Chryzostom Korec ocenil prínos predovšetkým arcibiskupov Karola Kmeťku a Eduarda Nécseya. Podľa neho „bolo veľké požehnanie, že Svätá Stolica nám dala našich biskupov, z nášho rodu, ktorí rozumeli našim problémom, našim ľuďom, našim rodinám, ale mali na mysli aj potreby celej všeobecnej Cirkvi“. Arcibiskup Karol Kmeťko bol predstavený ako človek, ktorému ležalo na srdci nielen dobro jeho diecézy, ale aj univerzálnej Cirkvi. Prejavovalo sa to najmä jeho starostlivosťou o prípravu misionárov pre zámorské krajiny.

Jeho nástupca na starobyľom nitrianskom biskupskom stolci – arcibiskup Eduard Nécsey bol podľa biskupa Viliama Judáka „zrelý, vzdelaný a rozhladený muž, silný kňazský charakter s hlbokým sociálnym cítením, avšak nekompromisný, ak išlo o nespravodlivosť či zlo v akejkoľvek podobe“. Aktívne sa zúčastnil na zasadnutiach Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965) i prvej Biskupskej synody v roku 1967. O ďalšom nitrianskom biskupovi Jánovi Pásztorovi hovoril na odbornej konferencii šéfredaktor Duchovného pastiera Daniel Dian. Podľa neho, aj keď bol obmedzovaný vtedajšou štátnou mocou, „v danej situácii robil, čo mohol“. Okrem iného pripomenul jeho prínos v oblasti obnovy liturgie po Druhom vatikánskom koncile i jeho menovanie pápežom Pavlom VI. za konzultora pre revíziu cirkevného zákonníka. Po skončení konferencie bola v priestoroch Nitrianskeho hradu otvorená pamätná izba nitrianskych biskupov.

Kurz lektorov Nitrianskej diecézy

V sobotu 25. októbra 2008 sa v aule Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre uskutočnil kurz lektorov Nitrianskej diecézy. Zorganizoval ho Biskupský úrad v Nitre v spolupráci s Katolíckym biblickým dielom vo Svite. Kurz reagoval na aktuálnu potrebu formácie lektorov, ktorú okrem iného zdôraznil aj Svätý Otec Benedikt XVI. v Posynodálnej apoštolskej exhortácii Sacramentum caritatis. Na kurze sa zúčastnilo 146 lektorov. Jeho súčasťou bolo aj slávenie Eucharistie s pomocným nitrianskym biskupom Mons. Mariánom Chovancom. Na záver sa uskutočnilo stretnutie lektorov s diecéznym biskupom Mons. Viliamom Judákom, ktorý aj odovzdal účastníkom certifikáty o absolvovaní kurzu. Vzhľadom na veľký záujem jednotlivých farností a kapacitné možnosti kňazského seminára sa ho nemohli zúčastniť všetci prihlásení. Nový kurz začiatkom budúceho roku vytvorí aj pre nich možnosti k prehĺbeniu ich odborných vedomostí ako aj praktických poznatkov a návykov.

Biskupstvo Nitra investuje milióny do zatraktívnenia hradu

Desiatky miliónov korún investuje Biskupstvo Nitra do areálu Nitrianskeho hradu, kde sídli. Cieľom je zvýšiť jeho atraktivitu pre návštevníkov. Jednou z plánovaných investícií je rekonštrukcia vstupného mosta do hradu. Sochy, ktoré ho zdobili, sú už zreštaurované a pripravené na osadenie. V prvej fáze sa pripravuje zrekonštrukcia samotného mosta, oprava má stáť okolo 12 miliónov korún (398 327 €). Na oprave sa má finančne podieľať aj mesto Nitra a Nitriansky samosprávny kraj. Dlhé roky nemali turisti možnosť vidieť na hrade prakticky nič a aj návštevné hodiny boli veľmi krátke. Po tom, čo sa v júli 2005 stal diecéznym biskupom Viliam Judák, začalo biskupstvo podnikáť kroky ku zmene. Sprístupnilo kazematy aj Vazilovu vežu a otvorilo Diecézne múzeum, kde sú vystavené vzácne písomné pamiatky a predmety z chrámového pokladu. V otváraní jednotlivých častí hradu pre verejnosť by sa malo pokračovať aj v budúcnosti, cirkev by chcela získať prostriedky z eurofondov, okrem iného na sprístupnenie Biskupských záhrad. Pod dohľadom pamiatkarov sa rekonštruovala fasáda hradu z južnej a východnej strany, náklady predstavujú 5 miliónov korún (166-tisíc €). Časť z toho poskytlo mesto a Nitriansky samosprávny kraj. Obrovskou investíciou je reštaurácia hradnej Katedrály svätého Emeráma, ktorá sa začala na jar 2007. Cieľom je zachrániť pred skazou viaceré cenné diela a fresky, ktoré poškodzujú priesaky zo strechy. Náklady vyčíslili na zhruba 50 miliónov korún (1,66 milióna €). Časť z nich chce biskupstvo získať z Nórskeho finančného mechanizmu. V katedrále sa zároveň robí archeologický výskum, ktorý je financovaný z účelovej dotácie zo štátneho rozpočtu. Len nedávno sa skončila rekonštrukcia mariánskeho súsošia pod hradom, ktorá bola veľmi zložitá a trvala až 16 rokov. Na rekonštrukciu prispelo niekoľko inštitúcií vrátane mesta, najviac však Nitrianske biskupstvo a stálo to vyše 10 miliónov korún (331 939 €). Mariánske súsošie postavili v roku 1750 ako spomienku na koniec ničivej morovej epidémie v Nitre. Biskupstvo chcelo pôvodne skultúrniť aj gotickú priekopu, ktorá vedie ku kazematom. Nakoniec však z toho nič nebude. Chceli ju premeniť na oddychovú parkovú zónu, kde by si návštevníci mohli posediť, porozmýšľať a oddýchnuť, keď vyjdú hore na hradné návršie. Žiaľ, narazili sme na pamiatkarov, ktorí si želajú, aby to zostalo ako gotická obranná priekopa. Rekonštrukcia morového stĺpu v Nitre sa po 16 rokoch skončila.

Rekonštrukcia morového stĺpu sa po šestnástich rokoch skončila

Nový vzhľad dostalo po rokoch mariánske súsošie na Nitrianskom hrade, ktoré postavili v roku 1750 ako spomienku na koniec ničivej morovej epidémie v Nitre. Rekonštrukcia trvala od roku 1992 a ukončili ju v júli roku 2008. Pre nedostatok financií ju museli niekoľkokrát prerušiť. Súsošie bolo rozobraté, pretože sochy reštaurovali v ateliéroch. Nitriansky diecézny biskup Viliam Judák povedal, že na rekonštrukciu prispelo niekoľko inštitúcií, vrátane Mesta Nitra, ktoré na tento účel venovalo minimálne 7 mil. Sk. Samotné Nitrianske biskupstvo investovalo viac ako 10 miliónov korún (331 939 €). Barokový morový stĺp na Nitrianskom hrade patrí medzi najvýznamnejšie sakrálne pamiatky na Slovensku. Postaviť ho dal biskup Imrich Esterházy. Jeho autorom je rakúsky sochár Martin Vogerl a podobný stĺp zdobí aj rakúske mestečko Hainburg. Baroková architektúra súsošia pozostáva z viacerých súčastí. Prvú časť tvoria schody, sokle, stredná časť s volútami, spodná a horná časť piliera. Druhú časť tvoria reliéfy v jednotlivých výklenkoch súsošia – reliéf Nanebovzatia Panny Márie, Navštívenia Panny Márie, Zvestovania Panny Márie a Zasnúbenia Panny Márie. Na vrchole celého súsošia je umiestnená socha Immaculaty stojacej na zemeguli. Tretiu časť tvoria sochy a plastiky. Je tu socha svätého Štefana - uhorského kráľa, svätého Ladislava, svätého Imricha, svätého Vojtecha, socha anjela s vežou zo slonovinej kosti, anjela so zlatým domom, anjela so zlatou bránou a anjela so zlatou hviezdou.

Cyrilo-metodská národná púť

Cyrilo-metodskou národnou púťou a slávnostnou svätou omšou na Nitrianskom hrade vyvrcholili v sobotu 5. júla 2008 Cyrilo-metodské slávnosti, ktoré sa uskutočnili v dňoch 3. až 5. júla. Slávnosti nadviazali na posolstvo tradičných podujatí Nitra, milá Nitra, Pribinove slávnosti a Dni Nitranov, ktoré spája myšlienka spoločných európskych kresťanských základov a duchovného dedičstva. Po prvýkrát sa cyrilometodská púť uskutočnila na Námestí Jána Pavla II., ktorý Nitru navštívil 30. júna 1995. Slávnostnú svätú omšu celebroval Mons. Dominik Hrušovský, ktorý pôsobil ako nuncius v Bielorusku.

Bývalého prezidenta vojnového slovenského štátu Jozefa Tisa pochovali v Nitre

V pondelok 13. októbra 2008 uložili telesné pozostatky bývalého prezidenta slovenského vojnového štátu Jozefa Tisa do hrobky kanonikov na Nitrianskom hrade. Táto udalosť odohrala v tichosti a informovali o tom len slovenské denníky.

Bývalého prezidenta a katolíckeho kňaza, ktorého po druhej svetovej vojne popravili za spoluprácu s nacistickým Nemeckom, umiestnili do hrobky kanonikov Nitrianskej diecézy na základe želania rodinných príslušníkov. Hrad tento akt zdôvodnil tvrdením, že Jozef Tiso bol nitrianskym kanonikom a tí sú pochovaní v spoločnej hrobke, ktorá patrí nitrianskej katedrále. Uloženie telesných zostatkov vykonalí hneď po tom, ako laboratórne testy naznačili pravosť tohto hrobu. V Bratislave dali priaznivci rozporuplnej postavy slovenských dejín podrobiť analýze DNA ešte minulý rok. Výsledky testov ukázali, že Tiso bol s veľkou pravdepodobnosťou naozaj pochovaný v hrobe na Martinskom cintoríne.

Prevoz telesných pozostatkov zrealizovala Nitrianska diecéza niekedy v polovici októbra 2008. Prezident takzvaného slovenského štátu Jozef Tiso mal podľa veľkej časti historikov podiel na deportáciách desiatok tisícov slovenských židov do

nacistických koncentračných táborov. Napriek týmto tvrdeniam ho niektorí ľudia považujú za hrdinu, ktorý dokázal viesť národ počas ťažkých vojnových rokov.

V Nitre na Šindolke postavili ružový kláštor

V Nitre od 15. novembra 2008 oficiálne pôsobí Kongregácia Služobníc Ducha Svätého ustavičnej poklony. Jej nový kláštor spolu s kaplnkou počas slávnostnej svätej omše posvätil diecézny biskup Mons. Viliam Judák. Charizmou kongregácie tzv. ružových sestier je poklona Najsvätejšej Sviatosti, kontemplácia a modlitby za potreby Cirkvi. Zakladateľom spoločnosti je svätý Arnold Jansen. Na celom svete má 22 kláštorov, vrátane nového v Nitre a svoj zasvätený život v nich žije okolo 400 rehoľníčok. V novom nitrianskom kláštore sú zatiaľ iba štyri sestry, jedna z nich je Slovenka. Kongregácia Sestier Ducha Svätého ustavičnej poklony prejavila túžbu prísť na Slovensko pred piatimi rokmi, našla vhodné miesto v metropole starobylej diecézy a po kladnom stanovisku vtedajšieho diecézneho biskupa kardinála Jána Chryzostoma Korca sa definitívne rozhodla pre Nitru. Základný kameň posvätil biskup Viliam Judák minulý rok. Je to vlastne po prvýkrát, čo v nitrianskej diecéze pôsobí kontemplatívna rehoľa. V novom kláštore sú zatiaľ iba štyri sestry, poklona Najsvätejšej Sviatosti nebude zatiaľ nepretržitá, bude bývať v popoludňajších hodinách. Pre verejnosť je časť kaplnky otvorená počas celého dňa.

Nové univerzitné pastoračné centrum

V priestoroch Univerzity Konštantína Filozofa dňa 8. decembra 2008 slávnostne odovzdali do užívania Univerzitné pastoračné centrum. Na slávnosti sa zúčastnil minister školstva Ján Mikolaj, primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, biskup Viliam Judák, rektor UKF Libor Vozár, ktorý zdôraznil, že v novom pastoračnom centre sú vítaní aj študenti zo susednej Slovenskej poľnohospodárskej univerzity. Nitra je mestom dvoch univerzít a mnoho študentov má záujem o duchovné služby univerzitného kaplána, ktorý je na tieto účely vyčlenený miestnym rímsko-katolíckym biskupstvom už niekoľko rokov. Doteraz sa stretával so študentmi na internátoch a v niektorých kostoloch v centre mesta. V novom vysokoškolskom pastoračnom centre sa bude vysokoškolákov podávať evanjelium novým a moderným spôsobom. Vo funkcii univerzitného kaplána bude Ľubomír Hlad.

5. HOSPODÁRSTVO A PODNIKANIE

Nitrania sa môžu tešiť na nákupný areál Centro Nitra II.

Primátor Mesta Nitra Jozef Dvonč a zástupca investorskej spoločnosti Discovery Group Aleš Dostál podpísali 12. marca 2008 na pôde Mestského úradu v Nitre zmluvu o predaji pozemkov pod obchodným centrom Centro Nitra, ktorú schválili poslanci nitrianskeho mestského zastupiteľstva. Investor centra, firma Zeon, s. r. o., ich získala za 121,9 miliónov slovenských korún (3,8 milióna eur). Zeon ju zaplatí v štyroch splátkach. Prvá splátka bola už vyplatená, termín poslednej je určený do 31. augusta 2009. Na základe toho predstaviteľa spoločnosti Zeon oficiálne pred novinármi vyslovili poďakovanie Mestu Nitra za spoluprácu pri riešení tejto komplikovanej otázky. Hoci boli vzájomné rokovania náročné, nakoniec sa Mestu Nitra podarilo uzavrieť dohodu, ktorú akceptovali obaja partneri. Predmetom zmluvy boli od roku 2001 od Mesta prenajaté pozemky pod obchodným centrom Centro Nitra na Chrenovej. Na časti pozemkov Zeon postavil a prevádzkuje obchodné centrum Centro Nitra, na ich zvyšnej časti spoločnosť plánuje výstavbu druhej časti projektu, pracovne nazvanú Centro Nitra II. Termín odovzdania objektu do užívania Nitranom je plánovaný na rok 2009. Rozhodnutie vedenia mesta a nitrianskych mestských poslancov predať pozemky pod Centrom Nitra vyriešilo zároveň niekoľkoročnú problematickú situáciu s pozemkami v tejto lokalite mesta, ktorú komplikovali nároky reštituentov. Prvá časť obchodného areálu Centro Nitra bola pre verejnosť otvorená pred tromi rokmi, druhú už začali stavať v marci 2008. Spoločnosť Zeon je sesterskou firmou Discovery Group, jej majoritným vlastníkom je Deutsche Bank Real Estate.

Nitra bude jediným mestom na Slovensku, ktoré bude mať dva obchvaty

V piatok 4. apríla 2008 sa vo veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo ústne pojednávanie k prerokovaniu stavby R1 – Nitra, Západ Selenec. Mesto Nitra na pojednávaní zastupovali viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek, vedúca Oddelenia stavebného úradu Mária Jančovičová a hlavný architekt mesta Nitry Stanislav Babčan. Prítomný bol aj zodpovedný projektant tohto projektu Miroslav Novodomec a pracovníci Národnej diaľničnej spoločnosti. Viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek konštatoval, že po dobudovaní rýchlostnej komunikácie R1 poklesne frekvencia dopravy v meste o 50%. Mesto Nitra robí všetko preto, aby sa situácia ohľadom dopravy v mesta výrazne zlepšila. Hovorca Národnej diaľničnej spoločnosti Marcel Jánošík dokonca prítomným oznámil, že Nitra sa stane jediným mestom na Slovensku, ktoré bude mať dva obchvaty. Projektant rýchlostnej komunikácie R1 Miroslav Novodomec tiež vyslovil názor, že táto komunikácia výrazne zlepší preťaženosť dopravy v meste pod Zoborom. V diskusii vystúpili aj starostovia obcí Lužianky a Lehota, ich príspevky však neboli objektívne a pracovníci Národnej diaľničnej spoločnosti, spolu s projektantom Miroslavom Novodomcom im dali na ich odpovede fundované odpovede. Rýchlostná cesta R1, v úseku Nitra, západ – Selenec, dĺžky 12, 589 km je súčasťou cestného ťahu Trnava – Nitra – Žiar nad Hronom – Zvolen – Banská Bystrica, ktorý je súčasne medzinárodným cestným ťahom E58. V súčasnosti je doprava v tomto úseku vedená tzv. severným obchvatom a končí v okružnej križovatke s Dobšinského ulicou (cestou II/0643) – pod Zoborom. Ďalej vedie cestami I/51, I/64 a Chrenovskou ulicou, po križovatku Chrenovská, v ktorej pokračuje po ceste 1/65. Nová navrhovaná trasa rýchlostnej cesty R1 je vedená v extraviláne mesta Nitry a obcami Lehota a Lužianky. Trasa vedie

čiastočne intravilánom mesta Nitry, jeho južnými časťami Čermáň, Horné Krškany a Janíkovce a prechádza prevažne poľnohospodárskymi pozemkami, čiastočne cez les a zastavané územie. Na začiatku úseku je trasa rýchlostnej cesty napojená na sprevádzkovaný úsek rýchlostnej cesty R1 Trnava – Nitra, v križovatke Lehota. Koniec úseku je napojený na pripravovaný úsek rýchlostnej cesty R1 Selenec – Beladice, v priestore križovatky Selenec. Trasa rýchlostnej cesty R1 vedie cez katastrálne územia Lehota, Lužianky, Mlynárce, Kynek, Párovské Háje, Nitru, Horné Krškany, Mikov Dvor, Veľké Janíkovce a Chrenovú. V riešenom úseku sú navrhnuté aj dve mimoúrovňové križovatky a to v kilometri 0,789 – križovatka Lehota a v kilometri 6,538 križovatka Čermáň. Rýchlostná cesta R1 sa dotýka existujúceho komunikačného systému a to ciest I/51, I/64, I/65, II/562, III/05136, III/05137, miestnych komunikácií a poľných ciest, ktoré sa v rámci stavby upravujú. Rýchlostná cesta R1 Nitra, západ – Selenec by mala výrazným a diametrálnym spôsobom zlepšiť preťaženú dopravu v meste Nitra.

Miloslav Pisár nahradil vo funkcii Ladislava Švihela

Funkcie riaditeľa Agrokomplexu - Výstavníctva v Nitre sa od 1. apríla 2008 ujal 45-ročný Miloslav Pisár. Funkciu prevzal po Ing. arch. Ladislavovi Švihelovi, ktorý bol na čele podniku od roku 1990. Miloslav Pisár sa zvíťazil vo výberovom konaní, konanom v marci 2008 na Ministerstve pôdohospodárstva SR. Nový riaditeľ je absolventom Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave. V minulosti sedem rokov pracoval v Agrokomplexe – Výstavníctvo, š.p. Nitra. Od roku 1992 začal súkromne podnikáť v oblasti výstavníctva, návrhu a realizácie výstavných expozícií. Za silnú stránku Agrokomplexu – výstavníctva Nitra, š.p., považuje dlhodobú tradíciu. Nitrianske výstavisko je považované za mekku výstavníctva v Slovenskej republike. Nový riaditeľ plánuje zvýšiť kreativitu a iniciatívu svojich zamestnancov, zlepšiť služby pre vystavovateľov, ako aj návštevníkov. Areál chce sprístupniť na kultúrne, spoločenské i športové aktivity a pritom nadviazať intenzívnu spoluprácu s Mestom Nitra.

Spoločnosť InsData otvorila v Nitre novú pobočku

Na Palárikovej ulici v Nitre v pondelok 7. apríla 2008 slávnostne otvorili novú pobočku spoločnosti InsData. Na slávnosti sa zúčastnili primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, členovia predstavenstva UNIQUA Group Austria z Viedne, na čele s generálnym riaditeľom Konstantinom Kleinom. Spoločnosť InsData, spol. s.r.o., bola založená v Nitre v roku 1996, s cieľom poskytovať služby v oblasti softvéru pre komerčné poisťovne. Jej zakladateľmi a hlavnými odberateľmi boli a stále sú poisťovne v strednej Európe, patriace do UNIQUA Group Austria. InsData sa tak stáva v Nitre jedným z najvýznamnejších zamestnávateľov v oblasti informačných technológií a služieb. Poskytuje pracovné príležitosti zamestnancom s vysokou kvalifikáciou a znalosťami cudzích jazykov. V kultúrnom programe vystúpil nitriansky folklórny súbor Zobor. Novú pobočku InsData slávnostne požehnal Jozef Kyselica zo Spoločnosti Ježišovej.

Pri Hypermarkete Nitra otvorili nové obchodné centrum Galéria

V sobotu 12. apríla 2008 slávnostne otvorili obchodné centrum Galéria Nitra, ktoré obyvateľom nášho mesta, ale aj širokého okolia, poskytne úplne nové, jedinečné možnosti na nakupovanie, relax a občerstvenie. Samotnému otvoreniu predchádzala piatková slávnosť, na ktorej sa zúčastnil zástupca primátora Štefan Štefek, ako aj vedenie obchodného domu, riaditeľ OC Galéria Ing. Anton Brath, riaditeľka

Hypermarketu Oľga Kreškóciová a projektový manažér Milan Stöhr zo spoločnosti Tesco Stores a. s. V kultúrnom programe divákov a návštevníkov obchodného centra zabávali finalisti speváckej súťaže Superstar, predstavila sa aj hudobná skupina Gladiátor. Otvorením obchodného centra sa zavŕšilo v priebehu poldruha roka dokončenie celého komplexu, ktorého výstavba bola fázovaná na tri časti – k Hypermarketu Tesco Nitra najskôr pribudla predajňa s nábytkom a bytovými doplnkami ASKO, potom parkovisko pri predajni ASKO a napokon obchodné centrum Galéria. Po obchodnom centre Galéria v Trnave tak v Nitre máme druhé, ešte väčšie nákupné centrum, ktoré Tesco na Slovensku postavilo. Predajná plocha Hypermarketu Tesco Nitra predstavuje 13 000 metrov štvorcových, predajňa ASKO má 6 000 metrov štvorcových, priestory obchodného centra Galéria majú 8 000 metrov štvorcových, takže celková predajná plocha tohto nákupného centra je vyše 27 000 metrov štvorcových, čo je takmer toľko ako tri futbalové ihriská. Už pri výstavbe obchodného centra vytvorili pracovné príležitosti. Denne na stavbe pracovalo vyše 50 ľudí. V období, keď sa stavali nájomné jednotky sa tento počet zvýšil na 250 až 300 pracovníkov denne. Na stavbe sa podieľala nitrianska stavebná firma KB Building Nitra, s. r. o. Ďalší občania získali nové pracovné príležitosti zamestnaním sa v butikoch a malých obchodných a stravovacích prevádzkach.

Spoločnosť Sony začala v Nitre výrobu LCD televízorov

V pondelok 28. apríla 2008 v priemyselnom parku Sever prestrihli pásku novopostaveného závodu SONY, ktorý by mal byť momentálne najmodernejším na svete. Na otvorení sa zúčastnili najvyšší predstavitelia Vlády SR a významní hostia zo zahraničia. Po tom, ako sa Slovensko prebojovalo na špičku automobilového priemyslu, sa vďaka technológiám stáva lídrom aj vo svete elektrotechniky.

Výkonný riaditeľ Sony Slovakia Hajime Ushida doslovne povedal, že kvalitu výrobkov a práce slovenských zamestnancov ocenil tokijský manažment spoločnosti Sony tým, že rozhodol o výraznom rozšírení výroby v nových priestoroch v priemyselnom parku pri meste Nitra. Spoločnosť Sony Corporation investovala do tohto závodu 73 miliónov eur. Vďaka tomu sa plánovaná ročná kapacita výroby zvýši z jedného na tri milióny kusov televízorov. Zamestnanosť týmto stúpne trojnásobne, na vyše 3 000 zamestnancov. Slovenský závod Sony sa za uplynulé roky prebojoval na popredné priečky v hierarchii výrobných stredísk značky Sony a dnes tvorí spolu so závodom v Barcelone pilier výroby LCD televízorov pre európsky trh. Nitra bude v dohľadnom čase súčasne zásobovacou základňou pre trhy západnej, strednej a východnej Európy. Slovenská ekonomika zaznamenáva v súčasnosti rekordné čísla rastu.

Premiér vlády SR Robert Fico sa na slávnostnom akte v nitrianskom závode Sony poďakoval lídrom spoločnosti za dôveru našej krajine a ľuďom. Povedal, že dnes už nie sú dôvodmi prílevu investícií na Slovensko len výhodná geografická poloha v srdci Európy a lacná pracovná sila. „Slováci bodujú vedomosťami, zručnosťami, pracovnou disciplínou a kvalifikáciou. Slovensko dosahuje z krajín V4 najvyššiu produktivitu práce a reálne vyhliadky na prijatie eura od januára budúceho roka.“ Na slávnosti boli prítomní aj minister hospodárstva Ľubomír Jahnátek, minister financií Ján Počiatek, veľvyslanec Japonského cisárstva v SR Washizu Makoto, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica, primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor Nitry Štefan Štefek a ďalší.

Na záver slávnostnej ceremónie prezident Sony Corporation Howard Stringer označil 28. apríl 2008 za historický míľnik v európskej produkcii firmy Sony a Nitru označil ako centrum priemyselnej výroby televízorov v Európe.

Zástupca primátora František Baláž na rokovaní o euromene

Nitrianska Regionálna komora Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK) pozvala zástupcov firiem a podnikateľov z nitrianskeho regiónu na klubové stretnutie s vládny m splnomocnencom pre zavedenie eura Igorom Baráthom. Na stretnutí, ktoré viedol riaditeľ nitrianskej Regionálnej komory SOPK Miroslav Masarik, sa zúčastnil aj zástupca primátora mesta Nitry František Baláž. V nitrianskom Agroinštitúte sa hovorilo o pripravenosti podnikateľských subjektov, veľkých firiem, obchodných spoločností, ako aj samosprávnych inštitúcií na tento dôležitý krok. Splnomocnenec vlády Igor Baráth vyjadril presvedčenie, že od 1. januára 2009 budú všetky organizácie na novú menu dokonale pripravené. Rozhodnutie o prijatí eura musí byť prijaté Európskou komisiou, Európskou centrálnou bankou a ministrami financií eurozóny. Podľa Igora Barátha, Slovensko urobilo významný pokrok v znižovaní inflácie pri splnení kvantitatívneho maastrichtského kritéria. Presne 7. mája zverejní Európska komisia konvergenčnú správu, napokon sa zverejnia expertné hodnotenia našej pripravenosti na vstup do eurozóny. Konečné rozhodnutie padne 19. a 20. júna. Konverzný kurz určí rada EÚ a 8. júna bude stanovený neodvolateľný oficiálny kurz, ktorý bude platný pre všetky prepočty z Sk na euro. Baráth ďalej poznamenal, že každá organizácia musí dodržať nasledovné podmienky pre zavedenie eura, a to zriadenie pracovnej skupiny pre zavedenie eura, vypracovanie auditu, revízie, prípadne zmapovanie všetkých procesov, ktoré budú zavedením eura dotknuté. Viceprimátor mesta František Baláž sa vyjadril, že Mestský úrad v Nitre zriadil pre zavedenie eura komisiu, ktorá sa touto problematikou dôsledne zaoberá. Na to, aby celý proces prípravy mestskej samosprávy na vstup do eurozóny prebehol bez problémov, dohliada komisia na čele s prednostom mestského úradu Ľubomírom Martinkom. Komisia sa pravidelne schádza a podniká všetky kroky, aby bolo Mesto Nitra na zavedenie eura pripravené.

SAD zmenila obchodné meno na Veolia Transport Nitra

Slovenská autobusová doprava Nitra a.s. od 1. júla 2008 zmenila obchodné meno spoločnosti na Veolia Transport Nitra a.s. a stala tak súčasťou medzinárodnej spoločnosti Veolia Transport so sídlom vo Francúzsku (založená v roku 1876). Slovenská autobusová doprava Nitra, a.s. poskytuje služby verejnej hromadnej dopravy už veľa rokov. Sú na ne odkázané stovky ľudí deň čo deň. Dá sa povedať, že cestovanie MHD sa pre nich stalo životne dôležité a bez dopravy do školy alebo zamestnania si všedný deň nedokážu predstaviť. Mnohí využívajú hromadnú dopravu celý svoj život. Na značku SAD (predtým ČSAD) sú ľudia zvyknutí už 60 rokov. Tohto roku sa z pohľadu histórie udiala dôležitá zmena a to zmena názvu spoločnosti, ktorú všetci poznajú ako SAD Nitra, a.s. Spoločnosť SAD Nitra, a.s., je dopravná spoločnosť, ktorá vykonáva všetky druhy osobnej autobusovej dopravy na území SR aj v okolitých štátoch. Dopravná spoločnosť má 510 zamestnancov, z toho 413 vodičov. Pod SAD Nitra patrí: MHD Nitra, Zlaté Moravce, Topoľčany, MHD Nitra, Zlaté Moravce, Topoľčany, SAD Nitra, okrem toho zabezpečuje diaľkové a zahraničné linky, charterovú a zmluvnú dopravu. Zmena zahŕňala zmenu loga a farebnosti značky.

Ako najväčšia konkurencia sa pre spoločnosť SAD, resp. Veolia Transport javí spoločnosť Turancar a Albus. Obe dopravné spoločnosti sa zatiaľ orientujú na charterovú dopravu, ale súčasne sa snažia aj o prienik do prímestských dopráv spadajúcich do výkonov vo verejnom záujme.

Jubilejný 35. ročník veľtrhu Agrokomplex

Výstavisko Agrokomplex sa v dňoch 21. až 25. augusta 2008 stala dejiskom 35. medzinárodného poľnohospodárskeho a potravinárskeho veľtrhu AGROKOMPLEX 2008. Mottom tohtoročného veľtrhu je „Život sa rodí na vidieku“. Motto odráža nosnú tému, ktorou je Program rozvoja vidieka SR v rokoch 2007 – 2013 s expozíciou v pavilóne M1. V tejto súvislosti bude zaujímavou konferencia k Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 so zameraním na zvýšenie konkurencieschopnosti sektora poľnohospodárskeho a lesného hospodárstva, zlepšenie životného prostredia a krajiny, kvality života na vidieku, ako i na realizáciu prístupu LEADER v pavilóne M1, zameranej práve na rozvoj vidieka.

Štát, ktorý nedokáže vychovať národ, nie je žiadna vlasť. Okrem úsilia o zvýšenie spoločenského statusu odvetvia sa zameria aj na budúročný rozpočet rezortu. Vyjadril presvedčenie, že agropotravinárskemu komplexu sa ujde toľko prostriedkov, koľko môže dostať v zmysle prístupovej zmluvy, lebo stále patrí medzi vládne priority. Národná agrárna politika by podľa Stanislava Becíka mala v kontexte spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ vyústiť do zabezpečenia vyváženého rozvoja rastlinnej i živočíšnej výroby.

Autosalón 2008 otvorila lavína padajúcich kociek

Autosalón 2008 otvorili vo štvrtok 11. septembra 2008 o 10. hodine lavínou padajúcich kociek. Netradičné otvorenie bolo koncipované formou domino-efektu. Na úplne rovnej ploche boli systematicky uložené na výšku kocky. Domino efekt naštartuje špeciálny hosť – otvárajúci Autosalón, úderom prsta do prvej kocky a tak spustila usmernená lavína padania kociek. Po spadnutí poslednej kocky vznikol na ploche farebný obraz loga Autosalónu NITRA 2008. Veľkosť celkovej plochy loga bola viac než 3 x 2 metre, na jeho stavbu sa použilo 1200 kociek, celková hmotnosť kociek však bola viac ako 75 kg, s rozmerom jednej kocky 10 x 5 cm. Na vytvorení loga z domino kociek pracovalo šesť ľudí. Výstavba im trvala približne 40 hodín.

Na Autosalóne 2008 si návštevníci mohli pozrieť osobné, nákladné a úžitkové vozidlá, autopríslušenstvo, garážovú techniku a služby. Na veľtrhu predstavili aj doplnky a servisnú techniku, tuningové a historické vozidlá. Autosalón trval päť dní do 15. septembra 2008. Medzinárodný Autosalón v Nitre sa stal komplexnou prehliadkou slovenskej automobilovej scény. Organizátorom veľtrhu bol Agrokomplex – Výstavníctvo Nitra, štátny podnik.

Nitra má nové detašované pracovisko ÚPSVaR

Za účasti ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny Viery Tomanovej a primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča, bolo 19. septembra 2008 slávnostne otvorené nové detašované pracovisko, ktoré bude občanom pomáhať ako druhostupňový orgán v oblasti sociálnych vecí. Nové detašované pracovisko Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny má 12 pracovníkov, ktorí boli do Nitra presunutí z iných pobočiek na Slovensku. Svoje služby občanom poskytuje v podstate už od 1. júla 2008 v budove Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre. Nitra sa stala v poradí piatym mestom s takýmto pracoviskom, ktoré by malo občanom uľahčiť riešenie konkrétnych problémov priamo v ich bydlisku.

Spoločnosť Promens spustila výrobu v novom závode

Spoločnosť Promens Nitra, s. r. o. spustila dňa 6. októbra 2008 do prevádzky nový výrobný závod v nitrianskom priemyselnom parku Sever. Výška investícií predstavuje 173 miliónov Sk (5,74 milióna eur). V súčasnosti spoločnosť zamestnáva sto pracovníkov a tohtoročný obrat firmy dosiahne 5 miliónov eur (150,63 milióna Sk). Nosný výrobný program tvoria rôzne druhy a typy plastových výliskov a zmontované uzly pre výrobu automobilov. Súčiastky sú určené pre klimatizačné a štartovacie zariadenia, panelové prístroje a zostavy, interiérové a exteriérové časti automobilov. Promens Nitra, s.r.o. pôsobila na slovenskom trhu od roku 2000 pod názvom Služba Plastohm,s.r.o. Začiatkom roka 2007 sa premenovala na Polimoon Nitra, s.r.o. Po zmene vlastníckych vzťahov pôsobí od novembra 2007 pod súčasným názvom. Materskou spoločnosťou je Promens Group so sídlom na Islande. Majitelia plánujú postupne rozširovať výrobné kapacity nitrianskeho závodu. Súčasná zastavaná plocha 5500 metrov štvorcových chcú po rozšírení priestorov v roku 2009 zdvojnásobiť. Do konca roka 2010 by sa mal zvýšiť súčasný počet zamestnancov o ďalších 100 ľudí. Firma predpokladá do konca roka 2015 strojnásobiť svoj obrat a dosiahnuť úroveň 15 miliónov eur (451,89 milióna Sk).

Nová cesta pre priemyselný park SEVER

Možné problémy s dopravou v nitrianskom Priemyselnom parku Sever má vyriešiť výstavba sekundárnej komunikácie, ktorá má byť napojená na rýchlostnú cestu R1. K výrobným halám viacerých spoločností v súčasnosti vedie iba jedna dvojprúdová cesta, ktorá je zároveň aj cestným ťahom v smere Nitra - Topoľčany. Zástupcovia firiem na problém hustnejšej dopravy upozorňovali nitriansky magistrát už pred viac ako rokom s tým, že pri vážnejšej nehode na ceste by mohla byť logistika v celom parku ohrozená. Vedenie mesta investorom prisľúbilo a podľa primárotu Jozefa Dvonča urobí všetko pre to, aby bol priemyselný park čo najskôr napojený na rýchlostnú cestu aj ďalšou komunikáciou. Jej budovanie sa už pripravuje. Výstavba bude financovaná prostredníctvom ministerstva hospodárstva. Mesto chce investorom pomôcť aj pri organizácii dopravy vnútri priemyselného parku. Podľa primátora Jozefa Dvonča sa na mestskom úrade pripravuje projekt kompletného riešenia dopravných vzťahov vnútri celého areálu.

Nebojte sa Euro – Ako prejsť na Euro

Do zavedenia eura na Slovensku zostáva už len niečo menej, ako tri mesiace. Mesto Nitra pri tejto príležitosti pripravilo v spolupráci s bankovými domami sériu stretnutí s občanmi, na ktorých predstavitelia bánk informujú občanov o podrobnostiach, týkajúcich sa zavádzania novej meny. Ďalšie zo stretnutí pod názvom Nebojte sa euro sa vo veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo v piatok 17. októbra a posledné v piatok 21. novembra. Obe stretnutia pripravila Slovenská sporiteľňa, a.s. Nitra.

V súvislosti s prechodom našej meny na euro bankári lákali občanov na vloženie korunovej hotovosti do banky. Slovenská sporiteľňa od 8. októbra 2008 umožnila klientom výhodne zhodnotiť úspory občanov napríklad aj v novom termínovanom vklade EUROhotovosť, pričom im úroky v eurách sľúbili vyplatiť v predstihu. Za každých vložených 100 tisíc Sk na 18 mesiacov mali získať okamžite v hotovosti 180 eur. Bankári oznámili, že najjednoduchší spôsob, ako zmeniť koruny na eurá, je vložiť prebytočnú korunovú hotovosť do banky, ktorá ju prevedie automaticky na eurá. Občanov pritom upozornili, že ten, kto ponúknutú možnosť nevyužije a nechá peniaze v

hotovosti doma, môže prísť za 18 mesiacov pri úsporách v hodnote stotisíc korún o výnos až 180 eur (takmer 5,5 tisíc Sk). Takéto zhodnotenie ponúkol klientom nový termínovaný vklad EUROhotovosť, pričom výnos vyplácala Slovenská sporiteľňa v eurách hneď pri vložení peňazí. Vklad bol v predaji od 8. októbra 2008, klienti neplatili žiadny vstupný ani výstupný poplatok. Vklad klienta aj jeho výnos prepočítavala Slovenská sporiteľňa konverzným kurzom 1 euro = 30,1260 Sk. Minimálny vklad predstavoval 25 tisíc Sk.

Zdražujú jednorazové lístky za cestovanie v autobusoch MAD

V roku 2009 možno zaplatíme za jednorazový lístok na nitriansku mestskú autobusovú dopravu viac. Jednou z alternatív je zvýšenie ceny zo súčasných 16 korún na 18! Ľudí, ktorí využívajú čipové karty a časové cestovné lístky, sa vraj zdražovanie nedotkne, skôr naopak. Rozhodovalo sa medzi štyrmi alternatívami. Novinkou majú byť aj čipové karty pre dôchodcov, ktoré dopravca VEOLIA TRANSPORT predával za 50 Sk a neskôr rozdával za symbolickú 1 korunu. Cieľom celej akcie bolo zrýchliť nastupovanie do autobusov – aby kupovanie lístkov vodičov príliš nezdržovalo. Cestujúca verejnosť zámer dopravcu pochopil a čipové karty si postupne vybavili. Pre urýchlenie cestovania ich teraz stačí „dobiť“ ľudovoľnou sumou v cene za minimálne 100 Sk. Čipové karty sa dajú používať pri cestovaní v mestskej, ako aj prímestskej autobusovej doprave.

Parkovné v decembri zlacnelo

Poplatok za parkovanie v Nitre sa zlacnil už v decembri 2008. Poplatok za hodinu parkovania sa znížil na jednotnú sumu - 15 korún. Lacnejšie sa bude dať zaparkovať aj v novom roku. Samospráva dala urobiť prieskum poplatkov za parkovanie v iných mestách. Pritom sa zistilo, že motoristi v Nitre parkujú draho. Tohto roku sa v centre mesta platilo 25 korún za prvú hodinu a za každú ďalšiu - aj načatú hodinu - 40 korún. Na ostatných spoplatnených miestach sa platilo 20 korún za hodinu. Vedenie mesta pri hodnotení situácie pri prehodnotení výšky poplatkov za parkovanie, sa napokon priklonilo k rozhodnutiu Vlády SR v súvislosti s prechodom na euro, aby sa ceny tovarov a služieb nezvyšovali. Nanovo stanovenú výšku parkovného, ktorá bude platiť od januára 2009, však musia ešte schváliť poslanci. Podľa návrhu by to malo byť 0,5 eura na hodinu. V centre mesta sa má za každú ďalšiu hodinu platiť 1 euro. Od decembra je parkovné v Nitre jednotné - 15 korún na hodinu.

Nitrianske kariérne dni 2008 opäť s rekordnou účasťou

V priestoroch Študentského domova Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre sa 15. a 16. októbra 2008 uskutočnil II. ročník Nitrianskych kariérnych dní. Podujatie sa uskutočnilo za podpory Mestského úradu v Nitre, Nitrianskeho samosprávneho kraja, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre, v participácii stredných a vysokých škôl v meste pod Zoborom. Prvý deň sa uskutočnila burza práce, počas druhého dňa sa na Mestskom úrade uskutočnil okrúhly stôl pre zamestnávateľov a zástupcov z radov organizátorov podujatia. O burzu práce bol medzi študentmi a nezamestnanými obrovský záujem. Prezentované boli učebné a študijné odbory stredných odborných škôl a vysokých škôl. Pre nezamestnaných občanov bola pripravená ponuka voľných pracovných miest. Viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek konštatoval, že podujatie pomôže k rozvoju mesta, ale aj nitrianskeho regiónu. Na druhý deň sa na Mestskom

úrade v Nitre uskutočnil okrúhly stôl na ktorom sa zúčastnili zamestnávateľa, zástupcovia Mestského úradu, Nitrianskej investičnej spoločnosti, UKF v Nitre, SPU v Nitre, stredných škôl a ÚPSVR Nitra. Zástupcovia týchto inštitúcií sa zhodli, že Nitrianske kariérne dni výraznou mierou napomáhajú k rozvoju Nitry ako aj nitrianskeho regiónu. Podujatie bolo spolufinancované Európskou úniou, z finančných prostriedkov Európskeho sociálneho fondu.

Pre finančnú krízu zastavili stavbu obchodného centra v Nitre

Výstavbu obchodno-zábavného centra CityPark Nitra uprostred novembra 2008 nečakane zastavili. Dôvodom boli finančné problémy investora, ktoré spôsobilo zhoršenie podmienok pre získanie úveru a oslabenie kurzu eura voči korune. O zastavení výstavby rozhodli akcionári spoločnosti. K rozhodnutiu prispeli aj právne spory a v konečnom dôsledku i kríza na finančných trhoch. Spoločnosť Euro City Park, a.s. nevedela povedať, kedy bude stavba dokončená a či v Brezovom háji pri rieke Nitra nakoniec vôbec bude obchodné centrum. V záujme developera je centrum dostavať a momentálne rokujú s rôznymi investormi o možnom vstupe do projektu. Euro City Park chce do konca roka dokončiť najdôležitejšie segmenty hrubej stavby. Niektoré časti však zostanú nedostavané, aby sa dal skelet čo najjednoduchšie upraviť podľa predstáv nového investora. Mohol by tu vraj byť napríklad hotel, rezidencia, retail alebo kancelárske priestory. Momentálne spoločnosť rokovala aj s budúcimi nájomcami, ktorí majú podpísanú zmluvu o budúcej nájomnej zmluve. Tým, ktorí majú záujem o jej predčasné ukončenie, vracia zabezpečovacie vklady, ktoré dali vo forme kaucie alebo bankovej záruky. Mnohí nájomcovia však napriek problému prejavili záujem zotrvať v projekte CityPark Nitra," povedal Kuliffay. V Brezovom háji malo stáť podľa pôvodných plánov obchodno-spoločenské centrum za 1,5 mld. Sk (49,79 mil. €). Na troch podlažiach malo poskytnúť 27 tis. metrov štvorcových priestorov pre viac ako 100 obchodov, kaviarní a reštaurácií, okrem toho tu malo byť detské ihrisko, bowling, fitnesscentrum, basketbalové a volejbalové ihriská, plocha na hru pétanque, U-rampa, lezecká stena a klzisko.

Agrokomplex zrušil tradičné Vianočné trhy, ako aj výstavu Optik

Vedenie výstavisko AX rozhodlo, že sa z finančných dôvodov neuskutoční 17. ročník Vianočných trhov. Zrušená bola aj výstava Optik, ktorú zvykli organizovať v priebehu mesiaca september. Ďalšou zmenou, ktorú AX v roku 2008 uskutočnil, bolo rozšírenie obsahu i dosahu výstavy Veda, technika a vzdelávanie a jej presun z jesene na apríl roku 2009. Mala by sa konať pod novým názvom V-V-I - veľtrh vedy, výskumu, vývoja, vzdelávania, inovácií, učebných pomôcok a didaktickej techniky. Pričlenila sa už k existujúcim výstavám - Mladý tvorca, Gardenia a Domexpo - postav si dom. Nový riaditeľ AX Miloslav Pisár od tejto zmeny očakával najmä zvýšenie počtu návštevníkov, ako aj vyššiu motiváciu k účasti vysokých škôl, výskumných ústavov a centier. Riaditeľ pri nástupe do funkcie v apríli 2008 avizoval aj zámer zlepšiť služby na Agrokomplexe. Plánoval upraviť výstavný protokol, vo výstavnom areáli vybudovať informačné systémy a pre vystavovateľov zvýšiť komfort v pavilónoch. Najskôr sa však Agrokomplex musel vysporiadať s nákladmi, ktoré priniesla tohtoročná výstavba nového pavilónu M5.

GU Slovensko chce počet zamestnancov zvýšiť na dvesto

V priemyselnom parku Nitra – Sever spustila v novembri 2008 výrobu spoločnosť GU Slovensko, s. r. o. Celkovo 87 zamestnancov začne produkovať na nových linkách dielce pre okenné a dverové kovania UNI-JET. Presťahovali sa do nových výrobných priestorov s plochou 8 000 štvorcových metrov. Každý mesiac rozširujú kapacity o dve nové linky. Náběh výroby do konca roka 2009 počíta so zvýšením počtu zamestnancov na dvesto. Výrobu rozšíria o produkciu cylindrických vložiek BKS a v priebehu budúceho roka chcú v Nitre vyrábať a montovať kvalitné automatické vstupné systémy. Konateľom spoločnosti je Radoslav Kmec. Firma investovala do svojich výrobných kapacít 7 miliónov eur. V súčasnosti predáva a montuje produkty pre český a slovenský trh, plány na vytvorenie logistického centra s plochou 4000 štvorcových metrov počítajú s pokrytím potrieb krajín strednej Európy.

Nitra chce zrekonštruovať polikliniku z eurofondov

Mesto Nitra chce zrekonštruovať polikliniku na sídlisku Klokočina. Hovorilo sa o tom aj na zasadnutí mestského zastupiteľstva 15. novembra 2008. Až 95 percent nákladov by mali pokryť peniaze z fondov Európskej únie (EÚ). Takmer tri milióny korún (99.582 eur) určených na spolufinancovanie získa radnica z výberu nájomného z nebytových priestorov. Aj napriek tomu, že bola postavená neskôr ako poliklinika na sídlisku Chrenová, jej technický stav je horší. Výšku celkových nákladov nekonkretizoval. Na rekonštrukciu často nestačia iba peniaze z eurofondov. Mesto chce pomocou eurofondov financovať aj ďalšie zámery. Máme pripravených množstvo projektov. Môže to dokonca vyvolať aj problémy. Ak sa všetko podarí, môže sa naakumulovať veľa projektov, ktoré budeme musieť spolufinancovať. Či už je to rekonštrukcia polikliník, prebudovanie bývalej detskej nemocnice na domov dôchodcov alebo ďalšie zámer. Aby mesto realizovalo projekty s čo najnižšími nákladmi, chce v budúcnosti hľadať dodávateľov prác prostredníctvom elektronickej aukcie

Na nehodovom úseku na Klokočine osadili oceľové zvodidlá

Na úseku častých dopravných nehôd na Hviezdoslavovej ulici na sídlisku Klokočina v Nitre osadia oceľové zvodidlá. Na zasadnutí Mestského zastupiteľstva to schválili mestskí poslanci. Cieľom je chrániť chodcov, ktorí idú po chodníku popri frekventovanej ceste a stávajú sa obeťami havárií. Nedávno tam auto vo vysokej rýchlosti vyletelo na chodník a zrazilo mladú rodinku s kočíkom, bábätko na mieste zomrelo. Dopravná nehoda sa tu stala naposledy minulý víkend. Nejaké riešenie sa hľadalo už vyše roka, nepomohlo ani zníženie rýchlosti na 40 km/h. a ani zábradlie, ktoré sa na tomto mieste predĺžilo. Zvodidlá budú na 150 metroch, mestskú kasu to vyjde na 525 000 korún (17 426 €). Problémom by mohlo byť technické riešenie, pretože chodník je úzky a po ich osadení by nemusel spĺňať predpísanú šírku pre chodcov. Spomaliť jazdu bezohľadných vodičov má pomôcť tiež vybudovanie novej okružnej križovatky v dolnej časti Hviezdoslavovej ulice. Momentálne sa robí dokumentácia pre stavebné povolenie, stavať sa začne na budúci rok.

Sony negatívne dopady finančnej krízy nepociťuje, rozširuje výrobu

Spoločnosť Sony koncom októbra ešte nepociťoval žiadne negatívne vplyvy svetovej finančnej krízy, tvrdí generálny manažér závodu Sony v Nitre Ján Pop. Výroba LCD

televízorov v nitrianskom závode podľa jeho slov pokračuje podľa plánu a do konca roka dosiahne maximálnu ročnú kapacitu. Spoločnosť Sony začala vyrábať televízory v nitrianskom závode v auguste minulého roka, oficiálne bola výroba spustená do prevádzky 28. apríla tohto roka. Vo finančnom roku 2007 dosiahla ročná výrobná kapacita LCD televízorov Bravia na Slovensku 2 milióny kusov. Výkonný riaditeľ Sony Slovakia Technology Center Hajime Ushida počas otvorenia fabriky uviedol, že do konca tohto roka sa výrobná kapacita zdvojnásobí na 4 milióny kusov. Ushida nešpecifikoval minuloročný hospodársky výsledok, uviedol však, že tohtoročný by mal byť trojnásobne vyšší. Začiatkom mája pracovalo v závode 2800 zamestnancov, výkonný riaditeľ avizoval zvýšenie tohto počtu na 3500 do konca roka. Závod Sony postavil investor na 45-hektárovom pozemku v priemyselnom parku Nitra - Sever. Výška investícií japonskej firmy predstavovala 73 miliónov eur, čo bolo v tom čase zhruba 2,37 miliardy Sk. Na jeseň minulého roka spoločnosť ohlásila zámer postaviť v Nitre vlastné logistické centrum za 890 miliónov Sk (29,54 milióna eur). Pracovať by v ňom malo 360 zamestnancov. Ushida informácie o výške investícií a počte zamestnancov v logistickom parku nekomentoval.

NIPEK sa premenoval na PENAM

Na jar 2008 sa NIPEK, nitrianske pekárne premenovali na spoločnosť PENAM SLOVAKIA, so sídlom v Nitre. Radí sa medzi popredných slovenských výrobcov a predajcov pečiva, cukrárskych výrobkov, cestovín a múk. Výroba prebieha v 10 pekárskych prevádzkach a v 3 mlynoch, ktoré sa výrazne orientujú na tradíciu, inovácie, zdravie a kvalitu vyrábaných výrobkov. Spoločnosť PENAM SLOVAKIA, a. s. pre svojich obchodných partnerov zabezpečuje spoľahlivú a rýchlu dodávku čerstvého pečiva takmer na celom území Slovenska. V bohatej kolekcii produktov, vedľa bežných pekárskych výrobkov, ako sú chlieb, bežné pečivo, jemné pečivo, ostatné pekárske výrobky, ponúka PENAM SLOVAKIA i širokú škálu cukrárskych výrobkov (torty, zákusky), cestovín (vaječné, bezvaječné, semolinové) a mlynských produktov. V súlade s plánovaným zvyšovaním trhového podielu a upevňovaním pozície na slovenskom trhu spoločnosť PENAM SLOVAKIA, plánuje inovácie svojho výrobkového portfólia a zavedenie nových a atraktívnych produktov. Aktívne pristupuje k inovačnej činnosti a to tak v oblasti tradičnej pekárskej výroby, ako i v oblasti výrobkov zdravej, racionálnej výživy. Pekáreň vyrába a pečie: pečivo, chlieb a chlieb toastový a cukrárske výrobky, listové cukrárske výrobky (štrúdl'a, krémeš, trubičky, atď.), linecké a vaľ'ové cukrárske výrobky (košíčky, rezy, linecké trené, atď.), odpaľované cukrárske výrobky (venčeky, veterníky), jadrové cukrárske výrobky (laskonky, marokánky, gule), šľahané cukrárske výrobky (špice, rolády, rezy, torty, atď.), špeciálne cukrárske výrobky (rezy medové, dobošové, lahôdka, gaštanové pyr'é, čajové cukrárske výrobky (kolekcia čajového pečiva, atď.), modelované cukrárske výrobky a ozdoby, ostatné špeciálne cukrárske výrobky (zrno kávové, med košícký, oblíž prst a ďalej mlynské výrobky, ako je pšeničná múka, ražná múka a krmivá.

Mesto Nitra koordinuje spoluprácu s investormi

V Kongresovej sále Mestského úradu v Nitre sa 20. novembra 2008 uskutočnilo stretnutie investorov z Priemyselného parku Nitra – Sever s vedením mesta Nitra a zástupcami Nitrianskej investičnej s.r.o. Mesto Nitra na rokovaní zastupovali primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor mesta Nitra Štefan Štefek, konateľ Nitrianskej investičnej s.r.o. Marek Šesták a poslanec MsZ Marek Ďuran. Investorov z

Priemyselného parku Nitra - Sever zastupovali firmy: Sony Slovakia, Ryoka, GU Slovensko, ICS, Steep Plast Slovakia, Marel Food Systems. Na stretnutí sa rokovalo o vstupe ďalšieho investora do tejto oblasti. Jednalo sa o spoločnosť ZAPA Beton SK, ktorá investorom predstavila svoju prevádzku. Zástupcovia tejto firmy vo svojej prezentácii konštatovali, že spĺňajú všetky ekologické a environmentálne podmienky. Investori načrtli svoje požiadavky voči spoločnosti ZAPA a podotkli, že nie sú oprávnení povoliť vstup tohto investora do Priemyselného parku Nitra - Sever. Podľa vyjadrení zástupcov spoločnosti ZAPA Beton SK, táto firma zvažuje svoje pôsobenie v tejto priemyselnej lokalite. Investori spolu s primátorom mesta Nitry Jozefom Dvončom poukázali na majetkovoprávne vzťahy ohľadne primárnej komunikácie a vjazdov na pozemky. Tento vzťah si musí vyriešiť Mesto Nitra - konštatovali. Investori taktiež ocenili spoluprácu s mestom Nitra za toto volebné obdobie, kde vyjadrili spokojnosť a načrtli ďalšie vízie spolupráce.

V Nitre sa začala budovať nová priemyselná zóna

Mestská spoločnosť Nitrianska investičná, zastúpená konateľom a riaditeľom Ing. Marekom Šestákom, PhD., začala 3. novembra 2008 realizovať výstavbu priemyselnej zóny Nitra – Juh, v mestskej časti Dolné Krškany. Nové vedecko-technologické centrum zamestná v plnej prevádzke približne 500 ľudí. Okrem vedecko-technologického centra je v priemyselnej zóne etablovaných 12 spoločností zo Slovenska, zameraných na ľahký priemysel. Nitrianska investičná spracúva žiadosť na získanie dotácie z výnosu Ministerstva hospodárstva SR, kde vláda Slovenskej republiky deklaruje podporu malým a stredným podnikateľom. Táto žiadosť sa bude týkať finančnej podpory na vybudovanie inžinierskych sietí a infraštruktúry.

Po desiaty raz sa uskutočnil veľtrh AQUA THERM 2008

Svoje brány otvoril po 10-krát medzinárodný odborný veľtrh AQUA THERM 2008. Na produkty z oblasti vykurovania, ventilácie, klimatizácie, meracej, regulačnej, sanitárnej a ekologickej techniky sa záujemcovia mohli prísť pozrieť v dňoch od 5. do 8. februára. Vstupné na výstavisko bolo 50 Sk, zľavnené 30 Sk. V uplynulom období zaznamenal veľtrh búrlivý rozvoj. Rast cien energií a hľadanie ciest ako och ušetriť, privádza na výstavu najvýznamnejšie firmy z odboru. Výstavná plocha sa zväčšila o polovicu, pribudli vystavovatelia, ako aj návštevníci. Tohtoročnými témami veľtrhu boli: zdroje tepla odvody spalín, rozvody, armatúry, regulácia, meranie a služby pre diaľkové siete, miestne siete a prípojky. Vykurovanie, potrubné rozvody a armatúry, čerpadlá, kompresory a ventilátory.

6. KULTÚRNY A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT

Mesto vydalo Kalendár podujatí

Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre vydalo Kalendár podujatí na rok 2008. Tohto roku namiesto celoročného kultúrneho prehľadu pripravili prehľad na prvý polrok 2008 a v druhej časti roka vydali kalendár na zostávajúcich šesť mesiacov. Cieľom bola snaha po vyššej aktuálnosti. Záujemcovia o kultúru v ňom našli všetky dostupné informácie, ako ich pracovníkom kultúry poskytli pracovníci jednotlivých inštitúcií, pôsobiacich v Nitre. Akcie boli v kalendári prehľadne zoradené podľa jednotlivých mesiacov a do rubriek - kultúra, vzdelávanie, šport a veľtrhy, boli tam uvedené termíny výstav v Nitrianskej galérii, v nitrianskej Synagóge, v Ponitrianskom múzeu, v Slovenskom poľnohospodárskom múzeu, na výstavisku Agrokomplex, ďalej tiež podujatia v Centre voľného času Domino, koncerty organizované hudobnými školami, vzdelávacie podujatia, prednášky, informácie o dňoch otvorených dverí, hobby stretnutiach zberateľov, o festivaloch a rôznych súťažiach. Záujemca si z Kalendára podujatí zistil presný dátum konania mestských podujatí, ako sú Fašiangy v Nitre, festival Nitra, milá Nitra, Nitrianske kultúrne leto, Musica sacra, Cithara aediculae, Týždeň olympizmu, či Vianoce v Nitre. Brožúrka Kalendára podujatí bola pre záujemcov zadarmo.

Trojkráľový koncert s Amadeus chorom

Trojkráľovým koncertom v piaristickom Kostole svätého Ladislava sa v nedeľu 6. januára 2008 završil bohatý vianočný program, pripravený mestom Nitra – oddelením kultúry a športu. Na Trojkráľovom koncerte vystúpil Amadeus Chor Bratislava. Pod dirigentskou taktovkou Ondreja Šaraya a za klavírneho sprievodu Branka Ladiča zaspievali diela W. A. Mozarta, A. Dvořáka a ďalších autorov. Kostolom sa niesli aj verše M. Ráfusa v prednese herečky Viery Strniskovej. Amadeus Chor sa s poslucháčmi rozlúčil známou skladbou Jingle bells. K návštevníkom koncertu sa v tento slávnostný večer prihovoril primátor Jozef Dvonč, ktorý sa v príhovore zmienil o kandidatúre nášho mesta získanie prestížneho titulu Európske hlavné mesto kultúry v roku 2013 (EHMK), keď povedal: „Ako vám je určite dobre známe, Nitra sa prihlásila do súťaže o získanie titulu EHMK 2013. V decembri výberová komisia rozhodla, že Nitra s ďalšími tromi mestami postupuje do finále. V najbližších mesiacoch sa musíme pripraviť na návštevu hodnotiacej komisie a záverečné obhájenie kandidatúry. Najneskôr na jeseň padne definitívne rozhodnutie, ktoré slovenské mesto získa tento titul. Primátor sa vyjadril, že urobíme všetko pre konečný náš úspech. Apeloval na obyvateľov Nitry, že projektu musia uveriť predovšetkým oni samotní a toto odhodlanie musí komisia pocítiť pri návšteve nášho mesta.

Amslerova Matka vyvoláva mrazenie na chrbte

Do 58. monotematickej divadelnej sezóny, ktorej dominuje slovenská klasika, Divadlo A. Bagara zaradilo aj hru Júliusa Barča-Ivana Matka. Išlo o ďalšie dielo zo série Rodinné striebro. Režisér Marián Amsler sa rozhodol zrušiť všeobecne zažitú predstavu o príbehu zo slovenskej klasiky, ktorý nemá čo povedať súčasníkovi. K zinscenovaniu príbehu pristúpil spôsobom, ktorým priblížil dnešným mladým ľuďom príbeh dvoch mladých mužov – možno tridsiatnikov. Najťažšie životné osudy ich zastihli relatívne

v mladom veku. Režisér rovnako zrušil všetky predstavy divákov o tom, že matka je stará žena, ktorá sa len bezmocne prizera tomu, čo sa deje okolo nej. V nitrianskom príbehu nie je vek Matky presne definovaný, no v názname sa hovorí, že má krátko po 40-tke. Matka v podaní Daniela Kuffelovej je žena, ktorá nadovšetko miluje svojich synov, aj keď sama seba vidí viac v mladšom, ústupčivejšom. Trápi sa preto, že medzi synmi panuje nenávisť a rozhodne sa, že ich privedie k rozumu a otvorí im oči, aby sami zbadali, o čom je. Pod dramaturgiu sa podpísal Svetozár Sprušanský, hudbu zložil Slavo Solovič, scénu a kostýmy navrhla Eva Rácová, réžiu predstavenia mal Marián Amsler. V úlohe Matky sa predstavila Daniela Kuffelová, ktorá za túto rolu získala aj Divadelné ocenenie sezóny - DOSKY, v úlohách synov účinkovali Peter Oszlík a Juraj Loj, ďalšie postavy stvárnil Renáta Ryníková a Žofia Martišová.

Nitrianske noviny sú 15 rokov na mediálnom trhu

Týždenník Nitrianske noviny sa v novinových kioskoch objavuje už rovných pätnásť rokov. Dovtedy sme v Nitre mali niekoľko týždenníkov – Hlas Nitrianskeho okresu, Nitriansky hlas, Nitriansky hlásnik plus, Nitriansky týždenník, Hlásnik extra atď. Sila tohto týždenníka, ktorý vychádza v pondelok, spočíva aj v tom, že od roku 2000 ich zastrešuje vydavateľstvo PETIT PRESS, ktoré vydáva denníky SME, Új szó a na východnom Slovensku denník Korzár. Narodeninové oslavy sa uskutočnili 11. januára 2008 v priestoroch Divadla A. Bagara. Majitelia spoločnosti pozvali predstaviteľov miestnej a krajskej samosprávy, nechýbali pracovníci, spolupracovníci, obchodní partneri, inzerenti, redaktori, spolupracovníci, no proste všetci, ktorí patria do zložitého novinárskeho súkolesia. Na úvod slávnosti hostí privítala šéfredaktorka Janka Schlarmannová, ktorá sa spolu so svojím manželom, riaditeľom divízie týždenníkov Romanom Schlarmannom poďakovala všetkým priazeň. Stručný prierez históriou osvetlil krátky film, ktorý vznikol v tvorivej dielni regionálnej televízie Central. Z neho sa zúčastnení dozvedeli, že Nitrianske noviny sa na mediálny trh prihlásili v rokoch 1992 – 1993, keď bola na regionálnom trhu silná konkurencia. Po zrušení Nitrianskeho hlasu vychádzali v Nitre okrem Nitrianskych novín ešte týždenníky Nový Nitriansky hlas a Nitriansky hlásnik. Posledné roky boli pre regionálne noviny obdobím veľkých zmien. Pribudli nové rubriky, zmenila sa hlavička a v súčasnosti – od roku 2008, noviny nesú nové pomenovanie MY.

Premiéra v DAB: Piargy alebo 365 dní Sodomy

Monotematická sezóna Divadla Andreja Bagara v Nitre priniesla v piatok 18. januára 2008 premiéru inscenácie Piargy. Hoci inscenácia nesie meno slávnej Švantnerovej poviedky o osade, ktorá „zmizla zo sveta za jednu noc“, znalec slovenskej lyrizovanej prózy v nej identifikoval fragmenty a postavy ďalších diel tohto literárneho smeru. Mieša sa tu svet reálny s fantastikou, javy pozemské s nadpozemskými a záhrobnými, veci všedné s magickými. Rámčujúce Piargy dopĺňa Švantnerovo Stretnutie a Zhanobená krv a v texte sa objavuje mimo svoj pôvodný literárny kontext aj postava Kara Pižúcha z poviedky Prízraky. Všetky z knihy Malka, 1942. Z Chrobákovho Kamaráta Jaška (1937) zasahujú do deja postavy nielen z rovnomennej novely, ale aj z poviedky Katarína, Poviestka a Silueta. Výber dopĺňa Figulina novela Strmina (Pokušenie, 1937). Rámčujúce Piargy sú príbehom o magickej fašiangovej noci, ktorá sa končí živelnou pohromou. V dome ženy ľahkých mravov sú zhromaždení ľudia. Izba je nabitá živočíšnou energiou, vydráždenými pudmi, vášňou a žiadosťou. V réžii Romana Poláka sa predstavili herci Eva Pavlíková, Daniela Kuffelová, Branislav Matuščin, Marcel Ochránek, Žofia Martišová a ďalší.

Medzinárodný festival kultúry nepočujúcich

V dňoch 21. až 27. januára 2008 sa v Starom divadle v Nitre konal 5. Medzinárodný festival kultúry nepočujúcich sv. Františka Saleského v Nitre. Hlavným poslaním tohto festivalu je zachovanie a rozvoj kultúrneho dedičstva a kultúrnych hodnôt sluchovo postihnutých, ich integrácia a inklúzia prostredníctvom kultúrnych aktivít, prezentácia kultúry sluchovo postihnutých, ďalej invencia nových prístupových edukačných metód u sluchovo postihnutých prostredníctvom dramatickej a výtvarnej výchovy a komparácia dosiahnutých výsledkov v kultúrnej oblasti sluchovo postihnutej minority v rámci celej Európy. Cieľom festivalu je taktiež prehĺbenie aktívnej spolupráce a participácie 4 štátov Európy: Slovenská Republika, Česká Republika, Francúzsko a Holandsko, a tým i 4 organizácií: EFFETA, DIFA JAMU, A.C.T.I.S. a EFFATHA. Festival tak vytvára priestor na prezentáciu a zachovanie kultúrnych tradícií a hodnôt sluchovo postihnutých a tiež priestor pre kultúrnu mobilitu sluchovo postihnutých umelcov štátov Európy. Festival býva organizovaný každé dva roky v januári a pozostáva z viacerých sekcií: dramatické a výtvarné tvorivé dielne pre deti i dospelých, odborný seminár, náboženský seminár a svätá omša v posunkovej reči, výstava umeleckých diel sluchovo postihnutých umelcov a divadelný program. Súčasťou 5. ročníka festivalu bol aj trojdňový workshop s výstavou Svet ticha, na ktorej v priestoroch Synagógy prezentovali svoje práce nepočujúce deti a mládež. Slávnostnú atmosféru vyhodnocovania výtvarnej súťaže nepočujúcich esteticky dotvárala aj módna kolekcia „DOOKOLA“, ktorá bola výsledkom spolupráce študentiek minuloročnej 4. a 5. triedy MOD. Veľkým zážitkom boli divadelné predstavenia nepočujúcich, zvlášť z JAMU v Brne. Dňa 25. januára 2008 sa konal odborný seminár pod názvom „Umenie v posunkoch“. Súčasťou tohto medzinárodného festivalu bola aj samostatná autorská výstava slovenského grafika Stanislava Lubinu a súťažná výstava sluchovo postihnutých umelcov zo Slovenska a jedného autora z Francúzska - Nicolasa Rohra. V galérii sa prezentovali študentky Strednej priemyselnej školy odevnej v Trenčíne Terézia Kuricová a Anna Palenčárová, nitrianska výtvarníčka Linda Svoradová, poslucháčka 6. ročníka odboru grafiky na VŠVU v Bratislave a svoju kolekciu šperkov tu predstavila Martina Cibulková.

Lákadlom fašiangov bola zabíjačka aj karnevalové príšery

Tohtoročné Fašiangy v Nitre vyvrcholili v utorok 5. februára 2008 pestrou paletou fašiangových podujatí, pripravených oddelením kultúry a športu MsÚ v Nitre. Ich súčasťou bol aj neodmysliteľný sprievod mestom, ktorý hýril veselosťou a pestrými farbami. Možno aj vďaka príjemnému počasiu sa naň prišlo pozrieť niekoľko tisíc ľudí, ktorí lemovali pešiu zónu na Štefánikovej triede, kadiaľ sa sprievod vydal na svoju cestu na Svätoplukovo námestie. Na čele sprievodu kráčali mažoretky I.NIMA z Centra voľného času Domino, po nich nasledovali hluční bubeníci. Sprievodu dominovalo divadlo Maska a Vranovské chodúľové divadlo s trojmetrovým Drakom, zeleným Dráčikom, Sliepkou a vysokým Kostlivcom na chodúľoch, ktorý ostrou kosou akože kosil všetkých, čo sa ocitli v jeho tesnej blízkosti. Detí výskali a rodičia sa tešili, že ich ratolesti majú takéto zážitky. Sprievod pomaly prešiel na námestie, ktoré bolo posiate trhovníkmi. Títo ponúkali na predaj všakovaké pochúťky a ľudovo-umelecké predmety. Fašiangové pódium sa rozospievalo už dopoludňajších hodinách. V programe pod názvom „Na fašiangy výskaj, v pôste brucho stiskaj“ účinkovali hudobné skupiny Rytmik, Janisaband a Profil. V stánku pod oknami Ponitrianskeho múzea divákov lákali vôňe tradičnej slovenskej zabíjačky so špecialitami: jaternicami, klobáskami, oškvarkami, huspeninou a žobrácokou kašou. Celá popoludňajšia maškaráda skončila programom s názvom Už sa fašiang kráti ...“ s vtipným konferansom herca Starého divadla v Nitre

Romana Valkoviča. Predviedli sa folklórne súbory Jaročan z Jarku, Maduničan z Maduníc, Čerdovanka a Tradícia z Dražoviec. Basa sa pochovávala v rézii súboru Kepežd'anka z Hájskeho. Primátor Jozef Dvonč plnil funkciu gazdu, ku ktorému zavítali fašiangoví vinšovníci. Program sa skončil tým, že im na palice ponapichoval slaninu a zad'akoval za vinše. Nitrania sa domov rozchádzali vo večerných hodinách s dobrým pocitom a s dobrou náladou.

Kmotra Smrť a zázračný lekár

Staré divadlo v Nitre pripravilo na 15. februára 2008 vo Veľkej sále premiéru inscenácie na motívy rozprávky zapísanej a vydanej Pavlom Dobšinským pod názvom *Kmotra Smrť a zázračný lekár*. Príbeh o bedárovi, ktorý sa vďaka svojej chudobe a novonarodenému dvadsiatemu štvrtému potomkovi vlastným kmotrom kmotre Smrti stane a s jej pomocou zázračne vylieči kráľa chorého na úmor, je známy nielen v ľudovej slovesnosti na Slovensku. Podobný príbeh spracoval napríklad napr. aj Ján Drda v rozprávke *Dařbuján a Pandrhola*, ľudová rozprávka s takmer totožným dejom sa nachádza aj v poľskej ľudovej kultúre a nesie sa v znamení známeho slovenského príslovia: „Kde nič nieto, tam ani smrť neberie“. Rozprávka je určená nielen pre deti, ale veľa napovie aj dospelému divákovi, pretože jej veľa podobného so súčasným svetom, v ktorom žijeme.

Zájmu verejnosti sa tešila výstava francúzskych karikatúr

Tri storočia európskej histórie mapujú novinové karikatúry, ktoré od utorka 19. februára 2008 vystavili v nitrianskej Synagóge. Návštevníci si mohli prehliaďnúť vývoj i poslanie karikatúry od obdobia Veľkej francúzskej revolúcie až po súčasnosť. Karikatúry zozbieral nemecký profesor histórie a hlavným organizátorom výstavy je Dom Roberta Schumanna. Na otvorení sa zúčastnil aj francúzsky veľvyslanec na Slovensku Henry Cuny. Výstava pripravili s podporou Slovenského syndikátu novinárov RO Nitra, Mestom Nitra, a Francúzskeho veľvyslanectva na Slovensku.

Zábava pod taktovkou basketbalistov Harlemu Globetrotters

V pondelok 25. februára 2008 sa Nitrania prišli zabaviť na vystúpenie basketbalistov Harlemu Globetrotters. Podujatie bolo oficiálne označené ako športové otvorenie mestskej haly. Medzi divákmi sedel aj podpredseda vlády a minister vnútra Robert Kaliňák a predstavitelia mesta – primátor Jozef Dvonč, jeho zástupcovia Štefan Štefek a František Baláž, prednosta mestského úradu Ľubomír Martinka. Predstavilo sa osem špičkových hráčov, ktorí nastúpili proti svojim šiestim spoluhráčom v 2,5-hodinovej šou.

ZUŠ J. Rosinského oslavovala 110. výročie narodenia Rosinského

Základná umelecká škola Jozefa Rosinského si slávnostným koncertom pripomenula 110. výročie od narodenia hudobného skladateľa Jozefa Rosinského, ktorého meno majú v názve školy. Koncert sa konal v sále Ponitrianskeho múzea a účinkovali na ňom pedagógovia, absolventi, ako aj súčasní žiaci a študenti tejto jedinej štátnej umeleckej školy na území mesta. Pozvanie na koncert prijali aj synovia hudobného skladateľa Teofil a Eduard Rosinský s manželkou. Medzi hosťami bol aj viceprimátor mesta František Baláž.

Hostia tleskali výkonom klavistu Františka Haydena, žiaka I. ročníka z triedy Márie Hroncovej, spevu učiteľky Martiny Zaťkovej, ktorá spievala za klavírneho sprievodu

Martiny Čiefovej a detskému speváckemu zboru pod vedením Márie Mišunovej. Tlieskali aj speváckemu zboru Nitria pod vedením Ondreja Šaraya. Večerom rezonoval obdiv k osobe Jozefa Rosinského, ktorý sa výraznou mierou podpísal na formovaní hudobného diania v Nitre. Hoci sa nenarodil v Nitre, prežil tu 47 rokov svojho života.

Vyšla publikácia Nitra v najstarších dokumentoch

Publikáciu pod názvom Nitra v najstarších dokumentoch a písomnostiach (do konca 13. storočia) uviedli do života v Literárnom klube Antona Bernoláka v Nitre. Knižka je zborníkom príspevkov z konferencie, ktorá sa uskutočnila v aule Teologického inštitútu sv. Gorazda v Nitre v decembri 2006. Po prvý raz v histórii vyšlo knižne dielko, zachytávajúce najväčšie dokumenty a písomnosti z významného obdobia stredovekých dejín nášho mesta. Súčasťou večera bolo stretnutie s Richardom Marsinom, profesorom Trnavskej univerzity a vedeckým pracovníkom Historického ústavu SAV v Nitre, ktorý sa tohto roku dožil 85 rokov.

V Akcente grafika Petra Klúčika

V priebehu februára 2008 si môže verejnosť možnosť vidieť v malej galérii Akcent na Kúpeľnej ulici v Nitre výstavu grafík známeho súčasného slovenského grafika, maliara a ilustrátora Petra Klúčika (1953). Člen známej výtvarnej skupiny G bod študoval na Strednej umeleckopriemyselnej škole v Bratislave, absolvoval Vysokú školu výtvarných umení, oddelenie grafiky a knižnej tvorby u prof. Albína Brunovského. Vystavoval, individuálne alebo kolektívne, na Slovensku, v Čechách, v mnohých európskych krajinách, ako napr. Francúzsko, Nemecko, Belgicko, Taliansko, Rakúsko, Španielsko, Poľsko, Maďarsko, ale aj v Kanade a v USA. Je laureátom viacerých ocenení, napríklad Najkrajšia kniha roka (1984, 1987, 1990, 1991), získal Cenu vydavateľstva Slovenský spisovateľ (1990), Cenu vydavateľstva Mladé letá (1991), Cenu Ľudovíta Fullu (1994) alebo Cenu na Medzinárodnom Bienále ilustrácií v Barcelone (1990).

Prvý koncert v Mestskej hale odspievala česká slávica Lucie Bílá

O skvelý hudobný zážitok sa v nedeľu 9. marca 2008 postarala česká slávica Lucie Bílá, ktorá si ako prvá speváčka vyskúšala ako sa koncertuje v nedávno otvorenej Mestskej hale na Klokočine. Speváčka Lucie Bílá pred vypredaným hľadiskom spustila hitparádu známych piesní. Sprevädzal ju orchester Petra Maláska. Za vynikajúci výkon speváčke osobne zablahoželal primátor Jozef Dvonč kyticou kvetov.

Týždeň slovenských knižníc

Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre sa aj v roku 2008 aktívne zapojila do 9. ročníka Týždňa slovenských knižníc, ktorý sa uskutočnil v týždni od 10. do 14. marca. Celé dianie v knižnici sa nieslo v znamení hesla „Knižnice pre všetkých“ a jeho cieľom bolo propagácia čítania, ktoré je v súčasnosti, najmä v radoch mládeže dosť zaznávaným javom. Krajská knižnica pripravila množstvo aktivít v centrálnej časti knižnice na Ul. Fraňa Mojtu č. 18, ako aj v pobočke na Klokočine. Deti zaujali beseda so spisovateľkou Ruženou Smatanovou (10. marca.), stretnutie s riaditeľkou knižnice (14. marca), ktorá im bude čítať rozprávky z knihy Maruše Juskovej. Pre študentov gymnázií a stredných škôl bola pripravená beseda so spisovateľom Stanislavom Háberom (12. marca). V spolupráci s Literárnym klubom Janka Jesenského sa stredu 12. marca

uskutočnila v priestoroch knižnice na Ul. Fraňa Mojtu beseda so spisovateľom Andrejom Chudobom.

Beseda ku kodifikácii spisovného jazyka

Literárny klub Antona Bernoláka v Nitre a Spoločnosť priateľov staroslávnej Nitry usporiadali pri príležitosti 220. výročia kodifikácie spisovného jazyka Slovákov otvorenie výstavy spojenú s prednáškou PaedDr. Márie Hlavatej a besedu s historikom Antonom Semešom. Uskutočnila sa v utorok 8. apríla 2008 v Ponitrianskom múzeu. Jej súčasťou bola prednáška Márie Hlavatej na tému „Aj v Nitre - Dražovciach sa tvorila spisovná slovenčina“ a napokon beseda s Antonom Semešom, historikom a dlhoročným väzňom v pracovnom tábore v Jáchymove.

V Nitre premiéra filmovej rozprávky Veľká noc s Bonifáčom

Verejná premiéra novej filmovej rozprávky Veľká noc s Bonifáčom v réžii Igora Pargáča bola v sobotu 11. marca 2008 v Starom divadle v Nitre. Vznikla v koprodukcii Občianskeho združenia SIPKA Preseľany, Televízneho štúdia LUX a Slovenskej televízie. Podieľali sa na nej amatérski herci z Preselien spolu s profesionálnymi nitrianskymi hercami Jozefom Dóczym, Antonom Živčicom a už zosnulou Adelou Gáborovou. Jej pamiatke bola táto rozprávka venovaná. Toto dielo bolo jej posledným. Televíznu premiéru rozprávky odvysielali na Veľkonočnú nedeľu 23. marca 2008 na Dvojke Slovenskej televízie. Autori programu nevtieravým spôsobom ukázali na prepojenie ľudových zvykov súvisiacich s veľkonočnými sviatkami a každodenného života obyčajných ľudí s dôrazom na obeť, ktorá je i dnes veľmi potrebná v rôznych podobách. Rozprávka bola ako jediný slovenský detský film odvysielaná v roku 2007 na Medzinárodnom festivale filmov pre deti a mládež v Zlíne a v roku 2008 bude Slovenskú republiku zastupovať na filmovom festivale detských filmov v Indii.

Kultúrny život pod Zoborom obohatila Nitrianska hudobná jar

Cyklos koncertov hudobnej jari sa začal vo štvrtok 27. marca 2008. Ako prvý sa pod vedením umeleckého vedúceho Róberta Marčeka predstavil komorný orchester mesta Bratislavy Capella Istropolitana. V nedeľu 30. marca sa konal koncert, zostavený z diel nitrianskych hudobných skladateľov, ktorý sa uskutočnil v nitrianskej Synagóge. V programe sa predstavili Peter Kopál, Emil Malatinec, Mária Hoppanová, Hana Staneková a Štefan Nagy. Súčasťou hudobnej jari bol aj cyklus koncertov pod názvom Konfrontácie, ktoré si umeniamilovná verejnosť mohla vychutnať počas piatich večerov a to 3., 10., 17., 24. apríla a 2. mája. Ich súčasťou bola vernisáž výtvarníkov Táne Žitňanovej (maľby) a Mareka Žitňana (sochy) s názvom Dvojhlas - Duetto, ktorá sa v nitrianskej Synagóge uskutočnila 3. apríla 2008. Súčasťou bohatého programu Nitrianskej hudobnej jari bol zábavný program s Veľkým zborom donských kozákov Dancy Molodcy v Mestskej hale v utorok 29. apríla. Májová ponuka NHJ zahŕňala prehliadku detského hudobného talentu. Na štyroch koncertoch (7., 8., 9. a 10. mája) sa v rámci NHJ ZUŠ J. Rosinského predstavili domáci žiaci, žiaci ZUŠ z Piešťan, Komorný sláčikový orchester ZUŠ J. Kresánka z Bratislavy a laureáti celoslovenských a medzinárodných súťaží a na piatom koncerte vystúpil Akordeónový orchester Amandolo zo ZUŠ M. Bohúňa v Dolnom Kubíne.

Premiéra klasickej operety Modrá ruža

Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v piatok 28. marca a v sobotu 29. marca premiéry klasickej slovenskej operety Modrá ruža libretistu Pavla Braxatorisa a hudobného skladateľa Gejzu Dusíka. Réžie sa chopil známy režisér Jozef Bednárík, ktorý vystupuje pod pseudonymom J. B. Box. Nesmrteľné melódie Gejzu Dusíka tvorcovia „okysličili“ súčasnými úpravami a aranžmánmi nitrianskej hudobnej skupiny Desmod. Známa opereta zapadla do dramaturgickej koncepcie divadelnej sezóny Rodinné striebro, v rámci ktorej DAB uvádza klenoty pôvodnej slovenskej tvorby. Tvorcovia pripravili príbeh plný veľkej lásky, intríg, ale aj honby za svetovým vynálezom a peniazmi. Ich neodmysliteľnou súčasťou sú známe Dusíkovy šlágre, ich chytľavá melodika a ľahká zapamätateľnosť. Hudobné naštudovanie Júliusa Selčana strieda polohy klasické s modernými. Predlohu upravil Jozef Bednárík, ktorý spolu s dramaturgom Svetozárom Sprušanským dokázali, že aj klasické operetné dielo sa po jeho „interpretačnom oprášení“ môže stať príťažlivým javiskovým opusom súčasného repertoáru.“ Tanečnú choreografiu mala na starosti renomovaná choreografka spoločenských tancov Elena Jágerská. Priam veľkofilmová scéna Pavla Andraška divákov pozvala na palubu výletnej lode a kostýmy Marije Havran diváka preniesli o niekoľko desiatok rokov naspäť - do doby, keď krásnym ženám dvorili galantní gentlemani. Diváci v inscenácii uvideli Kristínu Turjanovú, Evu Pavlíkovú, Vladimíra Bartoňa, Ivana Vojteka mladšieho aj staršieho, Renátu Ryníkovu, Milana Ondříka, Petra Kadlečíka, Jozefa Dóczyho, Martina Nahálku, Jána Grešša a ďalších.

V Ponitrianskom múzeu vystavujú ľudia s mentálnym postihnutím

V Ponitrianskom múzeu v Nitre 10. apríla 2008 otvorili výstavu s názvom Výtvarná tvorba ľudí s mentálnym postihnutím. Jej súčasťou boli aj tzv. dielničky - ukážky tvorby mentálnej postihnutých ľudí na pešej zóne pred Ponitrianskym múzeom v centre Nitre, kde okoloidúcim ponúkali výrobky, ktoré pripravili počas roka. Organizátorom výstavy je Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Nitre, ktoré oslovilo 18 rôznych zariadení v nitrianskom regióne. Záujem o účasť na druhom ročníku podujatia prejavilo dvanásť z nich. Ľudia prejavili najväčší záujem o rôzne glazúrované hlinené sošky či hrnčeky, náramky, postavičky zo šúpolia, výšivky i paličkované obrázky. Ich cena bola symbolická, výťažok z akcie je určený na nákup nových materiálov a pomôcok pre ďalšiu tvorivú činnosť postihnutých detí. Organizátorom akcie je Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím funguje v Nitre, ktoré vedie Eva Števková od roku 1994 a v súčasnosti má 68 členov. Združenie sa usiluje zriadiť v Nitre zariadenie, v ktorom by našli uplatnenie mentálne postihnutí ľudia nad 18 rokov. Po skončení desaťročnej povinnej školskej dochádzky sa už o nich nikto nestará. Väčšinou zostanú zatvorení doma a stratia všetky schopnosti a zručnosti, ktoré v škole získali.

Stretnutie s folkloristkou Miroslavou Zaujcovou

Priestory nitrianskej Synagógy ešte dosiaľ nezažili takú záľahu ľudových krojov, krásneho spevu a rytmickej ľudovej hudby, ako práve v utorok 15. apríla 2008 na stretnutí s folkloristkou, speváčkou a propagátorkou ľudového umenia Ing. Miroslavovou Zaujcovou, rodenou Zaťkovou. Podujatie sa uskutočnilo pri príležitosti jej životného jubilea a pod organizáciu sa podpísal aktívny Literárny klub Janka Jesenského v Nitre. Miroslava Zaujcová patrí do tej skupiny Nitranov, ktorí sa pod Zoborom usadili po úspešnom štúdiu na vtedajšej VŠP (dnešnej Slovenskej poľnohospodárskej univerzite).

Túto školu absolvovala z lásky k svojmu otcovi, no neskôr sa predsa len dostala k tomu, kam ju ťahalo k srdce - k ľudovému spevu a propagovaniu folklóru. Jablko nepadlo ďaleko od stromu a folklóru sa venujú aj obe jej dcéry Dušana a Svetlana. S Dušankou, ktorá je cimbalistkou, si včera zaspievala pieseň, ktorú nespieva tak často, pretože ju má veľmi rada - ide o pieseň venovanú mame „Nič mi nie je ľúto, len mojej mamičky“. Repertoár piesní Miroslavy Zaujcovej je veľmi široký - okolie Nitry, Kokava nad Rimavicou, Vígľaš, Zvolen ... Do kolísky dostala sýty hlas a tak s ľahkosťou zvláda aj tie najnáročnejšie tóny. Ing. Miroslava Zaujcová spolupracovala s viacerými detskými, mládežníckymi a dospelými folklórnymi súbormi. Svoj život spojila so súbormi Ponitran a Zobor, s ktorými často spoluúčinkovala aj pri nahrávaní skladieb v Slovenskom rozhlase. Založila a viedla detský súbor Nitranček, v súčasnosti už ako aktívna dôchodkyňa spieva so seniorským zborom Nevädza. V miestnej časti Nitry v Dražovciach, kam sa pred pár rokmi presťahovala, vedie dedinský spevácky zbor Tradícia.

Nitrianska lutna 2008

V stredu 16. apríla 2008 sa rozozvučali tóny už 8. ročníka súťaže Nitrianska lutna 2008. Súťaž je určená žiakom ZUŠ do veku 25 rokov z Nitrianskeho, Trenčianskeho, Trnavského, Bratislavského a Žilinského kraja v 5 vekových kategóriách. V tomto roku bola zameraná na komornú hru v jednotlivých nástrojových obsadeniach - akordeón, dychové nástroje, klavír, gitara, sláčikové nástroje a rôznorodé komorné zoskupenia. Súťažilo sa v dvoch budovách ZUŠ - na Damborského ul. a na ul. J.Vuruma.

Dve 3-členné a jedna 5-členná odborné poroty hodnotili výkony žiakov počas celého dňa. Spolu sa predstavilo 212 žiakov v 84 komorných zoskupeniach. Odborné poroty, ktorých členmi sú pedagógovia konzervatórií a vysokých škôl s hudobným zameraním, udeľovali v jednotlivých kategóriách zlaté, strieborné a bronzové pásma podľa počtu dosiahnutých bodov, taktiež mimoriadne ceny a ceny za obzvlášť výnimočné výkony. Súťažiaci s najvyšším počtom bodov v rámci svojej kategórie boli ocenení titulom „víťaz kategórie“. Najpočetnejšie zastúpené boli: komorná klavírna hra - 59 žiakov (31 zoskupení), rôznorodé zoskupenia - 54 žiakov (17), dychové nástroje - 53 žiakov (18), akordeón - 19 žiakov (7), gitara - 15 žiakov (7), sláčikové nástroje - 12 žiakov (4 zoskupenia). V nástrojovom obsadení akordeón sa absolútnym víťazom stalo duo zo ZUŠ Šamorín. Absolútnym víťazom v komornej dychovej hre sa stalo flautové kvarteto zo ZUŠ Topoľčany. V klavírnej komornej hre sa zaslúžene stali absolútnym víťazom a Laureátom súťaže Nitrianska lutna 2008 Juraj Janík a Vladimír Porubský zo ZUŠ J. Rosinského v Nitre. Cenu za interpretáciu slovanského autora dostalo gitarové duo zo ZUŠ Žilina. Sláčikové trio zo ZUŠ Žilina sa stalo absolútnym víťazom tohto obsadenia, získalo aj Cenu primátora za umelecký prejav a titul Laureát súťaže Nitrianska lutna 2008. Cenu za interpretáciu slovanského autora si zaslúžilo husľové kvarteto zo ZUŠ Ľ. Rajtera z Bratislavy. V rôznorodých komorných zoskupeniach udelila porota Cenu za interpretáciu slovanského autora triu (2 flauty, klavír) zo ZUŠ Ľ. Rajtera z Bratislavy. Cenu primátora za umelecký prejav získalo trio zo SZUŠ Tralaškola v Nitre. Absolútnym víťazom v tomto nástrojovom obsadení sa stalo trio zo ZUŠ Vrbenského z Bratislavy.

Architekt Viktor Šabík získal ocenenie za kazematy na Nitrianskom hrade

Architekt Viktor Šabík získal cenu za architektúru - CE. ZA. AR. za rok 2007. Ide o jednu z troch hlavných architektonických súťaží. Oceňujú sa v nej významné architektonické počiny v piatich kategóriách - rodinné domy, bytové domy, občianske a priemyselné budovy, rekonštrukcia a obnova budov a interiér. Viktor Šabík získal túto

cenu v kategórii interiér za návrh za Najlepšiu expozíciu archeologických nálezov v kazemate Nitrianskeho hradu. Expozícia vyhrala v konkurencii bratislavskej Centrálnej pasáže a Cognac Embassy. Na diele spolupracoval s Ing. arch. Martinom Dulíkom, Ing. Marekom Šumichrastom. Pod autorstvo celej koncepcie sa podpísali Doc. Ing. arch. Jana Gregorová, PhD., Doc. Ing. arch. Pavel Gregor, PhD. Kazemata ako objekt pod zemou, ktorého najvzácnejšia časť pochádza z čias Veľkej Moravy sa stala turistickým lákadlom doteraz neprístupnej expozície na Nitrianskom hrade. Tento zakonzervovaný hradný val z 9. storočia je podzemný priestor pod bastiónom hradu, čo je rožné opevnenie, z ktorého bojovníci bránili celú pevnosť. Archeológovia tam našli kostry ženy a muža z 9. storočia a dve staré delá, ktoré sa používali pri obrane hradu. Kazemata Nitrianskeho hradu je prelomová v tom, že biskupstvo sa rozhodlo sprístupniť návštevníkom hradu archeologický nález. Konečne je možno vidieť niečo hmatateľné, spojené s obdobím Veľkej Moravy. Investorm projektom bolo mesto Nitra, ktoré poskytlo finančné prostriedky a zásluha na tomto počine patrí aj Biskupskému úradu Nitra, ktorý sa rozhodol tento priestor sprístupniť. Archeologický ústav SAV vystupoval v pozícii odborného garanta projektu.

Ladislav Švihel hosťom Literárneho klubu

Jubilant, sedemdesiatnik Ladislav Švihel, bývalý generálny riaditeľ Agrokomplexu – výstavníctva, bol vo štvrtok 17. apríla 2008 hosťom Literárneho klubu Janka Jesenského v Nitre. V štúdiu Divadla Andreja Bagara ho uviedol akademik Ján Plesník. Profesor Andrej Červeňák, predseda nitrianskej odbočky Spolku slovenských spisovateľov predstavil knihu *Nášmu jubilantovi*, ktorú odbočka pri tejto príležitosti pripravila a ktorú do života uviedol ešte 31. marca kardinál Ján Chryzostom Korec a predseda NR SR Pavol Paška. Prof. Andrej Červeňák pripomenul zásluhy jubilanta na kultúrno-spoločenskom poli, keď zo svojej funkcie podporoval kultúrne dianie pod Zoborom. Z tohto titulu mu ďakoval aj riaditeľ DAB Ján Greško a slovami vďaky nešetrila ani bývalá riaditeľka Domu Matice slovenskej Drahomíra Pechočiaková. Od 1. apríla 2008 Ladislav Švihel nastúpil do dôchodku. Voľné dni chce využívať na maľovanie, keď doposiaľ tak robil len po nociach. Nechce však zostať nečinným.

V Malej galérii Akcent obrazy Márie Machatovej

V malej galérii Akcent otvorili 16. apríla 2008 výstavu obrazov nitrianskej rodáčky Márie Machatovej. Autorka absolvovala Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave - v ateliéri maľby akademického maliara J. Bergera. V Nitre predstavuje olejomaľby, ktoré vznikali pri cestovaní medzi Slovenskom a južným Francúzskom. Všetky jej práce sú často inšpirované krajinou oblasti Camargues, kde Mária Machatová pôsobí už niekoľko rokov. V súčasnosti žije a maľuje v južnom Francúzsku aj na Slovensku. Od roku 1993 vystavovala svoje práce v rámci väčšieho počtu kolektívnych výstav nielen na Slovensku, ale i v Čechách, USA a vo Francúzsku. Mária Machatová charakterizuje vplyv prostredia, v ktorom sa prevažne pohybuje a žije, na jej tvorbu slovami - *To, že som tu, na samote uprostred prírody ma priviedlo k tomu, že som začala s krajinárskou tematikou. V meste je centrom pozornosti človek, jeho problémy, vzťahy či krízy. Dni sa tu vlečú jeden za druhým a človek sa „rozpustí“ v krajine. Preto aj moja tvorba prešla zo psychologizujúceho štádia k jednoduchosti obyčajného pozorovateľa a meditácii.*

V Literárnej kaviarni Parnas učia ako mať rád poéziu

Pri Starom divadle v Nitre založili Literárnu kaviareň Parnas, ktorá sa má stať miestom pravidelných stretnutí s poéziou, jej tvorcami a interpretmi. Iniciátorom tejto smelej myšlienky – vyvolať medzi mladými ľuďmi poéziou príjemné životné pocity je dramaturgička Starého divadla Veronika Gabčíková. V kaviarni sa pravidelne každý mesiac prednášajú svoje obľúbené básne známe i menej známe tváre. Tvorbu svojich obľúbených autorov tu prezentovali mladé herecké osobnosti Divadla Andreja Bagara Milan Ondřík a Martin Nahálka. Ďalšou hosťkou bola herečka nitrianskeho DAB Eva Pavlíková, v marci sa s divákmi stretol herec SDN Ján Hrmo.

Staré divadlo uviedlo premiéru inscenácie Kto chytá v žite

Staré divadlo v Nitre uviedlo v piatok 23. mája 2008 premiéru inscenácie Kto chytá v žite na motívy slávneho rovnomenného románu od J. D. Salingera. Na režisérsku stoličku si sadol jeden z najžiadanejších českých režisérov strednej generácie Jakub Krofta. Predstavenie bude skúmať existencialistické pocity na ceste medzi detskou nevinnosťou a poznaním dospelosti. Príbeh rozpráva šestnásťročný chlapec Holden Caulfield, ktorý s odstupom jedného roku v sanatóriu opisuje necelé tri dni svojej cesty domov z internátu. V úlohe herca sa netradične predstavil aj riaditeľ Starého divadla a režisér Ondrej Spišák. Okrem neho v predstavení hrajú Lucia Árendášová Barcziová, Ján Hrmo, Lucia Korená, Milan Vojtela, Rudo Kratochvíl, Oľga Schrameková, Juraj Schramek, Agáta Solčianska, Andrej Šoltés a Roman Valkovič. Inscenácia vznikla s finančnou podporou ministerstva kultúry. Hra spadá do koncepcie Starého divadla, ktoré sa chce viac orientovať aj na mladých ľuďoch. Je to vízia nového riaditeľa Ondreja Spišáka, ktorý sa funkcie ujal v septembri 2007 po smrti svojho otca a predchodcu na tomto poste Karola Spišáka. Staré divadlo sa v súčasnosti venuje predovšetkým bábkovej tvorbe pre deti. Ondrej Spišák chce repertoárom viac oslovovať i študentov stredných a vysokých škôl, ale aj starších. Univerzálny recept na zaujatie dospievajúcich podľa neho neexistuje, treba im však ponúknuť témy, ktoré sa ich bytostne dotýkajú. Rebélia voči všetkému a túžba po osobnej slobode z predstavenia Kto chytá v žite takou témou určite je.

Ruskí kozáci v máji po prvý raz na Slovensku

S posolstvom spájania rozličných kultúr a odkazu tradičných obyvateľov obrovského územia od rieky Don a Čierneho mora až po Sibír a Ďaleký východ zavítali 24. mája 2008 po prvý raz na Slovensko i do Nitry Ruskí kozáci. Okrem Nitry sa predstavili ešte v Košiciach, Prešove, Žiline a Bratislave. Všade predviedli špičkovú tanečnú šou s množstvom akrobatických figúr. Pod záštitou primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča vystúpili na Zimnom štadióne Aréna. Štátny tanečný súbor Ruskí kozáci je jedným z najlepších profesionálnych súborov svojho druhu. Šesťdesiat ruských umelcov priniesie fanúšikom tanečného majstrovstva fascinujúci a dynamický koncertný program - strhujúce prevedenie kozáckych tancov za zvukov populárnej Kalinky, Cigánočky či Kaťuše.

Začal sa I. ročník organového festivalu Ars organi

Milovníci organovej hudby sa tohto roku mohli tešiť z I. ročníka medzinárodného organového festivalu ARS ORGANI NITRA 2008, ktorý sa uskutočnil v piaristickom Kostole sv. Ladislava v Nitre v dňoch 20. apríla až 25. mája 2008. Na prvom koncerte

20. apríla sa predstavil rakúsky organista Wolfgang Kogert a 27. apríla Anna-Maria Lehtoahová z Fínska. Ďalší koncert bol 4. mája, keď do Nitry z Maďarska pricestovali organista Daniel Cséfalvay, ktorého sprevádzal flautista Nicole Henter. V nedeľu 11. mája účinkovala domáca organistka Mária Plšeková, 18. mája sa predviedol ruský umelec Dmitry Bondarenko a festival vyvrcholil koncertom Bielorusky Tatiany Stecherbyovej. Na všetky organové koncerty bol vstup voľný.

Vyhodnotenie činnosti v kluboch a kurzoch za rok 2008

V roku 2008 pracovalo v Krajskom osvetovom stredisku v Nitre osem klubov, ktoré ponúkali možnosti vzdelávania a využitia voľného času v rôznych oblastiach. Účastníci klubov sa pravidelne stretávali po celý rok, mnohí z nich sú dlhoročnými členmi, ale prichádzajú aj noví záujemcovia. Najpočetnejším bol klub Joga a klub Relaxačné cvičenia, čo svedčí o tom, že ľudia majú záujem starať sa o svoje zdravie. Klub diabetikov a klub Centrum zdravia vyvíjali prostredníctvom prednášok, besied a metodických materiálov aktivity aj pre širokú verejnosť - Modrý pochod, Dni zdravia v Nitre, zbieranie liečivých rastlín a ich následná výstava a iné. Členovia šachového klubu a fotoklubu sa pravidelne zapájali do súťaží až na celoslovenskej úrovni - fotoklub získal významné 1. miesto v celoslovenskej súťaži Petzvalov mapový okruh fotoklubov. Šachový klub pri KOS v Nitre je aktívny už štvrtý rok. Vytvára podmienky na trávenie voľného času a zároveň možnosť zapojiť sa do 3. a 5. šachovej ligy Nitrianskeho kraja. Svoje miesto má v KOS aj klub Grafológia a Český spolok.

Budova Krajského osvetového strediska v Nitre podstúpila v roku 2008 rekonštrukciu. Týkala sa výmeny pôvodných hliníkových okien za plastové. Oranžovo-biela omietka budovy, s pútavou svetelnou reklamou a úpravou prízemia, dotvorila esteticky prostredie tejto kultúrnej inštitúcie.

Primátor Jozef Dvonč na otvorení festivalu divadiel krajín V 4

Pod záštitou primátora Nitry Jozefa Dvonča sa v Starom divadle v sobotu 3. mája 2008 začal jubilejný 10. ročník medzinárodného festivalu divadiel krajín V4 s názvom Stretnutie, Setkání, Spotkanie, Találkozás. Počas otváracieho ceremoniálu sa k hercom a divákovi prihovoril aj primátor Jozef Dvonč, ktorý vyslovil nádej, že budúci 11. ročník festivalu už budú otvárať v meste, ovenčenom titulom EHMK 2013. Festival ponúkol tvorbu bábkových divadelných súborov zo Slovenska, Čiech, Maďarska a Poľska pre deti i dospelých. Na jubilejný 10. ročník festivalu pricestovali divadelné súbory zo Slovenska, Čiech, Maďarska a Poľska pre deti i dospelých s dôrazom na bábkovú tvorbu. Cieľom podujatia je vzájomné spoznávanie sa, pomenovanie spoločných črtí i špecifik jednotlivých národných kultúr a nadväzovanie medzinárodných kontaktov. Festival otvorilo v sobotu 1. mája 2008 Divadlo Drak z Hradca Králové s predstavením Tajný denník Adriana Molea v réžii Jakuba Krofta. Na javisku ich vystriedal ďalší český súbor - z Divadla Buchty a loutky z Prahy, ktoré odohralo predstavenie pre dospelých Tibet - tajomstvo červenej krabičky. V nedeľu verejnosť videla až štyri festivalové inscenácie - ako prvé domáce Staré divadlo uviedlo svoju hru Koľko jahôd rastie na mori v réžii Ondreja Spišáka, potom sa predstavila Univerzita divadelného a filmového umenia z Budapešti, Divadlo PIKI z Pezinka, Divadelné spoločenstvo LeMon z Nitry a maďarský súbor Kompánia Színházi Társulat. Na festivale sa prezentujú mladé talenty z vysokých škôl, ako aj profesionálne súbory.

Všetko za národ poslednou premiérou sezóny 2007/2008

Divadlo Andreja Bagara uviedlo v piatok 13. a v sobotu 14. júna premiéru poslednej inscenácie monotematickej sezóny s názvom Rodinné striebro. Hra na motívy prózy Boženy Slančíkovej – Timravy Všetko za národ je poslednou úsmevný príbeh o láskach – tých nešťatných, tajných, krátkych letných, premeškaných, i tých osudových. Ale je to aj príbeh o národnej identite, tolerancii voči iným národom a o ilúziách, ktoré si o národe a jeho potrebách človek vytvára. Na režisérsku stoličku si sadol Michal Vajdička, ktorý naposledy pre DAB režíroval hru Portia Coughlanová, ktorá priniesla Zuzane Kanócz cenu DOSKY 2007 za najlepšiu ženskú hereckú výkonnosť a Pavlovi Andraškovi za najlepšiu scénografiu. Nominovaná bola aj v kategórii najlepšia inscenácia roka. Tentoraz sa scény zhostil Pavol Andraško, dramaturgiu má na starosti Daniel Majling, hudbu Peter Mankovecký a kostýmy Jana Hurtigová. V hlavných úlohách sa predstavili Kristína Turjanová, Zuzana Kanócz, Lucia Lapišáková, Zuzana Moravcová, Eva Pavlíková, Daniela Kuffelová, Žofia Martišová, Ivan Vojtek st., Branislav Matuščin, Milan Ondřík, Martin Nahálka, Peter Oszlák a Juraj Loj.

Musica sacra vyvrcholila počas mestských slávností

Pestrý kolotoč podujatí festivalu Musica sacra sa v Nitre roztočil 8. júna 2008. V období súboja o získanie prestížneho titulu Európske hlavné mesto kultúry 2013 sa konali pod záštitou primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča a nitrianskeho biskupa J. E. Mons. Viliama Judáka. Na prvý – otvárací koncert pozvali do dôstojných priestorov piaristického Kostola sv. Ladislava v Nitre Slovenský komorný orchester Bohdana Warchala pod vedením Ewalda Danela a Komorný zbor konzervatória Bratislava pod taktovkou zbormajstra Dušana Billa. Program tvorili: veľkolepý Brandenburský koncert č. 3 G dur J. S. Bacha, suita desiatich skladieb Bélu Bartóka so zaliečavými uhorskými motívmi nazvaná Deťom, majestátne dielo Cantate Domino C. Monteverdiho, meditatívny Žalm 100 F. Mendelssohna - Bartholdyho, nežná Ave Maria L. Luzziho a hudobne Omša č. 2 G dur Franza Schuberta. Festival pokračoval 12. júna, kedy prevzal žánrovú štafetu komorný koncert. Na ňom huslistovi Petrovi Michalicovi sekundovali sopranistka Andrea Čajová, barytonista Ľubomír Popík a klaviristka Viera Bartošová. V nedeľu 15. júna 2008 sa na vokálno – organovo – gitarovom koncerte nitrianskemu publiku predstavil gitarista Libor Janeček z Čiech. Štvrtok 19. júna sa niesol v znamení dychových nástrojov, ktoré z Maďarska importoval komorný súbor AD LIBITUM. V nedeľu 22. júna 2008 sa piaristickým kostolom niesli tóny stredovekej a barokovej hudby. Tematický vokálno-inštrumentálny koncert garantoval český súbor SOLIDEO. Vo štvrtok 26. júna sa na pódium postavil Orchester Gustava Bromma a spevácky zbor Adoremus, aby prítomným interpretoval Džezovú omšu J. Hniličku. Profesor kráľovského nástroja M. Haselbock z prestížnej viedenskej univerzity si vybral na svoj sólový organový koncert diela G. Muffata, J. Haydna, F. Liszta, R. Bischofa a A. Heillera. Medzinárodný festival duchovnej hudby vyvrcholil 4. júla. Záverečnú bodku urobilala Cyrilo-metodská akadémia vo Veľkej sále Divadla Andreja Bagara za účasti významných predstaviteľov verejného života. Mesto Nitra, ktoré bolo hlavným usporiadateľom medzinárodného festivalu, zastupovali primátor Nitry Jozef Dvonč a viceprimátori mesta, Štefan Štefek a František Baláž. V programe odzneli verše slovenského veľikána slova Milana Rúfusa – Evanjelium z Hlbokého a Hľadanie rodiča, ktoré predniesol herec a recitátor Jozef Šimonovič. Účinkoval spevácky zbor Kyrillomethodeon.

Podpísali zmluvu o partnerstve

Zmluvu o partnerstve a spolupráci podpísali 1. júla 2008 nadchádzajúcich Cyrilo-metodských slávností mesto Nitra, Biskupstvo Nitra, Nitriansky samosprávny kraj a Archeologický ústav SAV v Nitre. Cieľom je zakotviť spoluprácu pri zvyšovaní atraktivity mesta pre cestovný ruch ako aj pri rekonštrukcii a sprístupňovaní historických a kultúrnych pamiatok. Zmluvné strany sa dohodli, že v rámci svojich možností budú podporovať všetky aktivity, ktoré pomôžu mestu Nitra k získaniu titulu Európske hlavné mesto kultúry 2013. Mesto a kraj sa v zmluve zaväzujú vyčleniť finančné prostriedky pre biskupstvo na aktivity, ktoré zvyšujú atraktivitu areálu Nitrianskeho hradu a sprístupňujú národné, multikultúrne, historické, duchovné a intelektuálne dedičstvo obyvateľom. Takisto by mali podľa zmluvy vyčleňovať peniaze pre Archeologický ústav SAV na archeologické výskumy na území mesta a v jeho okolí. Biskupstvo sa zmluvou zaväzuje sprístupňovať verejnosti dedičstvo, ktoré je vo vlastníctve Rímskokatolíckej cirkvi, čiže areál Nitrianskeho hradu, Katedrálu svätého Emeráma a Diecézne múzeum. Archeologický ústav sa zaväzuje poskytovať všetky informácie o archeologických výskumoch v Nitrianskom kraji zmluvným partnerom a tiež sprístupňovať pamiatky, ktoré má v správe.

Otvorili druhú časť Diecézneho múzea

V Tureckej veži na Nitrianskom hrade bolo už od leta minulého roka otvorené prvé Diecézne múzeum na Slovensku. Druhú časť múzea - klenotnicu, ktorá sa nachádza v suteréne, je venovaná expozícii cenných predmetov a písomných pamiatok od 11. storočia po súčasnosť, otvorili po národnej Cyrilo-metodskej púti v nedeľu 5. júla 2008. Návštevníci si tu už počas letných mesiacov mohli prezrieť výber sakrálnych, bohoslužobných predmetov, predmetov z biskupského pokladu, ako sú kríže, monštrancie, relikviáre, prstene, obrazy a ďalšie predmety zo 17. až 18. storočia. Návštevníkov zaujme jaskyňa sv. Svorada - Beňadika, nachádzajúca sa vo výklenku suterénu. Na otvorení múzea sa zúčastnil prezident SR Ivan Gašparovič, nitriansky sídelný biskup Mons. Viliam Judák a primátor mesta Nitry Jozef Dvonč. Otvorením druhej časti múzea širokej verejnosti prezentované cirkevno-umelecké pamiatky a umelecké dedičstvo Nitrianskej diecézy. Nitrianska diecéza chce prostredníctvom tejto expozície prispieť k rozvíjaniu a upevňovaniu historického, kresťanského a národného povedomia. Pôvodcom myšlienky založiť v Nitre diecézne múzeum bol kardinál Ján Chryzostom Korec. Rodiacu sa koncepciu sprevádzali diskusie medzi tímom technikov a historicky a výtvarne orientovanou skupinou, ako aj odborné návštevy náboženských múzeí v Brne, vo Viedni, v Olomouci a v Budapešti. Hlavným iniciátorom koncepcie bol biskup Viliam Judák. Prvá časť múzea predstavuje faksimile rôznych dokumentov, ktoré sa týkajú prvej písomnej zmienky o Nitre, založenia nitrianskeho biskupstva ale aj ďalšie literárne pamiatky.

Koncert „Hoj, vlasť moja!“ ako Krútnava odznel na vynovenom Amfiteátri

Mesto Nitra bolo jedným z partnerov, podieľajúcich sa na príprave 14. ročníka benefičného podujatia s názvom Hoj, vlasť moja, ktoré sa každoročne koná pri príležitosti Dňa Ústavy SR. Tohtoročný koncert sa uskutočnil v sobotu 30. augusta 2008 za účasti prezidenta SR Ivana Gašparoviča s manželkou, predsedu NR SR Pavla Pašku, J. E. Jána Chryzostoma Korca, krstného otca podujatia, podpredsedu vlády Dušana Čaploviča, ministra hospodárstva Ľubomíra Jahnátka, predsedu zboru poradcov

predsedu vlády a poslanca NR SR Vladimíra Faiča, nitrianskeho sídelného biskupa Viliama Judáka, poslancov NR SR Tibora Glendu a Jána Richtera, predsedu NSK Milana Belicu, primátora Nitry Jozefa Dvonča, viceprimátorov Štefana Štefeka a Františka Baláža, prednostu MsÚ Ľubomíra Martinku a ďalších vzácných hostí. Benefičný koncert slávnostne otvorili primátor Nitry Jozef Dvonč a Ladislav Švihel, ktorý stál pri zrode tohto benefičného podujatia pred štrnástimi rokmi. Uvedením opery Krútnava si Nitrania pripomenuli storočnicu tvorcu slovenskej opery Eugena Suchoňa. Koncert bol výnimočný bol aj tým, že ho organizátori situovali do vynoveného nitrianskeho amfiteátra. O jedinečný umelecký zážitok, aký si na jar tohto roku vychutnali aj diváci novootvorenej budovy SND v Bratislave, sa postaral orchester a zbor Opery Slovenského národného divadla. Mesto Nitra, ako jeden z partnerov benefičného podujatia, privítalo túto iniciatívu, pretože sa uskutočnila práve v období, keď kulminujú snahy nášho mesta o získanie prestížneho titulu Európske hlavné mesto kultúry 2013. Organizátorom benefičnej akcie, ktorej výťažok venovali na opravu Nitrianskeho hradu, bola Nadácia Konštantína Filozofa v Nitre, spoluorganizátormi boli Agrokomplex – Výstavníctvo Nitra, štátny podnik a Opera SND Bratislava.

Chrenovské trhy sa vydarili

Primátor Nitry Jozef Dvonč otvoril v piatok 15. augusta 2008 už 2. ročník Chrenovských trhov. Z pódia, rozloženom na voľnej ploche obd'aleč Fatranskej ulice, zaželali Chrenovčanom dobrú zábavu aj viceprimátor a podpredseda VMČ Štefan Štefek, prednosta úradu Ľubomír Martinka, predseda VMČ Chrenová – Janíkovce, poslanec MZ Anton Kretter, ako aj ďalší poslanci MZ, členovia VMČ Pavol Meňky, Jozef Belica a Marek Ďuran. Pestrý kolotoč zábavy a dobrého jedla roztočili mažoretky I. NIMA pri CVČ Domino, tanečná skupina ATIKUS, hudobná skupina Pengagi a ďalší. Súčasťou Chrenovských trhov bol I. ročník Chrenovského turnaja v šachu jednotlivcov a turnaja v mariáši.

Herec Vladimír Bartoň oslávil 60 rokov

Dňa 19. augusta 2008 sme si pripomenuli významné okrúhle životné jubileum - 60 rokov, dlhoročného člena hereckého súboru DAB v Nitre – Vladimíra Bartoňa. Osobnosťou sa stal už pri nástupe do nitrianskeho divadla v roku 1971. Bol a je predstaviteľom nespočetného množstva dramatických, komediálnych, charakterovo aj psychologicky zložitých postáv. Herec mnohých tvárí a podôb. Trpezlivý pedagóg, majster dabingového umenia, skvelý recitátor a priateľ rozhlasového mikrofónu či televíznej kamery. Z množstva postáv stvárnených na javiskách DAB pripomeňme len tie z posledných rokov: Profesor Higgins v Pygmalione, Bobby Franklyn v $1 + 1 = 3$, František Nádasdy v Báthoryčke, Mordche vo Fidlíkantovi na streche, Mavrodani v Grékovi Zorbovi, Max v Kabarete, Vendelín Pohánka v Adamovi Šangalovi, Don Juan a Dekan Medicíny v Hre snov, Victor Sjöström v Obrázkoch, Neznámy v Agáte, Kallheim, Sused a Advokát vo Verejnom nepriateľovi, Hazelnut vo Veveričkách, Šerif v Divotvornom hrnci, Cudziniec v Piargoch či Lenoir v Modrej ruži.

Podzoborské vinobranie

Podzoborské vinobranie pod záštitou primátora Nitry Jozefa Dvonča a predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja Milana Belicu urobilo v nedeľu 7. septembra 2008 poslednú bodku za bohatým programom Nitrianskeho kultúrneho leta 2008. Rozľahlý

Mestský park Na Sihoti nasiakol vari aj tromi tisíckami návštevníkov od nula do 99 rokov, ktorí využili pozvanie organizátorov na príjemné prežitie nedeľného popoludnia. Ponuka, ktorú pripravili organizátori, skutočne stála zato a ľudia sa mohli oddávať všetkým pôžitkom – od skvelej zábavy po chutné jedlo a občerstvujúce nápoje. Primátor Nitry Jozef Dvonč v príhovore k účastníkom osláv uviedol, že je našou povinnosťou zachovávať tradície predkov a dedičstvo, ktoré nám tu zanechali. Ak chceme byť kultúrny národ, malo by to byť našou povinnosťou. Podzoborské vinobranie sa konalo pod záštitou dvoch viceprezidentov Nitrianskej kráľovskej vínnej cesty Vladimíra Libanta a Pavla Madu. Nemožno nespomenúť sprievodkyňu podujatím Oľgu Csákayovú, ktorá svojím šarmom prispela k pohode a skvelej zábave. Hlavný program sa začal sprievodom účinkujúcich cez park, požehnaním plodov jesene a pokračoval vystúpením folklórnych skupín. Diváci si mohli vychutnať krásu slovenských krojov – párt a čepcov, ktoré sú pre každý región Nitrianskeho kraja typické a jedinečné svojou výzdobou. Súťaž o najkrajšiu ozdabu hlavy spestrili o svadobné zvyky spojené s odčepčením nevesty. V tejto časti programu bol zainteresovaný aj Homo Nitriensis – dámsky klub na čele s prezidentkou, prvou dámou mesta Nitry Margitou Štefánikovou. Záver Podzoborského vinobrania patrilo divadelnému združeniu Le Mon a ich najnovšiemu príbehu, rozprávke o Princovi Bajajovi. Podvečer sa parkom niesli tóny dychovej hudby Lapášanka, ktorá ľudí pozvala na tanečný parket. Organizátormi podujatia boli Mesto Nitra, Nitrianska kráľovská vína cesta a Dámsky klub Homo Nitriensis.

Divadelnú Nitru navštívilo 12 tisíc návštevníkov

Už po sedemnásty raz sa Nitra stala v dňoch od 1. októbra do 26. septembra 2008 hostiteľkou najväčšej divadelnej udalosti na Slovensku – medzinárodného festivalu Divadelná Nitra. Oficiálne ho zatvorila inscenácia českého súboru Divadla Komédie Proces, ktorá, podobne ako ostatné inscenácie, zaznamenala veľký divácky úspech. Leitmotívom 17. ročníka festivalu, ktorý každoročne do Nitry prináša to najlepšie z európskej i slovenskej divadelnej tvorby, bolo odkrývanie podôb zodpovednosti a vyhranených postojov. Počas šiestich dní na jeho hlavných javiskách vystúpilo 9 súborov z Nemecka, Talianska, Grécka, Maďarska, Českej republiky, Poľska, Ruska, Holandska a 3 slovenské súbory. Zaujímavú súčasť hlavného programu predstavoval aj unikátny chorvátsky projekt interaktívnej teatralizovanej výstavy Múzeum bývalých lások, ktorý je verejnosti prístupný až do 19. októbra. Do Nitry prišlo spolu 202 členov divadelných súborov a technikov, ktorí realizovali uvedenie inscenácií. Hlavný program s 25 predstaveniami pritiahol spolu takmer 5000 návštevníkov. V rámci Prehliadky európskeho filmu bolo premietnutých šesť filmov, medzi nimi i v Cannes ocenené Slepé lásky Juraja Lehotského a v celoslovenskej predpremiére aj celovečerný dokument Posledná maringotka Petra Beňovského. Všetky očakávania prekonala i návštevnosť takmer 130 podujatí sprievodného programu, ktorá za 6 dní prekročila hranicu 12 000 ľudí. Sprievodné akcie z oblasti hudby, filmu, výtvarného umenia, poézie a odposluchov divadelných hier sa odohrávali v Starom divadle v Nitre, v Nitrianskej galérii a múzeu, vo Filmovom klube, v Synagóge, v Krajskom osvetovom stredisku, v knižnici a vo výkladoch obchodov na pešej zóne.

Na 25. ročník filmového festivalu Agrofilmu sa prihlásilo 21 krajín

Slávnostným odovzdaním cien sa v piatok 3. októbra 2008 skončil 25. ročník Medzinárodného filmového festivalu AGROFILM. O priazeň medzinárodnej poroty sa uchádzalo až 111 filmov z 21 krajín a jednej medzinárodnej organizácie. Najviac filmov

– až 32 poslali do súťaže tvorcovia z Francúzska, 24 prihlásilo Nemecko, zo Slovenska ich bolo 18. Prvýkrát so svojou tvorbou predstavili tvorcovia zo Srí Lanky a z Východného Timoru. Medzinárodná porota ocenila najlepšie dielo cenou Magna mater. Odniesla si ho indická snímka Vodohospodárska výstavba – Hlinené priehrady. Cenu primátora mesta Nitra za videoprogram Voda a tatranský les v réžii Pavla Kráľa prevzal z rúk primátora Jozefa Dvonča zástupca prihlasovateľa Štátne lesy TANAP-u Tatranská Lomnica. Tohtoročný festival odborných filmov sa dožil 25 výročia. Pri tejto príležitosti vystúpil čestný prezident festivalu Ján Plesník, ktorý skonštatoval, že by bol rád, aby toto významné podujatie žilo i naďalej. Na jeho slová zareagoval primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý organizátorom festivalu zo strany mesta prisľúbil plnú podporu i finančnú pomoc. Agrofilm je festivalom filmov o poľnohospodárstve, ekológii, lesnom a vodnom hospodárstve a filmov s problematikou obyvateľov vidieka. Festival sa koná v priestoroch Slovenského centra poľnohospodárskeho výskumu, no nekončí sa odovzdaním cien. Kolekciu ocenených filmov s niektorými najzaujímavejšími snímkami Agrofilmu 2008 budú môcť vidieť diváci vo väčších mestách Slovenska na tradičných pofestivalových projekciách pre verejnosť na školách a ústavoch. Všetky ocenené filmy Agrofilmu natrvalo ostávajú v archíve festivalu v Slovenskom centre poľnohospodárskeho výskumu – Výskumnom ústave živočíšnej výroby (VÚŽV) v Nitre. Odtiaľ si ich lektori, školy a spoločenské organizácie môžu požičať na premietanie. Festival sa už tradične koná pod záštitou slovenskej vlády a Organizácie spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) v Ríme. Jeho usporiadateľom je Ministerstvo pôdohospodárstva SR. Agrofilm organizuje Slovenské centrum poľnohospodárskeho výskumu v Nitre-Lužiankach a premieta sa v kinosále VÚŽV.

Uviedli bibliografiu JUDr. Štefana Valenta

Nositeľ titulu Čestný občan mesta Nitry a národne cítiaci Slovák sa JUDr. Štefan Valent sa natrvalo zapísal do histórie nášho mesta. Rozmanitá je aj plejáda jeho povolání a poslaní, ktorým môžeme dať prívlastok životné. Povoláním právnik bol činný ako vyšetrojúci sudca a krajský prokurátor. Historicky nezmazateľný je jeho prínos pri zakladaní galérie. Poznali sme ho však aj ako skvelého hokejistu, výborného tenistu a znalca umenia. Doktor Valent bol mimoriadne čínorodý aj na literárnom poli. Krajská knižnica Karola Kmeťka sa podujala spracovať bibliografiu tejto osobnosti. Slávnostné uvedenie „Bibliografie za obdobie rokov 1965 až 2007“ a spomínanie na Štefana Valenta sa uskutočnilo v Krajskej knižnici Karola Kmeťku v Nitre. Tento Čestný občan nášho mesta odišiel zo svojej pozemskej púte v decembri 2007 vo veku 99 rokov. Blížiac sa jeho 100-ročné jubileum, začala knižnica s prácami na vydaní jeho personálnej bibliografie, ktorá by podala ucelený obraz o jeho celoživotnej literárnej činnosti. Žiaľ, osud chcel, že sa stých narodením nedožil. Všetci zúčastnení, ktorí zareagovali na pozvanie, ďakovali životu za možnosť poznať osobnosť doktora Valenta. Medzi hosťami najvzácnejšími bol podpredseda Nitrianskeho samosprávneho kraja a poslanec MsZ v Nitre Ján Vančo, zástupca primátora Nitry František Baláž, vedúci oddelenia metodického riadenia kultúry NSK Miloš Bača, nitrianska spisovateľská obec, reprezentovaná Lacom Zrubcom, Andrejom Červeňákom, ako aj blízka rodina a priatelia JUDr. Štefana Valenta.

Na námestí veľká roadshow k filmu Tobruk

Vo štvrtok 4. septembra 2008 sa na Svätoplukovom námestí konala roadshow k najnovšiemu českému filmu režiséra Václava Marhoulu s názvom TOBRUK. Na námestí

pristavili vojenské autá, vojenský stan a ďalšie záležitosti, týkajúce sa vojenského filmového príbehu, ktorý chce pripomenúť málo známú kapitolu druhej svetovej vojny, keď príslušníci Československého pešieho práporu 11 – Východného po boku Britov, Austráľčanov, Poliakov a Juhoafričanov, na jeseň roku 1941 bránili pred nemeckými a talianskymi jednotkami Spojencami ovládaný strategický prístav na severe Líbye Tobruk. Miestom veľkolepého uvedenia tohto, podľa režiséra Václava Marhoula - československého filmu, bolo Svätoplukovo námestie. V rámci promo podujatí „privezli“ do Nitry historické bojové vozidlách a zbrane, presne také, s akými sa bojovalo v líbyjskom prístave Tobruk v roku 1941, kde ešte aj dnes sú stále zachované zákopy a pevnosti. V priebehu dvoch hodín mali ľudia možnosť nazrieť do automobilov, ako i do stanu a porozprávali sa s tvorcami filmu. Premiéra filmu bola v kine MAX. Vo filme hrá aj nitriansky herec Martin Nahálka.

V Nitre rozdali DOSKY 2008

Medzinárodný festival Divadelná Nitra opäť otvoril slávnostný ceremoniál odovzdávania Divadelných cien sezóny - Dosky. Tohto roku sa tak stalo v piatok 26. septembra 2008 v Divadle Andreja Bagara v Nitre. Slovenská klasika, ako aj alternatíva dominovali divadelnej sezóne 2007/2008 svojou kvalitou i nápaditosťou. Divadelní odborníci sa rozhodli udeliť tieto ocenenia v pomere tri ku trom nitrianskemu DAB a bratislavským divadlám. Divadlo Andreja Bagara v Nitre získalo Dosku za dramaturgiu svojho cyklu pre celú uplynulú monotematickú sezónu pod názvom Rodinné striebro: za uvedenie Tajovského Statkov a zmätkov, Matky Júliusa Barča Ivana, inscenácie Piargy inšpirovanej poviedkami Švantnera, Chrobáka a Figuli, operety Modrá ruža z dielne Pavla Braxatorisa a Gejzu Dusíka a spracovania diela Boženy Slančíkovej Timravy Všetko za národ. Tieto inscenácie prilákali domáce publikum a je o ne záujem aj v zahraničí. Keď divadlo ohlásilo, že pripravuje monotematickú sezónu venovanú slovenským dielam, viacerí si mysleli, že má politický podtext, že slovenská klasika slovenského diváka neosloví, no stal sa pravý opak. Objavom sezóny sa na základe rozhodnutia poroty stala dramaturgia monotematického cyklu DAB Rodinné striebro. Dosky za najlepší ženský herecký výkon získala Daniela Kuffelová za postavu Matky (DAB) a najlepšie kostýmy sezóny vytvoril Peter Čanecký k inscenácii hry Romana Poláka Piargy (DAB). Najlepším hercom sezóny sa stal Robert Roth, ktorý stvárnil Hamleta v inscenácii hry Williama Shakespeara v Činohre SND. Dosky v kategórii najlepšia scénografia získal Tom Ciller za scénu k inscenácii hry Georga Büchnera Leonce a Lena, ktorú uviedla Činohra SND.

Krajská knižnica vydala bibliografiu Maríny Čeretkovej – Gálovej

Krajská knižnica Karola Kmeťku uviedla vo štvrtok 2. októbra 2008 do života Personálnu bibliografiu najpopulárnejšej nitrianskej spisovateľky Maríny Čeretkovej – Gálovej. Autorkou tohto diela je Anežka Strihová, riaditeľka Univerzitnej knižnice UKF v Nitre. Na slávnostnom uvedení knižky sa zúčastnili nitrianski spisovatelia Andrej Červeňák a Ladislav Zrubec. Marína Čeretková – Gálová debutovala v roku 1962 a za sedem rokov vydala sedem kníh. Je nositeľkou Ceny mesta Nitry a členkou nitrianskej odbočky Spolku slovenských spisovateľov.

V Starom divadle uviedli čierno-divadelnú impresiu na tému Knihy džunglí

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre uviedlo v septembri 2008 multimediálnu čierno-divadelnú impresiu na tému svetoznámej knihy Rudyarda Kiplinga Kniha džunglí.

Cieľom projektu je prostredníctvom sugescie obrazu, hudby a pohybu primáť divákov k úvahe nad prírodnými zákonmi, miestom človeka v prírodnej hierarchii a vzájomných ľudských vzťahoch v nej. Impresiu v dramatinizácii a réžii Ondreja Spišáka uvedú 12. júna. V inscenácii hrajú Marian Andrišek, Radovan Hudec, Danica Hudáková, Lucia Korená, Rudo Kratochvíl, Agáta Solčianska a Katarína Petrusová. Výsledkom impresie bola inscenácia, tvorená progresívnymi a modernými výrazovými prostriedkami, ktoré umožnili komunikáciu s malým, mladým ale i dospelým divákom bez rečových bariér a vyjadrenie posolstva o nutnosti vzájomného spolužitia človeka a prírody. Uvedenie impresie sprevádzala aj vernisáž diel nitrianskej maliarky a výtvarníčky Jany Farmanovej Bábiky. Čierne-divadelné predstavenie na motívy Knihy džunglí uviedlo divadlo už v roku 1992. Vtedy sa však toto predstavenie hralo veľmi málo pre technické problémy. V obnovenej premiére dostalo moderný šat - novú výpravu aj hudbu a pôvodne anglický názov Jungle Book nahradil jeho slovenský preklad.

DAB začalo sezónu premiérou grotesky Okuliare Eltona Johna

Prvou premiérou novej sezóny Divadla Andreja Bagara v Nitre bola v Štúdiu DAB v piatok 17. októbra 2008 bláznivá groteska, z pera anglického autora Davida Farra s názvom Okuliare Eltona Johna. V réžii Petra Mankoveckého spojila dva typické britské fenomény - futbal a rock. Na pozadí skutočnej udalosti z dejín anglického futbalu inscenácia rozohráva tému životného outsiderstva. Hra Okuliare Eltona Johna sa s úspechom hrala po celej Európe. Vznikla na objednávku watfordského divadla. Jej autor David Farr za ňu získal cenu autorskej asociácie za najlepšiu regionálnu hru roku 1997. Po úspešnom turné po britských divadlách sa inscenácia hrávala v Londýne.

Príbeh sa odohráva počas jedného dňa a autor ho zahustil komickými až absurdnými náhodami. Nechýba čierny humor, irónia a prekvapivé pointy. Diváci sa v príbehu prenesú do opusteného jednoizbového bytu hlavného hrdinu Billa (Martin Nahálka), ktorý je uzatvorený nielen v izbe, ale aj sám v sebe, pretože ako veľký fanúšik watfordského klubu nezvládol svoj fanúšikovský sen. Klub FC Watford, prezývaný aj Sršni, zažil prudký vzostup i pád na futbalovom nebi. V 70-tych rokoch do neho finančne aj personálne vstúpil svetoznámy spevák Elton John a v dobách najväčšej slávy tu pôsobila trénerská legenda Graham Taylor. Pod jeho vedením sa v roku 1984 pôvodne malý a bezvýznamný klub prebojoval zo štvrtej ligy až do finále Anglického pohára. Vtedy začnú do seba narážať dva svety - svet futbalu a svet rocku, ako aj ľudské osudy. V inscenácii účinkujú Bill (Martin Nahálka), Dan (Miloslav Král), Shaun (Martin Frátrič), Tim (Juraj Hrčka), Julie (Daniela Kuffelová) a Amy (Alena Pajtinková).

V Starom divadle premiérovali Slovenský Betlehem

Staré divadlo v Nitre uviedlo 28. novembra 2008 premiéru inscenácie Slovenský Betlehem. Inscenáciou sa tvorcovia snažili priniesť divákovi prvky tradičnej vianočnej hry, ktorá vznikla zo stredovekého náboženského divadla a šírenia príbehu o jasličkách. Režisérom predstavenia bol riaditeľ Ondrej Spišák, ktorý sa podieľal na scenári a zhostil sa výberu piesní. O hudbu a korepetície sa postaral Eugen Gnoth. V hlavných postavách sa predstavili Lucia Árendášová - Barcziová, Ivan Gontko, Ján Hrmo, Lucia Korená, Ľubomír Kratochvíl, Katarína Petrusová, Oľga Schrameková, Roman Valkovič a ďalší. Dramaturgiu predstavenia mala Veronika Gabčíková.

Jesenné večery v Galérii hudby

Na predĺžené jesenné a zimné večery pripravila Nitrianska galéria Galériu hudby. Bol to ďalší výnimočný projekt z radu nevýtvarných, pripravovaných touto kultúrnou inštitúciou, ktorý mal za cieľ prispieť k rozvoju kultúrneho života mesta Nitra a podporiť propagáciu a šírenie pôvodnej slovenskej kultúry v Nitre. Cyklus komorných koncertov organizátori zamerali na hlbšie spoznávanie vážnej hudby všetkých historických období a súčasnej hudby. Progresívnou dramaturgiou sa podujali prezentovať významné diela zo sólovej i komornej hudby. Hlavnou myšlienkou projektu bolo oživiť priestory galérie hudobným umením, pretože počúvanie hudby v priestoroch, ktoré prezentujú výtvarné diela, zároveň pomáha umocniť umelecký zážitok.

Galéria hudby sa začala už 23. septembra 2008 koncertom Veni 20 YEARS AFTER. Predstavilo sa Veni ensemble v zložení Marián Lejava (dirigent), Terry Riley, Daniel Matej a Martin Burlas. Ďalej sa predstavilo TRIO ANIMÉ, ktoré pozostáva z klaviristky Pavly Reiffersovej, huslistky Lucie Kopsovej, violončelistky Kataríny Kleinovej. Novembrová Galéria hudby sa začala Večerom slovenskej hudby.

Nitrianská hudobná jeseň 2008

Nitrianska hudobná jeseň sa za tri desaťročia stala obľúbeným podujatím. Pod záštitou primátora Jozefa Dvonča aj tohto roku priniesla hudbymilovnému publiku sedem samostatných koncertných večerov domácich i zahraničných účinkujúcich. Okrem toho bola súčasťou hudobného cyklu aj 26. ročník medzinárodného festivalu klasickej gitarovej hudby Cithara aedicae, ktorý si tu získal svojich skalných priaznivcov. Na slávnostnom otvorení sa predstavil komorný sláčikový orchester Virtuosi Brunensis, ktorý 9. októbra 2008 súčasne slávnostne otvoril aj Dni českej kultúry v Nitre. Na koncerte nitrianskeho Collegia cantorum 17. októbra 2008 vystúpili sólisti Renata Feríková, Ján Prievozník a Radka Kolcúnová. Vystriedalo ich klavírne trio Ivany Pristašovej, Borisa Bobóa a Ladislava Fančoviča 30. októbra. Nasledoval harfovo-flautový recitál Ladislava Pappa a Justíny Pappovej 6. novembra a klavírny recitál Martina Kostála a Ivany Trangošovej 9. novembra. Violončelo bolo v centre pozornosti na vystúpení Kataríny Madariovej a Magdalény Bajúszovej 13. novembra. Posledným koncertom Nitrianskej hudobnej jesene bol večer víťazov speváckej súťaže Rudolfa Petráka 20. novembra. Medzitým upozornila na akustické kvality Synagógy séria šiestich večerov Cithary aedicae v sprievode koncertných gitár umelcov z Kuby, Španielska, Poľska Talianska, Česka i Slovenska. Všetky Nitrianskej hudobnej jesene sa budú konať v čase od 9. októbra do 20. novembra v mestskej koncertnej a výstavnej sieni – Synagóge.

Dni mesta Nitry v Kroměříži

Dôkazom nadštandardnej úrovne partnerskej spolupráce Nitry a Kroměříža sú každoročné Dni mesta Nitry v Kroměříži, ktoré sa konali v dňoch 15. a 16. októbra 2008, v rámci ktorých sa ich organizátori pokúsili predstaviť to najlepšie, čo Nitra ponúka v oblasti kultúry. Podujatie sa konalo v mesiaci vyhlásenom ako mesiac českej a slovenskej vzájomnosti. V Kroměříži sa predstavili agentúra LeRen s veľkolepou módnou, vlasovou a vizážistickou šou s hosťom večera, umeleckou šéfkou DAB Evou Pavlíkovou, fotograf Juraj Novák s výstavou fotografií pod názvom Dreamworks a herci Starého divadla Nitra s rozprávkou pre deti Zabudnutý čert. Na oficiálnej časti, na prijatí u starostu mesta Miloša Malého sa zúčastnil primátor Nitry Jozef Dvonč, vedúca

oddelenia kultúry a športu Dagmar Bojdová, vedúci oddelenia CRaPM – NISYS Juraj Novák, programová manažérka MKC Alena Pivarčiová a referentka pre partnerské mestá Petra Waldnerová. Nitrianska delegácia ďalej absolvovala vernisáž výstavy fotografií a večernú módnú prehliadku. Pracovné rokovanie medzi vedúcim odborom kultúry, cestovného ruchu a štátnej pamiatkovej starostlivosti Petrom Pálkom a Jurajom Novákom riešilo ďalšie možnosti partnerskej spolupráce a pripravovaná účasť na hlavných veľtrhoch cestovného ruchu v Slovenskej a Českej republike v januári 2009.

Festival gitarového umenia Cithara aedicularum 2008

Súčasťou koncertného cyklu Nitrianska hudobná jeseň bola aj tento roku prehliadka gitarového interpretačného umenia Cithara aedicularum. V pondelok 20. októbra 2008 ju za účasti primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča i viceprimátora Františka Baláža v koncertnej a výstavnej sieni mesta Nitra – Synagóge slávnostne otvorili tóny flauty. Barbora Kolářová, poslucháčka VŠMU v Bratislave a učiteľka tunajšej Tralaškoly, uviedla čarovný program Hudobné impresie. Talentovanej flautistke Barbore Kolářovej sekundoval Michal Jonatan na írskych píšťale Lov whistle. V programe odzneli kusy Les Folies d'Espagne M. Maraisa, Syrinx C. Debussyho a bretónska ľudová melódia. XXVI. ročník medzinárodného festivalu klasickej gitarovej hudby sa už tradične neobišiel bez vernisáže, tentoraz originálov z maliarskej kolekcie zakladateľa, autora, neúnavného producenta a režiséra celého podujatia - Pavla Siku, ktorý povedal, že je šťastný, že Mesto Nitra vytrvalo poskytuje podmienky na to, aby sa sem mohli každoročne zlietať tí najlepší interpreti gitarovej hudby z celého sveta. Preto jeden obraz z jeho kolekcie, nazvaný Na počiatku bolo leto, ako symbol jeho veľkej vďaky, venoval primátorovi Nitry Jozefovi Dvončovi. Umelecké kvality vystavenej Sikovej kolekcie LETO vtípne komentoval Ľubomír Podušel zo Slovenskej národnej galérie. Po vernisáži sa hudbymilovným Nitranom predstavil s najnovším programom dramaturg festivalu Ján Labant. Koncertný sólista a pedagóg už tradične uviedol vo svojom programe skladbu slovenského autora, žijúceho v Austrálii, Mariána Budoša. Za časté premiérovanie skladieb venoval Budoš Labantovi okrem iných opus „A Little Piece of Heaven“, ktorý prijalo nitrianske publikum s nadšením. Počas piatich nasledujúcich večerov Jána Labanta v Synagóge s gitarou vystriedali: Petra Poláčková z ČR, gitarové dueto Annabel Montesinos zo Španielska a Marco Tomayo, ktorý zastupoval Rakúsko i Kubu, ďalej Polka Beata Bedkowska – Huang, Alberto Mesirca z Talianska a o umelecké vyvrcholenie festivalu sa postaralo gitarové kvarteto Guitara4mation z Rakúska.

Koncert Hany Zagorovej

Na pódiu nitrianskeho Divadla Andreja Bagara v Nitre sa 30. októbra predstavila legenda česko-slovenskej hudby Hana Zagorová. Diváci ocenili dlhotrvajúcim potleskom jej spevácky výkon. Páčili sa im piesne z jej počiatkov, keď spievala s orchestrom Gustáva Broma a Karla Wágnera.

Do života uviedli knihu dánskeho filozofa, teológa a geniálneho mysliteľa

V obradnej sieni Mestského úradu v Nitre sa v utorok 11. novembra 2008 stretli ľudia, ktorých spojila vzácna myšlienka a jeden cieľ – niekoľko mesiacov sa sústredene venovali posolstvu dánskeho filozofa, teológa a geniálneho mysliteľa Sorena Kierkegaard, ktorý žil v rokoch 1813 až 1855. Z ich niekoľkomesačnej vedeckej spolupráce vznikla kniha s názvom Kierkegaard and Faith. Publikáciu vydala Univerzita v

Barcelone a obsahuje práce autorov z Nitry, Barcelony, Mexiko City a Malaga. Kniha predstavuje ich pohľad na myšlienky dánskeho filozofa, otvára tak pomyselné hranice medzi národmi a kultúrami. Publikácia bola vydaná v španielskej Barcelone a vznikla v spolupráci s Mestom Nitra a Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre a z Nitry jej vydanie koordinoval hlavný editor Roman Králik z Filozofickej fakulty UKF. Na jej príprave sa podieľal aj ďalší učiteľ Cyril Diatka. Editor Roman Králik odovzdal ceny Za šírenie odkazu Kierkegaarda a osobitne sa poďakoval za spoluprácu vedúcej kancelárii primátora Nitry Jarmily Juhásovej. Na slávnostnom uvedení knižky do života sa zúčastnili veľvyslanec Dánskeho kráľovstva Jorgen Munk Rasmussen, veľvyslanec Rumunska Georghe Angel, kultúrny atašé Veľvyslanectva Mexika Rafael Donádio, zástupca veľvyslanectva Španielskeho kráľovstva Iago Gil Auguado a zástupca českého veľvyslanectva, radca Michal Ryšavý. Na pôde nášho starobylého mesta vzácných hostí privítal v zastúpení primátora Jozefa Dvonča, viceprimátor Štefan Štefek. S úprimnými slovami sa pripojil aj rektor UKF v Nitre Libor Vozár, ktorý sa reprezentantom týchto krajín poďakoval za spoluprácu. Soren Kierkegaard je považovaný za „praotca“ existencializmu 20. storočia. Žil krátkych 42 rokov, no aj za tento krátky čas zanechal dielo, ktorého odozva je platná dodnes. Bol veľkým bojovníkom za ľudskú individualitu, jedinečnosť a autentickú existenciu človeka. Kierkegaardovo dielo je plné odporu k malomeštiactvu, meštiackej morálke, odmieta ortodoxné náboženstvo. Túžil po zmene života, po víťazstve duchovných a obnove ľudských hodnôt, ktoré sú úzko späté s ľudskou individualitou.

V Nitre vystavili korunku pre Miss Universe 2008

Obyvateľom a návštevníkom nášho mesta sa v dňoch 21. až 23. novembra 2008 naskytila jedinečná príležitosť – mohli si na vlastné oči prehliadnuť výnimočnú korunku, ktorou vo finále súťaže Miss Universe 2008 ozdobili hlávku najkrajšej Slovenky za rok 2008 - Sandry Manákovéj. Verejnosť toto jedinečné umelecké dielo mohla vidieť počas televízneho prenosu 8. marca 2008. Diamantovú korunku navrhla a z bieleho zlata vyrobila špeciálne pre túto príležitosť, pražská klenotnícka firma ALO jewelry. Na kreatívnom návrhu sa osobne podieľal majiteľ a generálny riaditeľ ALO jewelry pán Alojz Ryšavý, ktorý pochádza z Levíc. Výroba skvostu trvala pol roka, vyrobený je zo 14-karátového bieleho zlata a má hmotnosť 130,73 gramov. Na korunke dominuje 1641 diamantov, zakúpených na špeciálnej diamantovej burze v belgických Atwerpách a 142 bielych topasov. Hodnota najdrahšej korunky pre slovenskú kráľovnú krásy bola stanovená na 1 700 000 Sk.

Slovensko hľadalo aj v Nitre kurátorov

Kvôli veľkému úspechu 1. ročníka sa Nitrianska galéria rozhodla vyhlásiť druhé kolo projektu Galéria mladých kurátorov. Zámerom tohto projektu je poskytnúť v rámci Nitrianskej galérie priestor mladým a začínajúcim kurátorom. Na vysokých školách sa totiž budúci kurátori len veľmi zriedka – ak vôbec – stretávajú s kurátorskou praxou. Ak sa potom dostanú do galérie, žiaľ často nevedia, čo všetko si realizácia výstavy vyžaduje. Nejde tu však o súťaž, na ktorej konci bude vyhlásený jediný víťaz. Šancu má každý, kto predloží kvalitný projekt, ktorý posúdia odborní pracovníci galérie. Hlavným zmyslom projektu je tvorivá práca, kde sa mladý kurátor prostredníctvom otvorenej komunikácie a za asistencie kurátorov galérie bude mať možnosť naučiť, ako sa komplexne organizuje výstava. Nádejným kurátorom a kurátorkám (študentom alebo čerstvým absolventom) bude poskytnutý výstavný priestor Bunker a technické zabezpečenie výstavy. Bunker je bývalým krytom civilnej ochrany v podzemí galérie. Je

to veľmi špecifické a inšpiratívne miesto, ktoré prekonáva tradičné chápanie výstavného priestoru, a to nielen svojou dispozíciou, alternatívnym prístupom, ale aj klimatickými podmienkami.

Historik Matúš Kučera hosťom Krajskej knižnice

Univerzitný profesor PhDr. Matúš Kučera, DrSc., patrí k našim renomovaným odborníkom na stredoveké dejiny. Je autorom početných vedeckých diel, ako aj kníh, určených pre širokú čitateľskú verejnosť. Pri písaní používa jazyk, ktorý je blízky aj mladšej generácii. Dňa 11. novembra 2008 sa stal hosťom Krajskej knižnice Karola Kmeťka v Nitre, kde ho privítala riaditeľka PhDr. Marta Pernická. Poslucháčom – študentom nitrianskych gymnázií - príťažlivým spôsobom priblížil počiatky našich národných dejín od sťahovania národov cez Veľkomoravskú ríšu až po tragickú bitku pri Moháči r. 1526. Vysvetlil udalosti od začiatku 16. storočia do 40. rokov 19. storočia, keď na slovenskú politickú scénu začína vstupovať mladá generácia štúrovcov. Postupne poodkrýval rúskom nepoznania zahalené jednotlivé osobnosti našich raných dejín, ako sú Samo, Pribina, Svätopluk. Rozprávanie Matúša Kučeru malo pre mladé auditórium obrovský význam, nielen z hľadiska kultúrneho priblíženia tohto historického obdobia, ale aj pre vlastné sebaopoznanie a uvedomenie si národnej identity, čo napokon prejavili položením zaujímavých otázok. Riaditeľka knižnice Marta Pernická vyzdvihla skutočnosť, že dielo Matúša Kučeru výrazným spôsobom prispelo aj k tomu, že Veľkomoravská ríša, ako vplyvný stredoeurópsky štát, začala byť nielen u nás zreteľnejšie vnímaná ako kľúčová súčasť slovenských dejín. Univerzitný profesor Matúš Kučera pôsobil po revolúcii r. 1989 ako minister školstva, vedy, telovýchovy a športu. Istý čas bol veľvyslancom v Chorvátsku a neskôr v Bosne a Hercegovine.

Krása zborového spevu vynikla na festivale ZBORY MESTU

Mesto Nitra usporiadalo 11. ročník Festivalu speváckych zborov ZBORY MESTU v dňoch 21. a 23. novembra 2008 v Kostole Ducha Svätého v Nitre na Ulici Fraňa Mojtu. Festival bol venovaný pamiatke hudobného skladateľa Jozefa Rosinského, ktorý zohral významnú úlohu v hudobnom živote nášho mesta a bol nielen hudobným skladateľom, ale i organistom, dirigentom a pedagógom. Uviedli aj skladby Eugena Suchoňa, ktorého nedožitú storočnicu si pripomína v tomto roku celé Slovensko. V prvý večer festivalu sa poslucháčom predstavili Spevácky zbor Dúha pri ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre, Akademický spevácky zbor UKF v Nitre, Spevácky zbor NITRIA a prehliadku uzavrel Českolipský detský zbor, ktorý pricestoval z Českej republiky. V sobotu sa nitrianskemu publiku predstavil ďalší hosť – Spevácky zbor KANTÁTA, ktorý pôsobí pri Dome Matice sloveskej v Šuranoch. Ďalej vystúpili: Spevácky zbor pri Súkromnej základnej umeleckej škole a Konzervatóriu Heleny Madariovej v Nitre, Katedrálny spevokol EMERÁM, Spevácky zbor LIPKA, Nitriansky evanjelický spevokol a Spevácky zbor GLÓRIA. Záverečný koncert v nedeľu 23. novembra patril ľudovým piesňam z krajín Európskej únie, ktoré pod názvom Eurofolklór pripravil Miešaný spevácky zbor TECHNIK AKADEMIK, ktorý sa v minulých rokoch nitrianskemu publiku predstavil programami Eurokoledy (2005), Veľkonočná hudba (2007) a Višegrádske koledy (2007). Každý z večerných koncertov sa začínal o 17. hodine a vstup bol zadarmo.

Festival Vysoké hory Nitra 2008

V poradí už III. ročník festivalu - Vysoké hory Nitra - sa uskutočnil pod záštitou primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča. Primátor na otvorení festivalu v sobotu 8.

novembra 2008 o 9.00 hodine nešetril slovami obdivu nad obrovským záujmom divákov a teda nad tým, že veľká sála mestského úradu praskala vo švíkoch. Za prenájom sály organizátori neplatili, dostali ju od mesta ako sponzorský dar. Festival o horách a cestovaní, ktorý je regionálnou súčasťou festivalu Vysoké Hory v Žiline, organizoval Nitriansky horský spolok. Už prvý aj druhý ročník festivalu sa v Nitre stretol s mimoriadne priaznivou odozvou verejnosti, čo organizátorov mimoriadne motivovalo k organizácii 3.ročníka. Festival verejnosti predstavil filmy s horskou tematikou a tešil sa obrovskému záujmu verejnosti, ktorá doslova zaplavila priestory prvého poschodia a veľkej sály úradu. Keď nestačili sedadlá veľkej sály s kapacitou 500 miest, diváci neváhali a bez problémov sa usadili na schodisko. Preplnená zasadacia sála Mestského úradu v Nitre svedčila o tom, že aj Nitrania hory milujú a chcú o nich vedieť čo najviac. Organizátorom sa podarilo presvedčiť významných horolezcov a cestovateľov, aby prišli do Nitry prezentovať svoje filmy a diapozitívy. Počas druhého dňa – v sobotu, čo bol hlavný deň festivalu, organizátorov potešila vysoká účasť širokej verejnosti. Sprievodnou akciou bola výstava fotografií z rôznych oblastí sveta, medzi fotografmi sa vynímal aj známy nitriansky fotograf a milovník prírody Jaroslav Košťál.

Shaolinskí mníši predviedli v Nitre svoje umenie

V rámci svojho európskeho turné k nám zavítali v sobotu 8. novembra 2008 Shaolinskí mníši. V Mestskej hale na Klokočine sa o 18. hodine rozpútala jedinečná šou, vrchovato naplnená extrémnymi situáciami. Shaolini pricestovali s programom, plným emócií a priam nám vyrazili dych. Väčšina divákov sa pri sledovaní ich vystúpenia zamyslela nad sebou a vecami okolo nás, ktoré ani nevieme, že existujú ...“

V novej šou s názvom Svätý vrch si diváci pozreli, čo všetko je ľudské telo schopné dokázať v spojení s tvrdým duševným tréningom a odriekaním. Mníši, žijúci podľa prísnych pravidiel, predviedli, že myseľ je schopná ovládať ľudské telo. Na svojich hlavách lámali drevené guľatiny, ohýbali kusy železa a bez akýchkoľvek stôp po poranení tlačili oštepom, opretým o krk, ťažké predmety.

DAB uviedlo premiéru komédie „Sardinky na scénu, prosím!“

Nitrianske DAB uviedlo v piatok 5. decembra 2008 v premiére uznávanú kultovú komédiu s trochu zvláštnym názvom „Sardinky, na scénu prosím!“ Hra podáva svedectvo o tom, aký ťažký a pritom zábavný vie byť divadelný život a herecký chlebič. Prvá časť hry sa vyspelému nitrianskemu divákovi môže zdať tak trochu zbytočne rozvláčna a možno aj nudná. Určite si to však vynahradí v druhej, kde sa divákovi naskytá vskutku jedinečný pohľad cez kľúčovú dierku do sveta „za oponou“, či skôr „za kulisami“. V réžii Ľubomíra Vajdičku sa pred očami divákov odohráva komédia o divadelnom zákulisí, o zamotaných vzťahoch divadelníkov a o nepísaných zákonitostiach a pravidlách tohto prepodivného sveta. Dej divákov zaviedol do prostredia druhej triednej divadelnej spoločnosti. Ústredným motívom je príprava komédie, ktorú herci skúšajú tesne pred premiérou, následne ju hrajú na premiére a neskôr na jednej z početných repríz. Dianie na scéne sme tak videli nielen v rôznych časoch, ale aj z rozličných uhlov pohľadu – očami režiséra, diváka, očami hercov a technického personálu. Nevyjasnené osobné vzťahy, nedorozumenia aj schválnosti ohrozujú chod predstavenia a vzniká tak množstvo humorných situácií. Sú takí, ktorí všetko kazia, a sú aj takí, ktorí to s vypätím všetkých síl zachraňujú. Sardinky, na scénu! sú komédiou plnou vtipných prekvapení, nepredvídateľných situácií a presne načasovaných gagov. V hlavných úlohách excelovali Milan Ondřík, Eva Pavlíková, Zuzana Moravcová, Gabriela Dolná a Ivan Vojtek st. Na

bankete po premiére riaditeľ DAB privítal primátora Nitry Jozefa Dvonča a predsedu NSK Milana Belicu.

Biele Vianoce s Helenou Vondráčkovou

V rámci bohatej nádielky kultúrnych a spoločenských programov Vianoce 2008 v Nitre pozvalo Mesto Nitra do Mestskej haly aj českú nestarnúcu speváčku divu Helenu Vondráčkovú. Koncert spojený s autogramiádou pod záštitou primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča sa uskutočnil 9. decembra 2008. Stále skvele vyzerajúca šesťdesiatročná speváčka uvádzala jednotlivé skladby krátkymi príbehmi a spomínala na svoje minulé účinkovania na špičkových hudobných scénach v rôznych kútoch sveta. Pomalé balady a dynamické šlágre českých autorov. Za príjemne strávený večer si Vondráčková vyslúžila od obdivovateľov veľké medovníkové srdce s nápisom „Krásnej čertici“. Na záver koncertu jej primátor Nitry Jozef Dvonč osobne poďakoval a odovzdal originálnu kyticu kvetov. Helena Vondráčková so sprievodnou skupinou sa s nitrianskym publikom rozlúčila prianím rozprávkových sviatkov a piesňou Bílé Vánoce.

V Mestskej hale program Rozprávka Vianoc

Mestská hala na Dolnočermánskej ulici sa v piatok 12. decembra 2008 podvečer zmenila na rozprávkovú krajinu vďaka 13. ročníku najväčšieho vianočného galaprogramu pre deti s názvom „ROZPRÁVKA VIANOC 2008“. Záznam z programu Rozprávka Vianoc odvysielala STV na Dvojke vo štvrtok 25. decembra o 18.00 hodine, v repríze v utorok 6. januára o 15.50 hodine. Tento program má svoju dlhoročnú tradíciu a mnohí diváci ho poznajú zo živého predstavenia v niektorom zo slovenských miest, alebo z koprodukcie umeleckej agentúry AMADE-POP a Slovenskej televízie. STV ho od roku 1997 do roku 2003 sedemkrát uviedla v hlavných vysielacích časoch na televíznej obrazovke. Dva razy sa stal najlepším vianočným programom STV. Hlavným organizátorom tohto výnimočného galaprogramu bola agentúra AMADE – POP so spevákom Petrom Hečko, ktorý je autorom a režisérom tohto výnimočného projektu a riaditeľkou umeleckej agentúry AMADE – POP a producentkou Editou Kmeťovou. V galaprehliadke detských i dospelých hviezd a hviezdíčiek zo sveta profesionálnej i neprofesionálnej populárnej hudby sa predstavili Beáta Dubasová, Júlia Hečková, Robo Grigorov, Vierka Berkyová, skupinu AYA a Taxis. Popri týchto známych umelcoch vystúpili talentované detské súbory a detskí sólisti. Z nášho mesta sa tejto cti dostane detskému speváckemu zboru DÚHA zo ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre, ktorý si zaspieval aj s Júliou Hečkovou. Po finančnej stránke sa na organizovaní podujatia podieľalo Mesto Nitra.

Nitrianska kráľovská vína cesta pripravila Luciino čarovanie vínom

V sobotu 13. decembra 2008 sa v Ponitrianskom múzeu čarovalo s vínom. Nitrianska kráľovská vína cesta touto tajuplnou činnosťou poverila Luciú, ktorá mala v tento deň meniny. Ochutnávku mladých vín s názvom Luciino čarovanie vínom, zorganizovala Nitrianska kráľovská vína cesta. Na ochutnávku pripravili rozmanité odrody mladých vín, ako aj zábavný program, v ktorom dominovali zvyky, tradované na Luciú. Ako prvé sa koštovalo beaujolais nouveau. Nové „božolé“ sa nalieva každý rok v tretí novembrový štvrtok. Mladé vína sa v našich končinách nazývajú svätomartinské alebo „martinskô novô“. Všetci, čo prišli, sa naučili, že k spoločenskému bontónu patrí aj to, ako sa má víno správne piť a že o víne sa má aj „okrasne“ rozprávať.

Vianočný koncert v ľudovom a vážnom tóne

Medzi najvýznamnejšie predsviatočné podujatia sa zaradil benefičný vianočný koncert Čaro Vianoc v Nitre, ktorý Mesto Nitra organizovalo pod záštitou primátora Nitry Jozefa Dvonča v spolupráci s Ladislavom Švihelom. Dlhoročná tradícia konania koncertov, na ktorom pravidelne účinkujú medzinárodne známi, renomovaní slovenskí umelci, sa 13. decembra 2008 preniesla do Mestskej haly na Klokočine. Prvou z nich bola vnučka nedávno zosnulého Jána Berkyho - Mrenicu Barbora Botošová. Interpretovala skladbu Cigánsky plač, ktorú si jej starý otec skomponoval na vlastný pohreb. Ľudová hudba Miroslava Dudíka sprevádzala i ďalších sólistov - Darinu Laščiakovú, Mikuláša Doboša, Adrianu Domanskú, Juraja Hlavaja, ml., Jána Babjaka, Martinu Masarykovú, Jána Salaya - a spevácku skupinu Rodokmeň. Na rad prišli aj vianočné koledy, najobľúbenejšie árie opernej a operetnej literatúry a ľudové piesne v úprave slovenských skladateľov. Na benefičnom koncerte sa zúčastnili: ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Viera Tomanová, nitriansky diecézny biskup Viliam Judák, predseda NSK Milan Belica, podpredseda NSK Ján Vančo, primátor Nitry Jozef Dvonč, viceprimátori František Baláž a Štefan Štefek, prednosta Obvodného úrad v Nitre Juraj Horváth, rektori oboch nitrianskych univerzít, poslanci NR SR, NSK i MsZ a početné publikum.

K Vianociam patril aj Strieborný večer s Evou Pavlíkovou a jej hosťami

Vianočný koncert herečky Divadla Andreja Bagara Evy Pavlíkovej sa v nitrianskej Synagóge uskutočnil už po 4-krát. Adventné potešenie priniesla v nedeľu 14. decembra 2008. Desať dní pred Štedrým večerom nám spolu s hosťami ozvláštnila tento zázračný čas svojím umením. Na koncerte v Synagóge so začiatkom o 17. hodine sa predstavila spolu so svojimi kolegami - Alenou Pajtkovou a Milanom Ondříkom. Na koncerte nechýbala Evina sprievodná kapela - cimbalová hudba Zobor, ktorú považuje za členov svojej rodiny. Spoločným vystúpením už neraz dokázali, že vedľa spolu zahrať azda všetko od ľudovky až po klasiku. Hviezdny hosťom večera bol Otakar Klein, sólista Opery SND, o ktorého sa bijú svetové operné domy. Svojim krištáľovo čistým tenorbarytónom zaspieval niekoľko ukážok zo známych operných hudobných diel. Strieborný večer dotvoril bubenický orchester z Nitry Afro Campana, hrajúci tradičné rytmy západnej Afriky (Senegal, Guinea, Mali) a Latinskej Ameriky.

Spoločný vianočný koncert bratov Nedvědovcov so skupinou

V pondelok 15. decembra 2008 sa v Mestskej hale na Dolnočermánskej ulici v Nitre uskutočnil Spoločný vianočný koncert bratov Honzu a Františka Nedvědovcov so skupinou. Záštitu nad koncertom prevzal primátor Nitry Jozef Dvonč. Podujatie zapadlo do rámca predvianočných podujatí, ktorými chcelo Mesto Nitra navodiť obyvateľom príjemnú vianočnú atmosféru. Koncert v Nitre predstavil Nedvědove najnovšie skladby.

Vianočný kamión zavítal v sobotu aj pod Zobor

Pri svojej púti po slovenských mestách k nám v sobotu 20. decembra 2008 popoludní zavítal aj červený Vianočný Coca - Cola kamión. Pravá strana Svätoplukovho námestia (pri veľkej tribúne) sa zaplnila nedočkavými detičkami, mamičkami a oteckami, ktorí sem prišli, nedbajúc na daždivé počasie. Privítali ich vianoční škriatkovia a pre všetkých pripravili kopolu atrakcií, ale aj niečo chutné pod zub a pestrú ponuku zaujímavých suvenírov. Kto mal chuť na virtuálnu zábavu, mohol si zájsť do digi-stánku a

zahrať si na playstation. Návštevníci s umeleckým cítením si vyskúšali maľovanie na sklo. Z kalíškov tak vznikali vkusné nádoby na vianočné sviečky. Niektorí využili príležitosť a Santovi napísali vianočnú pohľadnicu so svojimi vianočnými želaniami. V rámci kultúrneho programu zaspieval pod vedením dirigentky Márie Mišunovej detský spevácky zbor Dúha, ktorý pôsobí pri Základnej umeleckej škole Jozefa Rosinského v Nitre. Malých spevákov na klavíri sprevádzala Zuzana Babulicová.

Nový organ si vyskúšala Anna Predmerská – Zúriková

Po slávnostnej posviacke nového organa firmy Pflueger Orgelbau z Feldkirchu (Rakúsko) v Evanjelickom kostole Sv. Ducha, na ktorý finančne prispelo aj Mesto Nitra, si jeho kvalitu vychutnávajú aj návštevníci adventných organových koncertov. Počas štvrtej adventnej nedele 21. decembra 2008 v Nitre koncertovala slovenská organistka Anna Predmerská-Zúriková. V nitrianskom evanjelickom kostole Ducha Svätého umelkyňu privítal miestny kňaz Ivan El'ko. Okrem nej v rámci uvádzania nového organa koncertovali aj ďalší umelci.

Na námestí v Nitre vívalo Nový rok niekoľko stoviek ľudí

Niekoľko stoviek ľudí oslávilo príchod nového roku 2009 na Svätoplukovom námestí v Nitre. Silvestrovské oslavy boli tento rok skromnejšie, koncerty chýbali, od 22.00 hodiny hral didžej. Námestie sa zaplnilo až okolo polnoci. Všetko dobré v novom roku zavinšoval obyvateľom v krátkom príhovore primátor Jozef Dvonč. Rok 2008 zhodnotil ako úspešný a vyjadril nádej, že prijatie eura bude pre Slovensko pozitívnym krokom vpred. Viceprimátor František Baláž pripomenul, že 1. januára si zároveň pripomíname deň vzniku Slovenskej republiky. Po polnoci si niekoľko zvedavcov vybralo prvé eurá z bankomatov v okolí Svätoplukovho námestia. Problémy nezaznamenali, bankomaty fungovali. O bezpečnosť v uliciach mesta sa staralo v posledný deň v roku 17 policajtov. Do silvestrovského programu mesto investovalo 85 tisíc korún (2 821,48 €), z toho 50 tisíc korún (1 659,69 €) stál ohňostroj. Vedenie mesta v roku 2008 investovalo do vianočného programu podstane viac finančných prostriedkov. Vianočný program celkovo vyšiel 1,2 milióna korún (39 832,70 €).

7. SOCIÁLNE POMERY A ZDRAVOTNÍCTVO

Zmeny v lekárenskej pohotovostnej službe

V Nitre nastala tohto roku zmena v poskytovaní lekárenskej pohotovostnej služby. V minulých rokoch bola poskytovaná do 22. hodiny a po tomto čase zostali lekárne zatvorené. Od 1. januára 2008 mali občania možnosť vybrať si lieky počas celej noci. Na Lekárskej pohotovostnej službe bol pre občanov zoznam službukonajúcich lekární s mapkou, s vyznačenými sídlami týchto lekární. Každú noc slúžila iná lekárň. Výhodou však bolo, že lieky boli dostupné v meste 24 hodín denne a po celý rok. Ideálnym riešením pre Nitru by bola jedna nonstop otvorená lekárň, ako má napríklad Bratislava či Prešov. Predpokladá to ekonomicky silnú a hlavne personálne dostatočne vybavenú lekárň, ktorá by bola schopná nepretržitej prevádzky. Kým sa takáto lekárň zrodí, budú musieť participovať na lekárenských pohotovostných službách všetky lekárne. V Nitre je ich 30 a stále pribúdajú, takže na každú lekárň pripadne jedna celonočná pohotovostná služba mesačne. Vychádza sa tak v ústrety občanom, ktorí sa prostredníctvom svojich poslancov dožadovali tejto služby a ktorých požiadavky tlmočil nitriansky Mestský úrad. Cieľom tejto služby bolo, aby sa pacient, ktorý sa vybral na lekársku pohotovosť, vybavil komplexne a domov sa vrátil aj s potrebnými liekmi.

Otvorili nové súdno-lekárske a patologické pracovisko

V areáli Fakultnej nemocnice v Nitre 15. januára 2008 uviedli do plnej prevádzky súdno-lekárske a patologicko-anatomické pracovisko. Náklady na rekonštrukciu priestorov a vybavenie pracoviska dosiahli 7 miliónov Sk. Najväčšia časť investícií smerovala do stavebných úprav a najmä do vzduchotechniky. Ďalšie plánované výdavky sú určené na dobudovanie toxikologického pracoviska, kde by mal pribudnúť plynový chromatograf ako neoddeliteľná súčasť diagnostiky. Celkové náklady sú vyčíslené na 9,5 milióna Sk. ÚDZS v súčasnosti prevádzkuje desať súdno-lekárske pracovisk.

Na otvorení pracoviska v Nitre sa zúčastnil aj minister zdravotníctva Ivan Valentovič. V roku 2006 bolo v Nitre vykonaných 637 pitiev a niekoľko desiatíc toxikologických vyšetrení. Rekonštrukciou priestorov sa kapacitné možnosti nitrianskeho pracoviska strojnásobili. Z dôvodu zefektívnenia činnosti ÚDZS zrušil pracovisko v Nových Zámkoch a zlúčil ho s nitrianskym pracoviskom. V Nitre pracovalo v starých priestoroch 18 pracovníkov, v Nových Zámkoch 15 ľudí. Na novom pracovisku v Nitre pracuje 32 zamestnancov. V nových priestoroch by sa malo ročne vykonávať približne 1200 pitiev.

Primátorská kvapka krvi oslovila darcov

Už po tretíkrát v poradí sa v pondelok 7. marca 2008 na Mestskom úrade v Nitre uskutočnila primátorská kvapka krvi. Podujatie, ktoré pripravuje v rámci projektu Nitra – zdravé mesto koordinátorka projektu Danka Andelová, sa na úrade teší veľkej popularite. Príležitosť darovať krv využívajú nielen zamestnanci úradu, ale aj klienti, ktorí si na úrad prídu vybaviť svoje úradné záležitosti a pritom zareagujú na výzvu podrobiť sa odberu krvi. Našťastie, v Nitre je krvi momentálne dostatok, ale to je aj zásluha odberov, ktoré sa robia výjazdovou jednotkou. V Nitre sa dnes podarilo získať 31 darcov krvi. Medzi darcami krvi bol aj primátor Jozef Dvonč.

Otvorili Dom na polceste pre obeť domáceho násillia

Pod záštitou primátora mesta Nitra Jozef Dvonča zorganizovala nezisková organizácia Centrum Slniečko v piatok 14. marca 2008 v nitrianskej Synagóge ďakovný večer, ktorý nazvala Šľachetné srdcia. Hostiteľkou večera plného slov uznania ľuďom, ktorým nie je ľahostajný osud tých, ktorí mali v živote menej šťastia, bola riaditeľka Centra Slniečko Mariana Kováčová, ktorá povedala, že jej cieľom je oceniť osobnosti, ktoré pomáhajú organizácii, týraným deťom a obetiam domáceho násillia. Pomoc nemusí mať len formu finančného daru, môže to byť aj ochota pracovať, vybaviť alebo poskytnúť niečo nezištne. Gestormi spomínanej neziskovej organizácie sa po herečke Divadla A. Bagara Adele Gáborovej stali jej bývalí hereckí kolegovia z Divadla Andreja Bagara Eva Matejková a Marián Slovák, ktorí spoluvytvorili v Synagóge ľudsky spriaznenú atmosféru. Primátora Nitry Jozefa Dvonča zastupoval na ďakovnom večere nitriansky viceprimátor František Baláž. Za vytrvalú dlhoročnú prácu na poli komunálnej politiky s dôrazom na pomoc odkázaným ľuďom mu Centrum Slniečko udelilo ocenenie Šľachetné srdce. Pozvaných hostí v Synagóge si získal silou svojho životného príbehu. Súčasťou večera Šľachetné srdcia bolo aj slávnostné prestrihnutie slnečnej zlatožltej stuhy na symbolických dverách Domu na polceste. Počas slávnostného programu a recepcie v Synagóge sa uskutočnila tichá dražba originálnych umeleckých prác detí, z ktorej výťažok vo výške viac ako 22-tisíc Sk poputoval na podporu prevádzky Domu na polceste pre obeť domáceho násillia. Ľudia, pozvaní na ďakovný večer, si domov odnášali okrem pozitívnej, hrejivej atmosféry aj malý darček - dvojicu sladkých čokoládových srdiečok.

Chránené bývanie na Ulici J. Kráľa

V Dome s opatrovateľskou službou na Ulici Janka Kráľa presne v apríli 2007 vznikla v uvoľnenom byte po domovníkovi vznikla nová služba pre opatrovaných občanov – zariadenie chránené bývanie. Zriadilo ho tu Mesto Nitra s cieľom rozšíriť a skvalitniť služby občanom so zdravotným postihnutím. Chránené bývanie bližšie špecifikuje určitú formu bývania pre občanov, ktorí majú určitý zdravotný problém a sú dočasne umiestnení v Dome s opatrovateľskou službou. Okrem odstraňovania bariér v živote občanov so zdravotným postihnutím tak naše mesto prispieva aj k oddialeniu obdobia, kedy sa človek stáva nesamostatný, nesebestačný a neschopný postarať sa o seba sám, kedy je potrebná starostlivosť o neho v ústave Službyt priestory zrekonštruoval, Mesto Nitra poskytlo finančné prostriedky na vnútorné vybavenie a hradí prevádzku tohto zariadenia, časť finančných prostriedkov (50-tisíc korún) poskytla aj krajská pobočka Slovenskej sporiteľne. Vďaka tomu zriadili kuchyňu a obyvatelia majú k dispozícii aj malú knižnicu. Treba ešte dodať, že takouto službou pre svojich občanov sa môže pochváliť okrem Nitry veľmi málo miest na Slovensku.

Stretáva sa tu asi 15 až 20 ľudí, ktorí nemajú rodinu, alebo ju stratili. Žijú zo starobného alebo invalidného dôchodku. Chránení sú aj pred nepriazňou dnešnej ťažkej doby, keď sa napríklad veľmi ľahko môžu stať obeť podvodníkov, ktorí sa na nich zavesia, využijú ich dôverčivosť a oklamú ich o peniaze. Je nám známe, že niektorí predavači vycítia ich hendikep, im zle vydajú v obchode a na ich úkor sa obohatia.

Mesto Nitra podporilo autistov sumou 10-tisíc korún

V pondelok 26. mája 2008 sa v nitrianskej Synagóge uskutočnila vernisáž IN&AUT, ktorá verejnosti priblížila svet ľudí, ktorí trpia autizmom. Samotná vernisáž odštartovala výstavu, ktorá potrvá do 5. júna. Na vernisáži sa zúčastnili primátor mesta Nitry Jozef

Dvonč a viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč vo svojom príhovore, okrem iného, konštatoval, že mesto Nitra podporí sumou 5-tisíc Klub rodičov autistických detí a takou istou sumou aj vzdelávací program pre pedagógov, ktorí učia tieto deti. Expozícia je inšpirovaná módnou fotografiou, s priblížením života autistov. Autizmus nie je možné vyliečiť, je však možné vyliečiť naše predsudky voči autizmu informovanosťou.

Mesto organizuje Dni zdravia už po desiaty raz

Na dni posledného májového týždňa Mesto Nitra načasovalo Dni zdravia v Nitre. Po desiaty raz sa rozprúdi kolotoč podujatí s cieľom upozorniť Nitranov, že zdravie majú len jedno. Dôležitá je prevencia a osвета. Na mestskom úrade sme zriadili Radu zdravia i Poradňu zdravia. V budúcnosti chce mesto podrobne rozpracovať Plán rozvoja zdravia obyvateľov mesta, pričom najväčším strašiakom ľudí sú civilizačné choroby. Jedinou ochranou pre nimi je prevencia.

Zdravie Nitranov je pre predstaviteľov mesta prioritné

Projekt Zdravé mesto je strategický rozvojový program, ktorého poslaním je systematické, dlhodobé úsilie o zlepšenie životných podmienok v meste Nitra. Nitra sa doň zapojila pred jedenástimi rokmi a patrí medzi zakladajúcich členov Asociácie zdravých miest Slovenska. Záujem o zdravie je neustále naším prioritným cieľom. Podobné snahy spojili do medzinárodných sietí vyše 800 miest Európy. Mesto Nitra má vypracovanú koncepciu projektu Zdravé mesto do roku 2010. Doterajšie aktivity projektu smerovali k iniciovaniu zdravšieho životného štýlu Nitranov, ktorý bol monitorovaný prostredníctvom Profilu zdravia mesta v rokoch 2003 a 2007. Podľa výsledkov je treba zlepšiť osvetu a životné návyky obyvateľov v oblastiach: ozdravenie výživy, dostatočný pohyb, obmedzenie alkoholických nápojov, ochrana proti chaotickému stresu a inšpirácia k zdravému starnutiu. V tomto roku sa v rámci projektu Zdravé mesto uskutočňuje štvrt stovky podujatí. Doteraz boli realizované napríklad: Európsky týždeň boja proti rakovine krčka maternice, Nitrianska primátorská kvapka krvi, Oskar bez bariér, Míľa pre mamy, atď. Medzi najdôležitejšie segmenty projektu patria - aktivity Zväzu diabetikov Slovenska pre verejnosť, Deň bez áut, Nefajčiarsky deň, meranie hustoty kostí či telesných hodnôt na mestskom úrade.

Mesto Nitra podporilo mladých záchranárov z MŠ sumou 6-tisíc korún

V rámci podujatia Dni Zdravia v Nitre, ktorého hlavným organizátorom je Mesto Nitra, sa v našom meste uskutočňuje množstvo zaujímavých sprievodných akcií, zameraných na osvetu zdravia a zdravého životného štýlu medzi obyvateľmi spod Zobora. Cieľovou skupinou sú všetky vekové kategórie – od škôlkarov, až po dôchodcov. V priestoroch Materskej školy na Nábřeží mládeže v Nitre, sa 28. mája 2008 uskutočnilo podujatie Mladý záchranár. Naším najmenším občanom bola priblížená práca zdravotníkov, ktorú si mohli aj vyskúšať. Prezentovaný bol aj zdravý životný štýl, na ktorý treba deti upozorňovať od útleho veku. Do celodenného podujatia boli zapojené MŠ na Nábřeží Mládeže, na Mostnej ulici a Materská škola na Ulici Ľ. Okánika. Mesto Nitra podporilo túto akciu sumou 6-tisíc korún na zakúpenie učebných pomôcok, obvázov a iného zdravotníckeho materiálu do šiestich tried.

Mesto Nitra darovalo osamelým rodičom a ich deťom domov

Za účasti ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny SR Viery Tomanovej dňa 15. júla 2008 Mesto Nitra po predchádzajúcej rekonštrukcii a prestavbe slávnostne odovzdalo do užívania objekt Domova pre osamelých rodičov na Krčméryho ulici 22 v Nitre. Zariadenie s 10 lôžkami fungovalo v Nitre od októbra 1996. Poskytovalo sociálne služby osamelým rodičom s deťmi a tehotným ženám, ktoré sa dostali do hraničnej životnej situácie. Avšak obmedzená kapacita nepostačovala na pokrytie požiadaviek uvedenej cieľovej skupiny. Mesto si uvedomuje potrebu podpory osamelých rodičov, predovšetkým matiek, ktoré zostanú náhle bez pomoci a dostanú sa tak do mimoriadnych problémov, ktoré si nedokážu vyriešiť vlastnými silami. Z tohto dôvodu začalo Mesto vlani v septembri z vlastných prostriedkov komplexne rekonštruovať a rozširovať zariadenie Domova pre osamelých rodičov. Prestavbou, ktorá bola ukončená v júni, sa kapacita domova zvýšila na 35 lôžok.

Obyvatelky zariadenia boli spolu s deťmi počas rekonštrukcie dočasne ubytované v mestskej ubytovni na Hlbokej ulici v Nitre. Súčasne sa aktívne podieľali na príprave, čistení a upratovaní zrekonštruovaných priestorov Domova pre osamelých rodičov, do ktorých sa v týchto dňoch vrátia. V nových priestoroch sa podstatne zlepšili podmienky pre sociálnu prácu s rodičmi a ich deťmi. V objekte na Krčméryho ulici 22 sa dnes nachádza 13 obytných jednotiek, dve spoločenské miestnosti, dve priestranné kuchyne, dve kúpeľne a ďalšie hygienické a skladové príslušenstvo, pričom objekt je čiastočne podpivničený. Okolie zariadenia je upravené pre detské hry a športové aktivity.

Otvorili Dom charity sv. Rafaela

Diecézna charita Nitra slávnostne otvorila 25. júna 2008 Dom charity sv. Rafaela, na Štúrovej ulici. Projekt bol pripravovaný v spolupráci s Mestským úradom v Nitre, za pomoci Službytu, ktorý zabezpečoval rekonštrukciu objektu. Dom charity sv. Rafaela je zariadením Diecéznej charity Nitra. Jeho činnosť je zameraná predovšetkým na pomoc sociálne slabým jednotlivcom, rodinám, ľuďom bez prístrešia, ľuďom prepusteným z výkonu trestu odňatia a cudzím štátnym príslušníkom. Denné azylové centrum ponúka svoje služby v týchto oblastiach: sociálnom poradenstve, poradenstve v krízových situáciách, prvej sociálnej pomoci, sociálnej prevencii, pomoci pri hľadaní zamestnania a resocializačných aktivitách. Taktiež ponúka službu vyhľadávacej činnosti (Streetwork) – jedná sa o vyhľadávanie bezdomovcov priamo v teréne. Mesto Nitra na slávnostnom otvorení zastupovali primátor mesta Nitry Jozef Dvonč a viceprimátor mesta Nitry František Baláž. Prítomní boli aj riaditeľ Diecéznej charity Juraj Barát, vedúca prevádzky Domu charity sv. Rafaela Klára Labošová, riaditeľ Službytu Pavol Bielik a iní hostia. Dom charity sv. Rafaela otvorili slávnostným prestrihnutím pásky primátor mesta Nitry Jozef Dvonč a riaditeľ Diecéznej charity Juraj Barát. Objekt požehnal páter Andrej, misionár z Poľska.

Deti v materských školách zaočkovali proti pneumokokom

Pobyt detí v kolektíve detí v materských školách prináša mnohé zdravotné riziká. Detský organizmus je v kolektíve vo zvýšenej miere vystavený rôznym baktériám a vírusom, čoho výsledkom je zvýšená chorobnosť detí. Medzi najčastejšie dôvody návštevy lekára u detí predškolského veku patria ochorenia ako zápal stredného ucha, zápal prínosových dutín alebo zápal priedušiek. Materským škôlkam v Nitre, medzi ktoré patria aj MŠ na Čajkovského a Zvolenského ulici v Nitre, sa podarilo 6. novembra 2008 v spolupráci s rodičmi získať grant od firmy vyrábajúcej vakcínu proti pneumokokom pre

najmenšie deti, vďaka ktorému škôlkarov bezplatne zaočkujú. Prevencia vedie k menšiemu počtu návštev lekára, ale aj zníženiu užívania antibiotík deťatám. Pre rodiča je určite pozitívum nižší počet vymeškaných hodín v práci v súvislosti s ochorením ich dieťaťa. Aj napriek tomu, že od apríla hradia očkovanie konjugovanou vakcínou s 87 korunovým (2,9 EURO) doplatkom zdravotné poisťovne, odborníci sa zhodujú na jej potrebe.

V stacionári našli nový zmysel života

V prvý deň školského roka 2. septembra 2008 sa brány Denného stacionára pre seniorov a ťažko zdravotne postihnutých občanov v Centre pre seniorov na Baničovej ulici v Nitre otvorili aj pre „dospelé deti“, ktoré sú ťažko zdravotne postihnuté a po skončení povinnej školskej dochádzky trávili svoj voľný čas väčšinou uzavreté v kruhu rodiny a svojich opatrovateľov. Na otvorení sa zúčastnil primátor Nitry Jozef Dvonč a jeho zástupcovia Štefan Štefek a František Baláž. Myšlienku rozšíriť denný stacionár pre týchto klientov si primátor Jozef Dvonč osvojil hneď po prvej návšteve MUDr. Čepelákovvej, ktorá sa o takto postihnuté dospelé deti starala v špeciálnej škole. Po absolvovaní školy deti zostávali doma zatvorené medzi štyrmi stenami. Odteraz majú možnosť stretávať sa v stacionári. MUDr. Čepeláková preto nešetrila slovami vďaka na margo primátora, vedenia mesta Nitra a Správy zariadení sociálnych služieb v Nitre. V Nitre doposiaľ pre tieto deti nebola možnosť stretávať sa a ďalej rozvíjať. Z iniciatívy učiteľov zo Špeciálnej školy, ale aj rodičov takto postihnutých detí, prišiel návrh, ktorý našiel priaznivú odozvu a podpora myšlienky vzniku denného stacionára bola na svete. Všetci, čo sa na malej slávnosti zúčastnili, veria, že príležitosť tráviť voľný čas v dennom stacionári klientov obohatí po všetkých stránkach. Sociálny kontakt a rozvíjanie zručností im spestrí život a do všedných dní im prinesie aspoň malé svetielko nádeje na prežitie zaujímavých dní. Riaditeľka Správy zariadení sociálnych služieb Janka Moravčíková konštatovala, že v zariadení je zatiaľ miesto pre 15 klientov. Podľa viceprimátora Štefana Štefeka sa do budúcnosti ukazuje nádej v Nitre zriadiť nové centrum, kde budú mať postihnutí občania k dispozícii všetko, čo pre svoj zložitý život potrebujú.

Zoborský deň o osteoporóze a ochoreniach starších ľudí

Prevencia, diagnostika a liečenie osteoporózy, ako aj novinky v oblasti o správnej výživy pri prevencii civilizačných ochorení, plúcnych chorôb a osteoporózy boli hlavnými témami v poradí už XXIV. Zoborského dňa a VI. Západoslvenských dní o osteoporóze, ktoré sa 7. až 8. februára uskutočnili v kongresových priestoroch Agroinštitútu v Nitre. Rokovanie prišiel pozdraviť aj primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý účastníkom zaželal úspešné rokovanie. Zdôraznil pritom, že Nitra je zapojená do projektu Zdravé mesto a pritom úzko spolupracuje so Špecializovanou nemocnicou sv. Svorada Zobor n.o., ako aj s Katedrou výživy ľudí Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Osteoporóze sa ľudovo hovorí zlodej kostí. Začína sa potichu a väčšinou bezbolestne, spôsobuje stratu kostnej hmoty. Dochádza k zvýšenej krehkosti kostí, ktoré sa tak stávajú náchylnejšie voči zlomeninám a pokiaľ nie je venovaná dostatočná pozornosť prevencii, prípadne pokiaľ sa nelieči, môže postupovať bez akýchkoľvek príznakov, až dôjde k zlomeninám, alebo fraktúram v krčku stehennej kosti, chrbticových stavcoch a v zápästí.

Západoslvenské dni o osteoporóze venujeme predovšetkým na liečenie a predchádzanie chorobám, ktoré súvisia so starším vekom. Preto bol program zameraný

na správnu výživu a na zisťovanie súvislostí, keď osteoporóza vznikne nie v dôsledku so starším vekom, ale s ďalším ochorením, ako napríklad celiakiou. V súčasnosti pribúdajú prípady celiakie u mladých 20 až 30-ročných pacientov, ktorým sa v dôsledku tohto ochorenia nevstrebáva potrava na tenkom alebo hrubom čreve. Z nedostatku vápnika sa tak sprievodným znakom prvého ochorenia stáva osteoporóza. Zoborský deň bol rozdelený na dve časti – vo štvrtok sa hovorilo na tému osteoporóza, ďalší deň zamerali na liečenie a diagnostiku pľúcnych ochorení, ktoré súvisia so srdcovými chorobami.

Dni duševného zdravia – Dni nezábudiek aj v Nitre

V dňoch 8 . až 10. októbra 2008 sa občania mohli v uliciach Nitry stretnúť s mladými dobrovoľníkmi s modrými kvietkami – nezábudkami, ktoré si Liga za duševné zdravie vybrala ako symbol pre svoju informačnú kampaň pri príležitosti Dní duševného zdravia. Túto celoslovenskú informačnú kampaň organizovali v spolupráci s Úniou materských centier už po piatykrát s cieľom zdôrazniť vo verejnosti význam a dôležitosť duševného zdravia. Liga za duševné zdravie SR je neziskové záujmové združenie, ktorého cieľom je aktívna podpora duševného zdravia, prevencia duševných porúch a snaha o zlepšenie podmienok starostlivosti o duševne chorých vo všetkých sférach života. Liga sa rozhodla nasmerovať tohtoročnú pripravovanú kampaň na podporu rozvoja služieb, ktoré napomáhajú sociálne začleňovať ľudí s duševnými ochoreniami. Tomuto cieľu venujú aj tohtoročnú celoslovenskú verejnú zbierku Dní nezábudiek, ktorú organizujú v spolupráci s Úniou materských centier a občianskymi združeniami.

Deň otvorených dverí Osteocentra

V utorok 14. októbra 2008 sa uskutočnil „Deň otvorených dverí“ Osteocentra Špecializovanej nemocnice sv. Svorada Zobor n. o.. Počas tohto dňa lekári v rámci projektu „Zdravé mesto“ poskytovali informácie o prevencii a liečbe osteoporózy. Záujemkyne budú súčasne pomocou ultrazvukového osteodenzitometra vyšetrené na riziko zlomeniny krčka stehnovnej kosti. Vyzvali ženy vo veku od 45 do 55 rokov, aby využili možnosť bezplatného vyšetrenia celotelovým osteodenzitometrom.

Začiatkom septembra tohto roku boli vykonané merania rizika zlomeniny kostí ultrazvukovým osteodenzitometrom SAHARA Hologic. Spolu so zdravotníckymi informáciami o riziku osteoporózy vyšetřili celkom 66 občanov vo veku 30 – 79 rokov. Je zaujímavé, že presná polovica (33) z vyšetřených bola zdravá. Bolo zistené zvýšené riziko osteoporotickej zlomeniny, zodpovedajúce osteopenii, ktoré pozorovali u 28 vyšetřených. Vysoké riziko zlomeniny, zodpovedajúce osteoporóze, diagnostikovali 5 vyšetřeným vo veku od 50 do 70 rokov. Súčasne 72 vyšetřeným obyvateľom vo veku od 30 do 72 rokov, namerali spirometrické parametre dýchania. V ôsmich prípadoch namerali hodnoty, svedčiacie o ventilačnej poruche, a preto im odporučili kompletne vyšetřenie v špecializovanom oddelení Špecializovanej nemocnice sv. Svorada Zobor.

Slovenská Únia proti osteoporóze, pobočka Nitra preto vyzvala všetkých záujemcov o rehabilitačné cvičenia v prevencii osteoporózy, aby sa prihlásili v Rehabilitačnom centre sv. Medarda na Špitálskej ulici v Nitre. Deň otvorených dverí zorganizovala Slovenská únia proti osteoporóze pobočka Nitra, pobočka SÚPO Nitra, Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor, n.o., Nitra a Spoločnosť pre Osteoporózu a Metabolické ochorenia kostí v rámci Svetového dňa osteoporózy, ktorý pripadá na 20. októbra.

V Nitre sa uskutočnil Deň jabĺk

V rámci projektu Zdravé mesto sa 22. októbra 2008 vo foyeri Mestského úradu v Nitre uskutočnila prezentácia hospicovej starostlivosti. Zariadenie Dom pokoja a zmiery u Bernadetky na Chrenovskej ulici poskytuje možnosť príbuzným, stráviť s pacientom v tomto zariadení aj 24 hodín denne. Nevyliciteľne chorým v poslednom štádiu ochorenia je poskytovaná citlivá profesionálna starostlivosť za 400 Sk na deň. Z pätnástich lôžok je momentálne obsadených len šesť, čo je škoda. Dňa 24. októbra, ktorý bol Dňom jabĺk, boli v spolupráci s nitrianskou pobočkou Ligy proti rakovine, v uliciach mesta rozdávané jablká, ktoré symbolizujú zdravý životný štýl. Študenti Katedry ošetrovateľstva UKF ponúkali aj propagačné materiály o zdravej výžive a prevencii onkologických ochorení. Mesto Nitra zakúpilo pre Nitranov 350 kg jabĺk. Záštitu nad podujatím prevzal primátor Nitry Jozef Dvonč.

Nocľaháreň pre bezdomovcov sa pripravuje na prvú zimu

Nocľaháreň pre bezdomovcov v Nitre sa pripravuje na svoju prvú zimu. Otvorili ju v júni 2008 a je tu 24 lôžok, ktoré sú s ochladením využívané takmer na sto percent. V prípade potreby si trúfajú pokryť dopyt v spolupráci s ubytovňou pri neďalekom Azylovom dome. V prípade, že situácia bude nevládnuteľná, pomôže nocľaháreň. Prevádzkuje Diecézna charita Nitra v areáli bývalého cukrovaru, ktorú má prenajatú od mesta. Nocľaháreň je nízkoprahová, čo znamená, že tu môžu prespať aj bezdomovci pod vplyvom alkoholu či omamných látok, jedinou podmienkou je, že nesmú byť agresívni. Takéto zariadenie doteraz v Nitre chýbalo. Podľa štatistiky Diecéznej charity zomrelo v roku 2007 v Nitre osem bezdomovcov, v roku 2008 piati, nie všetci však na podchladenie. Celkovo v meste žije okolo 200 bezdomovcov. V jednej budove je spolu s nocľahárňou aj denné azylové centrum. Bezdomovci si tu môžu urobiť osobnú hygienu, odložiť doklady, dostanú prvú ošetrovateľskú pomoc, pracovníci centra im pomôžu pri vybavovaní úradných záležitostí. O 14. hodine sa vydáva polievka, cez víkendy o dvanástej. Bezdomovci, ktorí sa zapájajú do resocializačných aktivít, majú nárok aj na raňajky a večeru, ktoré pozostávajú z maslového chleba a čaju. Resocializácia má tri stupne, pri prvom si bezdomovec nenáročnými prácami v objekte charity odpracuje služby, ktoré využíva. V druhom stupni sa zapájajú do skupinových brigád a upratujú verejné priestranstvá, za odmenu im charita kúpi potrebné veci pre živobytie. Tretím stupňom je pouličný predaj časopisu Nota Bene a bezdomovec už hospodári s peniazmi sám. Mesto bolo pripravené počas zimných mesiacov rozšíriť ubytovacie kapacity vo svojich zariadeniach aj o prístelky. Tento rok sa zároveň rozširovala kapacita Zariadenia pre matky s deťmi na Krčméryho ulici z 10 na 35 lôžok.

Nevidiaci nacvičili divadielko za pomoci Brailového písma

Krajský predseda Únie nevidiacich a slabozrakých Josef Zbranek sa v utorok 9. decembra 2008 v Komunitnom centre na Nedbalovej ulici predstavil ako Santa Claus, ale aj ako rozprávač zdramatizovanej rozprávky O 11 mesiacikoch a jednom prestupnom. Pri náročnom texte mu pomáhali poznámky v Brailovom písme. Hereckým talentom prekvapila aktívna člena ŠK Scorpioni Ľudmila Šišáková, ktorá niekoľko rokov pracovala ako informátorka na Mestskom úrade v Nitre a v súčasnosti pracuje v Centre pre seniorov na Baničovej ulici. Milé podujatie prišla pozdraviť aj riaditeľka Správy zariadení sociálnych služieb v Nitre Janka Moravčíková, ktorá ocenila úsilie členov Únie nevidiacich a slabozrakých, ako aj ŠK Scorpioni. Jedna z členiek ŠK Scorpioni Ľudmila

Šišáková sa s mimoriadnou empatiou zhostila roly týranej Marušky. Postavy 12 mesiačikov stvárnil d'alší členovia ŠK Scorpioni. Vtipný text upravenej rozprávky bol ich mikulášskym darčekom deťom. Scorpioni pozvali deti zo Špeciálnej internátnej ZŠ na Červeňovej ulici, z Denného stacionáru na Baničovej, ale aj zdravotne postihnuté deti z Chrenovej a deti zrakovo postihnutých rodičov – členov Únie nevidiacich. Po predstavení Mikuláš porozdával deťom „sladké“ balíčky.

Charitatívny vianočný jarmok

OZ Centrum pre rodinu - Nitra pripravilo v nedeľu 14. decembra 2008 v bývalom Kostole sv. Gorazda na Klokočine Charitatívny vianočný jarmok. Išlo o verejnú zbierku, povolenú rozhodnutím Obvodného úradu v Nitre, ktorej cieľom bolo získať prostriedky na podporu sociálne slabších rodín. Darcovia poskytli dobrovoľné finančné príspevky a za odmenu si mohli vybrať z pestrej ponuky darčiekov a predmetov. Podujatie spestril zaujímavý kultúrny program.

Vyhráme boj s rakovinou krčka maternice?

Nedostatočné povedomie verejnosti o ochorení a aktívne kroky na zlepšenie situácie v prevencii sa stali hlavným dôvodom pre zorganizovanie Európskeho týždňa boja proti rakovine krčka maternice. Do kampane sa zapojili aj známe tváre zo šoubiznisu, ktoré sa snažia dievčatá a ženy nabádať, aby sa nebáli absolvovať preventívne gynekologické prehliadky. K týmto aktivitám sa minulý týždeň pripojilo aj Mesto Nitra, ktoré túto aktivitu zakomponovalo do projektu Zdravé mesto Nitra. V zasadacej sieni mestského úradu účastníkov tlačovej konferencie privítal zástupca primátora František Baláž, ktorý zdôraznil, že mestu záleží na zdravotnom stave obyvateľov. Nitra je tiež členom Asociácie zdravých miest Slovenska. Podujatie pripomínala dvojfarebná ružová stužka, ktorú umiestnili na budove mestského úradu. Symbolizovala dve časti prevencie tohto zákerného ochorenia - skrining (prevenciu) a očkovanie. Uzol na stužke znázorňuje pripomienku ženy, aby vyhládala lekára a poradila sa s ním o najvhodnejšej možnosti ochrany proti rakovine krčka maternice. Lekárov má zase vyzývať, aby sa stali sa aktívnymi iniciátormi rozhovorov o cytologických vyšetreniach a možnostiach očkovania so svojimi pacientkami.

8. ŠKOLSTVO A VZDELÁVANIE

Farebný svet kníh a leporiel

Prízemie Mestského úradu v Nitre spestrili v dňoch 15. až 18. marca 2008 výtvarné práce detí z 18 nitrianskych materských škôl. Výstavu s názvom Farebný svet kníh a leporiel pripravili spolu s deťmi členky Sekcie estetickej výchovy pri Správe materských škôl v Nitre. Väčšina detí sa dnes s knihou stretáva takmer výhradne v škôlke. Voľný čas trávajú zvyčajne pred televíznymi obrazovkami a monitormi počítačov. Aj preto sa v rámci sekcie rozhodli, že našich najmenších musíme pritiahnúť ku knihám a čítaniu, pretože vzťah ku knihe sa formuje v detskom veku a na domáce prostredie sa spoliehať nemôžu. Predsedníčkou sekcie je učiteľka MŠ Viera Dojčanová, ktorá povedala, že sekcia existuje už tri roky a za toto obdobie sa im podarilo pripraviť nejedno zaujímavé podujatie, vďaka ktorému sa im u detí darí rozširovať umelecké obzory. Výstava bola ich výpoveďou o zážitkoch a ich farebnom svete. Dospelí návštevníci mohli svoje zážitky z výstavy vpísať do Knihy dojmov. Výstava potrvávala do 4. apríla a z Nitry putovala do partnerského mesta Kroměříž.

Mladí ľudia vedia o Európskej únii čoraz viac

Preskúmať všeobecnú úroveň poznatkov mladých ľudí o Európskej únii je jedným z hlavných zámerov 3. ročníka vedomostnej súťaže „Mladý Európan“, ktorej regionálne kolo sa 27. marca 2008 uskutočnilo v Nitre. S otázkami o inštitúciách, politike a programoch Európskej únie si najlepšie poradili študenti z Gymnázia na Golianovej ul. v Nitre. Víťazné družstvo postúpilo do celoslovenského kola súťaže, ktoré sa uskutoční koncom apríla v Čilistove pri Bratislave. Na tomto finálovom súboji sa zúčastnia víťazi jednotlivých regionálnych kôl. Všetci finalistí získajú hodnotné vecné ceny, ktoré venovalo Zastúpenie Európskej komisie v SR. Tohtoročná súťaž sa niesla v znamení Európskeho roku medzikultúrneho dialógu, ktorej ústredným heslom je „Spoločne v rozmanitosti“. Cieľom tohto projektu najmä podnietiť záujem stredoškôľakov o dianie v EÚ a posilniť ich pocit euroobčianstva. Súťaž zároveň umožnila poskytnúť spätnú väzbu inštitúciám Európskej únie o dosiahnutej úrovni európskeho povedomia u mladej generácie na Slovensku. V súlade so štatútom súťaže bolo do regionálneho kola súťaže zaradených prvých 10 prihlásených škôl. Všetci zapojení študenti mali k dispozícii štatút a súťažný poriadok vedomostnej súťaže a taktiež základný balík študijných materiálov pre prípravu. Priamo v súťaži si svoje vedomosti overili prostredníctvom testu, skladaním puzzle obrázku so symbolikou EÚ a identifikáciou osobností, dominánt a symbolov jednotlivých členských krajín. Záštitu nad súťažou prijal podpredseda vlády SR pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny Dušan Čaplovič a vedúca Zastúpenia Európskej komisie v SR pani Andrea Elscheková - Matisová.

Vysadili najdlhší ružový záhon

Gymnaziálny záhon so 110 kríkmi pozdĺž celej budovy školy vysadili v piatok 28. marca 2008 študenti Gymnázia na Golianovej ulici v Nitre. Iniciátorom celej akcie je študent Martin Mášik. Financie na realizáciu akcie získal z grantu vypísaného Mladými nitrianskymi filantropmi. Riaditeľka gymnázia Marta Rácová iniciatívu študentov privítala, pretože pri škole je veľký areál, ktorý je treba dotvoriť. Na študentskú iniciatívu chce vedenie školy nadviazať zriadením gymnaziálnej záhrady a výsadbou briežku pod ihriskami, ktorý spevnia kríkovými porastom. Ambíciou vedenia školy je vytvoriť pre

študentov sedenie s možnosťou, aby v tomto atraktívnom prostredí trávili vyučovacie hodiny počas jarých a letných dní. Autor myšlienky Martin Mášik patrí k zaniateným ochrancom životného prostredia. V blízkej dobe sa chystá navštíviť kompetentných pracovníkov mestského úradu, aby im adresoval svoje zistenia nelegálnych skládok tuhého komunálneho odpadu.

Primátor otvoril regeneračné centrum

V Gymnáziu na Golianovej ulici v Nitre v piatok 28. marca 2008 za účasti primátora Nitry Jozefa Dvonča a vedúcej odboru školstva Úradu NSK Heleny Psotovej slávnostne otvorili regeneračné centrum. Podľa riaditeľky školy Marty Rábovej splnili tým požiadavku vedenia športových klubov, učiteľov telesnej výchovy, ako aj rodičov žiakov zo športových tried, pretože regeneračné centrum umožní regenerovať sily stratené pri tréningoch. Riaditeľka M. Rábová ešte zdôraznila, že umiestnenie regeneračného centra v škole je výborná kombinácia športového a vyučovacieho procesu. Ocenila úsilie učiteľov telesnej výchovy, ktorí sa pričínili o tento úspech. Za ústretovosť sa poďakovala tiež správkyni Nitrianskej komunitnej nadácie (NKN) Ľubici Lachkej, pretože vďaka symbióze tejto nadácie s nadáciou gymnázia, získavajú 2% z daní. Primátor zablahoželal k zriadeniu centra vedeniu školy, ako aj samotným študentom, ktorým zaprial veľa úspechov v športovej činnosti. Podotkol, že na ostatnom zasadnutí mestského zastupiteľstva sa prijali zásady poskytovania dotácií pre všetky druhy športových odvetví, a teda aj pre tzv. „malé“ športy. Regeneračné centrum má hodnotu 430 000 Sk, z toho 330 000 Sk poskytlo ministerstvo školstva prostredníctvom grantu podaného školou, 50 000 Sk venovala nadácia gymnázia a zostávajúcich 50 000 Sk Rada rodičov.

Viceprimátor Štefan Štefek rokoval so zástupcami Správy materských škôl

V priestoroch Materskej školy na Nábřeží mládeže rokoval dňa 1. apríla 2008 viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek o ďalšom smerovaní mestskej organizácie Správa materských škôl v Nitre - SMŠ. Na stretnutí bola prítomná aj riaditeľka Správy materských škôl v Nitre Kvetoslava Mikulová. Stretnutia sa zúčastnili aj všetky riaditeľky materských škôl, ktoré patria pod správu SMŠ. Viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek deklaroval podporu SMŠ, s tým, že bude musieť byť predložená a obhájená koncepcia fungovania tejto mestskej organizácie. Tiež dodal, že táto organizácia vedená Kvetoslavou Mikulovou pracuje na dobrej úrovni. Riaditeľky MŠ z Nitry plne podporujú prácu Kvetoslavy Mikulovej, pretože v nej vidia osobu, ktorá je v problematike znalá, o čom svedčí aj nevídaný záujem rodičov detí o služby MŠ v Nitre. Výborné reakcie na prácu Správy materských škôl v Nitre sú nielen zo Slovenska, ale aj z Českej republiky a Rakúska. Učiteľky z iných miest vyjadrili obdiv nad výbornou prácou kolegyň z Nitry.

Škôlkári oslávili Deň Zeme v Mestskom parku na Sihoti

Kľukaté cestičky a romantické zákutia Mestského parku na Sihoti sa dňa 24. apríla 2008 zmenili na dobrodružnú cestu prírodnými hádankami. Zaujímavé, no najmä poučné prírodovedné a športové aktivity pripravila pre deti z nitrianskych materských škôl pri príležitosti Dňa Zeme Sekcia telesnej výchovy, športu, zdravotnej a environmentálnej výchovy spolu so Sekciou regionálnej výchovy a prosociálnej výchovy pri Správe materských škôl v Nitre. Pomocnú ruku im podali odborníci z Katedry ekológie a environmentalistiky FPV UKF v Nitre. Na slávnostnom otvorení dobrodružnej cesty sa zúčastnil aj zástupca primátora Nitry Štefan Štefek a prednosta mestského úradu Ľubomír Martinka, ktorý malým škôlkárom prijateľne k ich veku vysvetlil význam

tohto dňa pre život na Zemi. V priebehu dopoludnia žiaci z 22 nitrianskych MŠ postupne absolvovali 11 stanovišť a dostali 11 pečiatok, ktoré ich oprávňovali na získanie sladkých odmien. Zástupca primátora Štefan Štefek vyzdvihol prácu pracovníčok SMŠ, ako aj samotných učiteliek MŠ s konštatovaním, že deti nemusia byť počas pobytu v MŠ v uzavretých priestoroch, ale trávajú čas na čerstvom vzduchu a v zdravom prostredí mestského parku, čo určite prospeje ich zdravotnému stavu.

V Mestskej hale tancovali deti z MŠ v Nitre a Kroměříži

K utužovaniu partnerských vzťahov medzi mestami Nitra a Kroměříž prispelo podujatie s názvom Ahoj kamarát, ktoré vzniklo pred tromi rokmi medzi materskými školami z oboch družobných miest. Autorky projektu učiteľky Viera Dojčanová z MŠ na Alexyho ulici a Monika Hajtingerová z MŠ na Hospodárskej ulici v Nitre sa tentoraz pokúsili o zorganizovanie nezvyčajného podujatia - tanečného maratónu.

Na palubovke mestskej haly sa hemžilo 40 škôlkárov z Materských škôl na Piaristickej a Alexyho ulici a z Materskej školy Dolné Krškany. Úspešne im sekundovalo 19 detí z MŠ na Žižkovej, Páleníčkovej a Kollárovej ulici z Kroměříža, ktoré k nám pricestovali s rodičmi a učiteľkami. Kroměřížsky a nitriansky dorast prišiel do športovej haly podporiť aj zástupca primátora Nitry Štefan Štefek. Ako sa vyjadril, priateľstvo na báze kontaktov medzi materskými školami ho teší, pretože je príslubom pre zintenzívnenie týchto vzťahov, ktoré budú rásť i silnieť spolu s deťmi. Riaditeľka Správy zariadení materských škôl v Nitre Kvetoslava Mikulová povedala, že spolupráca Kroměříža s Nitrou sa začala ešte v roku 2005. Rozvíjaním projektu Ahoj kamarát majú české deti možnosť zoznamovať sa so slovenským jazykom a nachádzajú si kamarátov.

Európsky festival umeleckého školstva v Nitre

Mesto Nitra sa od 7. do 11. mája 2008 stalo spoluorganizátorom tretieho ročníka Európskeho festivalu umeleckého školstva. To bolo jedným z dôvodov, aby na tieto dni garant festivalu Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre v spolupráci s hlavným organizátorom 35. ročníka prestížneho hudobného cyklu Nitrianska hudobná jar Mestom Nitra načasoval jeden z jej tematických segmentov. Nitrianska hudobná jar ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre je venovaná koncertnej prezentácii mladých talentov na pôde nitrianskej Synagógy. Dianie Európskeho festivalu umeleckého školstva sa po Nitre presunie 8. – 9. mája do Piešťan. V rámci neho sa nitrianskemu a piešťanskému publiku predstavia spevácke zbory, súbory i sólisti. Sprievodným programom podujatia budú medzinárodná výtvarná súťaž a odborné semináre na aktuálne témy umeleckého školstva. Slovenská rada rodičovských združení organizuje festival pod záštitou predsedu Konferencie biskupov Slovenska Jeho Eminencie Františka Tondru v spolupráci s Úradom vlády SR, ministerstvom zahraničných vecí, ministerstvom financií, Višegrádskym fondom, Štátnou školskou inšpekciou, Štátnym pedagogickým ústavom, Odborovým zväzom pracovníkov školstva a vedy, Trnavským samosprávnym krajom, Nitrianskym samosprávnym krajom, Mestom Piešťany a Mestom Nitra pod odbornou garanciou Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského v Nitre a ZUŠ v Piešťanoch.

Karneval v Riu po slovensky a po nitriansky

V rámci Nitrianskych univerzitných dní prešiel 6. mája 2008 centrom mesta pestrofarebný sprievod s alegorickými vozmi. Organizátori mu dali názov Karneval v Riu po slovensky, ale aj keď v ňom chýbali skutočné tanečnice s farebnými pštrosími perím, nahradili ich úsmevy dievčienec z folklórneho súboru Zobor, tanečných súborov ALL FOR

ONE a EIJA z CVČ Domino, ako aj mažoretiek I.NIMA. Do tanca a na dobrú náladu vyhrávala džezová skupina SWING LESS z UKF Nitra a folklórny súbor Zobor so svojou kapelou. Títo všetci pochodovali pešo, alebo sa viezli v alegorických vozoch na vlečkách za traktormi, na Nitrianskom expresu a na vláčiku z Poľnohospodárskeho múzea. Karnevalový sprievod smeroval od zimného štadiónu cez Župné námestie, Farskú, Kupeckú ulicu, pešou zónou po Štefánikovej triede až ku križovatke pred „Králikom“, kde odbočili smerom po Triede Andreja Hlinku. Hneď za mostom sa presúvali smerom k areálu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity k rieke. Súčasťou sprievodu bolo aj Mesto Nitra, ako kandidát na titul EHMK 2013. Vyslanci kandidatúry sa viezli v Nitrianskom expresu, vyzdobenom balónmi a logom kandidatúry. Súčasťou bol Bažant Majáles - spoločný majáles študentov oboch univerzít. Týmto podujatím vyvrcholí jedna z najväčších študentských akcií Nitrianskych univerzitných 2008. Majáles slávnostne otvorili rektori oboch univerzít Libor Vozár, rektor UKF a Mikuláš Látečka, rektor SPU, ako aj primátor Nitry Jozef Dvonč. V priestore na Akademickej ulici vystúpia hudobné skupiny Gladiátor, Hex a Polemic. Dni zakončili v stredu 7. mája vrcholným hudobno-umeleckým a spoločenským podujatím Gaudeamus a galakonzertom z tvorby študentov nitrianskych univerzít – vystúpením hudobných telies a členov umeleckých súborov, združených v Klube kultúrnej a záujmovej činnosti SPU. Súčasťou galaprogramu bolo oceňovanie víťazov športových súťaží.

Nitra dofinancuje cirkevné školy na úroveň mestských

Mestské zastupiteľstvo v Nitre sa na svojom zasadnutí 16. novembra 2008 rozhodlo, že dofinancuje cirkevné základné školy na úroveň mestských škôl. Rozhodli o tom poslanci, ktorí na základe žiadosti Diecézneho školského úradu v Nitre schválili 2,12 milióna korún (70 371, €) pre Základnú školu svätého Gorazda, Základnú školu svätého Marka a Základnú školu svätého Svorada a Benedikta. Návrhy na dotáciu sa pohybovali od 600 000 korún (19 916 €) až po 3,5 milióna korún (116 179 €), no nakoniec sa poslanci zhodli na tom, že cirkevným školám doplatia tak, aby ich finančne postavili na úroveň mestských. Týmto krokom sa zrovnoprávnili všetky deti na území mesta. mesto Nitra financuje 14 základných a 25 materských škôl. Základné školy navštevuje tento rok 6444 detí a materské 2296 detí.

Primátor ocenil víťazov projektu Supertrieda

V Starom divadle v Nitre sa v piatok 16. mája 2008 začalo prvé kolo výnimočného projektu, aktivizujúceho deti a učiteľov základných škôl a osemročných gymnázií. Podujatie podporilo mesto Nitra, ako aj štáb EHMK 2013. Z nitrianskeho regionálneho kola postúpili najlepšie triedne kolektívy do celoštátneho finále v Bratislave, ktoré sa uskutočnili 30. mája v Divadle GEDUR. Triedne kolektívy súťažili s vlastnými hudobno-dramatickými predstaveniami, ako aj v doplnkovej súťažnej kategórii, ktorou je tvorba tematického videa. Reakcie zúčastnených učiteľov a detí boli na vyhlásení výsledkov nadšené a zhodujú sa v jednom: na hodiny hudobnej či výtvarnej výchovy sa vrátila radosť a spontánnosť. V I. skupine sa o medaily podelili žiaci ZŠ Tekov a ZŠ Výčapy – Opatovce, Cenu za tvorivosť prevzali deti zo ZŠ Hliník nad Hronom. V II. skupine sa z výhry tešili žiaci ZŠ Bánovce nad Bebravou. Cenu za kreativitu v tejto skupine získali žiaci 4. ročníka ZŠ Vráble a žiaci 9. triedy zo ZŠ Na Hôrke v Nitre. Jediní reprezentanti nášho mesta vystúpili s programom Hviezdy z ulice, kde uviedli tri rôzne hudobné žánre ako je hip-hop, disko a hudby 70-tych rokov. Triedny kolektív pod vedením učiteľky hudobnej výchovy Mgr. Antónie Ťahúň – Mendelovej si pripravil príbeh, rozvíjajúci

stretnutie Kornela s Elou. Zaznelo v ňom niekoľko autorských skladieb, na ktorých sa podieľali Barbora Vaculová, Verona Virgalová, Sabina Zelinková, Denisa Révayová a Peter Veselič. Na vyhlásenie výsledkov zavítal primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý zagratuloval žiakom zo ZŠ Výčapy – Opatovce.

Nitrianski škôlkari zažiarili v programe Deti vám

Vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre sa 23. mája 2008 uskutočnil galaprogram detí z nitrianskych materských škôl s názvom Deti Vám. Realizácia podujatia bola pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča. V galaprograme sa prezentovalo 24 materských škôl z Nitry. Na milom podujatí sa, okrem iných, zúčastnili primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek a riaditeľka poverená riadením Správy materských škôl v Nitre Kvetoslava Mikulová. Deti vo svojich predstaveniach predviedli talent, pohybové zručnosti a istotu v predvedení dramatickej a estetickéj roviny. Prítomní rodičia deti za výkony na improvizovanom javisku odmenili viackrát dlhotrvajúcim aplauzom.

Nitriansku letnú univerzitu úspešne ukončila slávnostná promócia

Počas prvých prázdninových dní od 30. júna do 11. júla 2008 sa 54 detí z Nitry a okolia stalo vysokoškolákmi. Pilotný ročník Nitrianskej letnej univerzity (NLU) zorganizovali zamestnanci a odborní lektori zo Slovenskej poľnohospodárskej univerzity a Univerzity Konštantína Filozofa, v spolupráci s Mestom Nitra. Desať až pätnásťroční účastníci sa hrovou a tvorivou formou oboznámili s akademickým prostredím, charakterom štúdia na univerzite a vybranými zaujímavými témami. Prvý deň patrilo slávnostnej imatrikulácii v aule SPU, kde si študenti po príhovore prof. Ing. Vladimíra Rataja, PhD., prorektora pre vzťahy s verejnosťou SPU - Evy Malej prorektorky pre medzinárodné vzťahy UKF a Jany Ravingerovej z CVČ Domino, prevzali indexy, do ktorých si mali postupne zapisovať svoje študijné výsledky. Aktivity boli rozdelené do 10 tematických okruhov a deti, ktoré absolvovali minimálne päť aktivít, získali certifikát s titulom Academicus Nitriensis Jr. Na akademickej pôde si precvičili cudzie jazyky, vyskúšali si byť olympionikmi aj environmentalistami, okrem iného získali informácie o zdravej výžive, technike, informatike, estetike, o podnikaní v európskom priestore i eure a boli oboznámení s právami a povinnosťami Euroobčanov, ako aj občanov - mladých Nitranov. Bol to veľmi vhodný projekt zameraný na rozšírenie vedomostí detí, ale aj na pochopenie multikultúrnych dimenzií.

Základné školy navštevuje takmer 6,5-tisíc detí

Do prvých ročníkov ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Nitry pre školský rok 2008/09 bolo zapísaných 657 žiakov. Tento počet nie je konečný, pretože ešte začiatkom septembra sa tieto čísla menia – niektoré deti spolu s rodičmi zmenia bydlisko, prípadne im rodičia vybavujú odklad. V minulom školskom roku navštevovalo prvý ročník ZŠ v Nitre 780 detí. Celkový počet žiakov v základných školách je 6 444. Od nového školského roka predpokladáme mierny pokles o 317 - na 6127 žiakov. Najviac žiakov navštevuje ZŠ na Benkovej ulici – 835. Na tejto škole sme zaznamenali najväčší počet detí – až 84, zapísaných do prvého ročníka. Z nich 24 bude navštevovať dve triedy určené pre mimoriadne nadané deti. V ZŠ na Krčméryho ulici bude aj v školskom roku 2008/09 otvorený nultý ročník pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia. Pôjde o jednu triedu s 13 deťmi. MŠ, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, pod Správou materských škôl v Nitre, bude od septembra t.r. navštevovať aj 671 novo zapísaných

detí. Celkový počet detí v školskom roku 2008/2009 by mal byť 2 296. V tomto školskom roku navštevovalo 25 materských škôl v Nitre 2294 detí, ktoré boli rozmiestnené do 94 tried. Ďalšie 3 triedy MŠ mali špeciálne zameranie. V blížiacom sa novom školskom roku bude potrebné v meste prevádzkovať 95 tried. Nová trieda pribudne v MŠ Ľudovíta Okánika, kde sú umiestnené deti z lokality Chrenová, ktoré nebolo možné z nedostatku kapacít umiestniť v iných MŠ v tejto lokalite. Zostala aj potreba troch špeciálnych tried so slovenským jazykom. Dve špeciálne triedy sú pri MŠ Piaristická ulica a jedna na MŠ Nábregie mládeže. V MŠ Štiavnická má integrované deti s poruchami sluchu a reči. Najväčšou je MŠ Zvolenská ulica na Klokočine, kde do 7 tried chodí 168 detí. Veľkosťou porovnateľné sú ďalšie dve materské školy - na Párovskej ulici so 6 triedami a 144 deťmi a MŠ na Beethovenovej ulici na Klokočine so 6 triedami a 144 deťmi. V poradí tretia najväčšia je MŠ na Štiavnickej ulici na Chrenovej, kam do šiestich tried chodí 140 detičiek. Najmenšie mestské materské školy s dvomi triedami sú na Bazovského ulici, Staromlynskej, Mostnej, Hospodárskej, v Dražovciach a v Janíkovciach. Každú z týchto dvojtriednych materských škôl navštevuje približne 48 malých Nitranov.

15. výročie založenia špeciálnych tried pre telesne postihnutých v Nitre

V Krajskom osvetovom stredisku na Fatranskej ulici sa 22. septembra 2008 uskutočnila slávnostná udalosť, pri príležitosti 15. výročia založenia špeciálnych tried v Nitre. Prítomní si zároveň pripomenuli 10. výročie spolupráce s Josom Spekmanom z partnerského mesta Zoetermeer v Holandsku. Mesto Nitra na podujatí zastupoval viceprimátor František Baláž. Povedal, že Mesto Nitra podporuje zdravotne postihnutých občanov. Podporované boli projekty na Kollárovej a Topolovej ulici, taktiež aj zriadenie Denného stacionára na Baničovej ulici. Mesto chce, aby sa Nitra stala bezbariérovým mestom. V Spojenej škole na Mudroňovej ulici a Špeciálnej základnej škole pre telesne postihnutých na Kollárovej ulici v Nitre sa pedagógovia starajú o deti postihnuté autizmom, ale aj mentálnym a fyzickým postihnutím. Aj preto im treba sa ich záslužnú a obetavú prácu poďakovať.

Odbor geodézia a kartografia sa bude študovať na stavebnej priemyslovke

Dvadsaťosem študentov začne od septembra študovať Odbor geodézia, kartografia a kataster na Strednej priemyselnej škole stavebnej v Nitre. Budú prví v Nitrianskom kraji. Žiadna škola v kraji doteraz tento odbor neponúkala, hoci trh práce si jeho absolventov vyžaduje. Je to reakcia na požiadavky trhu, lebo odborníkov geodetov a kartografov je veľmi málo. Prieskum trhu práce ukazuje, že profesia geodeta je v čase stavebného boomu veľmi žiadaná. V našom regióne stredoškolské vzdelávanie v oblasti geodézie a katastra chýba. Škola sa preto od nového školského roka rozhodla otvoriť tento odbor, ministerstvo jej zámer odsúhlasilo. Škola sa informovala aj na úrade práce, kde neevidovali žiadneho geodeta nezamestnaného. Časť prístrojového vybavenia už škola má, časť ešte len pripravuje. Celkovo bude zriadenie nového odboru stáť do milióna korún. Pre študentov geodézie a kartografie pripravujú samostatnú triedu. K dispozícii budú mať aj špecializovanú geodetickú triedu a triedu so softvérovým vybavením.

Otvorenie akademického roka na UKF sprevádzala inaugurácia nového dekana

Za účasti primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča, predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja Milana Belicu, nitrianskeho diecézneho biskupa Viliama Judáka,

predstaviteľov akademickej obce a univerzít zo Slovenska i zahraničia, ako aj diplomatov pôsobiacich v SR bol v pondelok 22. septembra 2008 na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre otvorený akademický rok 2008/2009. Slávnostný ceremoniál bol spojený so slávnostným aktom inaugurácie nového dekana Fakulty stredoeurópskych štúdií Attila Komzsiáka a s odovzdaním Ceny rektora za publikačné a iné tvorivé činnosti. Rektor UKF Libor Vozár v príhovore poďakoval Mestu Nitra za nadštandardnú spoluprácu a primátorovi Jozefovi Dvončovi za významnú podporu aktivít univerzity. Okrem bilancie úspechov tunajšej alma mater uviedol, že takmer 14-tisícovú „armádu“ študentov UKF od pondelka posilnilo 3,5-tisíc nových frekventantov - prvákov piatich fakúlt UKF, ktorých zvlášť privítal na akademickej pôde UKF v Nitre. Všetkým napokon zaželel šťastný štart do nového akademického roka. Slávnostné otvorenie sa konalo v Aule Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a bolo obohatené kultúrnym programom.

Viceprimátor Štefan Štefek sa poďakoval učiteľkám materských škôl

Aj tohtoročný Svetový deň učiteľov, pripadajúci na 5. októbra, sa pre vedenie Mesta Nitra stal príležitosťou, aby si verejnosť uvedomila, akú významnú úlohu zohrávajú učitelia v spoločnosti. V nitrianskej Synagóge sa pri tejto príležitosti dňa 10. októbra 2008 uskutočnila malá slávnosť, na ktorú v mene vedenia Mesta Nitra zavítal zástupca primátora mesta Nitra Štefan Štefek. V Nitre máme k dispozícii systém hodnotenia škôl, ako aj samotných pedagogických pracovníkov. Jednoduchým spôsobom zistíme, akou mierou jednotlivé materské školy pristupujú k deťom a nakoľko tvorivé prostredie pre ne vytvárajú. Z hodnotenia je možno dedukovať možnosti seberealizácie detí, využívanie inovatívnych prvkov vo výchove a vzdelávaní, ako aj účasť MŠ na nadštandardných aktivitách. Ocenenie z rúk Štefana Štefeka prevzali tieto pani učiteľky materských škôl v Nitre: Viera Dojčanová z MŠ na Alexyho ul., Marta Vargová z MŠ na Bazovského ul., Lucia Kukučková z MŠ na Benkovej ul., Eva Balková z MŠ na Beethovenovej ul., Danica Sedmáková z MŠ na Čajkovského ul., Regína Burianová z MŠ na Dolnočermánskej ul., Katarína Bihányová z MŠ na Belopotockého ul. v Nitre-Dražovciach, Martina Kramárová z MŠ na Golianovej ul., Ingrid Stredáková z MŠ na Hospodárskej ul., Martina Mučinová z MŠ na Okružnej ulici z Nitry – Janíkoviec, Alena Cetényiová z MŠ na Ul. Ľ. Okánika, Viera Snováková z MŠ na Mostnej ul., Bc. Martina Sýkorová z MŠ na Nábr.mládeže, Tatiana Pintérová z MŠ na Novomeského ul., Magdaléna Holecová z MŠ na Párovskej ul., Jana Gálová z MŠ na Piaristickej ul., Mgr. Miriam Sedmáková z MŠ na Platanovej, Alena Cagáňová z MŠ na Rázusovej, Alena Rejničová z MŠ na Staromlynskej ul., Edita Godálová z MS na Štefánikovej triede, Gabriela Skovajová z MŠ na Štiavnickej ul., Dana Kováčová z MŠ na Ul. T. Vansovej, Gabriela Oravská z MŠ na Topolovej ul., Mária Miklášová z MŠ na Ulici Za Humnami, Alena Vinceová z MŠ na Zvolenskej ul. a Zuzana Vrabcová z Centra zdravia v Párovských hájoch.

Vznikol Detský klub Labuť

V centre Nitry pribudlo na jeseň 2008 súkromné zariadenie s bezbariérovým vstupom, ktorému môžu rodičia na určitý čas zveriť ratolesti od 3 do 7 rokov. Detský klub Labuť na Mlynskej 4 prevádzkuje Monika Lehocká, o deti sa starajú aj Mária Livovská, Zuzana Janebová a Renáta Bosáková. Centrum profesionálnej starostlivosti pre deti predškolského veku bolo od polovice septembra otvorené - zatiaľ v pondelky, stredu a piatky - od 7. do 19. hodiny. Jeho kapacita je maximálne päť detí na hodinu, o ktoré sa stará dvojica kvalifikovaných opatrovateliek. Z celkovej plochy 51 štvorcových metrov je na hranie k dispozícii 22. Deťom v čase, keď sa im rodičia nemôžu venovať,

poskytujeme pitný režim s výnimkou stravy. Preto je možné ich k nám umiestniť súvisle najviac na tri hodiny. Po prestávke na občerstvenie ich môžu rodičia priniesť znovu. Hlavnými aktivitami detí sú maľovanie, ručné práce, hudobno-pohybové a tvorivé hry v bezpečí a teple interiéru, zariadeného špeciálne na tento účel. V detskom klube Labuť poskytujeme aj doplnkové služby – komunikáciu v angličtine, tanec, relaxačné cvičenia či návštevu divadla. Služba je platená, stojí 70 korún na hodinu. Prioritou je pre nás individuálny, citlivý prístup.

Výstava detských prác v rámci projektu Zdravé mesto

Vo vestibule Mestského úradu v Nitre sa od 13. októbra 2008 konala výstava prác detí z Materskej školy na Nábřeží mládeže v Nitre, ktorú navštevujú aj deti s mentálnym postihnutím. Pozorným očiam návštevníkov iste neujdú jesenné motívy, plné tvorivej invencie a neprehliadnutelných nápadov, vytvorených pod vedením učiteliek Kataríny Mendelovej a Tiaty Dluhošovej. Výstava potrvá do 15. októbra. Ako informovala koordinátorka projektu Zdravé mesto Dana Barbaričová, výstavu pripravili z finančných prostriedkov, ktoré táto škôlka získala od Mesta Nitry v rámci III. výzvy. Išlo o projekt Žijeme zdravo v Materskej škole na Nábřeží mládeže v Nitre, ktorý si kladie za cieľ „Vytvárať u detí predškolského veku potrebu starostlivosti o vlastné zdravie a zdravie iných“. Rozhodli o tom členovia 18-člennej Komisie Rady zdravia, poradného a iniciatívneho orgánu mesta Nitry. Títo na svojom septembrovom zasadnutí pod vedením zástupcu primátora a predsedu komisie Františka Baláža schválili v rámci III. výzvy projektu Zdravé mesto 8 žiadostí.

Študentské dni nitrianskych univerzít

Novembrové dni pod Zoborom rozveselili študenti oboch nitrianskych univerzít – Univerzity Konštantína Filozofa, ako aj Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, pre ktorých sa v týchto dňoch začali Študentské dni nitrianskych univerzít. Od stredy 5. novembra až do piatka 28. novembra sa v Nitre uskutočnila pestrá paleta podujatí v poradí už VII. ročníka spomínaných Študentských dní nitrianskych univerzít. Hlavnou kultúrno-spoločenskou akciou študentských dní bola akcia zameraná na oslavy 50. výročia Študentských imatrikulačných slávností na Slovenskej poľnohospodárskej fakulte. Nitra si zachováva túto jedinečnú formu prezentovania a nadviazania na kultúrne tradície a zvyklosti niekdajšieho študentského života univerzity, do ktorého patrí veselé privítanie študentov prvých ročníkov na univerzite. Toto podujatie sa uskutočnilo v stredu 5. novembra o 18. hodine v spoločenskej sále Študentského domova Mladosť.

Imatrikulačný ples študentov SPU sa uskutočnil v piatok 7. novembra, keď mestom prešiel bujarý študentský sprievod, zložený z prvákov všetkých fakúlt SPU. Študentské dni, prezentované ako spoločenské, kultúrne a športové podujatia študentov oboch alma – mater, patria medzi obľúbené a každoročne sa stretajú s veľkým záujmom študentov, ako aj obyvateľov Nitry, ktorí majú týmto spôsobom spätnú väzbu o dianí na školách.

Súčasťou študentských dní na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre sú umelecké výstavy, divadelné a filmové predstavenia, svätá omša vo františkánskom Kostole sv. Petra a Pavla, mliečny a pивný festival, exhibičný hokejový zápas UKF a SPU, volejbalový a basketbalový zápas študentov UKF a SPU, Večerný beh Nitrou a iné.

Študentské kolokvium k 50. výročiu prvého zasadnutia Európskeho parlamentu

Sedemdesiat študentov z piatich fakúlt slovenských vysokých škôl sa zišlo 28. marca 2008 v Nitre na pôde Univerzity Konštantína Filozofa na študentskom kolokviu venovanému 50. výročiu prvého zasadnutia Európskeho parlamentu. Vo vystúpeniach sa venovali problematike európskeho parlamentarizmu. Na podujatí sa popri študentoch zúčastnili pedagógovia zastúpení prorektorkou Univerzity Konštantína filozofa v Nitre prof. Evou Malou a dekanou Filozofickej fakulty univerzity prof. Zdenkou Gadušovou. Európsky parlament reprezentovala slovenská poslankyňa Irena Belohorská a riaditeľ Informačnej kancelárie Európskeho parlamentu na Slovensku Róbert Hajšel. Irena Belohorská ocenila záujem študentov o podujatie i problematiku Európskeho parlamentu. Zdôraznila, že pohľad do minulosti je dôležitý a inšpiratívny, avšak dnes je potrebné hľadiť najmä na blízku budúcnosť – na ratifikovanie Lisabonskej zmluvy v členských štátoch Európskej únie. Jeden z najaktívnejších študentov Erik Leško z Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prezentoval postoj, že najdôležitejšie bude, aby sa posilňovala pozícia poslancov Európskeho parlamentu ako inštitúcie, zastupujúcej obyvateľov nadnárodného zoskupenia, a nie národných štátov. Vývoj sa bude uberať správnym smerom vtedy, keď voľby do Európskeho parlamentu nebudú druhoradými za národnými parlamentnými voľbami.

Informačný list pre študentov UKF

Dňa 27. marca 2008 vyšiel po prvýkrát Informačný list pre študentov. Jeho periodicita by mala byť postupne týždenná a mal by byť určený (nielen) pre všetkých študentov UKF v Nitre, súčasných i budúcich, dychtiacich po aktualitách a novinkách, ktoré odľahčia a spríjemnia život študenta. Študentský Info list definovali ako veľmi populárnu formu, ako sa čo najľahšie dostať k informáciám z univerzitného prostredia. Zahrne vás vždy horúcimi pozvánkami na kultúrne a športové podujatia a všetky atraktívne akcie organizované pre študentov našej univerzity. Každému, kto si popri nulovej absencii na prednáškach a 100% účasti na mimoškolských večerných aktivitách ešte predsa len nájde voľný čas, budeme dávať navyše do pozornosti širokú ponuku pracovných príležitostí a brigád. Študenti, ktorí organizujú originálnu a podnecujúcu akciu, môžu dať o nej vedieť práve prostredníctvom takéhoto listu. Jeho nápad si môžu prečítať všetci už v ďalšom Info liste. Študentský Info list je občasník.

V Nitre sa konal Európsky festival umeleckého školstva

Slovenská rada rodičovských združení zorganizovala pod záštitou predsedu Konferencie biskupov Slovenska J. E. Františka Tondru v spolupráci s Úradom vlády, Ministerstvom zahraničných vecí, Ministerstvom financií, Višegrádskym fondom, Štátnou školskou inšpekciou, Štátnymi pedagogickým ústavom, Odborovým zväzom pracovníkov školstva a vedy, Trnavským samosprávnym krajom, Nitrianskym samosprávnym krajom, Mestom Piešťany, Mestom Nitra pod odbornou garanciou ZUŠ Piešťany a ZUŠ J. Rosinského Nitra Európsky festival umeleckého školstva. Festival pozostával z dvoch častí - III. EFUŠ sa realizuje 7. – 11. mája v Nitre a 8. – 9. mája v Piešťanoch. V rámci festivalu sa predstavili spevácke zbory, súbory a sólisti. Na prijatí účastníkov a zástupcov delegácií na úrade primátor ocenil, že EFUŠ je výsledkom práce umeleckých škôl, ktoré cibriu rozumové, estetické i duchovné schopnosti žiakov, rozvíjajú správny úsudok, oboznamujú s kultúrnym dedičstvom, ktoré nadobudli predchádzajúce generácie, pestujú zmysel pre hodnoty, realizujú dostatočnú prípravu na budúce povolanie, utvárajú

podmienky pre porozumenie a zosúladenie priateľských interakčných zväzkov medzi žiakmi rozmanitej povahy a rozličného postavenia, tiež kvalitné interakčné vzťahy žiak - učiteľ, učiteľ - vedenie školy, učiteľ - rodičia.

Úvahy nad zbúraním jedného pavilónu ZŠ na Tulipánovej ulici

Až tri pavilóny Základnej školy na Tulipánovej ulici mali problémy so statikou. V jednom je telocvičňa, ktorá bola už počas minulého školského roka zavretá. Musí sa zbúrať a postaviť nanovo. Problém sa podujalo vyriešiť občianske združenie Škola tretieho tisícročia, ktorého členmi sú učitelia a rodičia žiakov. Požiadalo o dlhodobý prenájom telocvične (na 15 rokov) za symbolické nájomné. Občianske združenie chce starú telocvičňu zbúrať, aby na jej mieste mohla vyrásť nová. Podľa ich predpokladu by sa tak mohlo stať do 31. augusta 2009. Predpokladané náklady boli vyčíslené na 37 mil. korún. Nová telocvičňa bude slúžiť základnej škole, ale využívať by ju mohlo aj občianske združenie, ktoré bude investorom a zároveň správcom. Občianske združenie funguje na základnej škole od roku 2000. Osem rokov sa snaží o to, aby sa škola rekonštruovala. Novú telocvičňu chce združenie postaviť z peňazí získaných z rôznych zdrojov, nadácií aj zbierok. Rozpočtované je to na 37 mil. Sk. Plánujú využiť aj možný lízing budovy. Na uvoľnenom pozemku sa začne s výstavbou dvojpodlažnej budovy, kde budú triedy, jedáleň, kuchyňa, administratíva a výmenníková stanica. Pavilón, kde sa tieto prevádzky nachádzajú teraz, má tiež narušenú statiku. Aj ten sa má v budúcnosti zbúrať. Nová dvojpodlažná budova, ktorá vyrastie na mieste špeciálneho pavilónu, má byť dokončená najneskôr do konca decembra 2008. Poslanci na tento účel schválili 44,2 milióna korún. Stavbu bude realizovať firma Inpek, ktorá od Mesta kupuje bývalý dom kultúry Orbis. V hotovosti zaň vyplatí len časť sumy, zvyšnú časť preinvestuje na ZŠ Tulipánová.

Súkromné konzervatórium v Nitre oslávilo 5. výročie

Súkromné konzervatórium v Nitre, ktoré vychováva budúcich profesionálov - tanečníkov, hercov, spevákov a hudobníkov - oslávilo 5. výročie. Na Súkromnom konzervatóriu v Nitre vládne po celé dni umelecká atmosféra. Spoza dverí sa ozývajú tóny klavíra, gitary, spev a rytmické kroky tanečníkov, sólová i orchestrálna hra. Okrem predmetov ako slovenský jazyk a literatúra, cudzie jazyky, dejepis a iné sa študenti učia dejiny a teóriu hudby, tanca a divadla a samozrejme veľa praktických i teoretických predmetov v tom ktorom odbore. Škola organizuje a spoluorganizuje každoročne niekoľko desiatok koncertov, vystúpení a predstavení. Študenti Súkromného konzervatória účinkujú v Divadle Andreja Bagara, v Starom divadle v Nitre, v Synagóge, v Ponitrianskom múzeu, ale i v nákupných centrách a na mnohých kultúrnych podujatiach. Škola má 100 % úspešnosť v prijímaní študentov na vysoké školy.

Mesto organizuje pre deti výchovné koncerty

Aj v novembri 2008 sa pokračovalo v poriadaní výchovných koncertov v Nitre. V minulosti mali na Slovensku výchovné koncerty veľmi dobrú odovzdu. Nitra sa rozhodla nadviazať na túto vyše 40-ročnú tradíciu, ktorá pred časom ustrnula z rôznych dôvodov. Tento druh koncertov sa stal jednou z mnohých overených foriem, ktorá dokázala svoju nezastupiteľnosť živej koncertnej, či javiskovej, dramatickej produkcie. V Nitre túto úlohu pomáha naplňať Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre prostredníctvom oddelenia kultúry a športu a v spolupráci s Hudobným centrom

v Bratislave. V minulom a tomto školskom roku pripravili výchovné koncerty s témami: „Prečo husle hrajú? Ako vznikol klavír? Ako znie harfa? Čo je to čembalo? Čo skrýva ľudský hlas? Prečo ľudia hrajú spolu?“ Autorom a moderátorom koncertov je koncertný huslista a dlhoročný renomovaný pedagóg Peter Michalica, ktorého na pódiu sprevádzali partneri. Na výchovnom koncerte v utorok 11. novembra v nitrianskej Synagóge šarmom sebe vlastným dokázal zaujať žiakov Základnej školy na Dražovskej ceste v Nitre. Učitelia hudobnej výchovy vítajú, že výchovný koncert, moderovaný Petrom Michalicom, si nevyžaduje špeciálnu predprípravu žiakov v škole. Podľa programovej manažérky oddelenia kultúry a športu MsÚ Ľudmily Bratovej sa na mnohých slovenských školách výchovné koncerty stali samozrejším doplnkom vyučovania a sú dodnes jedinou formou, ako sa deti a mládež dostávajú do kontaktu s vážnou hudbou. Vychovávajú budúce koncertné publikum, ktoré by si za iných okolností cestu do koncertnej sály nenašlo - a možno aj budúcich interpretov a pritom dopĺňajú hudobné vzdelanie žiakov. Rozširujú si detský citový život a estetický obzor, učia ich spoločenskému správaniu. Výchovné koncerty poskytujú deťom hlboký a ničím nenahraditeľný komplexný zážitok nielen z hudobného výkonu, ale aj z prostredia, vzájomného spojenia múz a umocnenia ich účinku.

Súkromná škola ANIMUS oslávila 5. výročie

Slávnostným programom si piate výročie svojho založenia pripomenula Súkromná stredná odborná škola Animus. V priestoroch Starého divadla sa v piatok 25. apríla 2008 stretli minulí i súčasní pracovníci a žiaci školy, pedagógovia a študenti nielen z Nitry, ale i z Levíc, kde má škola svoju druhú pobočku. Z rúk zástupcu SPU Nitra Vladimíra Gozoru prijal zriaďovateľ a zároveň súčasný riaditeľ školy Bohuslav Sýkora pamätnú medailu ako výraz uznania práce školy a jej úspešného etablovania sa v našom regióne. Ocenenia Animusu za päťročnú prácu v prospech školy si prebrali riaditeľ Bohuslav Sýkora, zástupkyne riaditeľa školy v Nitre - Zlatica Nagyová, zástupkyňa riaditeľa v Leviciach - Božena Križanová, Jozef Broniš a ďalší zástupcovia z radov podporovateľov a sponzorov školy. Za prvých absolventov školy sa prítomným prihovorel David Lenčeš, dnes poslucháč Právnickej fakulty UK v Bratislave. Programom, zostaveným z tancov, spevu, inštrumentálnych skladieb, recitácie či športových výkonov, sprevádzali „školskí moderátori“ Peter Vörös a Klaudia Gregušová. Animus privítal svojich prvých študentov v školskom roku 2003-2004. V začiatkoch uchádzačom poskytli dva študijné odbory - Školu podnikania a Informačné systémy a služby. Od nového školského roka ponuku rozšírili o odbor Manažment regionálneho cestovného ruchu. Podmienkami prijatia na školu je úspešné absolvovanie celoplošného testovania v 9. ročníku, priaznivé výsledky na konci 8. a začiatku 9. ročníka a zdravotná spôsobilosť. Štvorročné denné štúdium sa končí maturitnou skúškou. V súčasnosti majú v Nitre 593 a v Leviciach 131 študentov. Riaditeľom školy je Bohuslav Sýkora, vo funkcii zástupkyň riaditeľa pracujú Kamila Miklovičová a Zlatica Nagyová. Uplatnenie absolventov Animusu je veľmi široké - môžu pôsobiť ako podnikatelia, živnostníci, ako stredné články riadenia priemyselných, poľnohospodárskych a obchodných podnikov, ale tiež ako referenti na príslušných odboroch štátnej správy a samosprávy, ako pracovníci v advokátskych, notárskych a exekútorických kanceláriách. Takisto môžu zastávať posty vo finančných, právnych či marketingových inštitúciách, v súkromných i verejnoprospešných informačných a poradenských firmách, ale aj ako špecialisti na spracovanie a sprístupnenie hospodárskych informácií.

Súťaž stredoškolských časopisov Štúrovo pero

Vyhodnotenie celoslovenskej novinárskej súťaže stredoškolákov a vysokoškolákov Štúrovo pero 2007 sa uskutočnilo v dňoch 18. - 19. apríla 2008 v Krajskej knižnici Ľudovíta Štúra vo Zvolene Medzi mladými žurnalistami z celého Slovenska boli aj študenti z Nitry. Celoslovenská súťaž Štúrovo pero vznikla už v roku 1993. Je vyhlasovaná pre štyri kategórie: stredoškolské časopisy a časopisy 8-ročných gymnázií, vysokoškolské časopisy, novinárske príspevky stredoškolákov a novinárske príspevky vysokoškolákov.

Nitrianske univerzitné dni vyvrcholili galavečerom

Všehochuť hudby, tanca, divadla a slova 7. mája 2008 v DAB slávnostne uzavrela 6. ročník Nitrianskych univerzitných dní. Za dvomi týždňami prednášok, workshopov, kultúrnych a športových podujatí, ktoré spoločne pripravili Mesto a obe nitrianske univerzity, dal bodku galavečer s názvom Gaudeamus Premostenia. Hostiteľmi boli primátor Nitry Jozef Dvonč, rektor SPU Mikuláš Látečka a rektor UKF Libor Vozár. S príhovorom vystúpil aj primátor Nitry Jozef Dvonč. V príhovore rezonovali myšlienky o minulosti, prítomnosti a budúcnosti Nitry, ktoré navzájom prepájajú mesto s oboma univerzitami.

Riaditelia základných škôl bilancovali

V Kongresovej sále Mestského úradu v Nitre sa 3. decembra 2008 stretli riaditelia základných škôl z mesta pod Zoborom. Na stretnutí bol prítomný primátor Nitry Jozef Dvonč a vedúca Útvary školského úradu na MsÚ v Nitre Margita Sládečková. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč na stretnutí s učiteľmi povedal, že práve oni vytvárajú priestor pre výchovu a budúce smerovanie v našom meste. Na pracovnom stretnutí boli prezentované štatistické výsledky nitrianskych základných škôl v školskom roku - 2007/2008 a v prvom polroku školského roku 2008. V školskom roku 2007/2008 študovalo na nitrianskych základných školách 6405 žiakov v 287 triedach. Z celkového počtu žiakov bolo 269 integrovaných a 211 inteligentne a nadpriemerne nadaných školákov. Na stredné školy bolo prijatých 863 žiakov. Problémy majú žiaci najmä s dochádzkou, v školskom roku bolo neospravedlnených 30 189 hodín a 237-krát bola znížená známka zo správania. Žiaci na základných školách v Nitre sa zapojili do 146 projektov a taktiež získali šesť prvých miest v rôznych celoslovenských súťažiach a olympiádach. Žiaci základných škôl pôsobia v 299 rôznych záujmových útvaroch. Školský rok 2008/2009 sa začal so zmenenou legislatívou, podľa ktorej sa riadia aj riaditelia základných škôl v Nitre.

UKF pribudli priestory knižnice a pastoračné centrum

Za účasti podpredsedu vlády a ministra školstva Jána Mikolaja, nitrianskeho diecézneho biskupa Viliama Judáka, predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja Milana Belicu, primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča, rektora Univerzity Konštantína Filozofa Libora Vozára a ďalších významných hostí boli v pondelok 8. decembra slávnostne sprístupnené nové priestory UKF. Konkrétne I. etapa Univerzitnej knižnice a Univerzitné pastoračné centrum v budove UKF na Drážovskej ceste 4, ako aj novozrekonštruované priestory Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva na Kraskovej ulici č. 1 v Nitre. O kúpu priestorov bývalej „tabakárne“ pre UKF prejavil záujem ešte v roku 1997 rektor Peter Liba. Otcom myšlienky vybudovať pastoračné centrum v priestoroch

UKF bol J. Em. Ján Chryzostom kardinál Korec. Rektor Libor Vozár poďakoval prítomnému ministrovi školstva a podpredsedovi vlády Jánovi Mikolajovi za osobnú angažovanosť v projekte a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 65 miliónov Sk na zriadenie univerzitnej knižnice a pastoračného centra. Univerzitná knižnica má 1710 m² úžitkovej plochy a takmer 3 km regálov so 118-tisíc knižnými jednotkami. Jej súčasťou sú študovňa, kancelárske priestory a predajňa literatúry. Univerzitné pastoračné centrum potom slávnostne posvätil J. Ex. Mons. Viliam Judák, nitriansky diecézny biskup, ktorý rektorovi pri tejto príležitosti odovzdal reprodukciiu vzácneho Nitrianskeho kódexu z 11. storočia, aby návštevníkom knižnice pripomínala kontinuitu vzdelania a kultúrnosti na našom území.

Súťažili zdravotne hendikepované deti

Zdravotne hendikepované deti majú rovnaké túžby, ako ich zdraví rovesníci. Chcú spievať, hrať divadlo, tancovať... Jednoducho povedané - chcú sa tešiť zo života a užívať si ho plným priehrštím. Ich učitelia na to pamätajú, a preto sa 9. decembra 2008 už po tretíkrát rozhodli v nitrianskej Synagóge zorganizovať podujatie, na ktorom sa deti predviedli svojim rodičom, sami sebe, ale aj bývalým spolužiakom. Hlavnými aktérmi programu boli deti, navštevujúce Spojenú školu na Kollárovej ulici a Mudroňovej ulici. Ich postihnutie je mentálne, telesné a sú medzi nimi aj autistické deti. V predvianočnom období deti vyrobili dekoračné predmety. Spojenú školu na Kollárovej ulici a Mudroňovej ulici navštevujú deti s mentálnym a telesným postihnutím a s autizmom. Školu navštevuje asi 100 detí, o ktoré sa stará 28 špeciálnych pedagógov – z toho trinásť na Kollárovej a pätnásť na Mudroňovej ulici.

Najlepšie študentské reklamy na Cirkulátore

Najlepšie študentské reklamy vyhlásili 3. decembra 2008 na finále študentskej súťaže s názvom Cirkulátor 2008. Súťaž organizoval Odbor marketingovej komunikácie a reklamy Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Počas galavečera sa predstavilo šesť víťazných prác v ôsmich kategóriách. Najviac - šesť nominácií - bolo v kategórii reklamná fotografia. Študenti tento rok neboli silní v kategórii multimediálne formy reklamy, len jednou prácou bola v shortliste v kategórii marketingový projekt. Nominovaných bolo celkovo 20 prác z prihlásených 85.

9. ŠPORT A TELESNÁ KULTÚRA

Mesto podporilo aj cyklistický klub

Prelomové obdobie ukončenia cyklistickej sezóny za rok 2007 a otvorenie novej sezóny sa stalo dôvodom na zhodnotenie činnosti nitrianskeho Cyklistického klubu, ktoré sa uskutočnilo v piatok 7. marca 2008 popoludní v kongresovej sále Mestského úradu v Nitre. Ich rokovanie prišiel pozdraviť aj primátor Nitry Jozef Dvonč spolu so zástupcom Štefanom Štefekom. Na hodnotiacej schôdzi sa zúčastnil aj poslanec mestského zastupiteľstva, predseda komisie cestovného ruchu a zahraničných vzťahov pri MsZ Ján Vančo. Tajomník CK Nitra Vladimír Došek konštatoval, že majú za sebou trinásť rok existencie, ktorý bol poznačený predčasným úmrtím zakladateľa, trénera ako aj podporovateľa Jána Vanča staršieho, čo do značnej miery ovplyvnilo celý chod klubu. Primátor Nitry Jozef Dvonč sa cyklistom poďakoval za reprezentáciu nášho mesta na medzinárodných, ale aj domácich súťažiach. Skonštatoval, že aj keď cyklistika nepatrí k takzvaným veľkým športom, cyklisti svojím dielom prispievajú k zviditeľneniu Nitry v medzinárodnom meradle. Členom cyklistického klubu tlmočil, že Mesto Nitra pripravuje novú koncepciu financovania mestského športu, pri ktorej chce primeraným dielom podporovať všetky druhy športu. Konštatoval, že vedenie mesta mení nazeranie na šport. Nebudú prihliadať len na veľké športy, ako je futbal, hokej, hádzaná, či basketbal, ale prisľúbil, že primerane rovnaké podmienky chcú zabezpečiť pre každý vrcholový, i pre výkonnostný šport a tiež výchovu mládeže. Primátor uviedol, že návrh novej koncepcie bude prediskutovaný s jednotlivými klubmi, pričom vedenie mesta kladie dôraz na ich vlastný názor na podpora mesta v oblasti športovej činnosti. Súčasťou hodnotiacej schôdze bolo vyhodnotenie najlepších cyklistov roka s odovzdaním pohárov. Tajomník CK Vladimír Došek venoval primátorovi cyklistický dres, v ktorom budú pretekať v novej sezóne.

Plavci na Veľkej cene Trnavy

Cez víkend 8. a 9. marca 2008 prilákal 40. ročník medzinárodných plaveckých pretekov Veľká cena Trnavy plaveckú špičku. Medzi nimi nechýbali ani naši reprezentanti. Pretekári z Nitry si v tvrdej konkurencii chceli otestovať svoje letné ambície. Najlepšie výsledky dosiahol Ľuboš Grznár, ktorý na 200 metrov prsia časom 2:30,57 obsadil 3. miesto. Na stupne víťazov si vystúpila aj Eliška Lenčేశová, ktorá obsadila 2. miesto.

Vyhodnotili najlepších športovcov Nitry za rok 2007

V piatok 14. marca 2008 sa v Mestskej hale na Klokočine konalo slávnostné ocenenie najúspešnejších nitrianskych športovcov za minulý rok. Ocenili ich najvyšší predstavitelia mesta Nitra: primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor mesta Nitra Štefan Štefek, prednosta MsÚ Ľubomír Martinka a poslanec MZ v Nitre Štefan Kláčko. Primátor mesta Nitra Jozef Dvonč vo svojom príhovore, okrem iného, povedal, že v Nitre je a vždy bol intenzívny športový život, čoho dôkazom je veľký počet nielen aktívnych a úspešných športovcov, ale aj ľudí, ktorí sa zapájajú stále vo väčšom počte do organizovaných športových podujatí pre všetkých. Každým rokom v meste pribúdajú možnosti pre kvalitné športové vyžitie, či už sú to multifunkčné športové ihriská alebo nová viacúčelová mestská hala. Aj týmto spôsobom mesto Nitra napomáha neustálemu zlepšovaniu podmienok pre ďalší rozvoj športových činností, a tým uspokojuje nielen

aktívnych športovcov, ale všetkých občanov mesta, ktorí o šport majú záujem. Najlepšími športovcami mesta Nitra sa stali: Romana Trizňová, moderná gymnastika, Martin Buzalka, športová gymnastika.

V kategórii Juniori - mentálne postihnutí: Gizela Billíková, moderná gymnastika, Ivan Ružička.

Športová gymnastika: v kategórii Seniori mentálne postihnutí: Miroslav Kačina, lukostreľba, v kategórii Senior telesne postihnutý. V technických a športových disciplínach boli ocenení: Lukáš Pintér, letecké modelárstvo, Juraj Adámek, letecké modelárstvo, Ján Ivančík, letecké modelárstvo.

V kategórii Jednotlivci juniori boli najúspešnejší v roku 2007 títo mladí športovci Nitra: Ľubomír Bennár, atletika - beh cez prekážky, Ján Borecký, karate kata, Martin Boszorád, futbal, Zuzana Compelová, moderná gymnastika, Mária Czaková, atletika - chôdza, Terézia Hinzellerová, plážový volejbal, Maroš Horváth, plávanie, Nikola Lomnická, atletika - hod kladivom, Jana Medříková, stolný tenis, Michaela Pochabová, tenis, Patrícia Puškášová, hádzaná, Peter Szomor, karate kumite, Martin Uhnák, hokej, Tomáš Vaňo, box, Viktor Viskup, karate kumite.

V kategórii Jednotlivci seniori boli ocenení: Marek Ďurovkin, preteky automobilov do vrchu, Pavol Hlavačka, box, Stanislava Hrozenská, tenis, Branislav Konrád, hokej, Marcel Lomnický, atletika - hod kladivom, Filip Prešinský, karate, Štefan Senecký, futbal, Edita Šujanová, basketbal, Monika Višňovská, karate kumite. V kategórii Kolektív juniori boli ocenené: FC Nitra U17, ŠK Karate Kachi Nitra, Športové gymnázium Stavbár Nitra, Športový klub pri športovom osemročnom gymnáziu v Nitre.

V kategórii Kolektív seniori získali ocenenie: BK INPEK UKF Nitra, Box Club Stavbár Nitra, FC Nitra, TC SPU AX - Výstavníctvo Nitra, Združenie športových klubov UKF Nitra.

Medzi trénermi boli ocenení: Tibor Hlavačka - tréner reprezentácie SR seniorov a tréner Box klubu Stavbár Nitra. Pod jeho vedením získalo družstvo Box club Stavbár Nitra 4-krát titul majstra ČSFR, 13-krát titul majstra SR juniorov, 2-krát titul majstra SR seniorov. V roku 2007 Box club Stavbár získal 1. miesto v extralige a prezentoval sa na viacerých významných medzinárodných podujatiach. Miloš Gašaj - tréner a člen ŠK ŠOG Nitra a TJ AC Stavbár Nitra. Atletike sa venuje od roku 1969, najskôr ako aktívny kladivár, neskôr rozhodca a od roku 1995 ako tréner. V rokoch 2006 a 2007 bol vyhlásený za najúspešnejšieho trénera SR, taktiež bol v roku 2007 vyhlásený za najlepšieho trénera mládeže SR v ankete Atlét roka 2007. Jeho zverenci Marcel Lomnický (3. miesto na ME do 23. rokov), Nikola Lomnická (10. miesto na ME do 19 rokov), Peter Šmondrek (26. miesto na ME do 17 rokov), ale i ostatní jeho zverenci dosahujú výborné výsledky na domácich i medzinárodných turnajoch.

Róbert Končál - tréner reprezentácie mládeže SR a najúspešnejšieho mládežníckeho klubu na Slovensku v sezóne 2006/2007 ŠK Kachi Nitra. V roku 2007 bol ocenený Ministerstvom školstva SR ako jeden z najúspešnejších trénerov. Jeho zverenci od mládežníckych kategórií až po seniorov dosahujú výborné výsledky na Slovensku i v zahraničí.

V bohatom kultúrnom programe vystúpili hudobná skupina The Fire, nitrianske mažoretky I. NIMA, moderné gymnastky zo Športového gymnázia v Nitre a exhibičnú ukážku karate predviedli borci z Klubu Farmex.

Štyri zlaté medaily pre karatistov

Na majstrovstvách Slovenska seniorov v karate v Žiline v 15. marca 2008 bodovali aj Nitrania. KK Farmex Nitra sa stal tretím najlepším klubom šampionátu. V kategórii mužov obstál Viktor Viskup, ktorý vyhral kumite do 70 kg, Adam Prešinský skončil druhý a druhý bol aj Marek Granát v kategórii do 65 kg. Klaudio Farmadín získal 1. miesto v kategórii mužov do 75 kg a pridal bronz v súťaže bez rozdielu hmotnosti. ŠK Kachi Nitra reprezentovali štyria pretekári. Najlepšie uspela Monika Višňovská, ktorá vo svojej kategórii do 53 kg sa stala už po 8-krát za sebou seniorskou majsterkou Slovenska. V tej istej kategórii skončila Lenka Szomorová na 3. mieste. V kata muži si tretie miesto vybojoval matej Urík. V kumite muži do 75 kg obsadil Peter Szomor tretiu priečku.

Krasokorčuliari na majstrovstvách Slovenska v Prešove

Počas víkendu 15. a 16. marca 2008 sa v Prešove uskutočnili majstrovstvá Slovenska v krasokorčuľovaní. Za HK Kraso Nitra sa na 2.mieste umiestnila st. žiačka K. Sýkorová na 2.mieste, z mladších žiačok bola K. Ďurišová jedenásta.

Euro 2008 vo futbale pracovníkov väzenských služieb v Nitre

V stredu 26. marca 2008 prijal na Mestskom úrade v Nitre primátor mesta Nitry Jozef Dvonč zástupcov Zboru väzenskej a justičnej stráže SR Štefana Horvátha a Tibora Sotáka. Dôvodom stretnutia bolo informovanie primátora o významnej športovej udalosti, ktorá sa uskutoční v Nitre. Budú ňou Majstrovstvá Európy vo futbale pracovníkov väzenských služieb, ktoré sa budú konať v Nitre v dňoch 19. – 21. júna. Na turnaji sa zúčastnilo 16 mužstiev z Európy, ktoré budú rozdelené do štyroch skupín. Do play-off fázy postúpia z každej skupiny dve najlepšie mužstvá. Od štvrtfinále turnaja až po finále sa bude hrať vyradovacím spôsobom. Finále sa konalo naplánované na 21. júna o 19.00 h na štadióne FC Nitra. Pre účastníkov turnaja by mal byť zabezpečený kultúrny program a vedúcich mužstiev privíta na MsÚ v Nitre primátor mesta Nitry Jozef Dvonč. Nitra, 20. jún – Pri príležitosti konania Majstrovstiev Európy vo futbale väzenských služieb, v dňoch 19. – 21. júna, sa stretol primátor mesta Nitry Jozef Dvonč s vedúcimi zahraničných výprav jednotlivých mužstiev. Stretnutie sa uskutočnilo v Kongresovej sále na Mestskom úrade v Nitre. Na stretnutí boli prítomní aj viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek a riaditeľka Zboru väzenskej a justičnej stráže SR Mária Kreslová. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč informoval zahraničných hostí o histórii mesta pod Zoborom, ako aj o súčasnej situácii v meste. Na záver stretnutia im odovzdal informačné materiály a publikácie o Nitre.

V kolkárskom maratóne boli úspešnejší Scorpioni

V sobotu 29. marca 2008 sa na dvojdráhovej kolkárni v Tenis Clube na Chrenovej uskutočnil 3. ročník priateľskej kolkárskej súťaže medzi Mestským úradom v Nitre a nevidiacimi a slabozrakými športovcami zo športového klubu NSŠ Scorpioni Nitra. Pred zápolením popriali športovcom veľa športových úspechov viceprimátor mesta Nitry Štefan Štefek a prednosta MsÚ Ľubomír Martinka. Obaja začali 3. ročník hodmi, v

ktorých predviedli súťažiacim výbornú mušku. Za tím Scorpioni nastúpili aj za MsÚ na každej strane po 10 súťažiacich. Prevalu v presnosti a technike hodov mali Scorpioni, tí však na rozdiel od svojich súperov z MsÚ trénujú pravidelne, čo bolo v samotnom dueli zreteľne viditeľné. Pravidlá sobotňajšej hry boli určené už pred začiatkom súťaže, hráči hádzali dvakrát po 30 hodov do plných, pričom po prvých 30 hodoch si vymenili súťažné dráhy v rámci fair-play. Každý hral za seba, ale aj za svoj tím. Traja najlepší a najpresnejší súťažiaci boli vyhodnotení a boli nimi: 1. miesto Mária Krčmáriková, 2. miesto Mária Duchoňová, 3. miesto Jozef Štefák. Všetci reprezentujú Scorpionov. Z MsÚ podali najhodnotnejšie výkony Alžbeta Tomanová a Pavol Jakubčín.

Primátor Jozef Dvonč zablahoželal víťazom majstrovstiev Slovenska v triale

Nitrianska Kalvária v dňoch 3. - 4. mája 2008 hostila pretekárov medzinárodných majstrovstiev Slovenska v triale. Preteky po tretíkrát usporiadal nitriansky Motoklub Fénix - Slovenský zväz technických športov za výdatnej podpory mesta Nitra. Partia nadšencov z Motoklubu Fénix pred tromi rokmi oprášila trial, ktorý sa pod Zoborom jazdil pred 16 rokmi. Podľa prezidenta Motoklubu Fénix Nitra Ing. Viliama Halmeša, v Nitre nadviazali na tradíciu z minulosti. Slovenská motocyklová federácia oceňuje pomoc a podporu, ktorú klub získal na mestskom úrade u primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča. Na Kalvárii sa súťažilo v 4 kategóriách, do bojov zasiahli aj dve ženy z motoklubu v Banskej Bystrici. Na štart sa postavilo celkom 21 pretekárov, jeden bol z Poľska a dvaja z Českej republiky. V najťažšej kategórii vyhral Vladimír Kothay z Nitry. Ceny víťazom odovzdal osobne primátor mesta Nitra Jozef Dvonč.

Na ZŠ Topoľovej si zmerali sily v stolnom tenise telesne postihnuté deti

V priestoroch telocvične na Základnej škole na Topoľovej ulici si 19. mája 2008 zmerali sily postihnuté deti v stolnom tenise. Súťaž, ktorej oficiálny názov je Majstrovstvá školy OPEN, sa konala už po piatykrát. Súťaž prebiehala počas celého dňa a finišovala v popoludňajších hodinách. Na slávnostnom otvorení sa, okrem iných, zúčastnili viceprimátor mesta Nitra František Baláž, poslankyňa NR SR Iveta Radičová, predseda Slovenského paralympijského výboru Ján Riapoš, riaditeľka ZŠ na Topoľovej ulici Helena Babušíková a dobrovoľní tréneri Pavel Elgyút, Vladimír Ballai. Súťaž bola inšpiratívna predovšetkým v tom, že telesne postihnuté deti súťažili spolu so zdravými deťmi, čo výrazne napomáha k ich integrácii v spoločnosti. Súťažou sa rúcajú bariéry, ktoré sú síce skryté, ale podľa postihnutých detí, predsa len stále pretrvávajú, čo je pre nás všetkých upozornením. Viceprimátor mesta Nitra František Baláž vo svojom príhovore deťom poprial veľa úspechov v súťaži. Tiež konštatoval, že aj on prežil ťažký úraz, po ktorom bol dlhé mesiace pripútaný na lôžku, takže pozná pocity detí, ktoré majú telesné postihnutie. Na ZŠ Topoľovej študuje 41 postihnutých detí, ktoré sa vynikajúcim spôsobom začlenili medzi zdravé deti, ba niektoré z nich sú výbornými študentmi. Výnimočnú pozornosť a ocenenie si zaslúžia aj dobrovoľní tréneri Pavel Elgyút a Pavol Ballai, ktorí trénujú s postihnutými deťmi bez nároku na finančnú odmenu, a to vo svojom voľnom čase.

Týždeň olympizmu v Nitre

Týždeň olympizmu v Nitre sa začal 15. júna 2008 súťažou in-line korčuliarov od 8 do 15 rokov a fitness polmaratónom na 21 kilometrov. V druhý deň Týždňa olympizmu sa uskutočnila Detská olympiáda - deti súťažili v atletických disciplínach. Prítomná bola aj

bývalá olympijská reprezentantka v skoku do výšky Mária Mračnová. Záver dňa spestrila príjemnou hudbou speváčka Misha. V ďalších dňoch sa uskutočnili podujatia Plavecká štafeta, Beh olympijského dňa, Škola otvoreného športu a mnohé iné zaujímavé podujatia. Tiež, ako i po iné roky žiaci súťažili v Nitrianskej školskej lige, a to v týchto športoch.

Medzinárodný turnaj v kolkoch nevidiacich v Nitre

V priestoroch nitrianskeho Tenis klubu Slávie SPU AX výstavníctva Nitra sa 28. júna 2008 uskutočnil II. ročník Medzinárodného kolkárskeho turnaja, pod záštitou primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča. Súťažili nevidiaci a slabozrakí športovci. Na turnaji sa zúčastnilo 9 družstiev, a to zo Slovenskej republiky a Českej republiky. V pretekoch bojovali o prvenstvo tímy z Brna, Michálkovic, Košíc, Prešova, Vrútok, Lúčivej, Šale a dve družstvá Scorpionov z Nitra. Riaditeľkou turnaja bola Ľudmila Šišáková. Mesto Nitra podporilo turnaj sumou 48-tisíc korún. Turnaj, v zastúpení najvyšších predstaviteľov mesta Nitra, slávnostne otvorila Zuzana Molnárová z Útvaru sociálneho úradu na MsÚ v Nitre. Slávnostné vyhodnotenie sa konalo vo večerných hodinách, najlepším družstvom bola Lokomotíva Brno, nitrianski Scorpioni skončili na šiestom mieste.

Slovenské basketbalistky postúpili do bojov o medaily

V dňoch 18. – 27. júla 2008 sa Nitre uskutočnil šampionát starého kontinentu v basketbale junioriek do 18 rokov. Pred úvodným zápasom slovenských reprezentantiek na turnaji, s Českou republikou, slávnostne otvoril toto významné športové podujatie primátor mesta Nitra Jozef Dvonč. Na slávnostnom otvorení mesto Nitra zastupovali aj viceprimátor mesta Nitra Štefan Štefek a prednosta mestského úradu Ľubomír Martinka. Slovenské reprezentantky si zabezpečili postup do bojov o medaily po víťazstvách nad Českom a Rumunskom, v poslednom súboji však nestačili na strelecky disponované reprezentantky Ukrajiny. Všetkých účastníkov turnaja prijal na Mestskom úrade v Nitre, v Obradnej sieni, primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor mesta Nitra Štefan Štefek a prednosta úradu v Nitre Ľubomír Martinka. Primátor Jozef Dvonč prezentoval hosťom z Európy históriu, ale aj súčasný moderný formát mesta pod Zoborom. Zahraničné delegácie dostali informačné materiály o našom meste.

Slovenky siedme, majstrom Európy je Litva

Na Majstrovstvách Európy v basketbale junioriek do 18 rokov hráčky súperili v dvoch halách, v Mestskej športovej hale na Klokočine a v basketbalovom stánku Slovenskej poľnohospodárskej univerzity. Slovenské juniorské reprezentantky skončili napokon na siedmom mieste, keď vo svojom poslednom vystúpení rozstrieľali poľské rovesníčky o 30 bodov. Ani táto výhra im však nestačila na postupovú definitívu na budúcoročný svetový šampionát v Taiwane. Účasť na tomto podujatí bola spojená s dosiahnutím piatej priečky na turnaji v Nitre, čo sa nakoniec našim hráčkam nepodarilo. Slovenské reprezentantky však preukázali veľký hráčsky potenciál, nad všetkými vyčnievalo ružomerské duo Klaudia Lukačovičová – Veronika Černáková. V súbojoch o cenné kovy zvíťazila v stretnutí o bronz Česká republika nad Francúzskom 70:61. Vo finále vyhrali po výbornom výkone juniorské reprezentantky Litvy nad Ruskom 63:57 a zaslúžene získali kontinentálny titul. Výborne zorganizovanému podujatiu pomohlo veľkou mierou Mesto Nitra.

Ľubomíra Kolníka odvolali z postu kapitána Nitry

V hokejovej Nitre vymenili v septembri 2008 kapitána mužstva. Skúsený Ľubomír Kolník sa svojej pozície v tíme po vlastnom rozhodnutí vzdal, kapitánske céčko následne pripadlo obrancovi Janovi Hranáčovi. Asistentmi českého zadáka sú Pavol Poljaček a Andrej Kmeč, ktorému sa však obnovilo zranenie členka a jeho návrat do zápasového rytmu sa odkladá. Nitre patrí v tabuľke extraligy zatiaľ s 10 bodmi na 7. mieste. V klube nie sú spokojní s výkonnosťou a nasadením niektorých, najmä skúsenejších hráčov. Vedenie klubu im dalo podmienku a hrozí im predčasné ukončenie zmluvy. V prípade, že v nasledujúcej skúšobnej dobe neodovzdajú v prospech tímu všetky sily a nebudú dosahovať extraligovú výkonnosť, klub sa nebude cítiť viazaný povinnosťou vytvárať im extraligové podmienky. Riaditeľom klubu HK Ardo je Marián Lukáčik.

Nitra získala Rumpela a Duláka

Pomôcť hokejovej Nitre v ofenzíve má od septembra aj 21-ročný odchovanec Trnavy Jakub Rumpel, ktorý sa s vedením HK Ardo dohodol na dvojročnej zmluve. Informovala o tom klubová internetová stránka s odvolaním sa na hokejportal.sk. Nitra dala v doterajšom priebehu extraligy v šiestich zápasoch 15 gólov. Rumpel už pod Zoborom pôsobil počas juniorských rokov. Bývalý slovenský reprezentant do 20 rokov pomohol v poslednej sezóne ako hosťujúci hráč Mladej Boleslavi do extraligy, počas leta sa nedostal do kádra Karlových Varov. Dohodli sa na dvojročnej zmluve, ktorá bude v prípade spokojnosti predĺžená o opciu. Okrem Rumpela sa hráčom Nitry stal aj Martin Dulák, ktorý bol kmeňovým hráčom Spišskej Novej Vsi. Osemnásťročný obranca bol už v poslednej sezóne v širšom kádri reprezentácie do 20 rokov. Je to veľmi perspektívny obranca, ktorý má predpoklady na to, aby sa prebojoval do seniorského tímu a popri svojich skúsenejších spoluhráčoch tam postupne vyrástol na kvalitného beka.

V Nitre intenzívne pracujú na hľadaní Malurovho nástupcu

Vedenie slovenského corgoňligového futbalového klubu FC Nitra, ktoré sa v sobotu 29. septembra 2008 po prehre v 10. kole domácej najvyššej súťaže s Banskou Bystricou (1:2) rozhodlo odvolať doterajšieho kormidelníka Pavla Maluru. Napriek tomu, že Pavel Malura vydržal v Nitre len desať ligových kôl, vedenie mužstva si uvedomilo, že nielen on je zodpovedný za zlé výkony tímu. Maluru hodnotili síce ako dobrého trénera, ale na druhej strane povedali, že do Nitry možno neprišiel v tom najsprávnejšom čase. I keď za neúspechmi tímu sú minimálne rovnakým dielom zodpovední hráči, hlavnú vinu nesie tréner. Manažéra klubu Jozefa Petráního mrzí, že Nitra vyhrala v doterajšom priebehu sezóny 2008/09 len tri z desiatich stretnutí a na 10. mieste tabuľky Corgoň ligy má na konte iba 10 bodov s výrazne pasívnym skóre 9:22.

Atletické preteky Kinderiáda

Dňa 23. septembra sa uskutočnilo úvodné regionálne kolo 3. ročníka atletických pretekov Kinderiáda na Slovensku. Tento rok ako prvý Kinderiádu hostil Atletický štadión TJ Stavbár v Nitre. Na pretekoch sa stretlo 240 detí druhých až piatych tried z 30 základných škôl Nitrianskeho kraja. V Nitre sa zišli 8-členné družstvá detí zo základných škôl z celého Nitrianskeho kraja - dovedna 240 detí 2. až 5. ročníkov z 30 ZŠ Nitrianskeho kraja, aby si zmerali sily v základných atletických disciplínach. Všetci malí

pretekári si zabehli šprint na 60 metrov, a potom súťažili v individuálnych disciplínach – druháci v skoku do diaľky z miesta, tretiaci v hode plnou loptou, štvrtáci v hode kriketovou loptou a piatáci v skoku do diaľky s rozbehom. Celé preteky vyvrcholili náročným štafetovým behom, ktorý rozhodol o víťazoch tohto kola Kinderiády. Tri najlepšie družstvá postúpili do finále, v ktorom môžu malí pretekári vyhrať pre svoje školy spolu 150 000 Sk. Táto čiastka je určená na rekonštrukciu školských športovísk a na nákup športového vybavenia. V minulom roku putovala výhra do Košíc, Novej Dubnice a Starej Ľubovne. Patrónom III. ročníka sa stala dvojnásobná olympijská víťazka Elena Kaliská.

Primátor zapálil pochodeň Svetového behu harmónie

Dve desiatky bežcov Svetového behu harmónie World Harmony Run z rôznych kontinentov sa 26. septembra 2008 o 8.00 hodine zastavilo na ceste po Slovensku pri nitrianskej radnici. Po príchode z Prievidze, Bojníc, Novák, Partizánskeho, Topolčian a nocľahu s načerpaním nových síl v meste pod Zoborom ich pred mestským úradom pozdravil primátor Nitra Jozef Dvonč. Zapálil pochodeň mieru, odovzdal im upomienkové dary od Mesta Nitra a zaželel veľa síl a zdraru. Rozlúčil sa slovami „Nech sa vaša myšlienka šíri ďalej!“ a na záver stretnutia s nimi absolvoval aj krátky úsek piatkovej časti trasy Svetového behu harmónie Slovensko 2008 smerom na Šurany, Nové Zámky, Hurbanovo a Komárno. World Harmony Run je nesúťažný štafetový beh s cieľom podporovať priateľstvo a porozumenie medzi národmi, krajinami a ľuďmi. Bežci nesú horiacu pochodeň ako symbol harmónie. Európska trasa je v tomto roku dlhá 24-tisíc kilometrov a prechádza cez 48 krajín. Štafeta vyštartovala 23. apríla z Londýna a skončí 6. októbra v Prahe.

Na nitrianskom chodeckom okruhu bol najrýchlejší Matej Tóth

V piatok 26. septembra 2008 sa v Mestskom parku Na Sihoti uskutočnil medzinárodný chodecký míting - Olympionici na Sihoti. Chodci súťažili na peknom okruhu na Sihoti opäť po dvanástich rokoch. Atléti si zmerali sily v kategóriách: mladší a starší žiaci, dorastenci a dorastenky, juniory a juniorky, muži a ženy. Medzi ženami bola najrýchlejšia Mária Gáliková (23:00 min), pred Máriou Czakovou (23:48 min.), na treťom mieste dopochodovala Barbora Strnadová, v čase (26:48 min). Najkvalitnejšie preteky ponúkli divákovi na 500 metrovom okruhu muži. Vyrovnané preteky nakoniec s prehľadom vyhral účastník LOH v Pekingu Matej Tóth, v čase (20:31 min). Na druhom mieste skončil Miloš Bátorový (20:32 min.), tretie miesto si výborným finišom zabezpečil Anton Kučmín, v čase 20:37 min. Muži a ženy súperili na 5 km trati, mladší chodci na 2 km. Chodeckí olympionici však okrem pretekania zaslúžili do tajov a techniky chôdze záujemcov z radov školákov. Podujatie sa uskutočnilo za podpory Mesta Nitra, AC ŠG Stavbára Nitra a Oobčianskeho združenia Harmónia pohybu. Riaditeľom pretekov bol Tibor Danáč, predsedom organizačného výboru Viliam Tóth, technickým riaditeľom Matej Spišiak a hlavným rozhodcom Pavol Štanga.

Športový deň nitrianskych základných škôl

Pod záštitou primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča sa v piatok 3. októbra 2008 uskutočnil Športový deň nitrianskych základných škôl. Primátor Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor Štefan Štefek a prednosta mestského úradu Ľubomír Martinka navštívili počas tohto dňa všetky základné školy v meste, vrátane troch cirkevných, a pri tejto

príležitosti odovzdali žiakom balíky so športovými potrebami v celkovej hodnote 90 tisíc korún, ktoré budú môcť používať na hodinách telesnej výchovy, ale aj v športových krúžkoch. V balíkoch boli futbalové, volejbalové, basketbalové a futsalové lopty, ale aj siete. Podľa primátora Jozefa Dvonča, všetky tieto športové potreby majú prispieť k obohateniu výučby telesnej výchovy a k rozšíreniu možnosti realizovania voľnočasových aktivít pre žiakov. Žiaci sa počas celého dňa venovali rozličným športovým aktivitám, hrali futbal, hádzanú, volejbal, basketbal, strieľali zo vzduchových zbraní. Cieľom športového dňa nitrianskych základných škôl bolo zapojiť v tento deň do športu, športových a zábavných aktivít všetkých žiakov, ako i učiteľov. Niektoré školy zorganizovali tzv. medziškolské súťaže, do ktorých sa mohli zapojiť žiaci všetkých ZŠ, iné školy organizovali športové aktivity pre svojich žiakov. Športový deň nitrianskych ZŠ bol súčasťou Dní športu, ktoré potrvajú do konca decembra. Ich súčasťou sú športové aktivity, súťaže a turnaje, ktoré vyvrcholia na Silvestra Zoborským silvestrovským behom.

Šéf komisie rozhodcov ZsFZ Ján Panák abdikoval

Členovia výkonného výboru Západoslovenského futbalového zväzu (VV ZsFZ) na svojom mimoriadnom zasadnutí dňa 15. októbra 2008, ktoré do Nitry zvolal predseda ZsFZ Štefan Sapár, s okamžitou platnosťou pozastavil až do vyšetrenia celého prípadu činnosť všetkým delegovaným osobám, ktoré obvinila polícia z korupcie. Hlavným bodom programu v Dome futbalu, kde sídli regionálny zväz, boli obvinenia, ktoré polícia vzniesla voči piatim rozhodcom, dvom delegátom a dvom klubovým funkcionárom. Výkonný výbor ZsFZ prijal písomnú abdikáciu Jána Panáka na post predsedu komisie rozhodcov, jej vedením poverili Antona Stredáka. Na mimoriadnom zasadnutí bol prítomný aj zástupca Úradu boja proti korupcii Miloš Šagát, ktorý kvitoval ústretový postoj zväzu a jeho spoluprácu s policajnými zložkami.

Martin Vozdecký opäť v Nitre

Český hokejový útočník Martin Vozdecký sa 6. novembra 2008 vrátil do extraligového tímu HK Ardo Nitra. S deviatym mužstvom tabuľky najvyššej súťaže sa dohodol 30-ročný krídelník na zmluve do konca sezóny 2009/2010. Rodák zo Zlína už v Nitre hrával, po 4-ročnom pôsobení pod Zoborom a po krátkom angažmáne v nemeckom druholigovom EV Ravensburg sa zaradil pred sezónou 2008/09 do kádra HKm Zvolen. Začiatkom októbra odišiel na hosťovanie do Havířova a teraz sa opäť vrátil do známeho klubu. V prípade angažovania Martina Vozdeckého veria, že bude platným hráčom v ofenzíve. Vozdecký ešte pred prvým príchodom do Nitry hrával aj v Martine, Žiline a Vsetíne.

Súťaž streleckých olympijských nádejí v Nitre

V Mestskej hale na Klokočine sa v dňoch od 14. do 16. novembra 2008 uskutočnil 14. ročník Streleckej súťaže olympijských nádejí. Medzinárodné strelecké preteky sa konali za účasti 10 štátov - Bulharska, Českej republiky, Maďarska, Nemecka, Ukrajiny, Slovenska, Bosny a Hercegoviny, Rakúska, Srbska a Chorvátska. Mladí športovci súťažili v športových disciplínach vzduchová puška a vzduchová pištoľ. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč vyjadril potešenie nad tým, že v Nitre je opäť sústredená strelecká špička. Podujatie zorganizovali Slovenský strelecký zväz, Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, K ZTŠ SR Nitra a ŠSK Beethovenova Nitra. Športovci s najpresnejšou muškou a najlepšimi nervami získali Cenu primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča a Cenu

prezidenta Slovenského streleckého zväzu Miloslav Benc. Na tomto tradičnom podujatí nebola núdza o kvalitné výkony mladých strelcov, ktorí patria vo svojich krajinách medzi nádeje k LOH v roku 2012, ktoré sa budú konať v Londýne.

Automobiloví majstri sa predstavili v PKO v Nitre

V nitrianskom Parku kultúry a oddychu sa v sobotu 15. novembra 2008 uskutočnilo slávnostné vyhlásenie majstrov Slovenskej republiky v automobilových športových disciplínach za rok 2008. Podujatie organizovala Slovenská asociácia motoristického športu. V roku 2007 boli „majstri volantu“ ocenení v Košiciach, tento rok ich privítalo mesto Nitra. Privítali sme najlepších pretekárov v týchto disciplínach: rally, cross-country rally, automobilový slalom, karting, minikáry, automobilových pretekárov súťažiacich do vrchu, autokrosových pretekárov a pretekárov súťažiacich na okruhu.

Finále Miss aerobik SR 2008

Finále súťaže MISS AEROBIK SR 2008 sa uskutočnilo v nedeľu 23. novembra 2008 v Divadle Andreja Bagara. Večer kralovala jedenástka krásnych, pohybovo nadaných žien z celého Slovenska, ktoré sa po tvrdej príprave uchádzali o priazeň divákov a porotcov. Organizátorom súťaže bola Agentúra LaROS Production a nitrianskym galavečerom súťaž vstúpila do štvrtého ročníka. Postup do finále bol cez sito základných kôl MISS AEROBIK TOUR 2008. Vo finále zabojovali v súťažných disciplínach: aerobik, spinning, rozhovor a v promenáde v plavkách. Súťaž MISS AEROBIK SR bola určená pre všetky ženy a dievčatá, ktoré uznávajú zdravý životný štýl. Porota hodnotila celkový dojem z každej súťažiacej, ale aj je pôvab a pohyb. V tejto súťaži, na rozdiel od klasickej súťaže Miss, nehľadali modelky s výškou 170 cm a ideálnymi mierami. Hľadala sa prirodzená ženská krása.

Seniori opäť športovali za zelenými stolmi

V rámci podujatia Dni športu 2008 sa 27. novembra 2008 uskutočnil druhý ročník Senior cupu v stolnom tenise. Podujatie na kvalitnej úrovni zorganizovala Mestská organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska Miestnej organizácie č. 1 v Nitre v spolupráci s CVČ DOMINO. Ženy súťažili v kategórii bez rozdielu veku a víťazkou sa stala Valéria Zaujcová. Medzi mužmi do 65 rokov dominoval Zdeněk Beňačka a v kategórii nad 65 rokov sa z triumfu tešil Július Ivančík. Podujatie organizovala poslankyňa Mestského zastupiteľstva v Nitre a predsedníčka JDS, Miestnej organizácie č. 1 v Nitre Oľga Csákayová. Tento druhý ročník športového podujatia sa tešil veľkej pozornosti. Zvíťazili všetci seniori, ktorí vyznávajú zásadu – pohyb je život. Turnaj sa uskutočnil pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča, ktorému seniori úprimne poďakovali za podporu.

Priateľský duel nitrianskych a srbských šachistov

V dňoch 27. do 30. novembra 2008 uskutočnila sa recipročná návšteva priateľov – šachistov z družobného mesta Báčsky Petrovec v Srbsku a členov pedagogického zboru ZŠ J. A. Komenského z Kulpína. Šachisti boli pozvaní nitrianskym šachovým klubom, ktorý pre nich okrem šachového turnaja s hodnotnými cenami pripravil aj pestrý program v rámci mesta Nitra. Pedagogický zbor zastupovali učiteľka Anna Peťkovská a Radoslav Kolársky, Zuzana Vrbovská zastupovala Rodičovské fórum v Kulpíne. Učitelia navštívili vyučovacie hodiny, ba aj sami odučili vyučovacie hodiny na I. stupni menovanej ZŠ. Zúčastnili sa aj na slávnostnej akadémii v Dome Matice slovenskej v Nitre,

venovanej 80. výročiu narodenia slovenského básnika Milana Rúfusa. Z pripraveného programu sa uskutočnilo stretnutie Nitra – Báčsky Petrovec s výsledkom 7,5 : 2,5 bodu. Na domácich bodoch sa podieľali dvoma bodmi šachisti L. Šimončíč a R. Cerulík, 1,5 boda uhral D. Páleš a 1 bod D. Danko a M. Jambrich. V individuálnom turnaji, za účasti desiatich hráčov, v čase 2 x 15 minút, zvíťazil D. Páleš, na druhom mieste sa umiestnil D. Danko a tretie miesto si podelili D. Vida z Petrovca a J. Dlhý. Všetci siedmi hostia z B. Petrovca si podľa ich vyjadrenia odnáša domov pekné spomienky. Šachistov B. Petrovca reprezentovali páni – Dušan Vida, Branislav Beláni, Radoslav Kolársky, Michal Hegeduš a Peter Radosávlev.

Dni športu ponúkli zaujímavé aktivity

Mesto Nitra spojilo sily so športovými klubmi, telovýchovnými jednotami, oboma tunajšími univerzitami, Centrom voľného času Domino, Krajským osvetovým strediskom, ako aj základnými a strednými školami v Nitre a zorganizovalo Dni športu 2008. S cieľom vyburcovať a inšpirovať Nitranov k športovaniu pripravili spoločne na september, október, november a december dlhý zoznam podujatí. Dni športu sa „rozbehli“ septembrovým sprístupnením športových areálov a telocviční základných škôl: Benkova, Beethovenova, Fatranská, Krčméryho, Nábrevie mládeže, Na Hôrke, a Tulipánová pre verejnosť. Vo štvrtok 18. septembra 2008 odštartovala Nitrianska školská liga, ktorá vyvrcholila 11. decembra. Dňa 2. decembra sa pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča uskutočnil Športový deň nitrianskych ZŠ v ich areáloch. Na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite sa dňa 3. októbra plávalo, hral sa tenis, cvičil fitness a posilňovalo sa. V športovej hale Olympia sa v dňoch 4. a 5. októbra konali Majstrovstvá SR a ČR v modernej gymnastike senioriek. Tieto podujatia vystriedali súťaže v behu, joga pre všetkých, viacboj detskej všestrannosti, turnaj v minihádzanej, plavecká štafeta či olympijské turnaje. Od 5. do 20. novembra sa pod organizátorskou taktovkou Slovenskej poľnohospodárskej univerzity a Univerzity Konštantína Filozofa konali Študentské dni nitrianskych univerzít. Dni športu 2008 v Nitre ukončila 10. decembra Vianočná latka – atletická súťaž v skoku pre žiakov ZŠ a SŠ, a o tri dni neskôr medzinárodný pohár v modernej gymnastike pod názvom Vianočná Nitra. Na sklonku roka, konkrétne 30. decembra, podujatie zavŕšilo streetbalové stretnutie Deravé koše a 31. decembra tradičný Zoborský silvestrovský beh.

Na Mikuláša sa dalo zadarmo zaplávať v Mestskom kúpeľi

Správa športových a rekreačných zariadení v Nitre, v spolupráci s Mestským úradom v Nitre, pripravili pre najmenších Nitranov zaujímavé a lákavé prekvapenie, v podobe voľného vstupu do krytej plavárne v Mestskom kúpeľi. V sobotu 6. decembra 2008 - na Mikuláša – boli pre najmenších obyvateľov Nitry a ich rodičov pripravené bazény pre plavcov i neplavcov. Otváracie hodiny sú v tento deň nezmenené, prevádzka funguje tak ako cez víkend v čase: 6.30 do 19.00 h. Vstup zadarmo mali všetky deti do 12 rokov.

Cena prezidenta SSZ pre pištoľára Sisáka

Slovenský reprezentant Ivan Sisák získal na 14. ročníku medzinárodných pretekov olympijských nádejí v strelbe zo vzduchových zbraní v Nitre Cenu prezidenta SSZ za najhodnotnejší výkon nedeľňajšieho súťažného dňa. Kadet Dukly Banská Bystrica si

ocenenie vyslúžil za 579 bodov v kvalifikácii vzduchovej pištole 60. Sisák potom pridal vo finále 94,5 bodu a s celkovým súčtom 673,5 obsadil 3. miesto v spoločnej kategórii juniorov a kadetov. O ďalšie medailové umiestnenie pre Slovensko sa v nedeľu postarala kadetka Katarína Grečnárová (SŠŠR MV SR), ktorá vo vzduchovej puške 40 obsadila aj v konkurencii junioriek 2. priečku so ziskom 498,4 bodu (397+101,4). Na podujatí v meste pod Zoborom štartovalo počas víkendu v hale na Klokočine takmer 300 strelcov z 11 krajín.

Vianočná Nitra 2008 bola v ŠH Olympia

V sobotu 13. decembra 2008 sa v Športovej hale Olympia konala medzinárodná pohárová súťaž v modernej gymnastike - Vianočná Nitra 2008. Na súťaži sa zúčastnilo približne 80 pretekárov zo siedmich krajín, a to zo Slovenska, Česka, Poľska, Maďarska, Ruska, Slovinska a Chorvátska. Organizátorom podujatia bol oddiel modernej gymnastiky pri ŠK ŠOG v Nitre. Pomocnú ruku pri organizovaní podujatia, v snahe zabezpečiť najlepšie podmienky na reprezentáciu mesta a nitrianskeho regiónu podal aj Mestský úrad v Nitre, konkrétne Kancelária primátora, v spolupráci s projektom Nitra – Zdravé mesto. Aj keď si to neuvedomujeme, zmysluplným využitím voľného času aktívne prispievame k eliminácii patologických javov, ako jednej z foriem prevencie boja proti drogám. Cieľom vedenia mesta je posilňovať zdravý životný štýl vo všetkých oblastiach.

Multifunkčné športové ihrisko má aj centrum Nitry

V priestoroch Základnej školy kniežaťa Pribinu v Nitre otvorili 19. decembra 2008 ďalšie multifunkčné športové ihrisko v meste pod Zoborom. Mesto Nitra na tejto udalosti zastupovali primátor mesta Jozef Dvonč a viceprimátori Štefan Štefek a František Baláž. Slávnostnú pásku, spolu s primátorom mesta Nitry Jozefom Dvončom, prestrihla riaditeľka ZŠ kniežaťa Pribinu Anna Kuklová. Toto multifunkčné športové ihrisko je špecializované na volejbal. Má dve volejbalové ihriská, takže hrať, resp. trénovať, sa môže na oboch hracích plochách súčasne. Prítomní boli aj zástupcovia volejbalového klubu SPU Ekonóm Nitra. Toto nitrianske volejbalové mužstvo po prvýkrát v histórii klubu postúpilo do kvarteta mužstiev, ktoré si v roku 2009 zmerajú sily v boji o slovenský titul. Riaditeľka Základnej školy kniežaťa Pribinu v Nitre Anna Kuklová sa v mene všetkých 491 žiakov poďakovala vedeniu mesta Nitry za hodnotný dar.

10. ZAUJÍMAVOSTI A NEŠŤASTIA

Polícia obvinila muža, ktorý údajne predával cudzie byty

Polícia obvinila z podvodu muža, ktorý podľa nej predával pod falošným menom dva cudzie byty v Nitre. Majiteľom a kupujúcim vznikla škoda za približne 2,9 milióna korún (96.262 eur). Z falšovania občianskeho preukazu, ktorý použil pri predaji jedného bytu, vyšetrovateľ obvinil aj ďalšieho muža z Bánoviec nad Bebravou. Za podvod hrozí obvinenému trest odňatia slobody na tri až desať rokov a za falšovanie a pozmeňovanie verejnej listiny hrozí osemročné väzenie. Muž podľa ešte vo februári roku 2008 predal s pomocou falošného občianskeho preukazu byt, ktorý mal v prenájme. V októbri zas údajne predal prostredníctvom realitnej kancelárie ďalší byt, keď sa sa vydával za syna majiteľa. V tomto prípade však už podľa polície k prevodu na katastri nehnuteľností nedošlo. Na oboch obvinených uvalil súd väzbu.

Bývalého zamestnanca univerzity obžalovali z výroby detského porna

Nitriansky okresný prokurátor obžaloval dnes už bývalého zamestnanca Slovenskej poľnohospodárskej univerzity Tibora D. zo sexuálneho násillia, výroby, prechovávanía a rozširovanía detskej pornografie a ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Za tieto skutky mu hrozilo väzenie na 13,5 až 20 rokov. Tibor D. si k sebe podľa obžaloby od roku 2006 vodil dvoch chlapcov, ktorí mali vtedy 13 a 17 rokov a sexuálne ich zneužíval. Obžalovaný 58-ročný muž s nimi sledoval gayporno a násilne s nimi praktizoval orálny a análny styk, pri ktorom ich fotografoval. Fotografie zasielal elektronickou poštou ďalším osobám, niektoré si nechával vo svojom počítači. Tibor D. mal na univerzite na starosti výpočtovú techniku. Bol slobodný, býval s matkou, ktorá zomrela krátko po zverejnení obvinení. Po zadržaní sa k skutkom priznal, v pozícii obvineného však odmietol vypovedať. Chlapci k nemu vraj chodili dobrovoľne a za peniaze, niekedy naraz, inokedy každý sám. Svojim rodičom tvrdili, že tam chodia na brigády. Tí sa pravdu dozvedeli až od policajtov. Obaja chlapci Juraj B. a Peter J. figurujú ako svedkovia aj v ďalších dvoch prípadoch sexuálnych delikventov. Polícia už obvinila 49-ročného majiteľa realitnej kancelárie Olivera J. a obžalovaný bol aj 54-ročný bývalý prednosta železničnej stanice neďaleko Nitry a popredný funkcionár nitrianskeho hokejového fanklubu Karol K.

V procese s bývalými príslušníkmi SIS vypovedali svedkovia

V procese s bývalým policajným riaditeľom a dvoma bývalými príslušníkmi Slovenskej informačnej služby (SIS) dňa 8. apríla 2008 na Okresnom súde v Nitre vypovedali svedkovia. Niekdajší nitriansky krajský policajný šéf Dušan M. je obvinený z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa spolupáchatelstvom a ex-siskári Roman D. a Štefan H. okrem toho aj z nedovolenej výroby a držby omamných psychotropných látok, jedov a prekurzorov a obchodovania s nimi. Prípad bol na okresnom súde od 20. novembra 2003. Pojednávanie po svedeckých výpovediach odročili pre neprítomnosť ďalšieho svedka na 22. mája 2008. Obvinenia sa týkali policajnej akcie z júna 1998 v nitrianskom podniku Stará Pekáreň, ktorú riadila krajská polícia. Údajne mala informácie, že sa tam nachádzajú drogy a výbušniny. Ozbrojené policajné komando vtrhlo do podniku aj s vycvičenými psami, nič však nenašlo. Na súde dnes vypovedali dvaja svedkovia - policajti, ktorí sa na akcii zúčastnili. Keďže po rokoch si už na podrobnosti nespomínali, sudca prečítal ich výpovede z prípravného konania, teda z rokov 2001 a 2002. Podľa nich im na krajskom riaditeľstve oznámili, že akcia sa

bude ešte v ten istý deň opakovať, lebo získali nové operatívne poznatky, podľa ktorých by sa drogy mali nachádzať pod epedami gaučov a výbušniny na toaletách. Do Starej Pekárne preto išli ešte raz, tentoraz už bez psovodov. Drogy aj výbušniny našli presne tam, kde ich mali hľadať. V Starej Pekárni sa v tom čase konala akcia Nitrianske surmity.

Obvinili drogových dílerov

Policajti obvinili dvoch drogových dílerov, jeden z nich mal len šesťnásť rokov. Obvineniam z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov čelí 32-ročný Peter N. z Vrábel, ktorý si prilepšoval kšeftovaním s pervitínom. Pri domovej prehliadke mu našli dve injekčné striekačky, zo zadržaného množstva by sa dalo vyrobiť vyše 30 jednorazových dávok. Muž sa priznal, stíhaný bude vo väzbe, za mrežami môže stráviť 10 až 15 rokov. Polovičný trest hrozí šesťnásťročnému Romanovi Š. z Nitry. Tínedžer od roku 2007 obchodoval s marihuanou a stíhaný bude vo väzbe.

Povýšili policajtov, ktorí zadržali lupičov z benzínky

Šesť policajtov, ktorí sa podieľali na zadržaní páchatel'ov lúpeže v Nitre dňa 16. septembra 2008, mimoriadne povýšil minister vnútra SR Robert Kaliňák. Od 1. októbra 2008 povýšil do hodnosti kapitána nadporučíka Petra Nagya a do hodnosti podporučíka praporčíka Jána Klemana, podpraporčíka Juraja Martoňa, podpraporčíka Tomáša Krta, nadstrážmajstra Radoslava Morvaya a nadstrážmajstra Petra Mazúcha z Obvodného oddelenia Policajného zboru Nitra a z Pohotovostnej motorizovanej jednotky Policajného zboru Nitra. Dôvodom povýšenia bolo zadržanie troch páchatel'ov lúpežného prepadnutia benzínového čerpadla, počas ktorého policajti prejavili mimoriadnu odvahu, uviedol prezident Policajného zboru SR Ján Packa. Policajti Tomáš Krta a Radoslav Morvay, ktorí boli počas služobného zásahu ťažko zranení, dostali okrem povýšenia aj peňažný dar každý vo výške 50 000 Sk (1659,70 eura). Policajti Radoslav Morvay a Tomáš Krta počas služby 16. septembra tohto roka o jednej hodine ráno prenasledovali a zastavili vozidlo, v ktorom sa viezla štvorica mužov, ktorí lúpežne prepadli čerpaciu stanicu v Nitre. Jedným zo štvorice páchatel'ov bol policajt František Barnáš, ktorý po vystúpení z auta oslovil svojich kolegov slovami "chlapi, nebláznite, ja som policajt. Vzápätí začal strieľať a obidvoch policajtov postrelil do brucha. Medzitým prišli na miesto streľby v mestskej časti Kynek ďalšie dve policajné hliadky. Nasledovala prestrelka, po ktorej boli zranení aj traja lúpežníci, policajt František Barnáš, expolicajt Jozef B. a bývalý pracovník súkromnej bezpečnostnej služby Martin Ch. Štvrtému páchatel'ovi, 32-ročnému bývalému juniorskému reprezentantovi Slovenska v stolnom tenise a dlhoročnému extraligovému hráčovi Mariánovi Ištokovičovi sa podarilo utiecť. Polícia po ňom vyhlásila pátranie. Ištokovič utiekol do Budapešti. Páchatel'om hrozí za ozbrojenú lúpež desaťročné väzenie, strelcovi za dvojnásobný pokus o úkladnú vraždu doživotie. Podľa informácie policajného prezidenta bol už Barnáš z policajného zboru prepustený. Postrelených policajtov hospitalizovali v nitrianskej nemocnici, kde ich ešte v ten istý deň navštívil premiér Robert Fico a minister vnútra Robert Kaliňák. Lekárom ponúkli všestrannú pomoc zo strany slovenskej vlády počas liečby zranených policajtov, pri ktorej nezohrávajú úlohu peniaze ani technické prostriedky. Mladší z policajtov, 27-ročný Radoslav Morvay mal zasiahnutú pečeň a miechu. V policajnom zbore slúžil štyri roky a popri práci študoval odbor Sociálna práca na Univerzite Konštantína Filozofa v

Nitre. O rok starší Tomáš Krta mal po streľbe poškodené hrubé črevo. V policajnom zbore pracoval deväť rokov.

Policajtov z Nitry strelili pri prepade do hlavy

Počas policajnej akcie v pondelok 4. augusta 2008 v Leviciach zastrelili policajta a informátora. Oboch popravili strelami do hlavy – policajta Vidu spredu a informátora zozadu. Páchatel'ov policajti zadržali až keď sa vracali späť na hlavnú cestu. Plán akcie bol podľa neho pripravený veľmi dobre, pochybenia prišli po jeho zmene a následnej improvizácii. Rozhodli sa, že získajú objednávateľa, ale nedocenili nebezpečenstvo a možno ich ani vo sne nenapadlo, že ich zastrelia. Naplánovaná policajná akcia mala byť podľa policajného prezidenta „jednoduchá a rutinná“. Policajt spolu s informátorom mali vylúpiť zmenárňu o siedmej ráno a lup odovzdať v parku v jej blízkosti. Akcia mala trvať približne päť minút. Prepadnúť mali osobu, ktorá chodí do zmenárne pravidelne o siedmej ráno. Tá mala mať v taškách notebook s informáciami o veriteľoch a zmenky z ktorých viaceré mali v ten deň splatnosť. Policajný prezident popísal detailne celý pôvodný plán akcie. Podľa neho sa v pondelok o 6:45 stretli policajt, informátor a organizátor akcie. Práve vtedy zmenili plán, keď sa miesto odovzdania zmenilo z parčíku na benzínku. Novou skutočnosťou bolo aj to, že kufrík mal prevziať objednávateľ, nie organizátor. V tom čase plán zmenila aj polícia, keď sa rozhodli, že nechytia len organizátora, ale aj objednávateľa. Zo zmenárne odišli policajt, informátor a organizátor s vodičom na škodovke na benzínovú pumpu. Tam ich čakalo 12 kukláčov. Po ani nie dvoch minútach auto odišlo z benzínky. Predpokladá sa, že organizátor lúpeže sa chcel presvedčiť o obsahu kufríka. Na policajta namieril zbraň a kázal mu otvoriť ho. Potom ako zistil, že ho podviedli, strelil mu do brucha, odišli a po niekoľkých minútach odbočili z hlavnej cesty a zastavili. O chvíľu za nimi prišlo ďalšie auto s dvoma mužmi. Práve na tomto mieste našli neskôr kukláči mŕtveho policajta a informátora.

Nitriansky policajný šéf Ján Stark odstúpil z funkcie

Nitriansky krajský policajný riaditeľ Ján Stark odstúpil z funkcie po nevydarenej policajnej akcii v Leviciach 8. augusta 2008, pri ktorej zomrel vyšetrovateľ a policajný informátor. Akcia však podľa policajného prezidenta Jána Packu, napriek tragickému koncu, prebehla v súlade so zákonom. Šéf Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre Ján Štark o uvoľnenie z funkcie požiadal ministra vnútra. Urobil tak čisto z morálneho hľadiska, profesionálnu chybu nepripúšťa. Dôvodom jeho žiadosti o preustenie je to, že popredného vyšetrovateľa zavraždili pri akcii zameranej proti lúpeži v levickej zmenárni. O život prišiel aj muž, ktorý políciu na plánovanú lúpež upozornil. Polícia ich oboch nasadila do fingovaného prepadu, aby tak zadržala objednávateľov. Prestrojeného policajta aj informátora zastrelil jeden z mužov po vylúpení zmenárne. Šéf slovenskej polície Packa pripustil, že akcia neprebehla podľa pripraveného plánu a že polícia pri nej riskovala. Napriek tomu policajtov obhajoval, že sa snažili odhaliť hlavného organizátora zločinu a nie len jeho vykonávateľov.

Novým krajským policajným riaditeľom sa stal Dušan Síleš

Nitrianska krajská polícia mala od 5. septembra 2008 nového riaditeľa a zástupcu. Novým šéfom sa stal Dušan Síleš, ktorý v minulosti viedol krajské riaditeľstvo polície v Trnave, za jeho prvého zástupcu vymenovali Juraja Andraška. Bývalé vedenie sa vzdalo funkcií po nevydarenej policajnej akcii v Leviciach, pri ktorej zomreli dvaja ľudia. Síleš v

minulosti pracoval aj na krajskom policajnom riaditeľstve v Nitre, kde do apríla 2004 zastával funkciu prvého zástupcu riaditeľa. Krajskému riaditeľstvu v Trnave šéfoval od mája 2004 do decembra 2006. Z funkcie ho potom spolu s ostatnými krajskými riaditeľmi odvolal po nástupe vlády Roberta Fica súčasný minister vnútra Robert Kaliňák. Andraško doteraz pôsobil ako zástupca riaditeľa a zároveň riaditeľ úradu justičnej a kriminálnej polície okresného riaditeľstva polície v Nitre. Odvolanie Síleša z postu krajského riaditeľa v Trnave v roku 2006 označili za bežnú rotáciu kádrov a nový šéf nitrianskej krajskej polície sa potom podľa neho osvedčil ako riaditeľ hraničnej a cudzineckej polície. Bývalý krajský policajný šéf Ján Štark a jeho zástupca Daniel Goga budú pracovať na policajnom prezídiu. Ján Štark sa stal riaditeľom Policajnej akadémie. O uvoľnenie z funkcie krátko po levickej vražde požiadal aj šéf nitrianskej kriminálnej polície Mário Machovec. Pri neúspešnej akcii v Leviciach zastrelili policajta a policajného informátora, ktorí fingovali lúpež, aby sa dostali k jej objednávateľom. Polícia v prípade obvinila štyroch mužov.

Majiteľovi penziónu Hofer podpálili auto

Majiteľovi penziónu Hoffer niekto podpálil auto. Požiar vznikol 18. septembra 2008 asi o 3. hodine nadržanom. BMW bolo odparkované na parkovisku penziónu. Neznámy páchatel' rozbil okno na dverách vodiča a vhodil dnu predmet s doposiaľ neznámou horľavou látkou. Zhorel vnútorný interiér auta aj motorová časť. Na aute vznikla škoda za najmenej jeden milión korún. Vyšetrovatel' už začal trestné stíhanie za zločin poškodzovania cudzej veci. Páchatel'ovi hrozí trest odňatia slobody do 8 rokov. Na bezpečnostnej kamere údajne vidieť, ako vystúpil z neosvetleného auta a založil požiar.

Kokaínom vrah zásobovali nitriansku smotánku

Dňa 9. októbra 2008 polícia zadržala mužov, ktorí údajne zásobovali nitriansku smotánku kokaínom. Jeden z nich je synom miestneho advokáta. U Alexandra E. bolo nájdených 21 gramov kokaínu, u Petra D. až 35 gramov. Oboch vyše 30-ročných Nitranov obvinili z nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, ich držania a obchodovania s nimi. Hrozí im trest odňatia slobody na 10 až 15 rokov. Alexandra údajne zadržali v Bratislave, Petra v Nitre. Polícia ich už dlhšie monitorovala a poznala aj mená viacerých odberateľov. Mali byť medzi nimi aj ľudia z takzvanej nitrianskej smotánky. Kokaín je drogou bohatých, pretože jeden gram stojí približne tritisíc slovenských korún. Okresný súd rozhodol o väzbe oboch obvinených. Voči uzneseniu si podali sťažnosť, ktorú krajský súd zamietol.

Kardiológa našli s podrezaným krkom

Uznávaného nitrianskeho kardiológa, 42-ročného Juraja, našli v utorok 30. septembra v nemocnici s podrezaným krkom. Ležal v lekárskej izbe. Lekár vrah nemal preťatú veľkú cievu, len sval, a to bolo veľkým šťastím. Hneď ho operoval cievny chirurg spolu s tímom špecialistov. Vyše štyridsaťročného kardiológa našla upratovačka. Ležal na lekárskej izbe na internej klinike. Na lekárskej izbe bol preto, lebo sa sem ešte chodieval prezliekať. Tragédia sa vrah stala počas pracovnej doby. Kardiológ je zamestnancom neštátneho kardiocentra, ktoré sídli v areáli nitrianskej nemocnice. Podľa šéfa kardiocentra Mariána Hranaia tragédia všetkých prekvapila, pretože vrah nemal žiadne problémy - ani v práci, ani interpersonálne. Lekár sa podľa všetkého pokúsil o samovraždu. Polícii v súvislosti s týmto prípadom nebolo nič nahlásené. V

poslednom čase to bol už tretí prípad, kedy si slovenský lekár siahol na život. Ešte v júli vyskočil z okna bratislavskej nemocnice 47-ročný chirurg, v septembri sa v Prešove pokúsil upáliť primár zariadenia pre dlhodobu chorých.

11. POČASIE V ROKU 2008

Počasie na Slovensku v roku 2008 z pohľadu meteorológov

Rok 2008 patril, podľa výsledkov merania teploty vzduchu na meteorologickej stanici v Hurbanove, spolu s rokmi 2000 a 2007, k trom najteplejším v histórii merania tejto stanice, to znamená aspoň od roku 1871. Stalo sa to napriek tomu, že zima 2007/2008 nebola až taká extrémne teplá ako zima 2006/2007 a v roku 2008 sme nezaznamenali na Slovensku ani 40 stupňové horúčavy ako v roku 2007. Z výsledkov meteorologických meraní a pozorovaní v Hurbanove vyplýva, že všetky mesiace roka 2008, okrem marca a septembra, tam boli teplotne nadnormálne a iba uvádzané dva mesiace boli teplotne normálne. V roku 2007 tam bol september teplotne podnormálny a posledné tri mesiace roka boli teplotne normálne, ale obdobie prvých 8 mesiacov roka bolo teplejších ako v roku 2008. Rok 2008 bol z hľadiska režimu teploty vzduchu počas roka vyváženejší ako predchádzajúci rok. Príčinu treba hľadať v nestabilnejšom charaktere počasia na Slovensku v roku 2008. Premenlivosť počasia nevytvárala predpoklady pre vytvorenie dlhších období s nedostatkom atmosférických zrážok.

Prevažoval dostatok zrážok

Naopak, v priebehu roka prevažoval dostatok zrážok. Oblačnosť, zrážky a pravidelné striedanie teplejších a chladnejších vzduchových hmôt, spôsobili, že v roku 2008 sme nezaznamenali ani raz teplotu vzduchu 35 °C a vyššiu. Najvyššia teplota vzduchu na Slovensku v roku 2008 dosiahla 34,8 °C v Hurbanove 13. júla. Nápadné boli v roku 2008 búrky. Bolo ich veľa a začali sa vyskytovať už na začiatku marca, pričom sa vyskytovali ešte aj na začiatku decembra. V letnom období dosahovali v niektorých prípadoch mimoriadnu intenzitu. Ale napríklad aj tie, ktoré boli zaznamenané už na začiatku marca boli sprevádzané veľkými rýchlosťami vetra, ktorý spôsobil škody. Okrem vetra bolo pri niektorých búrkach zaznamenaných aj nápadne veľa elektrických výbojov, čo tiež súvisí s ich neobyčajnou intenzitou. Štandardné boli pri búrkach prudké dažde a krúpy. Výrazný je vzostup počtu dní s búrkou v roku 2008 v Hurbanove. V tomto roku nebolo treba často zavlažovať ani na Podunajskej nížine. Nestálejšie počasie, viac vlhkosti v atmosfére a aj dostatočne teplé počasie, podporovali vytváranie búrok aj v tejto, v lete prevažne suchom poznačenej časti Slovenska. Všeobecný dostatok zrážok dosiahol v roku 2008 jeden zo svojich vrcholov povodňami na východnom Slovensku v poslednej júlovej dekáde, kde v ročnom režime zaznamenávajú v tomto období najvyššie úhrny zrážok. V tomto prípade bolo aj predchádzajúce obdobie bohaté na zrážky a výdatné dažde od 20. do 25. júla potom rozvodnili potoky a rieky v zasiahnutých oblastiach. V tatranskej Javorine napršalo v najkritickejších dvoch dňoch, 22. a 23. júla 2008 až 199 mm zrážok. Je to veľmi pozoruhodný údaj, lebo za dva dni nenapršalo na tejto meteorologickej stanici aspoň od roku 1951, nikdy toľko ako v júli 2008. Mesačný úhrn zrážok tam dosiahol v júli 2008 430 mm. V júli 2004 tam napršalo 411 mm zrážok a v júli 2001 až 511 mm. V tejto súvislosti je zaujímavé, že takéto vysoké mesačné úhrny zrážok (400 mm a viac) tam nezaznamenali v druhej polovici 20. storočia ani raz. Rok 2008 bol podobne ako rok 2007, zrážkovo nadnormálny. V minulosti roky bohaté na zrážky, nepatrili medzi najteplejšie roky, preto je z tohto pohľadu veľmi zaujímavé, že posledné 2 roky (2007 a 2008) boli na špičke najteplejších.

Rok 2008 nebol poznačený takým počtom rekordov maximálnej dennej teploty vzduchu ako rok 2007 a napriek tomu boli priemerné ročné teploty v Hurbanove v

týchto posledných 2 rokoch porovnateľné a dosiahli hodnoty tesne pod 12 °C, čo je takmer o 2 °C viac ako predstavuje normál za obdobie 1961-1990. Veľmi zreteľne sa začínajú prejavovať očakávania, že vzrast teploty vzduchu bude podporovať vzrast zrážok, ktoré budú relatívne viac pribúdať v prechodných ročných obdobiach a v zime. Všeobecný dostatok zrážok dosiahol v roku 2008 jeden zo svojich vrcholov povodňami navýchodnom Slovensku v poslednej júlovej dekáde, kde v ročnom režime zaznamenávajú v tomto období najvyššie úhrny zrážok. V tomto prípade bolo aj predchádzajúce obdobie bohaté na zrážky a výdatné dažde od 20. do 25. júla potom rozvodnili potoky a rieky v zasiahnutých oblastiach.

V tatranskej Javorine napršalo v najkritickejších dvoch dňoch, 22. a 23. júla, 199 mm zrážok. Je to veľmi pozoruhodný údaj, lebo za dva dni nenapršalo na tejto meteorologickej stanici aspoň od roku 1951, nikdy toľko ako v júli 2008. Mesačný úhrn zrážok tam dosiahol v júli 2008 430 mm. V júli 2004 tam napršalo 411 mm zrážok a v júli 2001 až 511 mm. V tejto súvislosti je zaujímavé, že takéto vysoké mesačné úhrny zrážok (400 mm a viac) tam nezaznamenali v druhej polovici 20. storočia ani raz. Rok 2008 bol podobne ako rok 2007, zrážkovo nadnormálny. V minulosti roky bohaté na zrážky, nepatrili medzi najteplejšie roky, preto je z tohto pohľadu veľmi zaujímavé, že posledné 2 roky (2007 a 2008) boli na špičke najteplejších.

Vrtochy počasia počas Veľkej noci

Veľkonočný víkend v roku 2008 na viacerých miestach Slovenska prelomil denné teplotné rekordy. Rekordné čísla padli nielen na juhu krajiny v Hurbanove, ale i na strednom Slovensku v Sliači. Najvyššiu dennú teplotu v 138-ročnej histórii merania namerali v Hurbanove aj v sobotu, informovala Jana Čerbová zo Slovenského hydrometeorologického ústavu. Dvojročný denný rekord padol na stanici v Nitre, kde sa teplota vzduchu vyšplhala na 23,5 stupňa Celzia. Na mnohých miestach krajiny vystúpili teploty nad 25 stupňov Celzia, ktoré odborníci označujú za letné. Na väčšine územia sme počas veľkonočných sviatkov zaznamenali nadpriemerné teploty, ktorú sú charakteristické pre koniec mája a začiatok júna. V Hurbanove sa na Bielu sobotu ortuť teplomera dostala na najvyššiu úroveň od roku 1871.

Posledný teplotný rekord z tejto stanice bol pred dvadsiatich rokov, keď tu meteorológovia namerali 24,5 stupňov Celzia. Na Slovensku padali 10. apríla 2008 dvadsaťročné teplotné rekordy. Najteplejšie bolo v Hurbanove, kde padol rekord z roku 1989, keď namerali 24,5 stupňa Celzia. Dňa 12. apríla bolo o 1,7 stupňa Celzia teplejšie, keď namerali 26,2 stupňov Celzia. Ďalšie rekordy padli v Bratislave, Piešťanoch, Nitre, Lučenci, Sliači, Žiline a Poprade. V Nitre dosiahla v 11. apríla 2008 teplota vzduchu 25,4 stupňa Celzia, čo bolo viac ako posledný rekord 24,9 stupňa Celzia z roku 1961. V Poprade zas vystúpila teplota na 20,9 stupňa Celzia, čo bolo o 0,4 stupňa Celzia viac ako v roku 1950. Horúčavy zo soboty 11. apríla 2008 nadobudli na Slovensku charakter letných dní. Na mnohých miestach vystúpili u nás teploty nad 25 stupňov Celzia, pričom teplota v Hurbanove dosiahla až 26,2 stupňa Celzia, čím bol prekonaný teplotný rekord pred 138 rokmi. Nadpriemerné sobotňajšie (11. 8. 2008) teplá zaznamenali meteorológovia vo viacerých oblastiach najmä západného Slovenska, kde ortuť teplomera kulminovala nad hranicou 24 stupňov. V Bratislave namerali 24,8, v Nitre 24,9 a v Piešťanoch 24,5 stupňa Celzia.

Leto bolo daždivé, ale nie studené

Aj napriek tomu, že mnohí mali pocit chladnejšieho počasia bolo leto 2008 jedným z najteplejších za posledných 10 rokov, počas letných mesiacov prevládalo

premenlivejšie a vlhké počasie, chýbalo neprerušené obdobie ustáleného počasia, typického pre vrchol leta. Tento pocit v nás umocňujú aj predchádzajúce letá, ktoré boli mimoriadne horúce. Ved' v prvej desiatke tých najteplejších sa nachádzajú štyri letá (2000, 2002, 2003 a 20007), ktoré ešte rezonujú v našej pamäti, pričom leto 2003 bolo prvé a vlnajšie druhé najteplejšie. No sotva si niekto spomenie na posledné najchladnejšie leto z roku 1985. Posledné veľmi studené leto bolo u nás v roku 1978. Len na porovnanie: v tomto roku sa od mája do septembra vyskytli 4 tropické dni (teda dni s teplotou nad 30 stupňov a viac). Zatiaľ čo v roku 2003 bolo až 61 takýchto dní! V tomto roku ich bolo pod začiatku mája zatiaľ 23.

Hlavnou udalosťou leta roku 2008 boli výdatné zrážky prehánkového a búrkového charakteru. Podmienky na ich vznik vytvára celková poveternostná situácia. Naše územie sa nachádza medzi dvoma rozdielnymi vzduchovými hmotami: teplejším vzduchom nad Balkánom a chladnejším nad západnou Európou. Nad stredoeurópskym vnútrozemím sa preto často vlnia studené fronty, či vznikajú plytké tlakové níže, ktoré sa vyskytli 22. až 24. júla 2008, boli dôsledkom týchto procesov. Na Východnom Slovensku zaznamenali záplavy. Našťastie, rieka Nitra je zregulovaná a tak nám tu zápravy takého druhu nehrozia. ak sú zrážky výdatné a spadnú v relatívne krátkom čas, pôda nestačí absorbovať vodu, ktorá potom lievikovito valí do korýt vodných tokov. aj malé potoky sa tak môžu v krátkom čase premeniť na rozbúrený vodný živel. Našťastie aj celková retenčná schopnosť pôdy je ovplyvniteľná je geologickým podložím. Šťastie máme aj čo sa týka veľkých povodní, aké napríklad českú republiku postihli v rokoch 1997 a 2002. Ak sa však pozrieme do histórie, je otázkou času, keď aj my budeme musieť čeliť podobným situáciám. tento problém bude pritom akútnejší. V dôsledku klimatickej zmeny bude extrémnych prejavov počasia pribúdať.

Nitru zasiahla veterná smršť

Veterná smršť spôsobila 7. júla 2008 škody v Nitre a tiež v rôznych častiach regiónu. V Nitre na Wilnosovom nábřeží polámalo stromy následky veternej smršte odstraňovali členovia Hasičského a záchranného zboru v Nitre. Z jedného rodinného domu doslova sfúklo strechu do dvora na druhej strane cesty. Hranoly z nej poškodili vonku stojace autá. Inde zas polámané stromy pretrhli elektrické vedenie, v dôsledku čoho padol aj samotný stĺp. Ľudia museli odstraňovať polámané konáre stromov. Krúpy poškodili umelohmotné tatranské profily a živel napáchal škody i na úrode.

Rekordne teplá jeseň aj zima

Napriek tomu, že podľa kalendára malo 11. septembra 2008 leto astronomicky ešte stále trvať, horúčavy dali Slovensku zrejme definitívne zbohom. Napriek tomu, že sa neopakovali také extrémne teploty, ako počas roka 2007, aj roku 2008 v lete padlo viacero teplotných rekordov. Naoko chladnejšie dni boli vyvážené teplejšími nocami. Leto bolo mierne nadpriemerné. Možno o 3 desatiny až pol stupňa. Rozdiel oproti letu 2007 bol aj v tom, že oveľa viac pršalo, čoho následkom boli lokálne záplavy. Ešte cez víkend 6. a 7. septembra 2008 sme zaznamenali teploty až 30 stupňov Celzia, ale už ďalší týždeň sa ochladilo. V roku 2008 sme zaznamenali na území Slovenska teplotné rekordy. Uživali sme si mimoriadne teplú aj druhú časť októbra a novembra, akú sme podľa meterológov zažili pred 60 rokmi. V Nitre sme 4. novembra 2008 namerali 19 stupňov a v piatok 7. novembra 2008 až 20 stupňov, čo je najviac od roku 1901. Vyššie teploty na prelome októbra a novembra charakterizovali ako nezvyčajné. Svedčia o tom aj pranostiky našich predkov ako napríklad – Všetci svätí, teplo sa vráti. Ďalšia pranostika zase tvrdí, že leto Všetkých svätých trvá tri hodiny, tri dni, alebo tri týždne.

Nasledujúce desaťročia nám vraj prinesú menej snehu v nížinách, kým v súčasnosti sa stabilná zimná pokrývka vyskytuje aj na miestach s nadmorskou výškou. Do 20. novembra 2008 sa však vôbec neochladilo. Ani december nebol chladným, aký by v zime mal byť.

Rok 2008 z globálneho hľadiska desiaty najteplejší

Podľa vyhlásenia Svetovej meteorologickej organizácie bol rok 2008 z globálneho hľadiska desiaty najteplejší od začiatku systematických pozorovaní počasia v roku 1850. Globálna priemerná teplota bola v roku 2008 o niečo nižšia ako v predchádzajúcich rokoch 21. storočia, najmä vplyvom silnejšieho Al Niña a dosiahla 14,31°C (čo je o 0,31°C viac ako ročný priemer v období 1961 - 1990). Rozsah arktického ľadovca dosiahol v období topenia druhú najmenšiu rozlohu od začiatku satelitných meraní v roku 1979. Teplotné extrémny, ničivé povodne, dlhotrvajúce sucha, snehové búrky, vlny tepla, či vpády studeného vzduchu boli zaznamenané vo viacerých častiach sveta. Rok 2008 bol v znamení nadnormálnych teplôt v celej Európe. Výrazne teplá zima postihla rozsiahlu oblasť vrátane severozápadnej Sibíri a časti Škandinávie. Zima 2007/2008 bola najteplejšou zaznamenanou zimou od počiatku meraní. Január a február 2008 boli teplejšie ako obvykle vo väčšine európskych krajín. Január a február boli bez snehu a takmer bez mrazu. Jar bola vlhká a daždivá.

Pre zaujímavosť uvádzame, že na niektorých miestach Turecka mali najchladnejší január za posledných 50 rokov. Extrémne studené počasie zapríčinilo stovky obetí na ľudských životoch v Afganistane a Číne. Veľmi chladné obdobie, spojené s vpádom antarktckej vzduchovej hmoty, sa vyskytlo v máji na juhu Južnej Ameriky, najmä v centrálnej Argentíne, kde boli na niektorých miestach prekonalé rekordy v minimálnej nameranej teplote. Naopak, priemerné júlové teploty o 3°C vyššie ako obvykle, znamenali najteplejší júl za posledných 50 rokov v mnohých lokalitách Argentíny, Paraguaja, juhovýchodnej Bolívie a južnej Brazílie a podobne teplým bol aj november. Južná Austrália zažila rekordnú vlnu horúčav v marci, napríklad v Adelaide mali v 15 dňoch za sebou maximálnu teplotu vyššiu ako 35°C. Viaceré vlny horúčav postihli aj juhovýchodnú Európu a Stredný Východ, spolu s teplou jarou v rozsiahlych oblastiach Európy a Ázie.

OBSAH

Ú v o d	2
ŽIVOT NA SLOVENSKU V ROKU 2008	4
1. MESTO A OBYVATEĽSTVO	5
Novým riaditeľom Fakultnej nemocnice sa stal Jozef Valocký	6
Prvým novorodencom Marek Koňan	6
MUDr. Ľubica Daňová a Mária Lietavová získali titul Seniorka roka	6
Mestský reprezentačný ples otvoril plesovú sezónu	6
Úvahy o asfaltovej ceste na Zobor stopli ochranári, na Zobor len pešo.....	7
Slávnostné otvorenie viacúčelovej mestsky haly na Klokočine	7
Vedenie mesta a majitelia nočných klubov hľadali kompromis.....	8
V Nitre sa prvýkrát konala Stredoeurópska výstava poštových holubov	9
Svetový deň sprievodcov cestovného ruchu sa v Nitre tešil veľkému záujmu	9
Parkovanie v Nitre je od marca drahšie	9
Primátorská kvapka krvi	9
Nitrianske komunálne služby oslávili pätnáste výročie	10
Nitrianky sa obzvlášť rady sobášia s cudzincami.....	11
Zomiera viac mužov ako žien	11
Návštevníci Nitry volajú po obnove lanovej dráhy	11
K MDŽ ženám zablahoželal premiér Robert Fico, aj primátor Jozef Dvonč	12
Nitra má inteligentné riadenie dopravy svetelnou signalizáciou	12
Turistický vláčik odštartoval tretiu sezónu	13
Primátor sa poďakoval učiteľkám za ich prácu	13
Nitrania sa poklonili pamiatke osloboditeľov	14
Ladislav Švihel oslavoval sedemdesiatiny a odišiel do dôchodku.....	14
Mesto chce sprístupniť zoborský kláštor.....	14
Cena primátora pre herečku a poslankyňu Evu Hlaváčovú	15
V Synagóge zapálili šesť sviečok za umučených Židov.....	16
Krištáľové krídlo získal aj nitriansky archeológ Karol Pieta	16
Cestná signalizácia pomôže preťaženej doprave v meste	16
Predstavili výsledky I. etapy reštaurovania Katedrály sv. Emeráma	17
Seniori svojmu mestu	17
Dlhoročné priateľstvo s gymnáziom v Báčskom Petrovci	17
Recyklačný deň nám pomohli vyhrať školy	18
V Nitre pribudnú rodinné domy.....	18
Uprostred Svätoplukovho námestia postavili máj	19
Predseda Vlády SR Robert Fico poďakoval pracujúcim občanom.....	19
Míľa pre mamu na Sihoti bola príjemným spríjemnením víkendu.....	20
Jedinečný projekt Grafity v Nitre dostáva zelenú.....	20
Protestný pochod mesto nepovolilo	20
Nitrania si pripomenuli víťazstvo nad fašizmom	21
Cena mesta pre riaditeľa nemocnice MUDr. Štefana Petříčka	21
Vedenie mesta prijalo delegáciu ministerstva zahraničných vecí USA	21
V Nitre - Janíkovciach odovzdali do užívania multifunkčné ihrisko	22
Mesto Nitra sa pripravovalo na európsky šampionát basketbalistiek.....	23

Nitra vo vynovenom šate súťaže o EHMK 2013	23
CHALLENGE DAY v Nitre	23
Sihot' bola na MDD plná detí	23
Nitrania dostali nové a rozľahlé ihrisko v Mestskom parku na Sihoti.....	24
Na Chrenovej pribudlo detské ihrisko pre všetky vekové kategórie.....	24
Zoborské jazierko znovu vyčistili	24
Počas víkendu otvorili historické záhrady Horného mesta	25
Vrcholia prípravy na získanie titulu EHMK 2013.....	25
Primátor ocenil darcov krvi	26
Nemeckí poľnohospodári navštívili mesto Nitru	26
Nitra hľadá spôsob ako sa zbaviť zápachu z kafilérie	26
Nitrania na oslavách v Kroměříži	27
Mestské ocenenia pre Oľgu Csákayovú, Emila Špaldona a Ladislava Švihela.....	27
Otvorenie Nitrianskeho jarmoku 2008	28
Prezident SR Ivan Gašparovič navštívil Nitru	28
Zmluvu o partnerstve spečatili na hrade	28
Na Mostnej ulici vyrástla budova s priečelím pripomínajúcim Ementál.....	29
Riaditeľ DAB Ján Grešo prevzal poľské ocenenie Gavaliersky kríž	29
Ocenenie pre architektov CE-ZA-AR.....	29
V budúcej kompostárni vznikne aj bioplynová stanica.....	29
Delegácia Nitry navštívila partnerské mesto Gosford v Austrálii.....	30
Partnerská návšteva mesta Zielóna Góra	30
Nitra dostala do majetku mesta kasárne za sto miliónov korún.....	31
Nitra chce na Orechovom dvore sociálny podnik	31
Delegácia mesta navštívila Helsinky a Štokholm	31
Mesto sa rozhodlo zbúrať nelegálne postavené garáže	32
Nová budova Nitrianskeho sam. kraja bude stáť najskôr v roku 2013.....	32
Bezdomovci vyčistili niektoré časti mesta	33
Deň otvorených dverí v Archeologickom ústave v Nitre	33
Nitra rozbieha pilotný projekt elektronizácie verejnej správy.....	33
Projekt ELEONOR má pomôcť znižovať sexuálne zneužívanie maloletých	34
Noc dobrej vôle podporila Centrum Slniečko	34
Cez leto Nitru navštívilo vyše 1 400 zahraničných turistov	35
Muzikál Na skle maľované zavŕšil Cyrilo-metodské slávnosti	35
Nové atrakcie pre deti na Sihoti	36
Titul Čestný občan udelili nitrianskemu rodákovi Jánovi Mojtovi	36
Galavečer Roba Kazíka sa tešil mimoriadnemu záujmu divákov	36
Večer ľudí dobrej vôle chytil ľudí za srdce	37
Nitra sa stáva mestom kvetov.....	37
V hradnej katedrále odhalili vykopávky z 9. a 11. storočia.....	37
Oprava mosta na Triede Andreja Hlinku	38
V centre Nitry pribudlo moderné a výkonnejšie osvetlenie.....	38
Dar primátora k začiatku školského roka sa deťom páčil.....	38
V Mestskom parku Na Sihoti si uctili poctivú prácu vinohradníkov.....	38
Nové detašované pracovisko Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	39
Zachovajme minulosť pre budúce a súčasné generácie	39
Aj Nitrania sa zapojili do verejnej zbierky pre nevidiacich Biela pastelka.....	39
Dohrodinec z krajiny tulipánov navštívil Mestský úrad v Nitre	40
La(100)vičky skrášlili Nitru.....	40
Jednotlivci a firmy opäť podporili projekt Aby si ľudia pomáhali.....	40
Premiér Robert Fico slávnostne odovzdal nájomné byty.....	41

Nitrania zaplatia za teplo o desať percent viac.....	41
Chátrajúca nemocnica sa prebuduje na domov dôchodcov	41
Nový grantový program na skrášlenie miesta, kde žijete	41
Klokočinský jarmok opäť s rekordnou účasťou	42
Nitrania si uctili bojovníkov SNP	42
Janíkovský ohnivák vyhrali súrodenci Földesiovci.....	43
Ocenenie pre úspešnú olympioničku Zuzanu Štefečekovú.....	43
Nitrania podporili boj proti rakovine.....	43
V Nitre sa oslavoval Deň eura	44
Vedenie mesta chce využiť všetky kapacity na upratovanie Nitry	44
Odkryli mnišky príbytok najstaršieho kláštora.....	45
Topole už nebudú brzdiť prevádzku kúpaliska.....	45
V centre Nitry už vodiči zadarmo nezaparkujú	46
K Svoradovmu prameňu pristavili prístrešok	46
Európsky deň bezpečnosti cestnej premávky	47
Občania sa poďakovali za chodník na Klokočine.....	47
Seniori sa stretli s vedením mesta	48
V Nitre sa začala výstavba novej priemyselnej zóny	48
Nitranom zdraželo kúrenie v bytoch	48
Víťazi o najkrajšiu predzáhradku sú známi.....	48
V Nitre sa začali Študentské dni nitrianskych univerzít	49
Vyšla kniha o meste a kraji s názvom Príjemný hosť	49
Nitra prevzala štafetu Mesta prevencie závislostí.....	49
Pri pamätníku obetiam komunizmu spomínali najmä dôchodcovia	50
Titul Vynikajúca podnikateľka získala Daniela Kováčová z Nitry.. ..	51
Mesto koordinuje spoluprácu s investormi.....	51
Noc dobrej vôle podporila Slniečko	51
V Nitre rokovali primátori krajských miest	51
V Nitre - Dražovciach otvorili zrekonštruovaný kultúrny dom	52
Úpravy na zmenu kruhového objazdu pod Zoborom na okružnú križovatku	52
Odštartoval projekt na podporu prevencie zneužívania maloletých.....	52
Nitra je partnerom projektu vzdelávania sociálnych pracovníkov	53
Mestský úrad sa mení na elektronický	53
Pod Zoborom namiesto križovatky kruhový objazd	54
III. Primátorská kvapka krvi opäť pomohla ľuďom.....	54
Byty pre sociálne slabých poskladajú z oceľových kontajnerov.....	55
Nitra hľadá zahraničného investora na výstavbu lanovky.....	55
Seniorky s Tanečnou fantáziou až na Kanárskych ostrovoch	55
Mestská časť Nitry - Krškany dostala vynovený kultúrny dom	55
Mesto Nitra začalo odovzdávať eurobalíčky	56
Primátor sa stretol s občanmi Chrenovej	56
Uvítanie novorodiatok s vianočnou príchuťou.....	57
Desmod získal Cenu primátora	57
Predvianočné stretnutie na Klokočine bolo pohodové	57
Vianočné mestečko ožilo od stredy 3. decembra.....	57
Na nový organ evanjelikom prispelo mesto sumou 1,4 mil. Sk	58
Polmesiac na vojenskom cintoríne nezasvieti.....	59
V Párovských hájoch sa začína stavebný boom	59
Zrekonštruovaná Kalvária bude slúžiť Nitranom aj pútnikom	60
Zoborčania diskutovali s vedením mesta Nitry.....	60

Nitra sa pokúsi vytvoriť vlastný dopravný podnik	61
Na námestí bol jedno popoludnie živý Betlehem.....	61
Betlehemske svetlo priniesli skauti aj do Nitry.....	61
Od konca decembra jazdí po Nitre už aj druhý sociálny taxík	61
Narodilo sa viac dievčat ako chlapcov	63
Mladí sa sobášia menej ako v minulosti.....	62
Zomiera viac mužov ako žien	63
Ako posledná sa v roku 2008 narodila Vanessa.....	64
Rozlúčili sme sa so starým rokom a privítali euro	64
2. KANDIDATÚRA NITRY NA EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY 2013.....	65
Mobilizácia obyvateľov je prioritou druhej fázy projektu EHMK 2013	65
Delegácia z francúzskeho mesta Bordeaux v Nitre.....	65
Nitra sa uchádza o titul Európske hlavné mesto kultúry 2013	66
Zabojujeme o titul mesto kultúry	66
Primátor Jozef Dvonč prezentoval projekt v Bruseli.....	67
Stretnutie projektového tímu s predkladateľmi projektov	67
V roku 2013 chceme byť Európskym mestom kultúry	67
Mesto je vyzdobené zástavami s logom EHMK 2013.....	68
Kto získa titul EHMK pre rok 2013? Návšteva hodnotiacej komisie.....	69
Nitra predstavila projekt kandidatúry na Európske hlavné mesto kultúry 2013	69
Hodnotiaca komisia EHMK 2013 spoznala dominanty Nitry.....	70
Poznáme rozhodnutie: Nitra nebude Európskym hlavným mestom kultúry.....	70
Symbolická bodka za súťažou o EHMK 2013. Nitra bude aj tak kultúrna!.....	70
3. MESTSKÁ SAMOSPRÁVA.....	71
Priority mesta na rok 2008.....	71
Mesto očakáva pomoc investorov.....	72
Medzi prioritami mesta aj rekonštrukcia základných škôl	72
Primátor prijal hostí z partnerskej Zielónej Góry	72
Významné návštevy u primátora Jozefa Dvonča	72
Občania vítajú zámer vedenia mesta, zlepšiť čistotu verejných priestranstiev	73
Nitra pripravuje kroky na odľahčenie dopravy	73
Vnútorňý dopravný okruh	74
Opatrenia na zlepšenie dopravnej situácie	74
Vedenie mesta kladie dôraz na cestnú dopravu.....	74
Určili pravidlá na používanie mestských symbolov	74
Zamestnanci Mestského úradu v Nitre sa riadia etickým kódexom	75
Stretnutie vedenia mesta s investormi	75
Vedenie mesta prijalo delegáciu ministerstva zahraničných vecí USA	75
Rekonštrukcia viacerých ciest spôsobila v Nitre dopravný chaos.....	76
Prezident Ivan Gašparovič s maďarským prezidentom Lászlóm Sólyomom	76
Vedenie mesta prijalo delegáciu ministerstva zahraničných vecí USA.....	77
Rekonštrukcia viacerých ciest spôsobila v Nitre dopravný chaos.....	77
Návšteva veľvyslanca Chorvátska Tomislava Caru	77
Eurokomisár Leonard Orbán v Nitre	77
Mestskej polícii chýbajú príslušníci	77

4. POLITICKÝ A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT	79
V Nitre boli originálne oslavy vstupu SR do NATO	79
Nitra je členom Občianskej informačnej komisie elektrárne Mochovce	79
Európsky týždeň miestnej demokracie	79
Židovka a moslim spievali v Evanjelickom kostole	80
Primátor Jozef Dvonč reprezentoval Nitru pri návšteve anglickej kráľovnej v SR...80	80
Eurokomisár Leonard Orban pochválil Nitru za jej projekty	81
5. DUCHOVNÝ ŽIVOT	82
Nemecký evanjelizátor Ulrich Parzany v Nitre.....	82
Zmenili sa hranice cirkevných diecéz.....	82
Mariánska mládež nacvičila divadlo.....	82
Hradné námestie premenovali na Námestie Jána Pavla II.....	83
Konferencia o nitrianskych biskupoch	83
Kurz lektorov Nitrianskej diecézy	83
Biskupstvo Nitra investuje milióny do zatraktívnenia hradu	84
Pokročilo sa v reštaurovaní Hradnej katedrály	84
Veľkolepé Cyrilo-metodské slávnosti 2008.....	84
Rekonštrukcia morového stípu v Nitre sa po 16 rokoch ukončila	84
Cyrilo-metodská národná púť	85
Bývalého prezidenta vojnového Slovenského štátu pochovali na hrade	85
V Nitre na Šindolke postavili ružový kláštor	86
Nové univerzitné pastoračné centrum.....	86
6. HOSPODÁRSTVO A PODNIKANIE.....	87
Nitrania sa môžu tešiť na nový nákupný areál CENTRO II.	87
Nitra bude jediným mestom, ktoré bude mať dva obchvaty	87
Miloslav Pisár nahradil vo funkcii riaditeľa AX Ladislava Švihela	88
Spoločnosť InsData otvorila v Nitre novú pobočku.....	88
Pri Hypermarkete Nitra otvorili nové nákupné centrum Galéria.....	88
Spoločnosť SONY začala v Nitre výrobu LCD televízorov	89
Zástupca primátora František Baláž na rokovaní o euromene.....	90
SAD zmenila obchodné meno na VEOLIA TRANSPORT, a.s.	90
Jubilejný 35. ročník medzinárodného veľtrhu Agrokomplex 2008	91
Autosalón 2008 otvorila lavína padajúcich Domino kociek.....	91
Nitra má nové detašované pracovisko ÚPSVaR	91
Spoločnosť Promens spustila výrobu v novom závode.....	92
Nová cesta pre priemyselný park Sever.....	92
Nebojte sa Euro - Ako prejsť na Euro	92
Zdražujú jednorazové lístky za cestovanie v autobusoch MAD.....	93
Parkovné v decembri zlacnelo.....	93
Nitrianske kariérne dni opäť s rekordnou účasťou	93
Pre finančnú krízu zastavili výstavbu obchodného centra v Nitre.....	94
Agrokomplex zrušil tradičné Vianočné trhy aj výstavu Optik	94
GU Slovensko chce zvýšiť počet zamestnancov na dvesto	94
Nitra chce polikliniku zrekonštruovať z eurofondov.....	95
Na nehodovom úseku na Klokočine osadili oceľové zvodidlá.....	95
SONY negatívne dopady finančnej krízy nepocituje.....	95

NIPEK sa premenoval na PENAM.....	96
Mesto Nitra koordinuje spoluprácu s investormi.....	96
V Nitre sa začala budovať nová priemyselná zóna.....	97
Po desiaty raz sa uskutočnil veľtrh AQUA THERM 2008.....	97
7. KULTÚRNY A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT.....	98
Mesto vydalo Kalendár podujatí.....	98
Trojkráľový koncert s Amadeus chórom.....	98
Amslerova Matka vyvoláva mrazenie na chrbte.....	98
Nitrianske noviny sú 15 rokov na mediálnom trhu.....	99
Premiéra v DAB: Piargy alebo 365 dní Sodomy.....	99
Medzinárodný festival kultúry nepočujúcich.....	100
Lákadlom Fašiangov bola zabíjačka aj karnevalové príšery.....	100
Kmotra Smrť a zázračný lekár.....	100
Záujmu verejnosti sa tešila výstava francúzskych karikatúr.....	101
Zábava pod taktovkou basketbalistov Harlemu Globetrotters.....	101
ZUŠ J. Rosinského oslavovala 110. výročie narodenia J. Rosinského.....	101
Vyšla publikácia Nitra v najstarších dokumentoch.....	102
V Galérii Akcent grafika Petra Klúčika.....	102
Prvý koncert v Mestskej hale odspievala česká slávica Lucie Bílá.....	102
Týždeň slovenských knižníc.....	102
Beseda ku kodifikácii spisovného jazyka.....	103
V Nitre premiéra filmovej rozprávky Veľká noc s Bonifácom.....	103
Kultúrny život pod Zoborom obohatila Nitrianska hudobná jar.....	103
Premiéra klasickej operety Modrá ruža.....	103
V Ponitrianskom múzeu vystavujú ľudia s mentálnym postihnutím.....	104
V Synagóge zapálili sedem sviečok za umučených.....	104
Stretnutie s folkloristkou Miroslavou Zaujcovou.....	104
Nitrianska lutna 2008.....	105
Architekt Viktor Šabík získal ocenenie za kazematy na Nitrianskom hrade.....	105
Ladislav Švihel hosťom literárneho klubu.....	106
V Malej galérii Akcent obrazy Márie Machatovej.....	106
V Literárnej kaviarni Parnas učia ako mať rád poéziu.....	106
Staré divadlo uviedlo premiéru inscenácie Kto chytá v žite.....	107
Ruskí kozáci v máji po prvý raz na Slovensku.....	107
Začal sa I. ročník organového festivalu ARS organi 2008.....	107
Klubová činnosť v Krajskom osvetovom stredisku.....	107
Primátor Jozef Dvonč na otvorení festivalu divadiel krajín V4.....	108
Všetko za národ poslednou premiérou sezóny 2007/2008.....	109
Musica sacra vyvrcholila počas Cyrilo-metodských slávností 2008.....	109
Podpísali zmluvu o partnerstve.....	109
Otvorili druhú časť Diecézneho múzea.....	110
Koncert Hoj vlast moja? ako Krútnava odznel na vynovenom Amfiteátri.....	110
Chrenovské trhy sa vydarili.....	111
Herec Vladimír Bartoň oslávil 60 rokov.....	111
Podzoborské vinobranie.....	111
Divadelnú Nitru navštívili 12-tisíc návštevníkov.....	112
Na 25. ročník filmového festivalu Agrofilm sa prihlásilo 21 krajín.....	112
Uviedli bibliografiu JUDr. Štefana Valenta.....	113

Na námestí veľká roadshow k filmu Tobruk.....	113
V Nitre rozdali DOSKY 2008.....	114
Krajská knižnica vydala bibliografiu Maríny Čeretkovej - Gállovej.....	114
V Starom divadle čierno-divadelná impresia na tému Kniha džunglí.....	114
DAB začalo sezónu premiérou grotesky Okuliare Eltona Johna	115
V Starom divadle premiérovali Slovenský Betlehem.....	115
Jesenné večery v Galérii hudby.....	115
Nitrianska hudobná jeseň 2008.....	116
Dni mesta Nitry v Kroměříži	116
Festival gitarového umenia Cithara aedicuale 2008	116
Koncert Hany Zagorovej.....	117
Do života uviedli knihu dánskeho filozofa, teológa a geniálneho mysliteľa	117
V Nitre vystavili korunku pre Miss Universe 2008	117
Slovensko hľadalo aj v Nitre kurátorov	118
Historik Matúš Kučera hosťom Krajskej knižnice.....	118
Krása zborového spevu vynikla na festivale Zbory mestu	119
Festival Vysoké hory Nitra.....	119
Shaolinskí mnísi predviedli svoje umenie v Nitre.....	120
DAB uviedlo premiéru komédie "Sardinky na scénu, prosím!"	120
Biele Vianoce s Helenou Vondráčkovou	121
Nitrianska kráľovská vínna cesta pripravila Luciino čarovanie s vínom.....	121
Vianočný koncert v ľudovom a vážnom tóne	121
V Mestskej hale program Rozprávka Vianoc	121
K Vianociam patrila aj Vianočný koncert s Evou Pavlíkovou a jej hosťami	121
Spoločný vianočný koncert bratov Nedvědovcov so skupinou	122
Vianočný kamión zavítal aj na Svätoplukovo námestie	122
Nový organ si vyskúšala Anna Zúriková - Predmerská	122
Na námestí v Nitre vívalo Nový rok 2009 niekoľko stoviek ľudí	123
6. SOCIÁLNE POMERY A ZDRAVOTNÍCTVO	124
Zmeny v lekárenskej pohotovostnej službe.....	124
Otvorili nové súdno-lekárske a patologické pracovisko	124
Primátorská kvapka krvi oslovila darcov	124
Otvorili Dom na polceste pre obe domáceho násillia.....	125
Chránené bývanie na Ulici Janka Kráľa.....	125
Mesto Nitra podporilo autistov sumou 10-tisíc korún.....	125
Mesto organizuje Dni zdravia už po desiaty raz.....	126
Zdravie Nitranov je pre predstaviteľov mesta prioritné.....	126
Mesto Nitra podporilo mladých záchranárov z MŠ sumou 6-tisíc korún	126
Mesto Nitra darovalo osamelým rodičom a ich deťom domov	127
Otvorili Dom charity sv. Rafaela	127
Deti v materských školách zaočkovali proti pneumokokom.....	127
V stacionári našli nový zmysel života	128
Zoborský deň o osteoporóze a ochoreniach starších ľudí.....	128
Dni duševného zdravia - Dni nezábudiek aj v Nitre	128
Deň otvorených dverí Osteocentra	128
Nocľaháreň pre bezdomovcov sa pripravuje na prvú zimu	129
Nevidiaci nacvičili divadielko za pomoci Brailovho písma	129
Charitatívny vianočný jarmok.....	130

Vyhráme boj s rakovinou krčka maternice	130
8. ŠKOLSTVO A VZDELÁVANIE	132
Farebný svet kníh a leporiel	132
Mladí ľudia vedia o Európskej únii čoraz viac	132
Vysadili najdlhší ružový záhon	132
Primátor otvoril regeneračné centrum v Gymnázium na Golianovej ulici.....	133
Viceprimátor Štefan Štefek rokoval so zástupcami Správy materských škôl	133
Škôlkári oslávili Deň Zeme v Mestskom parku na Sihoti.....	133
V Mestskej hale tancovali deti MŠ z Nitry a Kroměříža	134
Európsky festival umeleckého školstva sa konal v Nitre	134
Karneval v Riu po slovensky a po nitriansky	134
Mesto dofinancuje cirkevné školy na úroveň mestských ZŠ	135
Primátor Jozef Dvonč ocenil víťazov projektu Supertrieda	135
Nitrianski škôlkári zažiarili v programe Deti Vám	135
Nitriansku letnú univerzitu úspešne ukončila slávnostná promócia.....	136
Základné školy navštvuje takmer 6,5-tisíc detí	136
15. výročie založenia špeciálnych tried pre telesne postihnutých	137
Odbor geodézia a kartografia sa bude dať študovať na stavebnej škole	137
Otvorenie akad. roka na UKF sprevádzala inaugurácia nového dekana	138
Viceprimátor Štefan Štefek sa poďakoval učiteľkám materských škôl.....	138
Vznikol Detský klub Labuť.....	138
Výstava detských prác v rámci projektu Zdravé mesto	139
Študentské dni nitrianskych univerzít	139
Na SPU vzniklo Centrum doktorandov	139
Študentské kolokvium k 50. výročiu I. zasadnutia Európskeho parlamentu.....	140
Informačný list pre študentov UKF.....	140
V Nitre sa konal Európsky festival umeleckého školstva	140
Úvahy nad zbúraním jedného pavilónu ZŠ na Tulipánovej ulici.....	141
Súkromné konzervatórium v Nitre oslávilo 5. výročie.....	141
Mesto organizuje pre deti výchovné koncerty	141
Súkromná škola ANIMUS oslávila 5. výročie	142
Súťaž stredoškolských časopisov Štúrovo pero 2008	143
Nitrianske univerzitné dni vyvrcholili galavečerom	143
Riaditelia nitrianskych škôl bilancovali.....	143
UKF pribudli nové priestory knižnice a pastoračné centrum	143
Súťažili zdravotne hendikepované deti	144
Najlepšie študentské reklamy na Cirkulátore	144
9. ŠPORT A TELESNÁ KULTÚRA	145
Mesto podporilo aj cyklistický klub.....	145
Plavci na Veľkej cene Trnavy	145
Vyhodnotili najlepších športovcov Nitry za rok 2007	145
Štyri zlaté medaily pre karatistov.....	146
Krasokorčuliari na Majstrovstvách Slovenska v Prešove	147
Euro 2008 vo futbale pracovníkov väzenských služieb v Nitre	147
V kolkárskom maratóni boli úspešnejší Scorpioni.....	147
Primátor Jozef Dvonč zblahoželal víťazom MS v triale.....	148
Na ZŠ na Topoľovej si zmerali sily v stolnom tenise telesne postihnuté deti	148

Seniori športovali za zelenými stolmi	148
Týždeň olympizmu v Nitre.....	148
Medzinárodný turnaj v kolkoch nevidiacich v Nitre	149
Slovenské basketbalistky postúpili do bojov o medaily	149
Slovenky siedme, majstrom Európy je Litva	149
Ľubomíra Kolníka odvolali z postu kapitána Nitry.....	150
V Nitre intenzívne pracujú na hľadaní Malurovho nástupcu	150
Atletické preteky Kinderiáda	150
Primátor zapálil pochodeň Svetového Svetového behu Harmónie.....	151
Na nitrianskom chodeckom okruhu bol najrýchlejší Matej Tóth	151
Športový deň nitrianskych základných škôl.....	152
Víkend v Nitre v znamení modernej gymnastiky	152
Šéf komisie rozhodcov ZsFZ Ján Panák abdikoval	152
Zelená podpore športu na školách	152
Martin Vozdecký opäť v Nitre	152
14. ročník súťaže streleckých olympijských nádejí v Nitre	152
Automobiloví majstri sa predstavili v PKO v Nitre	152
Finále Miss aerobik 2008.....	153
Seniori opäť športovali za zelenými stolmi.....	153
Priateľský duel nitrianskych a srbských šachistov.....	153
Dni športu ponúkli zaujímavé aktivity	154
Na Mikuláša sa dalo zadarmo zaplávať v Mestskom kúpeľi	154
Cena prezidenta SSZ pre pištoľára Sisáka.....	155
Vianočná Nitra bola v ŠH Olympia	155
Multifunkčné športové ihrisko má aj centrum Nitry.....	155
10. ZAUJÍMAVOSTI A NEŠŤASTIA	156
Polícia obvinila muža, ktorý údajne predával cudzie byty.....	156
Bývalého zamestnanca univerzity obžalovali z výroby detského porna	156
V procese s bývalými príslušníkmi SIS vypovedali svedkovia	156
Obvinili drogových dílerov	157
Povýšili policajtov, ktorí zadržali lupičov z benzínky	157
Policajtov z Nitry strelili pri prepade do hlavy	158
Nitriansky policajný šéf Ján Stark odstúpil z funkcie	158
Novým krajským policajným riaditeľom sa stal Dušan Síleš	158
Majiteľovi penziónu Hofer podpálili auto	159
Kokaínom vraj zásobovali nitriansku smotánku	159
Kardiológna našli s podrezaným krkom.....	159
11. POČASIE V ROKU 2008.....	161
Počasie na Slovensku z pohľadu meteorológov.....	161
Prevažoval dostatok zrážok	161
Vrtochy počasia počas Veľkej noci.....	162
Leto bolo daždivé, ale nie studené.....	162
Nitru zasiahla veterná smršť	162
Rekordne teplá jeseň aj zima	162
Rok 2008 z globálneho hľadiska desiaty najteplejší	163
OBSAH	165 / 173

